

โครงการปรับปรุงเสนอแนะ
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทย
(THE STUDY CENTER OF HISTORICAL THAI POLITICAL ADMINISTRATION)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2540 - 2541

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 31204
วัน, เดือน, ปี..... 22 ก.ย. 2541

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผศ.เอกพงษ์ จุลเสณีย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. เอกพงษ์	จุลเสณีย์	ประธานกรรมการ
อ. พรชัย	บุญชัยวัฒนา	รองประธานกรรมการ
อ. นัทรชัย	อินทรโชติ	กรรมการ
อ. จำรัส	วงศ์เจริญ	กรรมการ
อ. เอกพล	สิระชัยนันท์	กรรมการ
อ. ญาณินทร์	รักวงศ์วาน	กรรมการและเลขานุการ

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อ.นัทรชัย อินทรโชติ)

สารบัญ

บทคัดย่อ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาของโครงการ
- 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 1.3 ขอบเขตโครงการ
- 1.4 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

- 2.1 ส่วนบริการสาธารณะ
- 2.2 ส่วนบริการการศึกษา
 - 2.2.1 ห้องสมุด
 - 2.2.2 ห้องประชุมสัมมนา
- 2.3 นิทรรศการ

บทที่ 3 การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

- 3.1 ความหมายของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การปกครอง
- 3.2 ประวัติศาสตร์การปกครองไทย
- 3.3 ตารางหัวข้อในการจัดแสดง
- 3.4 โครงการเปรียบเทียบ

บทที่ 4 การศึกษาผู้ใช้โครงการ

4.1 ผู้ให้บริการ

- 4.1.1 สายงานการบริการ อัตรากำลังและหน้าที่บุคลากร
- 4.1.2 พฤติกรรมผู้ให้บริการ

4.2 ผู้รับบริการ

- 4.2.1 ประเภทของผู้รับบริการ
- 4.2.2 การคาดคะเนผู้เข้าชม

4.2.3 พฤติกรรมผู้รับบริการ

4.2.4 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย

บทที่ 5 การศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน

5.1 ระบบแสง

5.1.1 ระบบแสงในการจัดนิทรรศการ

5.1.2 ระบบแสงทั่วไป

5.2 ระบบสี

5.3 ระบบควบคุมเสียง

5.4 ระบบปรับอากาศ

5.5 วัสดุตกแต่ง

บทที่ 6 การศึกษาองค์ประกอบในการออกแบบ

6.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งอาคาร

6.2 การวิเคราะห์ตัวอาคาร

6.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหน่วยงาน

6.4 การแบ่งส่วนพื้นที่ใช้สอย

6.5 แนวความคิดในการออกแบบ

บทที่ 7 ผลงานการออกแบบ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

คำนำ

การเมืองการปกครองเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกรูปทุกนาม ไม่ว่ามนุษย์จะอยู่ในแห่งหนตำบลใด ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงจากอิทธิพลอำนาจ หรือผลกระทบของการเมืองการปกครองได้ ไม่ว่ามนุษย์จะเข้าใจในลักษณะหรือกระบวนการทางการเมืองการปกครองหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมของมนุษย์ย่อมเกี่ยวพันกับการเมืองการปกครองอย่างเลี่ยงไม่ได้ การเมืองการปกครองจึงเป็นสิ่งที่พึงรู้เพื่อว่ามนุษย์จะเข้าใจและสามารถมีส่วนทางการเมืองการปกครองได้อย่างเต็มที่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเมืองการปกครองส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ถ้าเราศึกษาและเข้าใจวิวัฒนาการ ความเป็นมา รู้ข้อดีข้อเสียของระบบการเมืองการปกครองในอดีตที่ผ่านมา ก็จะเป็นผลดีให้กับสังคม สังคมที่สมาชิกสามารถมีบทบาทอย่างแท้จริงเท่านั้นจึงจะเป็นสังคมที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยเสรีภาพ ความเจริญ นานัปการอันเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ในสังคมนั้นเอง

ไพศาล ทรูส่ง

กิตติกรรมประกาศ

ในยามที่เจียบเหงา มีเธออยู่เคียงข้างกายเรา วันคืนที่ปวดร้าว มีเธอช่วยทำให้ทุเลา
เมื่อเธอให้ความเข้าใจ จึงทำให้ทุกขนั้นบรรเทา จากวันที่มันว่างเปล่า เธอทำให้มันมีคุณค่า
อยากบอกเธอให้รู้ว่า ในสิ่งทั้งหลายที่เธอให้มา ขอบคุณจากหัวใจ ขอบคุณในความหวังดี
ขอบคุณในน้ำใจ ขอบคุณในความรักที่มี.....

Moderndog : Cafe'

ขอบคุณทุกคนที่มีส่วนร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง แม้จะไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ดังที่
ข้าพเจ้าหวังไว้ในตอนแรก วิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าขาดผู้สนับสนุนดังต่อไปนี้

ขอบคุณ พ่อและแม่ ผู้ให้กำเนิด มอบทุนทรัพย์และความห่วงใยที่ดีต่อลูกเสมอมา

ขอบคุณ กิ่ง ย่า และป้า ที่คอยสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้หลานตลอด

ขอบคุณ อาจารย์ฉัตร อาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี ช่วยสร้างแรงกระตุ้นทางความคิด ในยามที่คิดไม่ออก
และอาหารว่างในยามที่หิวโหย

ขอบคุณ คุณอนันต์ เจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการ ที่มอบหมาย SECTION อันมีค่า ซึ่งจุดประกาย
เริ่มต้นในการทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณ อาจารย์โต๊ะ อาจารย์แยม สำหรับคำติชมและข้อเสนอแนะต่างๆ ในวัน PRESENT

ขอบคุณ อาจารย์จิว สำหรับคำตั้งสอนในการเรียนแต่ละครั้ง

ขอบคุณ น้องฝน น้องสาวและน้องรหัส 22 ที่น่ารัก สำหรับการทักทายและรอยยิ้ม คอยช่วยเหลือ
งานเสมอมา โดยเฉพาะ MODEL ที่สวยงาม

ขอบคุณ น้องอู๋ม (ช) น้องรหัส 47 ที่ทุ่มเทแรงงานและคอยช่วยเหลืองานเสมอสำหรับการทำ
PLATE งานทั้งหมด

ขอบคุณ น้อง BATT น้องรหัส 23 ที่น่ารัก สำหรับ CHART ที่สวยงามและสมบูรณ์ทั้งหมด

ขอบคุณ น้องเบน น้องสาวและน้องรหัส 23 ที่น่ารัก เอาใจใส่ คอยถามและช่วยงานเสมอ

ขอบคุณ น้องจอย น้องรหัส 22 สำหรับการพิมพ์วิทยานิพนธ์ในช่วงแรกได้อย่างรวดเร็ว

ขอบคุณ น้องอู๋ม (ญ) น้องรหัส 47 ที่คอยถามและช่วยเหลืองานเสมอ

ขอบคุณ น้องรหัส 22, 23, 47 น้องหลี่เจิ้น, น้องใหม่, น้องหนี่นี่, น้องเป็ย, น้องปาน ให้ความช่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หรืออย่างเต็มความสามารถ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบคุณ น้องกรนัท น้องที่ยืมให้กันอย่างจริงจังตลอดมา

ขอบคุณ นู๋, ตั้ว, กานต์, โย, ชวัญ, น้องกิง, น้องน้ำ, น้องกิฟ และคนอื่นๆ ที่เข้ามาพูดคุยและช่วยเหลือทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณ... จิว (เพื่อนที่แสนดี) สำหรับมุขขำๆ เสียงหัวเราะและการช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างมาโดยตลอด

ขอบคุณ... ตัง (เพื่อนที่แสนดีอีกคน) สำหรับกล้องที่ยืมใช้มาโดยตลอดจนลืมไปนึกว่าเป็นของตัวเองและการพิมพ์วิทยานิพนธ์ในช่วงสุดท้าย

ขอบคุณ... เคฟและครอบครัว สำหรับการพิมพ์วิทยานิพนธ์ในช่วงสุดท้ายและอาหารที่อิมอร่อยๆ

ขอบคุณ เพื่อนๆ ม 5/8 ร.ร.บดินทรเดชา สำหรับเสียงหัวเราะที่มีให้ต่อกันเป็นเวลาหลายปี ก็ยังไม่วันลืม

ขอบคุณ เพื่อน ส.น. 5 สำหรับความสนุกสนานในการเตะบอลตลอดมา

ขอบคุณ พี่มนัส พี่รหัสที่ยังติดจากการบวช ออกมาช่วยลงตี TIVE และ SECTION

ขอบคุณ พี่ไก่อ, พี่เบิ้ล พี่รหัสที่มาช่วยลงตี PLAN และ AXANO MATRIC

ขอบคุณ พี่เอ และพี่โตะ รุ่นพี่ที่คอยช่วยเหลือ

ขอบคุณ นัท (...) สำหรับกำลังใจที่มีให้และความช่วยเหลือตลอดมา

ขอบคุณครับ (ฮือๆ.....)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การปกครองไทย.

(THE STUDY CENTER OF HISTORICAL
THAI POLITICAL ADMINISTRATION)

ประเภท

โครงการปรับปรุงและเสนอแนะ

ชื่อนักศึกษา

นายไพศาล ครูส่ง

รหัส

36025222

ปีการศึกษา

2540 - 2541

ที่อยู่

187/53 พิษณุแมนชั่น ถ.สุขาภิบาล 2 คลองกุ่ม

บึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10240 โทร. 732-6814

ความเป็นมาของโครงการ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงการปกครอง นับตั้งแต่ สมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ โดยชนชาติไทยเอง และได้รับ อิทธิพลจากต่างชาติ แสดงให้เห็นว่าลักษณะรูปแบบการปกครองของไทยนั้น มีเอกลักษณ์ และรูปแบบเฉพาะตัว การเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์สำคัญต่างๆ นับเป็นสิ่งที่น่า จะนำมาประยุกต์ใช้ เพราะสามารถนำมาวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสียต่างๆ ของเหตุการณ์ เหล่านั้นในอดีต

ในปี พ.ศ. 2517 มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยคณะกรรมการ ราชการปรับปรุงสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาโดยสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เห็นถึงความ สำคัญ ของคุณค่าและสิ่งของ ที่เป็นเอกสารต่างๆในทางประวัติศาสตร์การปกครอง โดย ให้เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และค้นคว้าวิวัฒนาการ ทางการปกครองของประเทศไทย

ในปัจจุบัน ในการปฏิรูปการเมือง คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ มีการร่างรัฐ ธรรมนูญ ฉบับใหม่ขึ้นมาเพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ ให้มีความ เป็นประชาธิปไตย มากขึ้น จึงต้องการให้เยาวชน และประชาชน เห็นคุณค่าของระบบ การปกครอง จึงเสนอแนะให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การปกครองไทย โดยคาดว่า จะช่วยส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชน เข้าใจรูปแบบ ,วิวัฒนาการ ของโครงสร้างและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการการเปลี่ยนแปลง ของการปกครอง ซึ่งสืบเนื่องจากเหตุการณ์ ในอดีต จนถึงปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อพัฒนาระบบการปกครอง และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

เหตุผลในการเลือกโครงการ

1. ขาดสถาบันที่รับผิดชอบโดยตรงในการศึกษา ค้นคว้ารวบรวม และจัดเก็บรักษาเพื่ออนุรักษ์ และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ ในด้านการปกครองของไทย
2. เยาวชน และประชาชนทั่วไป ละเลย และขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในด้านการปกครองของไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเหตุการณ์สำคัญทางด้านวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
3. ขาดแคลนแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่ให้สาระความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป
4. ขาดแคลนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ที่มีประโยชน์ทางการปกครองของไทยโดยเฉพาะ

วัตถุประสงค์

1. เป็นสถาบันวิจัยด้านการปกครอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเผยแพร่แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจ
2. เป็นสถานที่เสนอ แสดงสิ่งจำลองที่ได้ค้นคว้า จากการวิจัยให้ปรากฏ ในแบบที่คล้ายจริงและง่ายต่อความเข้าใจ โดยพยายามฟื้นฟูภาพชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ การเมืองการปกครอง ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม โดยเฉพาะเยาวชน
3. เป็นสถานที่ ส่งเสริมและปลูกฝังเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการปกครอง ส่งเสริมการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเยาวชนกับการเมืองการปกครอง ในรูปแบบการเสนอข่าวสารข้อมูล ให้เกิดความรู้และความสนุกสนาน
4. เป็นศูนย์ ข้อมูล และประวัติศาสตร์ ในการค้นคว้า หาความรู้ โดยเป็นที่รวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นหนังสือ บทความ บันทึกลง ด้านการปกครอง

ขอบเขตของโครงการ

1. ส่วนบริหารงาน

- ฝ่ายอำนวยการ
- ฝ่ายพิพิธภัณฑ์
- ฝ่ายวิชาการและให้การศึกษา
- ฝ่ายอาคารสถานที่

2. ส่วนบริการทั่วไป

- โถง , พักคอย , โทรศัพท์
- ติดต่อสอบถาม
- ฝากของ
- บริการเครื่องคิด อาหารว่าง

3. ส่วนจัดแสดง

- ส่วนจัดแสดงถาวร
- ส่วนจัดแสดงชั่วคราว
- ส่วน BACK SERVICE

4. ส่วนบริการการศึกษา

- ห้องสมุด
- ห้องประชุมสัมมนา

ขอบข่ายของโครงการ

1. ส่วนบริการทั่วไป

- โถงพักคอย, โทรศัพท์
- ติดต่อสอบถาม, ฝากของ
- ห้องน้ำ
- บริการเครื่องคิด อาหารว่าง
- ร้านขายหนังสือ, และของที่ระลึก

2. ส่วนจัดแสดง

- ส่วนจัดแสดงถาวร

- ส่วนจัดแสดงชั่วคราว
- ส่วน BACK SERVICE

3. ส่วนบริการการศึกษา

- ห้องสมุด
- ห้องประชุมสัมมนา

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงการปกครอง นับตั้งแต่ สมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ โดยชนชาติไทยเอง และได้รับ อิทธิพลจากต่างชาติ แสดงให้เห็นว่าลักษณะรูปแบบการปกครองของไทยนั้น มีเอกลักษณ์ และรูปแบบเฉพาะตัว การเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์สำคัญต่างๆ นับเป็นสิ่งที่น่า จะนำมาประยุกต์ใช้ เพราะ สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสียต่างๆ ของเหตุการณ์ เหล่านั้นในอดีต

ในปี พ.ศ. 2517 มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ รัฐสภาขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยคณะกรรมการปรับปรุง สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โดยสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เห็น ถึงความสำคัญ ของคุณค่าและสิ่งของ ที่เป็นเอกสารต่างๆในทางประวัติศาสตร์การปก ครอง โดยให้เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์ บริการเอกสารและค้นคว้า เพื่อประโยชน์ใน การศึกษา และค้นคว้าวิวัฒนาการ ทางการปกครองของประเทศไทย

ในปัจจุบัน ในการปฏิรูปการเมือง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีการร่างรัฐ ธรรมนูญ ฉบับใหม่ขึ้นมาเพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ ให้มีความ เป็นประชาธิปไตย มากขึ้น จึงต้องการให้เยาวชน และประชาชน เห็นคุณค่าของระบบ การปกครอง จึงเสนอแนะให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การปกครองไทย โดยคาดว่า จะช่วยส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชน เข้าใจรูปแบบ วิวัฒนาการ ของโครงสร้างและ กระบวนการการเปลี่ยนแปลง ของการปกครอง ซึ่งสืบเนื่องจากเหตุการณ์ ในอดีต จนถึง ปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อพัฒนาระบบการปกครอง และพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นสถาบันวิจัยด้านการปกครอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำมาเผยแพร่แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจ
2. เป็นสถานที่เสนอ แสดงสิ่งจำลองที่ได้ค้นคว้า จากการวิจัยให้ปรากฏ ในแบบที่คล้ายจริงและง่ายต่อความเข้าใจ โดยพยายามฟื้นฟูภาพชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ การเมืองการปกครอง ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม โดยเฉพาะเยาวชน
3. เป็นสถานที่ ส่งเสริมและปลูกฝังเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการปกครอง ส่งเสริมการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเยาวชนกับการเมืองการปกครอง ในรูปแบบการเสนอข่าวสารข้อมูล ให้เกิดความรู้และความสนุกสนาน
4. เป็นศูนย์ข้อมูล และประวัติศาสตร์ ในการค้นคว้าหาความรู้ โดยเป็นที่รวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นหนังสือ บทความ บันทึกลง ด้านการปกครอง

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

- HALL
- EXHIBITION
- LIBRARY
- BRIEF ROOM
- SOUVENIR
- OFFICE

1.4 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

- HALL
- EXHIBITION
- LIBRARY
- BRIEF ROOM
- SOUVENIR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการแก่ประชาชนทั่วไปและผู้ใช้โครงการ ก่อนเข้าสู่ตัวอาคารจะมีพื้นที่ เป็นลานโล่ง (PLAZA) รับคนจากทางเข้า และบริเวณที่รับปริมาณคนจำนวนมากๆ เช่นจากรถบัส หรือบริเวณพื้นที่ ที่เชื่อมเข้าสู่ตัวอาคาร บริเวณลานโล่งนี้มีลักษณะเป็น OUT-DOOR หรือ TRANSITION AREA ก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม เชื่อมเข้าส่วนหน้าของอาคารซึ่งเป็นส่วนบริการ ได้แก่

โถงทางเข้า

เป็นส่วนที่ติดต่อกัน ไปสู่ส่วนต่างๆ ของอาคาร ควรจะเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกอาคาร เพื่อให้ผู้เข้ามาสามารถพบเห็นและเข้าถึงได้ง่าย โดยจะต้องมีลักษณะพิเศษ ที่ดึงดูดความสนใจ เพราะจะเป็นความประทับใจครั้งแรกที่เข้าไปสู่พิพิธภัณฑ์ มีการให้แสงสี และการระบายอากาศที่ดีเพราะการเข้าสู่พิพิธภัณฑ์ จะเป็นจุดรวมที่ผู้ชมเข้ามาเป็นจำนวนมากโดยควรมีองค์ประกอบย่อยดังนี้

- โถงที่พักผ่อน และที่พักผ่อน(GENERAL LOBBY)ลักษณะของบริเวณที่พักผ่อน ควรจะมีบรรยากาศ ที่ปลอดโปร่ง สบายใจ เนื่องจากเวลาผู้ชมมาเป็นหมู่คณะ จะเกิดความวุ่นวายมาก ผู้ชมบางส่วนจึงต้องการที่นั่งพัก
- ที่ติดต่อสอบถาม (INFORMATION DESK) ควรจะอยู่ใกล้ประตูทางเข้า เพราะจะต้องทำหน้าที่ต้อนรับ และติดต่อกับผู้เข้าชมและส่วนนี้จะมีความหมายสำคัญ
- ในการกำหนดการฉายภาพยนตร์ หรือกำหนดการอื่นๆ อีกทั้งยังเป็นส่วนควบคุมแผนผังการจัดแสดง ที่ต้องติดไว้ในส่วนห้องโถงเพื่ออธิบายให้ผู้เข้าชมเข้าใจการจัดห้องแสดง
- ที่ฝากของ (DEPOSITARY) เป็นที่ฝากของของผู้ที่เข้ามาชมติดตัวมา เช่น กระเป๋า ร่ม หรืออื่นๆ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของที่ติดต่อสอบถาม ไม่มีปัญหามากนัก
- ร้านขายของที่ระลึก (SOUVENIOR, BOOK SHOP) ส่วนนี้จะเป็นที่สนใจจากผู้เข้าชมไม่น้อยกว่าส่วนจัดแสดง ของที่จำหน่าย จะเกี่ยวกับเรื่องราวที่จัดแสดงเช่น หนังสือ รูปภาพ ส่วนนี้ อาจร่วมกับสถาบันอื่น ที่ต้องการเผยแพร่ความรู้ จัดจำหน่ายของที่ระลึกจาก การจัดนิทรรศการ ชั่วคราว

- ผังแสดงส่วนของพิพิธภัณฑ์ และกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM BOARD) ควรอยู่ในส่วนโถงที่ผู้คนพบเห็นได้ชัด มีพื้นที่ในการยื่นมอง
- โทรศัพท์สาธารณะ (PUBLIC TELEPHONE) เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องใช้อยู่เสมอ จึงต้องจัดไว้ในมุมใดมุมหนึ่งของห้องโถง จะเป็นตู้หรือเคาน์เตอร์ แล้วแต่ความเหมาะสมสำหรับโทรศัพท์ภายในของพิพิธภัณฑ์ จะอยู่ที่โต๊ะประชาสัมพันธ์ ส่วนติดต่อสอบถาม
- ที่ดื่มน้ำสาธารณะ (DRINK FOUNTAIN) อยู่ในมุมใดมุมหนึ่งในส่วนนั่งพักของห้องโถง
- ห้องน้ำ ,ส้วม (TOILET) ควรอยู่ในส่วนโถงทางเข้าด้วย ควรอยู่ในบริเวณที่จะสังเกตเห็นได้ง่าย แต่ไม่ประเจิดประเจ้อ อาจใช้ป้ายบอกทาง สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำงานในโถงก็ควรมีสวนเฉพาะที่แยกไม่ปนกัน

2.2 ส่วนบริการทางการศึกษา.

2.2.1 ห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับพิพิธภัณฑ์ในปัจจุบันที่จะเสริมให้โครงการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ใช้เป็นที่สำหรับศึกษาค้นคว้าของพิพิธภัณฑ์ ในเรื่องของการจัดแสดงและการทำงาน ทั้งยังเป็นที่ยุ่เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับกิจการของพิพิธภัณฑ์ ในการเปิดให้คนภายนอกเข้ามาค้นคว้า.

การวางตำแหน่ง ของห้องสมุดในพิพิธภัณฑ์ จะต้องพิจารณาถึงความสะดวกของผู้ที่จะมาใช้

ความสะดวกในการเข้า-ออกและการติดต่อภายนอก สื่อความรู้ในห้องสมุด นอกจากหนังสือพิมพ์ แล้วยังมีอุปกรณ์โสตทัศนอื่นๆ อันได้แก่ สไลด์ ภาพยนตร์ เทปบันทึก สำหรับบริการอีกด้วย

ส่วนประกอบห้องสมุด

1. ส่วนประกอบอาคาร

- ทางเข้า- ออก ควรมีโถงก่อนถึงทางเข้าห้องสมุด เป็นจุดเปลี่ยนก่อนเข้าห้องสมุด สำหรับห้องสมุดขนาดเล็กนี้ ควรมีทางเข้า - ออก ทางเดียวเพื่อความสะดวก
- ที่ฝากของ เป็นชั้นสำหรับ วางของของผู้ใช้ห้องสมุด ควรอยู่ใกล้ทางเข้า - ออก
- ที่รับ - จ่ายหนังสือ สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ควรอยู่ใกล้ทางเข้า - ออก เพื่อสะดวกในการดูแล ประหยัดเจ้าหน้าที่ และสะดวกต่อผู้ใช้ในการยืม และส่งคืนหนังสือ
- ตู้บัตรรายการ อยู่บริเวณ ที่มองเห็นได้ง่าย จากทางเข้า สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ตู้บัตรรายการควรมีจุดเดียว ควรจะอยู่ระหว่าง หนังสือ ทั่วไปกับหนังสืออ้างอิง ใกล้บริเวณรับ - จ่ายหนังสือเพื่อให้ผู้มาค้นคว้าใช้ได้สะดวก
- ชั้นวางหนังสือ การวางชั้นเรียงบริเวณกลางห้องช่วยให้การบริการที่รอบนอกมีความเป็นส่วนตัวมาก แต่การจัดชั้นชิดผนังจะทำให้ประหยัดที่ โดยระยะห่างระหว่าง ชั้นวางอย่างต่ำ 0.80 เมตร รถเข็น หนังสือสามารถผ่านได้ ระยะห่างมากที่สุด 1.20 เมตร สามารถหยิบหนังสือได้โดยสะดวก
- ชั้นวางเอกสารควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้าเพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และสะดวกต่อการควบคุม เนื่องจากเอกสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงต้องให้ผู้ใช้อาคารได้รับข่าวสารทัน ต่อเหตุการณ์
- หนังสืออ้างอิงสำหรับห้องสมุดเล็กๆไม่จำเป็นต้องมีห้องเฉพาะใช้เป็นชั้นวางและบริเวณอ่านที่แยกจากส่วนอื่น ควรอยู่ใกล้บรรณารักษ์เพื่อให้คำอธิบายแนะนำและควบคุมไปด้วย
- โต๊ะอ่านหนังสือควรแทรกอยู่ตามบริเวณชั้นหนังสือ มีความเป็นสัดส่วนเพื่อความมีสมาธิในการอ่าน และสามารถมองเห็นได้จากจุดควบคุมระยะห่างระหว่างโต๊ะประมาณ 1.50 -1.80 เมตร
- เครื่องถ่ายเอกสาร ควรอยู่ใกล้บริเวณหนังสืออ้างอิง เพื่อสะดวกในการบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องน้ำ,ห้องส้วม เนื่องจากห้องสมุดมีขนาดเล็ก จึงสมควรจัดรวมกับส่วน
สาธารณะของพิพิธภัณฑน์ หรือส่วนสำนักงานก็ได้

2. ส่วนบรรณารักษ์

- ห้องทำงานบรรณารักษ์ และผู้ช่วยอยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อความสะดวกใน
การปฏิบัติงาน สามารถเข้าถึงจากส่วนสาธารณะ อาจมีทางพิเศษของเจ้าหน้าที่
- ห้องเก็บหนังสือใหม่ และซ่อมแซมหนังสือ รับหนังสือใหม่มาเก็บไว้เพื่อเตรียม
ทำรายการ และเป็น บริเวณซ่อมหนังสือที่ชำรุด มีทางเข้าด้านหลัง
- ส่วนทำบัตรรายการ จัดหมวดหมู่หนังสือใหม่ และทำบัตรรายการ
- ห้องน้ำ - ส้วม สำหรับเจ้าหน้าที่
- พักผ่อนเจ้าหน้าที่ สำหรับผลัดเปลี่ยนเวร

3. ส่วนโสตทัศนศึกษา

- ห้องโสตทัศนศึกษา ควรจัดไว้เป็นส่วนพิเศษ แยกจากส่วนอ่านหนังสือ โดยจัด
ไว้เป็นที่สำหรับผู้สนใจ มีการใช้คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูล เพื่อให้บริการแก่ผู้มา
ใช้ห้องโสตฯ

ข้อคำนึงในการออกแบบห้องสมุด

ตำแหน่งที่ตั้ง ไม่ให้มีเสียงรบกวนจากภายนอกได้

- มีการควบคุมดูแลโดยเจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ ห้องสมุด
- มีการให้แสงอย่างสม่ำเสมอ
- สามารถขยายได้เมื่อหนังสือเพิ่มขึ้น
- มีการควบคุมอุณหภูมิ ความชื้นเพื่อรักษาหนังสือ โดยระบบปรับอากาศภายใน
อย่างสม่ำเสมอ และยังให้ความสบายแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอีกด้วย

การป้องกันเสียงในห้องสมุด

การป้องกันเสียงภายในห้องสมุดเองขึ้นกับการเลือกวัสดุช่วยลดเสียงสะท้อน
เช่นเสียงสะท้อนจากพื้นห้องจะถูกดูด ขึ้นไว้ 3% อีก 97% จะสะท้อนออกมา จึงต้อง
พิจารณาเลือกวัสดุพื้นที่จะเพิ่ม ความสามารถในการดูดกลืนเสียงไว้ เพื่อให้เสียงสะท้อน
ลดลง

วัสดุที่ใช้ดูดเสียงมีอยู่หลายชนิด เช่นกระเบื้องยาง กระดาษอัด ฝ้าย่านหนาๆ เป็นต้น ส่วนการป้องกันเสียงจากภายนอกขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมของห้องสมุดเอง ส่วนการใช้ระบบปรับอากาศจะเป็นการป้องกันเสียงจากภายนอกที่สมบูรณ์ เนื่องจากเป็นห้องปิด ข้อควรระวังคือเสียงที่มาจากเครื่องปรับอากาศเอง

การให้แสงสว่างภายในห้องสมุด

เป็นปัญหาที่สำคัญในการออกแบบรายละเอียดที่ต้องคำนึง คือ ความเข้มของแสง การสะท้อนแสง การตัดแสง การเกิดเงาเนื่องจากแสงสะท้อน การใช้แสงสว่างโดยธรรมชาติควรหลีกเลี่ยง แสงโดยตรงจากดวงอาทิตย์และแสงที่แรงกล้าจากท้องฟ้า เนื่องจากมีความสว่างจ้าทำให้สายตาอ่อนล้า เพราะกล้ามเนื้อตาต้องหริ่มาตามาก เมื่อใช้เวลายาวนาน

เงาและแสงสะท้อนจะรบกวนประสาทตามาก การหลีกเลี่ยงโดยใช้วัสดุที่ทำให้ฝ้าเพดาน และฝ้าผนังมีความสว่าง แต่ความเข้มของแสงที่เพดาน และผนังจะต้องน้อยกว่าบริเวณที่อ่านหนังสือ เนื่องจากหากเกิดการตัดกันของแสงจะเป็นผลร้าย เพราะจะเกิดการเพ่งมองและเกิดความล้าในการใช้สายตา

การปรับอากาศในห้องสมุด

การระบายอากาศภายในห้องสมุดทำให้เกิดความสบาย และอากาศที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ไม่ได้ หากอากาศภายในห้องมีความอบอ้าวหรือหนาวเกินไป จะเป็นสิ่งรบกวนสมาธิในการอ่านเป็นอย่างมาก และยังสร้างความหวุดหวิดรำคาญอีกด้วย หากห้องสมุดมีอากาศสบายพอเหมาะแล้ว ผู้ใช้สามารถใช้เวลาในห้องสมุดได้ยาวนานไม่เบื่อหน่าย

การปรับอุณหภูมิ และความชื้นให้เหมาะสมคงที่ ยังเป็นการรักษาสภาพหนังสือที่เก็บไว้ในห้องสมุดอีกด้วย ดังนั้นหากไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในห้องสมุดโดยวิธีธรรมชาติแล้ว จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศช่วย

การใช้พื้นที่ของส่วนห้องสมุด

- ครุภัณฑ์ ได้แก่
ชั้นหนังสือ

1 ชั้น ชนิดไม้	สูง	1.55	เมตร	
2 ชั้น ชนิดโลหะ	สูง	2.10 - 2.75	เมตร	
	ลึก	0.20 - 0.25	เมตร	วางได้ 1 แถว
	หรือ	0.40 - 0.60	เมตร	วางได้ 2 แถว

ชั้นวางต่อเนื่องแต่ละห้องกว้างไม่เกิน 1 เมตร

- โต๊ะอ่านหนังสือ

ขนาดความสูงทั่วไป	0.75	เมตร
กว้าง	0.90	เมตร
ยาว	1.50 - 2.32	เมตร

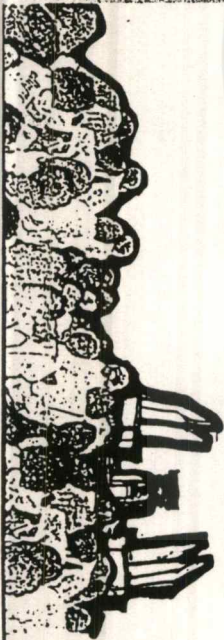
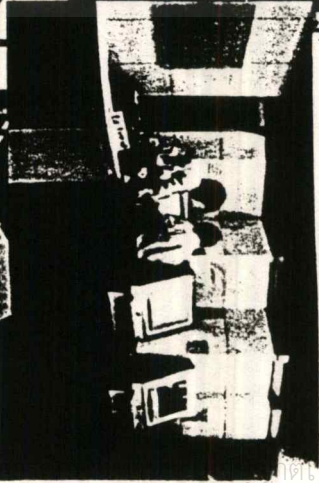
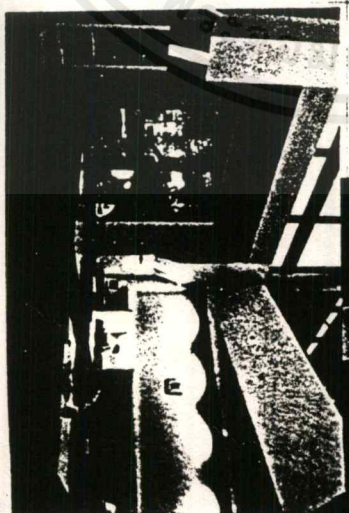
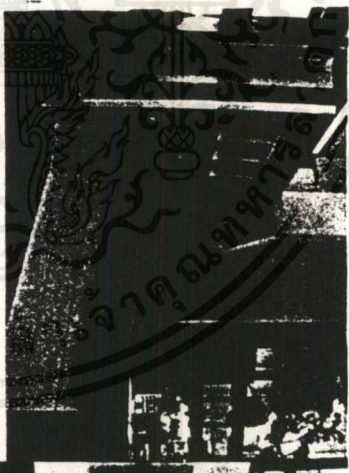
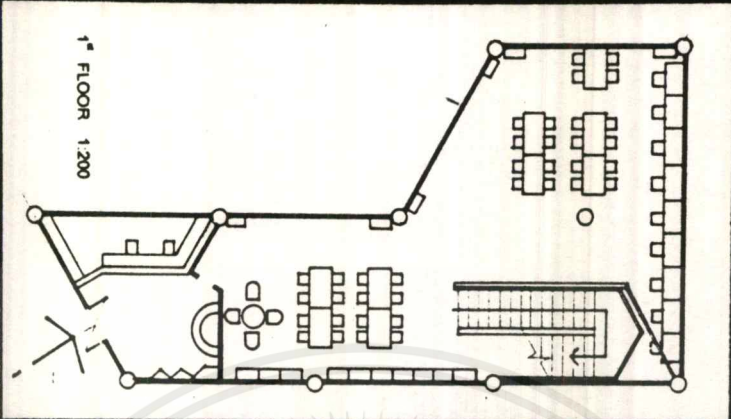
- รถเข็นหนังสือ ขนาดมาตรฐาน

กว้าง	0.37 - 0.40	เมตร
ลึก	0.75	เมตร
สูง	0.90	เมตร

- ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ที่ประกอบด้วยลิ้นชักขนาดมาตรฐานสำหรับใส่บัตรรายการหนังสือ ขนาด 3 x 5 โดยทั่วไป 1 ตู้ประกอบด้วยลิ้นชัก 5 แถว กว้าง 33 x 39 ความสูงแล้วแต่จำนวนชั้นที่เพิ่มชั้นลิ้นชักมาตรฐานยาว 14 ตู้บัตรได้ 1,000 - 1,200 ใบ ซึ่งหนังสือ 1 เล่ม ต้องการบัตรรายการอย่างน้อย 3 ใบ

C

ASE STUDY

U.S.A. & RUSSIA
 36 0 2 5 2 3 1

เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ... ให้ดูที่หน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วากกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

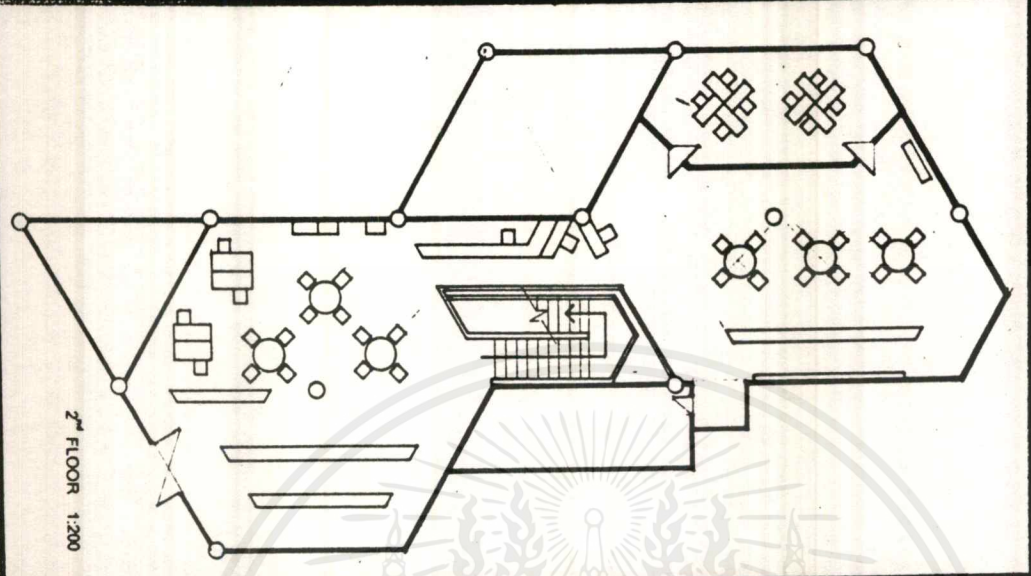
CASE STUDY

ห้องสมุดธนาคารไทยพาณิชย์

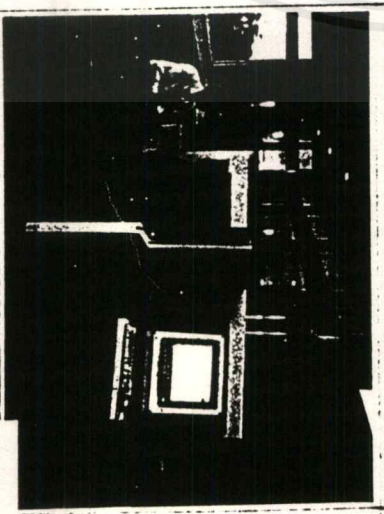
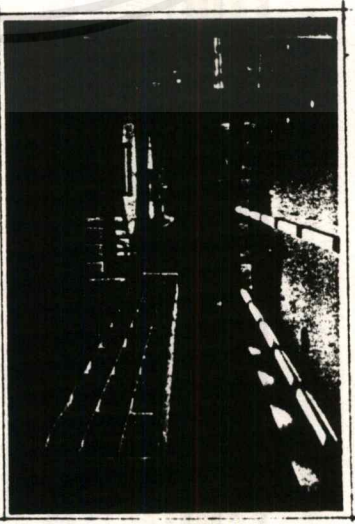
เขตทหาร เป็นบริการวันจันทร์ถึงศุกร์ 8.00-17.00 น.
 ปีค. วันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดทำการ

รองอาคาร

- ประเภทที่วางผังสมุด
1. บริการสืบค้นหนังสือ (เฉพาะสมาชิก)
 2. บริการสืบค้นระหว่างห้องสมุด (เฉพาะสมาชิก)
 3. บริการสารบรรณ
 4. บริการสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด
 5. บริการสืบค้นข้อมูลวารสารบนแท็บเล็ตหรือข่าวอิเล็กทรอนิกส์
 6. บริการตอบคำถาม และสืบค้น
 7. บริการโสตทัศนูปกรณ์
 8. บริการถ่ายเอกสาร
 9. บริการพิมพ์ข้อมูลข่าวสารบนแท็บเล็ต

2nd FLOOR 1:200

5151 ถนนวิภาวดีรังสิต
 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10230
 โทร. 02-2555-2222

2.2.2 ห้องบรรยาย อบรม และสัมมนา

เป็นห้องที่ใช้ให้ความรู้หรืออบรมคนจำนวนมาก ตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป เหมาะสำหรับใช้กับเทคนิคการบรรยาย การชุมนุมปาฐกถา การอภิปรายเป็นคณะ

โดยทั่วไปลักษณะของห้องบรรยาย ห้องเรียนที่ดีจะมีรูปเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความยาวของห้องเรียนควรจัดให้อยู่ตามด้านยาว หรือขนานกับอาคารเรียนเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับแสงสว่างและรับลมได้เพียงพอ

ดังนั้นลักษณะทั่วไปของห้องโดยทั่วไป เป็นดังนี้

- ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ค่อนข้างเงียบ ห่างจากที่มีเสียงรบกวน ห่างจากทางเข้าออก แต่สะดวกต่อการติดต่อกับห้องสมุดได้และส่วนอื่นๆ
- มีแสงสว่างธรรมชาติที่ดี มีการถ่ายเทอากาศที่ดี มีสภาพเสียงที่ดีมีขนาดของห้องที่เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้
- มีส่วนประกอบของห้องบรรยายที่ดี
- มีครุภัณฑ์เพียงพอเหมาะสมกับการเรียนการบรรยาย, อบรม, สัมมนา
- มีการจัดของครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรในการเรียนสอนอบรม

ขนาดพื้นที่ห้องบรรยาย

การกำหนดขนาดของห้องให้เหมาะสมตามกฎเกณฑ์การออกแบบ รูปร่าง ขนาด ห้องจะขึ้นอยู่กับ

- ห้องเรียนห้องบรรยายการศึกษา

จำนวนผู้ใช้ในแต่ละห้อง

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้พื้นที่แต่ละคน
- ห้องเรียน ห้องบรรยายในประเภทวิชาใด หมายถึง ขนาดของห้องเรียนจะใหญ่เล็ก ตามประเภทของวิธีการสอนในวิชาที่ฟังคำบรรยาย เพราะเนื้อที่ใช้วางย่อมไม่เท่ากัน

ประเภทของการบรรยาย อบรม มีผลในการตัดสินใจของห้อง เพราะย่อมมีระดับชั้น
ตอน และวิธีการ ตลอดจนแบ่งกลุ่มไม่เหมือนกัน

จำนวนผู้ใช้ในแต่ละห้อง จำนวนผู้ใช้ในแต่ละห้องมีจำนวนอัตราน้อย เป็นตัว
กำหนดเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ของแต่ละคน ซึ่งโดยอัตราเฉลี่ยพื้นที่น้อยที่สุด 1 คน
หรือ 0.09 ตารางเมตร (กองแบบแผนกระทรวงสาธารณสุข)

- ลักษณะของห้องปกติแล้ว จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งเป็นลักษณะที่นิยมใช้เหมือน
กันหมดในเอเชียนี้ และปัจจุบันนี้ยังคงออกแบบในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างนี้ ต่อเนื่อง
กันไปสำหรับขนาดความกว้างยาวของห้องบรรยายที่นิยมทั่วไป (กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ)

- ห้องเรียนขนาดเล็กมาก 6 X 8
- ห้องเรียนขนาดเล็ก 6 X 9
- ห้องเรียนขนาดใหญ่ 8 X 10
- ห้องเรียนขนาดกลาง 7 X 9 (ความสูงประมาณ 3.50 เมตร)

พื้นที่ห้องบรรยายประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- ส่วนเวที ความกว้างยาวอย่างน้อย 3.6 ตารางเมตร มีพื้นที่ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์
ของพื้นที่นั่งดู
- ส่วนที่นั่งดูคิดพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 0.09 ตารางเมตร/คน พื้นที่ทั้งหมดจึงเท่า
กับจำนวนผู้คนดู จำนวนพื้นที่/คน

ทางสัญจร ให้คิดทางสัญจรเป็นเนื้อที่ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่นั่งผู้ดู

ห้องฉายในระบบการฉายหน้าจอ ควรมีความลึกอย่างน้อย 4 เมตร กว้างอย่างน้อย
3.90 เมตร ความสูงเพดานไม่ต่ำกว่า 2.40 เมตร สำหรับห้องฉายในระบบการฉาย
หลังจอ ควรมีความลึกประมาณ 2 เท่า ของความกว้างหน้าจอ

การแบ่งพื้นที่ห้องบรรยาย

- พื้นที่สำหรับห้องบรรยาย ควรเป็นพื้นที่ที่สามารถทำความสะอาดได้ง่าย เรียงไม่มี
ลวดลายหรือสีฉูดฉาด สำหรับวัสดุที่ใช้ทำพื้นนั้น ถ้าเป็นไม้ควรเป็นพื้นดาน ใช้

แปรงจัดได้และควรเป็นแบบไม้อัดเข้าลิ้น. นอกจากนี้พื้นไม้ก็มีพื้นคอนกรีต ควรเป็นพื้นคอนกรีตขัดหน้าเรียบ

- ฝ้าผนัง ควรมิลักษณะเกลี้ยง ไม่ควรมีลวดลาย เพื่อป้องกันมิให้ฝุ่นละอองเกาะง่าย และสะดวกต่อการทำความสะอาด ฝ้าผนังระหว่างห้องควรจะเป็นฝ้าหีบ เพื่อป้องกันเสียงรบกวนในขณะที่กำลังบรรยาย ส่วนฝ้าผนังด้านอื่นๆ ควรมีช่องระบายอยู่ระหว่างฝ้าผนังและเพดานด้วย วัสดุที่ใช้ทำฝ้าผนังอาจทำเป็นไม้, ซีเมนต์ หรือ วัสดุอื่นใดก็ได้
- เพดานควรเป็นเพดานเพื่อกันความร้อนและฝุ่นละออง
- ประตูและหน้าต่างห้องบรรยายทุกห้อง ควรมีประตูใหญ่เปิดออกสู่ระเบียงทางเดินด้านยาวอย่างน้อยห้องละ 2 ประตู ขนาดของประตูกว้างประมาณ 1.10 เมตร และสูงประมาณ 2.10 เมตร หรือสูงเสมอระดับของขอบบนของหน้าต่าง หน้าต่างส่วนมากควรจะไปยังภายนอกห้องทางด้านซ้ายของห้อง ขนาดของหน้าต่างควรกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร และสูงประมาณ 1.10 เมตร โดยขอบล่างของหน้าต่างสูงจากพื้นห้องเรียนประมาณ 1 เมตร หรือสูงกว่าโต๊ะเล็กน้อย จำนวนของประตูและหน้าต่างนั้น ควรมีให้มากพอ โดยถือเอาพื้นที่ของประตูหน้าต่างมีไม่น้อยกว่าเศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่ของฝ้าผนังห้องเรียน สำหรับชนิดของหน้าต่างมีหลายแบบแต่ควรมีลักษณะเปิดออกไปยังนอกห้อง และสามารถควบคุมแสงสว่าง และการถ่ายเทอากาศได้ด้วย

ครุภัณฑ์ภายในห้องบรรยาย

ครุภัณฑ์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการศึกษาเล่าเรียน เพราะถ้าหากว่าครุภัณฑ์ไม่ถูกต้อง ไม่พอกับความต้องการจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนและการสอน

ครุภัณฑ์อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ภายในห้องบรรยาย มีดังนี้

- โต๊ะผู้บรรยาย และเก้าอี้โดยมากแล้วนิยมเป็นโต๊ะยืน หรือโต๊ะวิทยากร ส่วนมากนิยมตั้งอยู่ทางด้านซ้ายหรือขวาของห้องเรียน ไม่ควรตั้งไว้ตรงกลางหน้า เพราะไม่สะดวกต่อการใช้กระดานและการมองของผู้เรียน
- โต๊ะผู้ฟัง ไม่ควรเป็นลักษณะมากชั้นที่นำมาต่อกัน ก็ทำให้ขาดการเป็นระเบียบ โต๊ะผู้ฟังนี้เป็นครุภัณฑ์ที่มีความสำคัญในการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำการค้นคว้าวิจัย เรื่องโต๊ะเรียนสำหรับ
โรงเรียนในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2503 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมี 6 แบบ คือ

วัดจากพื้นถึงขาอ่อน (เซนติเมตร)	ความสูงของโต๊ะเรียน (เซนติเมตร)	ความสูงของม้านั่ง (เซนติเมตร)
แบบที่ 1 27.0 ถึง 30.5	55	29
แบบที่ 2 30.5 ถึง 33.5	56	32
แบบที่ 3 33.6 ถึง 36.5	63	35
แบบที่ 4 36.6 ถึง 39.5	67	38
วัดจากพื้นถึงขาอ่อน (เซนติเมตร)	ความสูงของโต๊ะเรียน (เซนติเมตร)	ความสูงของม้านั่ง (เซนติเมตร)
แบบที่ 5 39.6 ถึง 42.5	67 ถึง 71	41
แบบที่ 6 42.6 ถึง 46.5	72 ถึง 75	43

โต๊ะและม้านั่งจัดเข้าชุดกัน ควรมีลักษณะดังนี้

- ไม่มีแรงกดที่ใต้ขาหนีบ และเท้าวางลาดกับพื้นพอดี
- มีช่องว่างเหนือเข่าท่อนบนด้านล่างของโต๊ะเล็กน้อย
- ขอบบนโต๊ะด้านชิดลำตัว ควรเหลื่อมกับม้านั่งด้านหน้าเล็กน้อย เพื่อนั่งได้ตัวตรง
- โต๊ะควรมีความลึกอย่างน้อย 0.06 เมตร
- เก้าอี้ควรมีล้อเลื่อนและหมุนได้ เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนที่ และการมองกระดานและจอภาพพื้นที่นั่งควรเป็นแอ่งพนักพิง ไม่ควรสูงกว่ากระดูกสันหลัง เพราะทำให้ส่วนหลังพักผ่อนได้เต็ม ส่วนล่างของพนักไม่ควรทึบควรเป็นช่องว่าง เพื่อไม่ให้กล้ามเนื้อ บริเวณตะโพกถูกอัดเวลานั่ง
- กระดานชอล์คหรือกระดานดำ กระดานชอล์คอาจทำด้วยวัสดุต่างๆ เช่น หิน ฉนวนไม้อัด กระดาษซิเมนต์ ผ้าใบหรือกระจกก็ได้ ปัจจุบันนิยมใช้ไม้อัดสี ที่ใช้ทาควรจะเป็นสีด้านเพราะจะไม่สะท้อนแสงเข้าตา ในสีที่นิยมใช้ทาเป็นสีเขียว ใบไม้ แทนการใช้สีคำซึ่งนิยมใช้มากแต่เดิม เพราะมีการค้นพบว่า สีเขียวใบไม้ เป็นสีจิตวิทยา คือ ช่วยให้การมองเห็นสบายใจ ทำให้บรรยากาศดีขึ้น ได้กระดานควรมีช่องว่างเพื่อรองรับพงชอล์ค

ขนาดของกระดานนั้นแล้วแต่ความเหมาะสมของห้อง สมัยใหม่ควรกว้างและยาวมาก ๆ ความกว้างไม่ควรน้อยกว่า 36 นิ้ว (90 ซม.) ที่ตั้งที่ดีที่สุด คือ บนผนังด้านหน้าตรงกลางห้องระยะสูงกว่าพื้นห้องราว 1.30 ม. ไม่ควรติดกระดานชอล์คไว้ตรงผนัง ตรงข้ามกับผนังด้านที่เป็นหน้าต่าง หรือระหว่างหน้าต่าง ประคูด เพราะแสงจะสะท้อนเข้าสู่ผู้ฟัง ส่วนระยะห่างระหว่างผู้ฟังกับกระดานชอล์คนั้น โดยทั่วไปผู้ฟังแถวหน้าควรห่างจากกระดานชอล์ค ไม่น้อยกว่า 2 เมตร และแถวหลังควรห่างไม่เกิน 10 เมตร ข้อควรคำนึงในการออกแบบกระดาน

- ต้องมีขนาดใหญ่และใช้สะดวก เช่น เนื้อที่ของส่วนกระดานต้องเข้าไปเขียนได้ถึงตามปกติใช้ขนาด 80 X 190 ซม. ถ้าเป็น 3 แผ่นก็ใช้ 95 X 285 ซม. 4 แผ่นก็เขียน 95 X 320 ซม.

พื้นผิวต้องคงทนถาวร หรืออย่างน้อยก็ใช้ซ่อมแซมได้ง่าย เช่น ทาสีใหม่ ต้องทำความสะอาดได้ง่ายโดยไม่ต้องซ่อมแซมและใช้น้ำ

สีของกระดานต้องไม่มีกำลังสะท้อนแสงเกิน 20 เปอร์เซ็นต์

แปรงลบกระดานชอล์ค แรงที่ดีควรทำด้วยวัสดุที่ดูดซับฝุ่นได้ดี ส่วนใหญ่มักทำด้วยล็กพลาสติก หรือผ้าขนสัตว์

กระดานนิเทศน์ คือ กระดานสำหรับจัดนิทรรศการ หรือติดข้อความข่าวสาร ฯลฯ ติดตั้งผนัง ด้านหน้าและด้านหลังของห้องเรียน ส่วนมากมักทำด้วยกระดาษอัด หรือไม้อัดขานอ้อย ควรจะได้รับแสงสว่างอยู่ในระดับสายตาของนักเรียนเพื่อให้ดู และใช้ได้สะดวกมีขนาดอย่างน้อย 1.20 ถึง 1.30 เมตร หรือควรมีเนื้อที่สำหรับกระดานนิเทศน์ 1 ใน 3 ของผนังทั้งหมด

จอฉาย ไม่จำเป็นต้องวางไว้หน้าห้องเสมอไป ควรจัดวางไว้ตำแหน่งที่มีที่ดีที่สุดของห้องล่างสุดของจอ ควรอยู่ระดับสายตาของผู้ดู ในขณะที่ขอบบนทำมุมสูงสุดกับระดับสายตาผู้ดูแถวหน้าสุดไม่เกิน 30 องศา นอกจากนั้นจอฉายควรอยู่ในแนวเดียวกันกับเครื่องฉาย และตั้งฉากซึ่งกันและกัน ตั้งแนวทางตั้งและนอน

ลำโพง ควรติดตั้งด้านเดียวกับจอฉายในระดับหูของผู้อบรม ถ้ามีลำโพงหลายตัวอาจติดรอบ ๆ ห้องก็ได้

เครื่องฉาย ระยะการติดตั้งอยู่กับชนิดของเครื่องฉาย ส่วนตัวเครื่องอาจติดตั้งบนเสาคอน (โตะ) หรือติดภายในห้องฉายก็ได้ แต่ต้องอยู่ในแนวเดียวกันกับจอฉาย และตั้งได้ฉากซึ่งกันและกัน ทั้งทางแนวตั้งและแนวนอน นอกจากนี้ยังต้องอยู่เหนือระดับศีรษะของผู้ดูด้วย

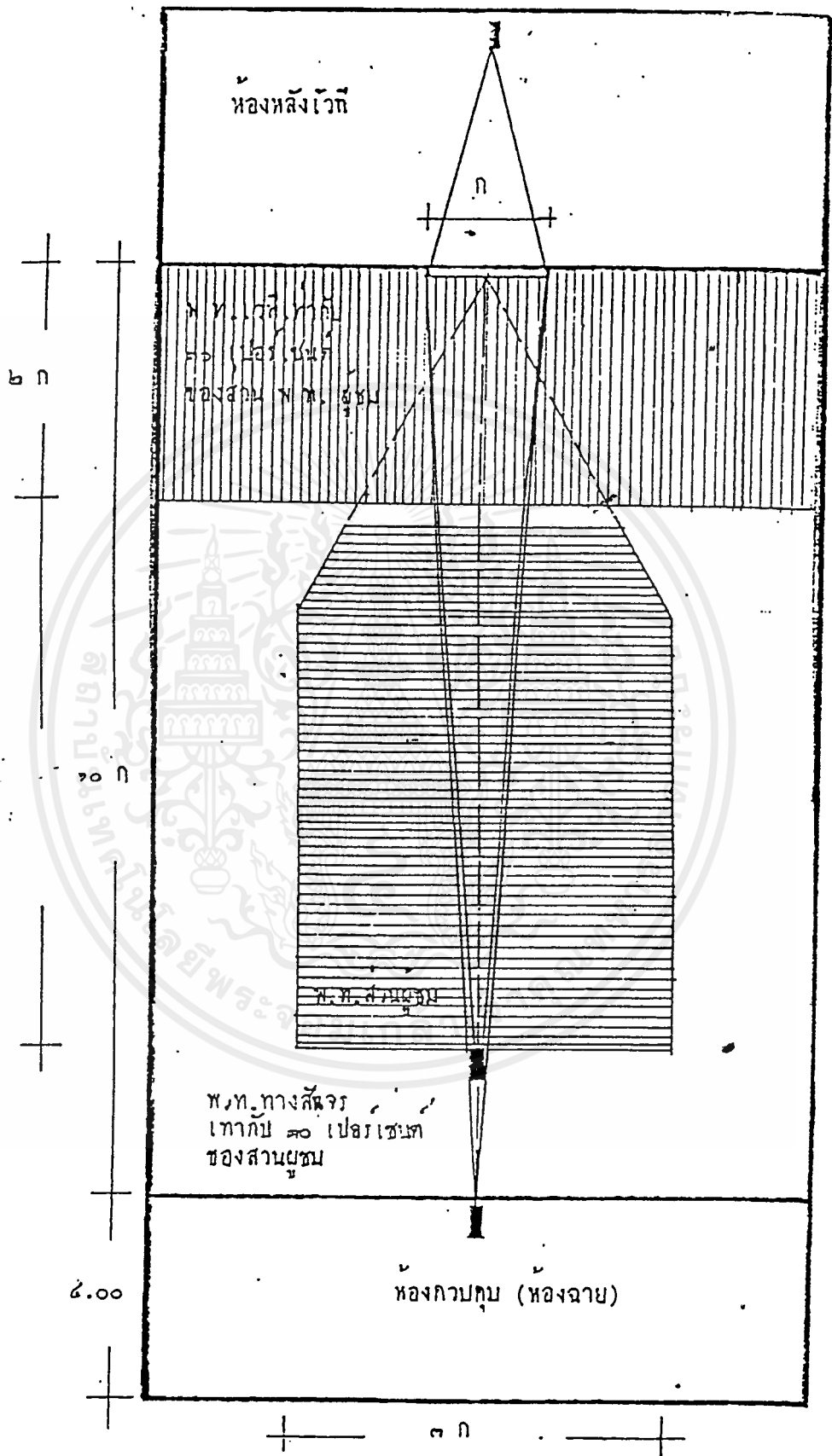
โทรทัศน์ ควรติดตั้งหรือแขวนนานในที่สูงทำมุมสูงสุดกับระดับสายตาผู้ดูแถวหน้าไม่เกิน 30° และอยู่ห่างจากผู้ดูแถวหน้าประมาณ 4 เท่า ของขนาดภาพจริงบนจอ

ลักษณะการจัดห้องบรรยาย

ควรจัดให้ผู้บรรยายและผู้เข้าอบรมสามารถมองเห็นซึ่งกันและกันได้ทั่วถึง โดยผู้บรรยายควรนั่งบนที่ยกพื้นสูงพอสมควร (เวที)

สำหรับการจัดที่นั่งของผู้เข้าชม ควรจัดให้ผู้เข้าอบรมแถวหน้า อยู่ห่างจากจอประมาณ 2 เท่าของความกว้างจอ และผู้เข้าอบรมแถวหลังสุดอยู่ห่างจากจอประมาณ 6 เท่าของความกว้างจอ แต่การดูภาพที่ชัดเจนมอได้ขึ้นอยู่กับระยะห่างจากจอเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับการมุมของการดูที่ชัดเจนอีกด้วย การกำหนดมุมของการดูที่ชัดเจนนั้น ขึ้นอยู่กับการสะท้อนแสงของจอแต่ละชนิดที่เลือกใช้ ดังอย่างเช่น ห้องบรรยายที่ใช้จอแบบพื้นทรายจอแก้ว ซึ่งมีมุมสะท้อนแคบเพียงประมาณ 25°

เมื่อเอาลักษณะการสะท้อนของจอ และระยะที่ดูชัดเจนรวมกัน จะเห็นได้ว่าตำแหน่งที่นั่งดูที่ชัดเจนที่สุดของห้องจะเป็นดังรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

หน้าที่ประการสำคัญที่สุดของพิพิธภัณฑ์คือ การให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปของการควัตถุต่าง ๆ เพราะฉะนั้นส่วนจัดแสดงนิทรรศการ จึงเป็นส่วนที่มีกิจกรรมสำคัญที่พิพิธภัณฑ์จะต้องคำนึงถึง

การจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์มีแบบอย่างที่เป็นหลักการสำคัญอยู่ 3 ประเภทคือ

ประเภทที่ 1 การจัดนิทรรศการประจำ (PERMANENT EXHIBITION) เป็นการจัดนิทรรศการในห้องใดห้องหนึ่งของพิพิธภัณฑ์สถานอย่างถาวร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย ซึ่งต้องมีการพิจารณากันอย่างรอบคอบว่าจะจัดเรื่องอะไร ด้วยวัตถุประสงค้อันใด เป็นงานประเภทใด ควรลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันอย่างไร โดยปกติแล้ว ส่วนนิทรรศการประจำนี้ จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดงบ้าง เพื่อไม่ให้ส่วนแสดงนี้ตายลง เนื่องจากความเบื่อหน่ายของผู้ชม แต่อาจจะมีช่วงเวลานาน จึงจะมีการปรับเปลี่ยน ซึ่งก็พอดีกับผู้ชม

ประเภทที่ 2 การจัดนิทรรศการเพื่อการศึกษา (EDUCATION EXHIBITION) เป็นการจัดแบบถาวร เช่นกัน แต่จุดมุ่งหมายของห้องแสดงประเภทนี้ เน้นในเรื่องวัตถุและการศึกษาค้นคว้ามากกว่าในด้านความงามและความเพลิดเพลิน เพราะฉะนั้น ความจำเป็นเกี่ยวกับการใช้สีสันทและองค์ประกอบของวัตถุในห้องแสดง ย่อมลดความสำคัญลงไป วัตถุที่ใช้จัดแสดงมีคุณค่าน้อยกว่า ทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ก็ไม่ต้องตีความและย่อเนื้อหาสาระให้แจ่มชัดเหมือนประเภทแรกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ค้นคว้าใช้วิจารณญาณของตนเอง

ประเภทที่ 3 การจัดนิทรรศการชั่วคราวหรือนิทรรศการพิเศษ (Temporary Exhibition) นิทรรศการประเภทสุดท้ายนี้ เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทต่อพิพิธภัณฑ์สถานมากที่สุด เพราะปัจจุบันประชาชนมีเรื่องที่ต้องศึกษาหาความรู้และความเพลิดเพลินจากสื่อมวลชนต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางหนังสือ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสื่อมวลชนเหล่านั้นต่างก็มีเทคนิคในการเสนอเรื่องราวข่าวสารที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง พิพิธภัณฑ์สถานจำเป็นจะต้องมีการเคลื่อนไหว จัดกิจกรรมต่างๆ ได้รับความสนใจและอำนวยความสะดวก

ประโยชน์ในการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้ของประชาชนด้วย บทบาทของการจัด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิทรรศการพิเศษจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเรื่องราวข่าวสารต่างๆของพิพิธภัณฑ์สถานหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว ความน่าเบื่อหน่ายจะเกิดขึ้น และนำความหายนะมาสู่พิพิธภัณฑ์สถานในที่สุด

เทคนิคการจัดนิทรรศการ (Technical Presentation)

การจัดนิทรรศการมีหลายแบบหลายชนิด ซึ่งได้พัฒนาเทคนิคเฉพาะขึ้นตามความเหมาะสมของนิทรรศการนั้นๆ มีการปฏิรูปทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและการเน้นความสำคัญของวัตถุที่จัดแสดง โดยการใช้แสง สี และเสียงเข้ามาประกอบด้วย มีการประยุกต์สื่อประเภทโสตทัศนศึกษาเข้ามาประกอบด้วย ทำให้ผู้เข้าชมมีความจำได้นาน เป็นผลให้ห้องแสดงและการจัดนิทรรศการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายมากขึ้น

ระบบการจัดแสดงในนิทรรศการ อาจจำแนกเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

1.การจัดแสดงวัตถุตามธรรมชาติส่วนใหญ่นิยมกันในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ชาติวิทยา ทั้งนี้เพราะตามธรรมชาติพิพิธภัณฑ์ชนิดนี้ แสดงให้เห็นความงามและความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ บางครั้งทำเป็นห้องไดโอรามาเหมือนกับธรรมชาติที่แท้จริง บางแห่งอัดเสียงและกลิ่นของป่าไม้ประกอบ ทำให้ห้องแสดงมีชีวิตชีวามากขึ้น บางแห่งมีการปรับอุณหภูมิแวดล้อมประกอบด้วย

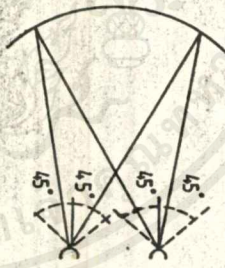
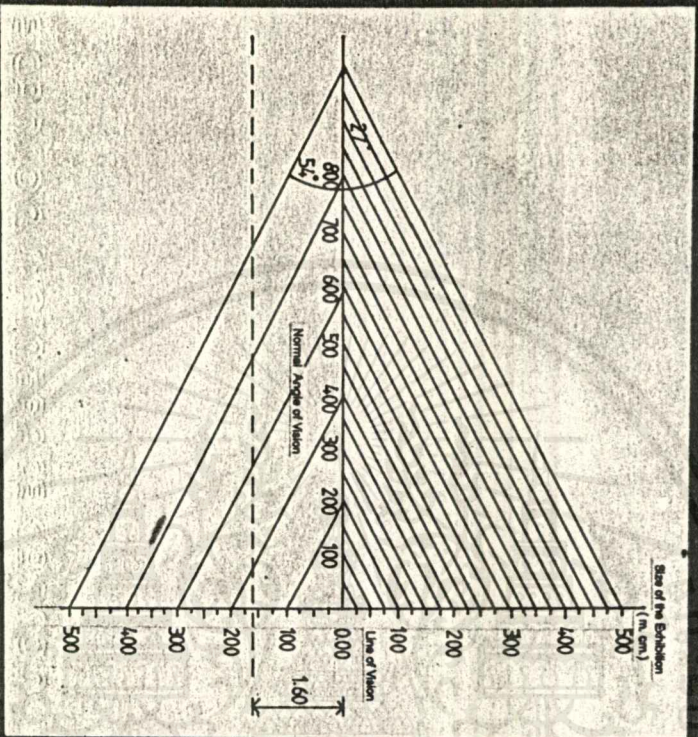
2.การจัดแสดงตามความเป็นจริง การแสดงดังกล่าวได้แก่ การเคลื่อนย้ายวัตถุจริงๆมาแสดงในพิพิธภัณฑ์ เช่น การย้ายหลุมขุดค้นทางโบราณคดีมาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ซึ่งแทนที่จะแยกวัตถุหรือชั้นดินต่างๆออกจากกันก็เคลื่อนย้ายวัตถุตามสภาพเดิมมารวมจัดไว้ตามสภาพเดิม การแสดงทับหลังซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโบราณสถาน จะจำลองส่วนของโบราณสถานจริงๆแล้วจัดแสดงขึ้นในห้องแสดงหรือการนำสัตว์สตัฟฟ์มาจัดแสดงในตู้ เป็นต้น

3.การจัดแสดงเพื่อความงาม ได้แก่ พวกหอคิลปี เทคนิคอยู่ที่จัดการวางรูปห้องสี่เหลี่ยมหลัง แสงสว่าง แบบตู้และแท่นที่เหมาะสม พื้นผิว มักไม่มีคำบรรยายมาก

4.การจัดแสดงให้ความรู้ เป็นการจัดที่ใช้คำบรรยาย ภาพถ่าย ภาพเขียน แผนที่ เพื่อให้ความรู้เป็นหลักสำคัญ ความสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบมากกว่าวัตถุ ผู้ชมสามารถเรียนรู้ได้จากคำบรรยายและองค์ประกอบการจัดแสดง

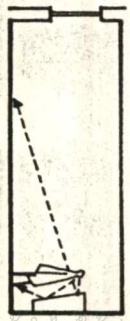
5.เทคนิคการกลุ่ม เหมาะสมสำหรับเยาวชนและเด็ก เพราะตามจิตวิทยาเด็กไม่สามารถอยู่นิ่งได้ ต้องการอยากรู้อยากเห็น

E XHIBITION

มุมระนาบของการมองเห็นของหน้า
 ตาปกติที่มีตอตา ขุนที่สามารถมองเห็น
 ได้ประมาณ 120 องศา แต่ถ้าไม่สามารถ
 ใช้งานได้ เพราะผู้ที่มีภาวะใกล้หรือ 40
 องศา โดยไม่ต้องการใช้แว่น

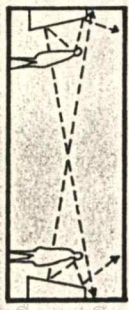
1. เมื่อผู้เข้าชมดูวัตถุที่หันกับหน้าทาง ให้สังเกตการสะท้อนที่มุมกระจกที่นำเข้าไป

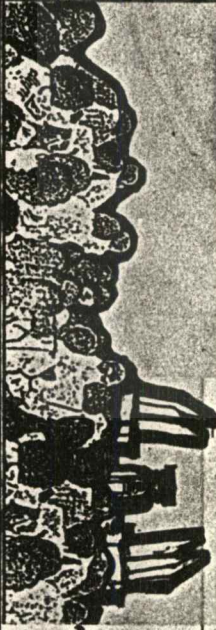
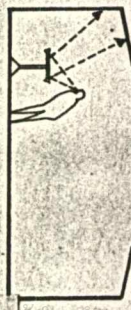
2. เมื่อผู้เข้าชมที่หันทาง ให้สังเกตการสะท้อนที่ทางกระจกที่นำเข้าไป

3. ผู้ที่หันหน้าทาง ให้สังเกตการสะท้อนที่มุมและกับ กระจกที่นำเข้าไป

4. เมื่อเข้าชมทางมองเห็น และดูที่กระจกผู้ ไม่ต้องการแว่น

PIRATAN KRUR
 Interior Architect
 0 2 5 2

เอกส
 ไม่ว่า

การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

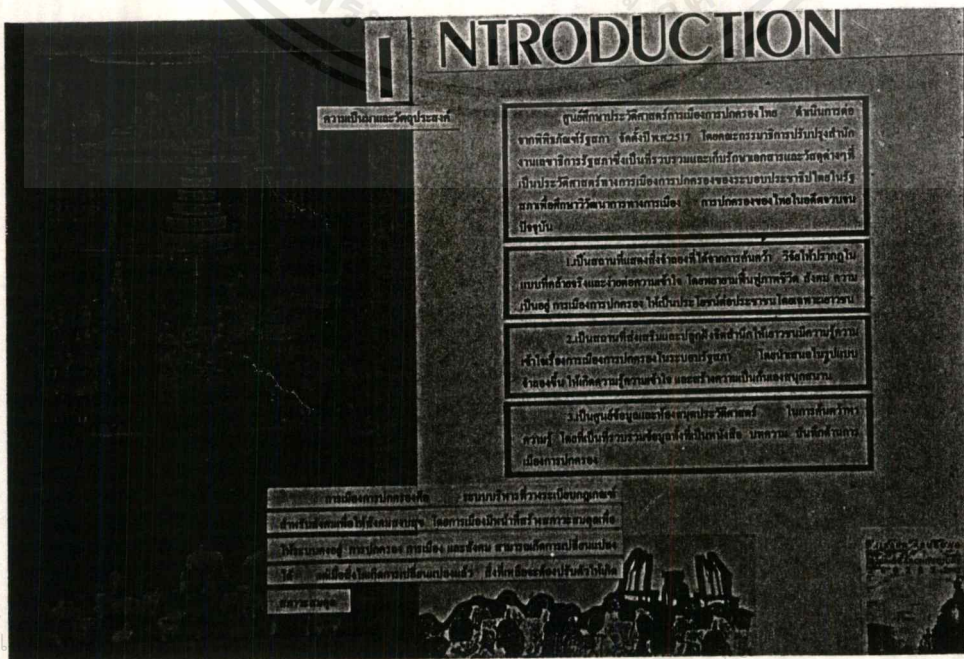
3.1 ความหมายของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง

ศูนย์ศึกษา หมายถึง แหล่งที่จัดข้อมูลเฉพาะเรื่องเพื่อให้บริการแก่ผู้สนใจเข้าศึกษาค้นคว้า โดยอาศัยสื่อต่างๆนำข้อมูล อาทิเช่น การจัดแสดงเรื่องราวเหมือนหรือจำลองของจริง ประกอบกับเทคโนโลยีความก้าวหน้าทางวิทยาการที่มีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้, การให้ข้อมูลความรู้ในรูปแบบของห้องสมุดและการใช้ความรู้เพื่อการศึกษารูปแบบอื่นๆ เป็นต้น

หน้าที่ของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์

หน้าที่ของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ก็คือ การนำวัตถุโบราณมาทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลที่เป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ มาทำการรวบรวมไว้ ทำการรวบรวมสิ่งจัดแสดง โดยที่วัตถุจัดแสดงต่างๆ เป็นสิ่งที่มนุษย์ทำขึ้นโดยจะกำหนดเรื่องราวการจัดแสดงไว้ก่อนแล้วจึงจัดวัตถุที่แสดงให้เป็นไปตามเรื่องราวที่กำหนดไว้โดยใช้เทคนิคในการจัดแสดงทางด้านแสงและเสียงเป็นตัวนำให้ผู้ชมมีความเพลิดเพลิน และเพื่อการศึกษารายทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนศูนย์แห่งนี้ยังทำหน้าที่อบรมและให้การศึกษาตามนโยบายการศึกษาในระบบการศึกษานอกโรงเรียน

การเมืองการปกครอง คือ ระบบบริหารที่วางระเบียบกฎเกณฑ์สำหรับสังคมเพื่อให้สังคมสงบสุข โดยการเมืองมีหน้าที่สร้างภาวะสมดุลเพื่อให้ระบบคงอยู่ การปกครอง การเมือง และสังคม สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ แต่เมื่อสิ่งใดเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้ว สิ่งที่เหลือจะต้องปรับตัวให้เกิดภาวะสมดุล

3.2 วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย

ตั้งแต่การปกครองแบบพ่อปกครองลูกในสมัยสุโขทัย ถึงการปกครองแบบประชาธิปไตยในปัจจุบัน การแสดงรายละเอียด ของเนื้อหาเป็นการเรียงเรื่องราว ตามระยะเวลาตามลำดับเหตุการณ์และข้อเท็จจริงในทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง ในลักษณะของเหตุและผลเพื่อให้ผู้ชมไม่สับสน และสามารถเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลง ในแต่ละยุคสมัย อันเป็นผลมาจากปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์อยู่ทั้งนี้จะแบ่งออกเป็น ส่วนย่อยๆ โดยอาศัยหลักเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองการปกครอง ครั้งสำคัญ มาเป็นจุดแบ่งในความแตกต่างของแต่ละส่วน ซึ่งแสดงลักษณะที่แตกต่างกัน ไปมีดังนี้

PART A	- สุโขทัยตอนต้น
PART B	- สุโขทัยตอนปลาย
PART C	- ออยุธยา (1893-2310)
PART D	- ธนบุรี (2310-2325)
PART E	- รัตนโกสินทร์ ร.1- ร.4 (2325-2411)
PART F	- รัตนโกสินทร์ ร.5- ร.7 (2411-2475)
PART G	- การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
	การเมืองการปกครอง 2475 - 2490
	การเมืองการปกครอง 2490 - 2500
	การเมืองการปกครอง 2500 - 2516
	การเมืองการปกครอง 2516 - 2519
	การเมืองการปกครอง 2519 - ปัจจุบัน
PART H	- ปฏิรูปการเมือง

PART A สุโขทัยตอนต้น

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัยเมื่อสิ้นรัชกาลของพ่อขุนศรีนาวนำถม ซึ่งครองเมืองสุโขทัย ขอมสมาคโขลญล้าพง ได้เข้ายึดเมือง ต่อมาพ่อขุนผาเมืองเจ้าเมืองราชโอรสของพ่อขุนศรีนาวนำถมและพ่อขุนบางกลางหาว ได้ร่วมกันรบกำจัดขอมสมาคโขลญล้าพงออกจากสุโขทัยได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองอภิเษกพ่อขุนบางกลางหาวครองเมืองสุโขทัย และถวายนามว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” พร้อมด้วยพระแสงขรรค์ชัยศรี ซึ่งแสดงถึงอำนาจในการปกครอง พระองค์สถาปนาสุโขทัยเป็นราชธานี และทรงตั้งราชวงศ์พระร่วงขึ้น

การเมืองการปกครอง

สุโขทัยมีรูปแบบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก (PATERNALISM) เป็นลักษณะการปกครองแบบชุมชน หลากๆคร้วเรือนรวมกันเป็นหมู่บ้าน หลากๆหมู่บ้านรวมกันเป็นเมือง หลากๆเมืองรวมกันเป็นอาณาจักร มีหัวหน้าหรือผู้นำเรียกว่า “พ่อขุน” ทั้งในด้านความปลอดภัยของอาณาจักร ทางศีลธรรม และความยุติธรรม ผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้ความปกครองมีความใกล้ชิดกัน มีความเข้าใจร่วมมือกันดี ขอมรับความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้ความปกครอง โดยที่ราษฎรมีสิทธิร้องทุกข์ โดยตรงต่อพ่อขุน ที่ประจวบมีกระดิ่งแขวนไว้ถ้าใครต้องการร้องทุกข์ก็ไปตั้นกระดิ่ง พ่อขุนจะออกชำระความ หรือว่าราชการสั่งสอนขุนนางและพลเมืองบนพระแท่นมั่งคศิลาบาตร (ขदानหิน) กลางดงตาล ในวันธรรมดากเว้นวันพระใช้เป็นที่พระสงฆ์แสดงธรรม แก่บรรดาพุทธศาสนิกชน

กฎหมาย

ในสมัยพ่อขุนรามคำแหง มีการประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นใช้ ทำให้เกิดกฎหมายที่มีลายลักษณ์อักษรปรากฏในศิลาจารึก เช่นกฎหมายมรดก, กฎหมายภาษี, กฎหมายค้าขาย เป็นต้น แต่ระบบกฎหมายของสุโขทัยยังไม่ได้แยกประเภทไว้ละเอียดเหมือนสมัยหลังเนื่องจาก สังคมสุโขทัยไม่มีประชากรมาก และสังคมไม่สลับซับซ้อน โทษสำหรับผู้กระทำความผิดได้แก่การเฆี่ยนตี กักขัง ปรับ ไม่มีหลักฐานโทษประหารชีวิต โดยพ่อขุนจะชำระความและตัดสินใช้หลักพิจารณาสอบสวนด้วยความยุติธรรม

สังคม

โครงสร้างของชนชั้นทางสังคมแบ่งออกเป็น 2 ชั้นคือ

1. ชั้นปกครอง - กษัตริย์ ขุนนาง ข้าราชการ
2. ชั้นถูกปกครอง - ประชาชน

การใช้อำนาจของชนชั้นปกครอง เป็นไปในลักษณะ เมตตา และให้ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ ดังเห็นได้จาก หลักศิลาจารึก หลักที่ 1 คือ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ “....ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ค้าเงิน ค้าทองคำ.....” มีสิทธิในทรัพย์สินบ้านเรือน “....ไพร่ฟ้าหน้าใส ลูกเจ้าลูกขุนใดแล้ ล้มตายหายกว่า หย่าเรือนพ่อซื้อเสื่อ ค้ำมัน ช้างขอลูกเมียเหยียข้าว ไพร่ฟ้าเข้าไท ป่าหมากป่าพลู พ่อเชื่อมั่นไว้แก่ลูกมันสิ้น....” มีเสรีภาพ และเสมอภาค “.....ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง แขนงไว้หัน ไพร่ฟ้าหน้าปกกลางบ้านกลางเมือง มีถ้อย มีความ เจ็บท้องข้องใจมันจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนปไร่ ไปส่นกระดิ่ง อันท่านแขนงไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองไคยินเรียก เมื่อถาม สวณความแก่มันด้วยชื่อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม” สังคมสุโขทัยจึงมีความร่มเย็น สงบสุข มีความสามัคคี อุดมสมบูรณ์ไปด้วยข้าวปลาอาหาร “เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลาในนามีข้าว”

PART B สุโขทัยตอนปลาย

การเมืองการปกครอง

ในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิไทย คติในเรื่องพระมหากษัตริย์ เปลี่ยนไป จากเดิมที่พระมหากษัตริย์ ทรงวางพระองค์กับประชาชน เช่นพ่อกับลูกดังในสมัยพ่อขุนราม พระมหาธรรมราชาธิไทย ทรงรับคติเรื่องธรรมราชาปฏิบัติ ดังเห็นได้จากพระนามของกษัตริย์เปลี่ยน ไปจากคำว่า พ่อขุนมาเป็น ธรรมราชาธิราช แทน ลักษณะการปกครองแบบธรรมราชา หรือ ราชผู้ใช้ธรรมในการปกครองประชาชน ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความเชื่อในหลักธรรมของพุทธศาสนา เชื่อว่าราชาที่ดีปกครองประชาชนให้ร่มเย็นเป็นสุข บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ และเจริญรุ่งเรือง ต้องเป็นผู้ที่ ทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม อันจะส่งผลให้ปกครองบ้านเมืองได้ยั่งยืน

หลักทศพิธราชธรรมประกอบด้วย

- 1) ทาน - การให้
- 2) ศีล - การตั้งวรกายใจให้สุจริต
- 3) บริจาค - การเสียสละ
- 4) อาชวะ - ความซื่อตรง
- 5) มัทวะ - ความอ่อนโยน
- 6) ตปะ - การทำหน้าที่โดยครบถ้วน
- 7) อโกธะ - การไม่โกรธ
- 8) อวิหีสะ - การไม่เบียดเบียนผู้อื่น
- 9) ขันติ - ความอดทน
- 10) อวิโรธนะ - การคิดและทำโดยปราศจากการนึกถึงตัว

พระมหาธรรมราชาธิไทย ทรงนับถือพุทธศาสนา ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองสร้างวัดวาอาราม พระพุทธรูปมากมายทรงพระราชนิพนธ์หนังสือ เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง อันเป็นวรรณคดีในพระพุทธศาสนา เพื่อสั่งสอนให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติธรรม เชื่อในเรื่องนรก และ สวรรค์ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ในไตรภูมิพระร่วงกล่าวถึงหลักธรรมที่ราชา ใช้ในการปกครองคือ จักรวรรดิวัตร 12 ประการ

สังคม

ลักษณะการปกครองแบบธรรมราชาทำให้สุโขทัยมีแต่ความสงบสุขผู้คนมีศีล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
กรรม
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PART C อยุธยา (1893 - 2310)

ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ชาวไทยตั้งบ้านเมืองปกครองกันอย่างอิสระ ชาวไทยในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยามีกรุงอโยธยาเป็นราชธานีของอาณาจักร เป็นศูนย์กลาง การปกครอง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ สืบต่อจากกรุงละโว้ หรือลพบุรี ซึ่งหมดความ สำคัญกลายเป็นเมือง ลูกหลวง กรุงอโยธยาเป็นที่ยอมรับของอาณาจักรอื่นๆเช่น ล้านนา สุโขทัย นครศรีธรรมราช ต่อมาปลายพุทธศตวรรษที่19 กรุงอโยธยาเกิดโรค ระบาด ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระเจ้าอู่ทองผู้ครองราชย์ในเวลานั้นจึงย้ายพระนคร มาตั้งใหม่ ในบริเวณหนองโสน ที่อยู่ฝั่งตรงข้าม ทางด้านตะวันตกของอโยธยา ทรงพระ นามใหม่ว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 แล้วขนานนามกรุงศรีอยุธยาเป็นเทพทวาราวดี เป็นราชธานีไทย การก่อตั้งของอยุธยาสำเร็จได้ เพราะกำลังทหารสนับสนุนจาก สุพรรณบุรี อันเป็นผลมาจากการสร้างสัมพันธไมตรี ด้วยการสมรส และบุคลิกที่เข้มแข็ง ตลอดจนการเสื่อมอำนาจลงของอาณาจักร สุโขทัย และขอม กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ที่มีความมั่นคงและรุ่งเรืองมาก ตลอดระยะเวลา 417 ปี จนกระทั่งเสียกรุงแก่พม่า เป็น ครั้งที่ 2 ใน พ. ศ. 2310 แผ่นดินของพระเจ้าเอกทัศน์ จึงสิ้นกรุงศรีอยุธยา ตลอดระยะเวลา มีกษัตริย์ ปกครองทั้งสิ้น 34 พระองค์

การเมืองการปกครอง

ลักษณะการปกครองเป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หรือนายกัปปาว (AUTOCRATIC) อำนาจอธิปไตยอยู่ที่กษัตริย์เพียงพระองค์เดียว แนวความคิดเกี่ยวกับ กษัตริย์ เปลี่ยนแปลงไปตามคติของพราหมณ์ กษัตริย์แบบเทวสิทธิ์ ถือเสมือนเป็นเจ้าของ ชีวิต มีพระราชอำนาจเด็ดขาด และสูงสุด ความสัมพันธ์เป็นไปแบบเจ้ากับข้า คำราชา ศัพท์เริ่มใช้เพื่อแสดงฐานะของกษัตริย์ประกอบกับมีพิธีกรรมต่างๆมากมาย เช่น พิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา พิธีอินทราภิเษก พระราชพิธีพุกผุ่ยยตราชดมารท ฐานะและบทบาทของ กษัตริย์ยังได้รับอิทธิพลจากหลักพุทธศาสนาเพื่อเป็นแนวทางในการปกครองอีกด้วย

กฎหมาย

กฎหมายอยุธยาได้รับอิทธิพลจากเขมรและมอญ ซึ่งมีรากฐานเดิมมาจากคัมภีร์ ของอินเดีย และดัดแปลงให้เหมาะสมกับจารีตประเพณี และชีวิตความเป็นอยู่ของคน ไทย สมัยพระรามาธิบดีที่ 1 ได้ทรงตรากฎหมายขึ้นประกาศใช้หลายฉบับ เช่น กฎหมาย ลักษณะพยาน ลักษณะอาญาหลวง ลักษณะรับฟ้อง ลักษณะลักพา ลักษณะ

อาชญากรรม ลักษณะโจร ลักษณะเบียดเสียดด้วยที่ดิน และลักษณะผิวเมีย สมัยพระบรมไตรโลกนาถ ได้ตรากฎหมายเข็ยรบาลขึ้นเป็นครั้งแรก กำหนดลำดับฐานันดรศักดิ์ของพระราชวงศ์ มเหสีตลอดถึงโอรสและธิดา กฎมณเฑียรบาล บ่งแกลงข้อบังคับการครอบครองพระราชวังการจักรราชพิธีทางศาสนา ต่างๆทั้งพุทธ และพราหมณ์ กฎหมายว่าด้วยศักดินา

ระบบศักดินา (ฐานะทางสังคม)

สังคมอยุธยา มีการแบ่งชนชั้น โดยกำหนดศักดินา ของบุคคลไว้อย่างเป็นระบบที่แน่ชัด เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่ ขอบข่ายความรับผิดชอบ อภิสิทธิ์ สิทธิแห่งอำนาจ และฐานะของคนในสังคมตั้งแต่ชนชั้นเจ้านาย ชุนนางลงไปจนถึงไพร่และทาส เกิดความแตกต่างในสังคมมาก แต่ไม่มีความขัดแย้งระหว่างชนชั้นขึ้นนี้เพราะมีการควบคุมอำนาจการปกครองเด็ดขาดระบบศักดินายังเกี่ยวกับการลงโทษ และปรับไหมในกรณีทำผิดอีกด้วย การลงโทษแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ

- 1) การลงโทษที่รุนแรงมากกรณีที่ผิดต่อพระมหากษัตริย์ โดยให้วิบราชบาท และฆ่าทั้งโคตร หรือฆ่า 7 ชั่วโคตร
- 2) การลงโทษในลักษณะ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน โทษผิดในกรณีที่เกี่ยวข้องฆ่าคนตาย หรือกรณีเป็นโจร การลงโทษจะทำในลักษณะทรมานร่างกาย
- 3) การลงโทษชั้นลหุ ได้แก่การเฆี่ยนและการปรับไหม โทษผิดในกรณีเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท การกู่หน้ ผัวเมีย และการลักพาเป็นต้น

สังคม

ลักษณะสังคมอยุธยา มีการแบ่งชนชั้น อย่างชัดเจนระหว่างผู้ปกครอง และผู้ถูกปกครอง การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ชนชั้นปกครอง กษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจสูงสุด เจ้านาย และขุนนาง (มูลนาย) ปฏิบัติราชการในด้านต่างๆ ตามคำสั่งของ กษัตริย์ตามพระราชกำหนดศักดินา มูลนายจะมีไพร่ในสังกัดได้จะต้องมีศักดินา ตั้งแต่ 400 ไร่ขึ้นไป มูลนายมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองแก่ไพร่ในสังกัดของตน ไพร่ใน ฐานะชนชั้นถูกปกครอง คือสามัญชน หรือราษฎรธรรมดาไม่มีสิทธิเสรีภาพแต่กำเนิด แต่ถูกกำหนดให้ต้องสังกัดมูลนาย และถูกเกณฑ์แรงงานภาคบังคับ ทั้งนี้เพราะสังคมไทยในสมัยนั้นต้องอาศัยกำลังคนเป็นหลักในการผลิต การป้องกันและการขยายอาณาจักร ฉะนั้น วิธี

ระคมกำลังพลจึงถูกนำมาใช้ โดยการแบ่งกำลังคนให้อยู่ ภายใต้การควบคุมของ เจ้าขุน
มูลนาย เวลามีสึกสงคราม เวลามีสึกสงครามเจ้าขุน มูลนาย จะเรียกระดมคนในความ
ควบคุมของตนไปราชการทัพ เวลาปกติก็ประกอบอาชีพของตนไป เวลาที่ถูกเกณฑ์ตาม
กำหนดในแต่ละรัชสมัย ไพร่มีหน้าที่ต้องอุทิศแรงงานรับใช้เพื่อแลกกับความคุ้มครอง
จากเจ้าขุน มูลนาย และสิทธิคุ้มครองทางกฎหมาย ไพร่ แบ่งออกเป็น ไพร่สม. ไพร่
หลวง และ ไพร่ช่วย ทาสเป็นชนชั้นผู้ใช้แรงงาน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากขอม พระสงฆ์
เป็นชนชั้น ที่ทำหน้าที่ เชื่อมระหว่าง ชนชั้น โดยอาศัยหลักพุทธศาสนา

การเสียกรุง

ปัจจัยที่นำไปสู่การเสียกรุงศรีอยุธยา

- สถาบันกษัตริย์ เสื่อมโทรม ซึ่งเป็นสถาบันที่เป็นรากฐาน การเมืองการปกครอง ของ
อยุธยา มีอำนาจสูงสุด เกิดการแย่งชิงอำนาจอย่างรุนแรง ประกอบกับ ความขัดแย้ง
ระหว่างกษัตริย์ กับเจ้านาย และขุนนาง เกิดการแตกแยก เป็นฝักฝ่าย ซึ่งเป็นบ่อน
ทำลายเสถียรภาพทางการเมือง และสั่นคลอนสถาบันกษัตริย์
- ระบบไพร่ เป็นหลักค้ำจุนสังคมอยุธยา เป็นฐานอำนาจทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ
จึงมีการแย่งชิง และปกปิด จำนวนไพร่เพื่อผลประโยชน์ การติดตามจำนวนไพร่จึง
ขาดประสิทธิภาพ ทำให้ไพร่กระจัดกระจาย เมื่อเกิดสงครามขึ้นยากแก่การเกณฑ์
ไพร่พล ประกอบกับเศรษฐกิจ เปลี่ยนแปลงไปโดยที่ไม่มีการปรับตัวทางการเมือง
ควบคู่กันไป เศรษฐกิจดี การค้าเจริญ ทำให้เปิดช่องทางให้ไพร่ หารายได้มาจ่ายเป็น
เงินให้รัฐบาลแทนการถูกเกณฑ์แรงงานดังนั้น ไพร่ที่ถูกเรียกเกณฑ์จึงมีจำนวนน้อย
ลง

PART D ธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)

การเสียดกรุงศรีอยุธยา ทำให้อาณาจักรเป็นชุมชนต่าง ๆ พระเจ้าตากสินกู่เอกราช และสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานี สงครามทำให้ราษฎรต้องละทิ้งบ้านเมืองอพยพเข้าป่าการประกอบอาชีพทำนาค้าขายหยุดชะงัก ไร่นาถูกทอดทิ้ง ราษฎรอดอยากและหิวโหยข้าวปลาอาหารขาดแคลน ข้าวสารราคาแพง การแก้ปัญหาของพระเจ้าตากโดยป่าวประกาศให้ราษฎรกลับมาตั้งหลักแหล่งประกอบอาชีพ เชิญชวนให้พ่อค้าเงินเข้ามาค้าขายในเมืองไทย รวบรวมชุมชนต่างๆ สร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับอาณาจักร เนื่องจากในช่วงรวบรวมอาณาจักรใหม่มีปัญหาหลายเรื่องมากมายเกี่ยวกับการทำสงครามทำให้การปกครองในสมัยธนบุรีมีรูปแบบเดียวกับสมัยอยุธยาแต่มีการปกครองในลักษณะรัฐทหาร มีระเบียบเข้มงวด เพื่อให้ปรับกับสภาพสังคมหลังจากเสียดกรุงศรีอยุธยา

PART E รัตนโกสินทร์ ร.1-ร.4 (2352-2411)

ปลายสมัยกรุงธนบุรีได้เกิดจลาจลวุ่นวายขึ้น สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ทรงระงับความวุ่นวายนั้น และเสด็จเสวยราชสมบัติ สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี นโยบายการปกครองของรัตนโกสินทร์ในช่วง ร.1- ร.4 คือการสร้างบ้านเมืองให้ใหญ่โตสง่างามเทียบเท่ากับกรุงศรีอยุธยา ได้ทรงพยายามแก้ไขปัญหาค่าเงินที่รัศคุดนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งเกิดจากระบบอุปถัมภ์ในสมัยอยุธยา ผลจากการปฏิรูปด้านศาสนาและกฎหมายในสมัยกรุงธนบุรีทำให้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ และการปกครอง ซึ่งยังยึดลักษณะการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช แต่สถานะของกษัตริย์เปลี่ยนไปเป็นพระอินทร์ ซึ่งนำบัดบำรุงสุขประชาชน แทนสถานะการเป็นพระนารายณ์เหมือนสมัยอยุธยา

PART F รัตนโกสินทร์ ๕.5 - ๕.7 (พ.ศ. 2411 - 2475)

๕.5 - เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เสด็จขึ้นครองราชย์ ขณะนั้นพระองค์มีพระชนมายุเพียง 15 พรรษา และแทบไม่มีพระราชอำนาจใดๆ เลย อำนาจส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน และเสนาบดีแทบทั้งหมด

กลุ่มอำนาจทางการเมืองที่สำคัญในต้นรัชกาล ได้แก่

1. กลุ่มผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน (กลุ่มอนุรักษ) มีสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์เป็นผู้นำประกอบด้วยขุนนางที่มีอำนาจและอิทธิพล มีแนวคิดที่ปฏิเสธการเปลี่ยนแปลง ต้องการรักษาระเพณีเดิมให้มากที่สุด
2. กลุ่มรับหน้า มีกรมพระราชวังบวรวิไชยชาญ
3. กลุ่มวังหลวง (กลุ่มสยามหนุ่ม) มีแนวคิดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงประเทศให้ทันสมัย

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ตัดสินพระทัยที่จะดึงพระราชอำนาจกลับคืน พระองค์ได้ทำในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป การวางรากฐานทางอำนาจโดยการจัดตั้งกรมทหารมหาดเล็กขึ้นเพื่อเป็นกำลังของพระองค์ในการปฏิรูป เพื่อดึงพระราชอำนาจกลับคืน

การปฏิรูปการเมืองทรงจัดตั้งสถาบันการเมืองเพื่อค้ำจุนอำนาจของสถาบันกษัตริย์ ได้แก่สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินและสภาที่ปรึกษาในพระองค์ ปฏิรูปสังคมเลิกระบบไพร่-ทาส ซึ่งเป็นระบบที่ค้ำจุนให้เจ้านายขุนนางมีอำนาจในการควบคุมไพร่พลมากมาย โดยการโอนไพร่สามัญชนขึ้นมาเป็นไพร่หลวงภายหลังที่เจ้าขุนมูลนายของไพร่ถึงแก่กรรม และทรงประกาศพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหารขึ้นเป็นผลให้ ระบบไพร่สิ้นสุดลง การควบคุมไพร่(สามัญชน) จึงเปลี่ยนมาอยู่ในอำนาจของพระมหากษัตริย์ การเลิกทาส พระองค์ใช้วิธีการที่นุ่มนวล เป็นขั้นตอนทรงให้มีการตราพระราชบัญญัติพิทักษ์ตราเกษียณ อายุลูกทาสและได้ทรงตราพระราชบัญญัติทาส (ร.ศ. 124) ขึ้นบังคับใช้ทั่วราชอาณาจักร คือให้ลูกทาสทุกคนเป็นไท ห้ามมีการซื้อขายทาส และยังทรงปฏิรูปการศาลการคลัง การคลัง การศึกษา การคมนาคมและอื่นๆ เพื่อให้ประเทศไทยมีสังคมที่ทันสมัยทัดเทียมนานาประเทศ การปฏิรูปดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของกรมพระราชวังบวรวิไชยชาญ ซึ่งทำไปสู่วิกฤตการณ์ วังหน้า เมื่อเหตุการณ์สงบลงโดยวังหน้ายอมรับเงื่อนไขของฝ่ายวังหลวงซึ่งทำให้ฐานะวังหน้าขาดความสำคัญลง

ในช่วงเวลา 10 ปี หลังเกิดวิกฤตการณ์วังหน้า อำนาจทั้งหมดถูกดึงกลับมาที่พระมหากษัตริย์ได้เกิดความเคลื่อนไหวที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองจากกลุ่มพระราชวงศ์และขุนนางในคณะชุดไทยที่กรุงลอนดอนและปารีส ได้เข้าชื่อกันในหนังสือกราบบังคมทูลถวายความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดินต่อ ร.5 ซึ่งหวั่นวิตกเกี่ยวกับอันตราย อันเกิดจากการคุกคามของมหาอำนาจ เรื่องที่กราบบังคมทูลของพระราชวงศ์และขุนนาง ร.5 ทรงตระหนักดีอยู่แล้วและทรงพยายามทำอย่างดีที่สุดตามโอกาสที่จะทำได้ตลอดเวลา 17-18 ปีที่ครองราชย์ แต่ทรงเห็นว่าถ้าเปลี่ยนแปลงโดยกระทันหันจะทำให้เกิดความวุ่นวายประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรนำหลักมาใช้ค่อยค่อยเป็นค่อยไป

ในสมัย ร. 5 มีการจัดพิมพ์หนังสือดรโณวาทขึ้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับราชการการเมืองความคิดเห็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองนักเขียนในสมัยนั้นได้แก่ เทียนวรรณ , ก.ศ.น กุหลาบ

ก่อนที่ ร.5 จะเสด็จสวรรคต ไม่นานพระองค์ตรัสว่า จะให้สมเด็จพระมงกุฎเกล้า (ร.6) พระราชทานรัฐธรรมนูญ แก่บ้านเมืองทันทีที่ครองราชย์

ร.6 - เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ เสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ตั้งพระทัยที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่ติดปัญหาเรื่องประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยเท่าที่ควร ถ้าให้สิทธิอาจใช้สิทธิในการปกครองที่ผิด การเลือกตั้งอาจไม่มีประสิทธิภาพโดยพระองค์ทรงตั้ง ดุสิตธานี เมืองสมมุติ เพื่อการทดลองปฏิบัติการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีการแบ่งเขตการปกครองแต่ละเขตมีนคราภิบาล เป็นหัวหน้าฝ่ายปกครองมีสถานที่ทำการของรัฐบาลอย่างถาวร แต่งตั้งให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลครบทุกหน่วยให้ราษฎรมีสหสิทธิจับจองที่ดินเช่าหรือซื้อที่ดินเพื่อทำการปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพ มีการกำหนดภาษีที่ดิน และรายได้มีการตั้งพรรคการเมืองขึ้นเพื่อต่อสู้กันในการหาเสียง มีการเลือกผู้แทนฯ เข้าไปทำงานเพื่อประชาชน ทรงให้สิทธิเสรีภาพแก่นักหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีบทบาทอย่างกว้างขวางทั้งในงานสื่อมวลชน และในฐานะเครื่องมือติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาลเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชน การแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีนี้มีส่วนผลักดันให้เกิดการปฏิวัติ ในสมัย ร. 7 ทรงเสริมทางด้านการศึกษา เพื่อให้ประเทศมีความเจริญทัดเทียมนานาอารยประเทศ จัดตั้งกองเสือป่าเพื่อส่งเสริมอุดมการณ์ชาตินิยม ทำให้ทหารบางส่วนไม่พอใจ ประกอบกับต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ครอง ให้ประสบความสำเร็จเหมือนการปฏิวัติในจีนและรัสเซีย จึงเกิดเหตุการณ์ กบฏ ร.ศ. 130 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

ร. 7 - พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทรงมีความคิดเห็นในความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงการปกครองประเทศให้เหมาะสม เนื่องจากคนไทยมีการศึกษาคึกคัก มีความสนใจทางการเมืองมากขึ้น จึงทรงมีพระราชดำริที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ประเทศมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย และได้ทรงเตรียมการที่จะพระราชทานใน วันที่ 6 เมษายน 2475 แต่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งมีอิทธิพลมากได้พากันกราบทูลคัดค้าน เพราะเกรงว่าจะทำให้พวกคนต้องเสียผลประโยชน์ไปจากการพระราชทานรัฐธรรมนูญ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงวางพื้นฐานการปกครองระบอบรัฐสภาด้วยการตราพระราชบัญญัติสภากรรมการองคมนตรี ทรงมีพระราชประสงค์ให้สภานี้เป็นเวทีฝึกหัดสำหรับสภาที่เล็กลงของสภาผู้แทนราษฎรที่แท้จริงต่อไป

PART G การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

เหตุการณ์ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เป็นขบวนการทางประวัติศาสตร์ที่สืบเนื่องมาจากการปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตก ทำให้ได้รับอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เข้ามาสู่ปัญญาชนชาวไทยอย่างกว้างขวาง คณะบุคคลคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะราษฎร” ได้ยึดอำนาจจากรัฐบาล พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร. 7) เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบไปด้วย คณะนายทหารบก ทหารเรือ ข้าราชการพลเรือนโดยภายใต้การนำของ

พันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

พันเอก พระยาทรงสุรเดช

พันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์

พันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ์

พันตรี หลวงพิบูลสงคราม

นาวาตรี หลวงสินธุ์สงครามชัย

นาวาตรี หลวงศุภชลาศัย

เรือเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์

หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)

นาย ควง อกภัยวงศ์

นาย ประยูร ภมรมนตรี

ฯลฯ

จุดเริ่มต้นของความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดขึ้นโดยกลุ่มนักศึกษาไทย ในต่างประเทศ ซึ่งมีนาย ปรีดี พนมยงค์, นาย ควง อกภัยวงศ์, นายประยูร ภมรมนตรี, ร้อยโท แปลก ชิตตะถังคะ และร้อยโท ทศนัย มิตรภักดี ได้ประชุมวางแผนปฏิวัติกันในประเทศฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2465 แล้วมาดำเนินการต่อเมื่อกลับประเทศ โดยตั้งเอานายทหารสำคัญเข้าร่วม

ปฏิบัติการยึดอำนาจในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เช้าตรู่ของวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะผู้ทำการปฏิวัติได้แบ่งกำลังออกเป็น 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายทหารบก ทหารเรือ และฝ่ายตัดการสื่อสาร ฝ่ายตัดการสื่อสารประกอบด้วย หลวงโกวิท อกภัยวงศ์ นายประยูร ภมรมนตรี นายวิลาศ โอสถานนท์ นายประจวบ บุนนาค

เรือเอกหลวงนิเทศกลกิจ และนายทหารเรืออีก 2-3 คน ได้รุกเข้ายึดที่ทำการไปรษณีย์ กลางที่หน้าวัดราชบูรณะหรือวัดเลียบ ตั้งแต่เวลา 4 นาฬิกา แล้วตัดการติดต่อทาง โทรศัพท์ในกรุงเทพฯ ทั้งหมด

ส่วนฝ่ายทหารเรือ หลวงสินธุสงครามชัย หลวงสุขุขลาสัย และทหารเรือที่ร่วม ก่อการอื่น ๆ ได้บุกที่ทำการกองพันพาหนะ (นาวิกโยธิน) และลวงให้ทหารเรือที่นั้น ยกกำลังข้ามฟากไปยังลานพระบรมรูปทรงม้า โดยอ้างว่า กรุงเทพฯ เกิดจลาจล

ด้านทหารบก พระยาพลพลพยุหเสนา พระยาทรงสุรเดช พระประศาสน์ พิทยายุทธ หลวงพิบูลสงคราม และนายทหารอื่น ๆ อีกราว 10 คน ได้บุกเข้ายึด คลังแสงกรมทหารม้าที่ 1 รักษาพระองค์ แล้วตั้งให้เคลื่อนกำลังทหารในกรมนี้ทั้ง กรมมารวมกันที่ลานพระบรมรูปทรงม้าโดยอ้างว่าเกิดจลาจล ทหารกรมนี้ได้ไปสมทบ กับกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ในบังคับบัญชาของพระยาฤทธิ์อัคนย์ และ ทหารบกหน่วยอื่น ๆ ที่พระยาทรงสุรเดชขอให้มาร่วมล้อมรบและดูการล้อมรบตาม ยุทธวิธีสมัยใหม่ที่ลวงไว้ กำลังทหารบกทหารเรือมาพร้อมกันที่ลานพระบรมรูปทรง ม้าในเวลา 6.05 นาฬิกา จากนั้นพระยาพลพลพยุหเสนา ก็ประกาศยึดอำนาจการปก ครอง ท่ามกลางความตกตะลึงของทหารทั้งหลาย แล้วคณะผู้ทำการปฏิวัติก็เข้าควบคุม กำลังทหารทั้งหมดแทนผู้บังคับบัญชาเดิม และแยกย้ายกำลังทหารเหล่านั้นไปควบคุม จุดสำคัญ ๆ ในกรุงเทพฯ เช่น สถานีรถไฟ สถานีวิทยุ พระบรมมหาราชวัง ฯลฯ พร้อมกันนั้นกำลังส่วนหนึ่งก็แยกย้ายกันไปเชิญเจ้านาย และพระบรมวงศ์บางพระองค์ มาควบคุมไว้ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม

การปฏิวัติ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 สำเร็จลุล่วงตามแผนที่คณะปฏิวัติวางไว้ ด้วยดี ความสำเร็จในครั้งนี้นอกจากจะเนื่องมาจากความสามารถของคณะปฏิวัติแล้ว ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะฝ่ายรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ต้องการให้เสีย เลือดเนื้อคนไทยด้วยกันเอง จึงจะพิจารณาได้จากการที่สมเด็จพระพี่ยาเธอเจ้าฟ้าฯ กรม พระนครสวรรค์วรพินิตทรงยอมให้คณะปฏิวัติควบคุมพระองค์มาไว้ที่พระที่นั่งอนันต สมาคม โดยมีได้ทรงต่อต้านเท่าที่ควร และทรงยอมลงพระนามในแถลงการณ์ว่า

“ด้วยตามที่คณะราษฎรได้ยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินไว้ได้ โดยมีความ ประสงค์ข้อใหญ่ที่จะให้ประเทศสยามมีรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินนั้น ข้าพเจ้าขอ ให้ทหาร ข้าราชการ และราษฎรทั้งหลายจงช่วยกันรักษาความสงบ อย่าให้เสียเลือด

เอกส เนื้อของคนไทยด้วยกันเองโดยไม่จำเป็นเลย” ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว การตัดสินพระทัยยอมรับข้อเสนอของคณะราษฎร มีเหตุที่เชื่อได้ว่าพระองค์ไม่ทรงปรารถนาให้มีการนองเลือดเกิดขึ้นทั้งๆที่กำลังทหารในต่างจังหวัดก็พร้อมอยู่แล้วที่จะตอบโต้การปฏิวัติและแถลงการณ์ของคณะราษฎร ในวันนั้นก็กล่าวประนามพระองค์และพระราชวงศ์ไว้อย่างรุนแรงว่า

“เมื่อกษัตริย์องค์นี้ได้ครองราชสมบัติสืบต่อจากพระเชษฐานั้น ในขั้นต้นราษฎรได้หวังกันว่ากษัตริย์องค์ใหม่นี้คงจะปกครองราษฎรให้ร่มเย็น แต่การณ์หาเป็นไปตามความหวังที่คิดไม่ กษัตริย์คงทรงอำนาจอยู่เหนือกฎหมายตามเดิม ทรงตั้งญาติวงศ์และคนสอพลอไว้คลุมงามความรู้ให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญๆ ไม่ทรงฟังเสียงราษฎร... ปกครองโดยขาดหลักวิชาปล่อยให้บ้านเมืองเป็นไปตามยถากรรม ดังจะเห็นได้ในการตกต่ำในเศรษฐกิจ ... การแก้ไขไม่ได้เพราะรัฐบาลของกษัตริย์มิได้ปกครองประเทศเพื่อราษฎรตามที่รัฐบาลอื่นๆ ได้กระทำกัน รัฐบาลของกษัตริย์ถือเอาราษฎรเป็นทาส เป็นสัตว์เครื่องาน ไม่นึกว่าเป็นมนุษย์ เพราะฉะนั้นแทนที่จะช่วยราษฎรกลับพากันทำนาบนหลังราษฎร ... รัฐบาลของกษัตริย์ได้ปกครองอย่างหลอกลวง ไม่ซื่อตรงต่อราษฎร ... ที่ราษฎรรู้ไม่ถึงเจ้านั้นไม่ใช่เพราะโง่เป็นเพราะขาดการศึกษาที่พวกเขาปกปิดไว้ไม่ให้เรียนเต็มที่ เพราะเกรงว่าราษฎรได้มีการศึกษาก็จะรู้ความชั่วร้ายที่ทำไว้ ... พวกเจ้ามีแต่ชุบมือเปิบ และกวาดทรัพย์สมบัติเอาไว้ ... เงินมีเหลือเท่าไรเหอฝากต่างประเทศคอยเตรียมหนีเมื่อบ้านเมืองทรุดโทรม ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก ...”

เมื่อศึกษาพระราชดำริและพระราชปฏิบัติทางการเมืองการปกครองของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว จะพบว่าคณะราษฎรมิได้ให้ความยุติธรรมแก่พระองค์เท่าที่ควรเลย แม้กระนั้นพระองค์ก็ทรงยินยอมเสด็จกลับพระนครตามความต้องการของคณะราษฎร เพื่อไม่ให้สถานการณ์ของบ้านเมืองต้องทรุดหนักลงไปอีก

การปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ถือว่าสำเร็จเรียบร้อยเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จกลับพระนครในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2475 และทรงลงพระนามในพระราชกำหนดนิรโทษกรรมการยึดอำนาจของคณะราษฎรในครั้งนั้น

เป้าหมายและอุดมการณ์ของคณะราษฎร

ภายหลังที่คณะราษฎรได้ทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศได้สำเร็จ คณะราษฎรได้ออกแถลงการณ์เพื่อชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อุดมการณ์ของคณะราษฎรในการที่ใช้เป็นหลักปกครองประเทศ คือ

1. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชในทางการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง
2. จะต้องรักษาความปลอดภัยภายในประเทศให้การประทุษร้ายต่อกันให้น้อยลงให้มาก
3. จะต้องบำรุงความสุขสบายสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะจัดหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอคอย
4. จะต้องให้ราษฎรมีสิทธิเสมอภาคกัน
5. จะต้องให้ราษฎรมีเสรีภาพมีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก 4 ประการดังกล่าวข้างต้น
6. จะต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475

1. สาเหตุทางเศรษฐกิจภาวะทางการเงินของประเทศอยู่ในสภาพไม่มั่นคงนับแต่รัชกาลที่ 6 และโดนซ้ำเติมด้วยสภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ตกต่ำมาเป็นลำดับ ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศทรุดหนัก ข้าราชการมากแห่ง เดือดร้อนแก่ประชาชน ส่วนใหญ่นโยบายเศรษฐกิจที่รัฐบาล พระปกเกล้าฯ นำมาใช้แก้ปัญหา คือ การตัดทอนรายจ่ายรัฐบาล โดยการปลดข้าราชการออก การเพิ่มภาษีอากร และเพิ่มประเภทเงินที่ต้องเสียภาษี สร้างความสับสนวุ่นวายไม่พอใจให้กับคนโดยทั่วไปเพิ่มขึ้น
2. สาเหตุทางการเมือง ในบรรดาสมาชิกชนที่รับราชการ มีความรู้ลึกว่าพระปกเกล้าฯ ส่งเสริมให้พวกราชวงศ์ผูกขาดอำนาจทางการเมือง ซึ่งเป็นเพราะระบบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชล้าสมัย ไม่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับรัฐบาลไม่มีความสามารถ

3. สาเหตุทางสังคม การแบ่งชนชั้นที่มองเห็นยิ่งขึ้น ในระหว่างข้ากับเจ้าความแตกต่างที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดรอยร้าวฉานทางจิตใจเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ที่เจ้ามีอยู่อย่างเหลือเฟือ และสามัญชนไม่มีหรือมีน้อยมาก
4. สาเหตุจากอิทธิพลภายนอก อุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยแบบตะวันตกได้แพร่หลายในหมู่ผู้ซึ่งได้รับการศึกษาหรือมีประสบการณ์จากดินแดนตะวันตก พวกนี้มีความเห็นว่า ประเทศตะวันตก หรือแม้ประเทศใกล้เคียงที่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นแบบประชาธิปไตยต่างก็มีความเจริญก้าวหน้า ไม่ช้าไม่หลัง จึงปรารถนาที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านบ้าง นอกจากนี้อิทธิพลจากการที่ประเทศต่างๆ หลายประเทศทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองสำเร็จเป็นแรงกระตุ้นให้กลุ่มที่เป็นแกนนำมีกำลังใจที่จะดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จ

หลังจากเปลี่ยนแปลงการได้สำเร็จคณะราษฎรได้นำรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวพุทธเกล้าฯ ถวาย ร. 7 ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ได้กำหนดรูปแบบการปกครองให้กษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ มีสภาผู้แทนเป็นองค์กรนิติบัญญัติ คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรบริหาร และศาลเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการ ในวาระแรกให้ผู้รักษาพระนคร ฝ่ายทหาร คือ หัวหน้าคณะราษฎรเป็นผู้แต่งตั้งผู้แทนราษฎร 70 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นสภาผู้แทนราษฎรชั่วคราว เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรคนแรก และได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก 28 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เลือกพระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีอีก 19 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบุคคลของคณะราษฎร ทำหน้าที่บริหารประเทศมีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรเสร็จอย่างรวดเร็ว ร.7 เสด็จพระราชดำเนิน ทรงประกอบพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475

การเมืองการปกครอง พ.ศ. 2475 - 2490

คณะราษฎรได้มอบหมายให้นายปรีดี พนมยงค์ จัดทำเค้าโครงการเศรษฐกิจ เพื่อดำเนินการเศรษฐกิจของชาติให้เป็นไปตามอุดมการณ์ที่คณะราษฎรประกาศไว้

หลักการของโครงการเศรษฐกิจที่นายปรีดี พนมยงค์ กำหนดไว้คือ รวมนทุน รวมนที่ดิน รวมนแรงงาน และให้รัฐบาลเป็นผู้หาทุนประกอบเศรษฐกิจเสียเอง โดยรัฐบาลจะบังคับซื้อที่ดินอันเป็นนา เป็นสวนหรือที่ดินทางกสิกรรมมาเป็นของรัฐบาลทั้งหมด การบังคับซื้อนี้รัฐบาลจะไม่ให้เงินแก่เจ้าของ แต่จะให้พันธบัตรของรัฐบาลแทน ถ้ารัฐบาลทำสำเร็จ ชาวนาชาวสวนหรือที่เรียกกันในปัจจุบันว่ากสิกรก็จะไม่เป็นเจ้าของที่ดินของตนเองหรือเป็นผู้เช่าแต่จะกลายเป็นผู้รับเงินเดือนทั้งสิ้น เงินเดือนที่กสิกรจะได้รับก็จะไม่เป็นเงินตรา แต่จะเป็นคล้ายๆ ข้าว หรือบัตรแทนเงิน บัตรนั้นกสิกรจะนำไปใช้ซื้อของ ในร้านของรัฐบาลได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นราคาของที่กสิกรซื้อก็จะถูกลง เพราะร้านของรัฐบาลย่อมจะไม่แสวงหากำไรอันเป็นสิ่งที่ทำให้ราคาของแพง อนึ่งเมื่อกสิกรเป็นคนของรัฐเมื่อผลิตข้าวหรือพืชผลอะไรออกมาได้ ข้าวและสิ่งของเหล่านั้นก็จะ เป็นสมบัติของรัฐทันที การค้าขายทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลจะเป็นผู้ทำทั้งสิ้น ฉะนั้นคนกลางซึ่งในสมัยนั้นเป็นพ่อค้าคนจีน ก็จะถูกลดออกไป จากกิจการทางเศรษฐกิจของไทย

โครงการเศรษฐกิจนี้นอกจากจะไม่ได้รับการยอมรับจากคณะรัฐบาลแล้ว ยังทำให้เกิดการแตกแยกในหมู่คณะราษฎรอย่างกว้างขวาง กล่าวคือฝ่ายพระยามโนปกรณนิติธาดา พระยาทรงสุรเดช พระยาฤทธิอัคเนย์ นายประยูร ภมรมนตรี และพรรคพวกในคณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่าการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจควรจะค่อยๆ ดำเนินการไปในรูปของสหกรณ์เครดิตซึ่งมีอยู่บ้างแล้วในขณะนั้น ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งนำโดยนายปรีดี พนมยงค์ และผู้สนับสนุนซึ่งประกอบไปด้วยคณะนายทหารชั้นผู้น้อย พลเรือน และสมาชิกผู้แทนราษฎร ยืนยันที่จะให้นำโครงการเศรษฐกิจดังกล่าวมาใช้ทั้งหมด ความไม่ลงรอยกันเกี่ยวกับความคิดเห็นในโครงการเศรษฐกิจดังกล่าวนี้เป็นชนวนของความยุ่งยาก ซึ่งมีผลผูกพันไปถึงระบบการเมืองของประเทศที่เพิ่งนำเข้ามาใช้ใหม่ด้วย ข้อสังเกตสำหรับ

เอกสารนี้เป็นความผันผวนทางการเมืองในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ ขณะนั้นก็ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปกครองที่เริ่มระบบใหม่ต่อเนื่องกับระบบเก่าเช่นนั้น ย่อมจะทำให้เกิดความขัดกันได้ไม่ยากนักในเมื่อมิได้มีพื้นฐานรองรับระบบที่นำมาใช้ใหม่มาก่อน การที่พระยามโนปกรณนิติธาดาไม่เห็นด้วยกับโครงการเศรษฐกิจของนายปรีดี พนมยงค์ ทั้งยังดูเหมือนว่าจะได้รับการสนับสนุนจากพระบรมราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วยแล้วย่อมเป็นไปได้ว่า กลุ่มของผู้ก่อการคณะราษฎร โดยเฉพาะฝ่ายที่เห็นด้วยกับโครงการเศรษฐกิจ และสนับสนุนนายปรีดี พนมยงค์ เริ่มเข้าใจว่าพระยามโนปกรณนิติธาดามีความโน้มเอียงที่จะให้อำนาจการปกครองประเทศกลับไปอยู่ในระบอบเดิม

ความขัดแย้งได้ขยายวงออกไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพระยามโนปกรณนิติธาดามีคำสั่งห้ามข้าราชการทั้งทหาร พลเรือน รวมทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าเป็นสมาชิกสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองความขัดแย้ง ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะในการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2476 ปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคนได้พกอาวุธปืนเข้าไปในการประชุมสภาด้วย เป็นการแสดงปฏิกิริยาคุกคามในรัฐสภาฝ่ายของพระยามโนปกรณนิติธาดาก็ตอบโต้ด้วยการให้ทหารเข้าคั่นอาวุธสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนเข้าประชุมอย่างเข้มงวดในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2475 จึงมีการโจมตีการกระทำของพระยามโนปกรณนิติธาดาอย่างรุนแรง ซึ่งมีผลให้มีการปิดสภาผู้แทนราษฎรในระยะต่อมา

ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2476 รัฐบาลภายใต้การนำของพระยามโนปกรณนิติธาดาได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาปิดสภาผู้แทนราษฎร และงดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตราในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ห้ามมิให้มีการเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรจนกว่าจะได้มีสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใหม่นี้ คณะรัฐมนตรีชุดเก่าที่ยุบไปนี้ คงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีชุดใหม่ และใช้อำนาจในการปกครองประเทศต่อไป นอกจากนี้ยังประกาศงดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตราและส่งรัฐมนตรีในคณะคนหนึ่ง (นายปรีดี พนมยงค์) ไปฝรั่งเศส

รัฐประหาร 20 มิถุนายน พ.ศ. 2476 พฤติกรรมของรัฐบาลภายใต้การนำของพระยามโนปกรณนิติธาดาทำให้คนทั่วไปพิจารณาเห็นว่า เป็นการละเมิด

การกระทำของพระยามโนปกรณนิติธาดาอย่างกว้างขวาง คณะราษฎรซึ่งแตก
แยกกันเริ่มหันมารวมกลุ่มกันใหม่ เพื่อชิงอำนาจที่กำลังจะสูญหายไป (เพราะ
ปิดสภา ออกพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2476 และบีบให้นายปรีดี พนม
ยงค์ต้องเดินทางออกจากประเทศไทยเป็นการชั่วคราว) กลับคืนมาด้วยการทำ
รัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลของพระยามโนปกรณนิติธาดาในวันที่ 20
มิถุนายน พ.ศ. 2476

ความสำเร็จของการทำรัฐประหารภายใต้การนำของพันเอกพระยาพหลพล
พยุหเสนาครั้งนี้ เป็นผลมาจากการสนับสนุนของพันโทหลวงพิบูลสงครามและ
คณะทหารบก ทหารเรือ ดังนั้นในปลายปี พ.ศ. 2476 กลุ่มบุคคลหรือผู้มี
อำนาจในการควบคุมกำลังทหารจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการควบคุมวิถี
ทางการเมืองของประเทศไทย ส่วนพระยามโนปกรณนิติธาดาและผู้สนับสนุน
อันได้แก่พันเอกพระยาทรงสุรเดช และพันเอกพระยาฤทธิ์อัคนีย์ ต้องปลีกตัว
ออกจากการเมืองของประเทศไทยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นายปรีดี พนมยงค์ได้
เดินทางกลับประเทศไทยและได้รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีร่วมในคณะรัฐบาล
ใหม่ ซึ่งมีพระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐสภาเริ่มเปิดประชุม
อีกครั้งในวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2476

รัฐประหาร พ.ศ. 2476 ยึดอำนาจจากพระยามโนปกรณนิติธาดา การ
เมืองของไทยในช่วงที่รัฐบาลคณะราษฎรตามรัฐธรรมนูญบางมาตราและไม่มีการประชุม
สภาผู้แทนราษฎรเป็นการชิงไหวชิงพริบในคณะราษฎรด้วยกันเองระหว่างฝ่าย
รัฐบาลของพระยามโนปกรณนิติธาดากับฝ่ายพระยาพหลพลพยุหเสนา ซึ่งทำ
การรัฐประหารด้วยเหตุผลที่ว่า คณะรัฐมนตรีบริหารราชการไม่ถูกต้องครบถ้วน
ตามรัฐธรรมนูญ และคณะราษฎรตามรัฐธรรมนูญ โดยทำการรัฐประหารเป็นผลสำเร็จ
สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้ง พระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นนายกรัฐมนตรีบริหาร
ประเทศต่อไป สนับสนุน นาย ปรีดี พนมยงค์ กลับประเทศและเป็นรัฐมนตรี
กบฏบวรเดช ประกอบด้วยนายทหารชั้นผู้น้อยจากต่างจังหวัดที่ไม่พอใจเหตุ
การณ์ของบ้านเมืองที่ตกอยู่ภายใต้การบริหารของรัฐบาลพระยาพหลพล
พยุหเสนา โดยใช้กำลังทหารบีบบังคับให้รัฐบาลปฏิบัติตามคำขาด 6 ประการ
แต่ฝ่ายรัฐบาลปฏิเสธ ทำให้เกิดการนองเลือดกันเกิดขึ้น ปรากฏว่ากบฏแตกฝ่าย

และพระราชบัญญัติจัดการป้องกันรักษารัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายที่ทำให้
อำนาจแก่รัฐบาลอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด และรัฐบาลได้ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญ
ในการปราบปราม

รัชกาลที่ 7 สละราชสมบัติ

การยุบสภาของพระยามโนปกรณนิติธาดา และกบฏบวรเดช ทำให้ความ
สัมพันธ์ ระหว่าง ร. 7 ทรงมีความรู้สึกว่รัฐบาลและสภาผู้แทน ไม่เห็นความ
สำคัญของสถาบันกษัตริย์ การดำเนินการต่างๆ รัฐบาลทำไปโดยไม่ปรึกษา
และขัดพระราชดำริทุกอย่าง เรื่องรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง
การเปลี่ยนแปลงเป็นจุดเริ่มต้นของฐานอำนาจทางการเมืองที่มาจากราชการทั้ง
ฝ่ายทหารและพลเรือน นำไปสู่การแย่งชิงอำนาจทางการเมืองกัน

ในที่สุดรัชกาลที่ 7 ซึ่งทรงเสด็จไปประทับรักษาพระองค์อยู่ที่ประเทศ
อังกฤษก็ได้ทรงส่งพระราชบันทึกลงในเดือนมกราคม พ.ศ. 2477 ต่อรัฐบาลโดย
ทรงเรียกร้องในสาระสำคัญต่อไปนี้

1. พระองค์ มีพระราชประสงค์ ให้แก้ไขเกี่ยวกับการตั้งสมาชิกประเภท 2
เสียใหม่ เพราะเท่าที่ผ่านมา รัฐบาล มักเลือกเอาแต่ผู้ที่อยู่ในคณะราษฎร
เป็นส่วนมาก โดยมิได้พิจารณาถึงคุณวุฒิและความเหมาะสมเฉพาะ
บุคคล
2. ทรงเห็นว่ามาตรา 39 แห่งรัฐธรรมนูญนั้นยังไม่เหมาะสม เพราะพระ
ราชบัญญัติใดที่พระมหากษัตริย์ทรงคัดค้าน สภาอาจยืนยันให้เป็นไป
ตามเดิมโดยความเห็น ข้างมากเพียงเสียงเดียว จึงควรแก้ไขว่า “ถ้า
สภาลงมติตามเดิมโดยให้มีเสียงข้างมาก 3 ใน 4 ของสมาชิกทั้ง
หมด”
3. ได้ทรงขอให้รัฐบาลทำมาตรา 14 ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญจริง ๆ
ได้แก่ให้มีเสรีภาพในกรพูด การเขียน การโฆษณา และให้เสรีภาพ
ในการประชุม โดยเปิดเผยและการตั้งสมาคม
4. ขอให้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันรัฐธรรมนูญ เพราะมีวิธีการที่ขัด
กับหลักเสรีภาพในร่างกายของประชาชน

6. ข้าราชการที่ถูกกลงโทษ โดยถูกปลดออกจากราชการ โดยถูกสงสัยว่า จะมีผิดทางการเมืองก็ดีหรือถูกหาว่ากล่าวร้ายรัฐบาล ถูกกลงโทษและพ้นโทษไปแล้วก็ดีแต่ถูกคัดสิทธิในการรับเบี้ยบำนาญ บำนาญ ขอ ให้รับบำนาญ บำนาญ ตามที่เขามีเกณฑ์
7. ข้าราชการที่ถูกสงสัยในข้อหาเป็นกบฏ และที่กำลังจะฟ้องขอให้งดการฟ้องร้องจับกุม
8. ขอให้รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรให้คำมั่น เป็นลายลักษณ์อักษรว่า จะไม่ตัดกำลังและตัดงบประมาณของพลทหารรักษาวังให้น้อยกว่าที่มี อยู่ในเวลานี้

รัฐบาลได้ตอบพระราชบัญญัติแบบเลี้ยงที่จะปฏิบัติตาม ในที่สุพรรณภูมิที่ 7
จึงทรงพระราชทานหัตถเลขา ลงวันที่ 2 มีนาคม 2477 ประกาศสละ
พระราชสมบัตินี้โดยเด็ดขาด

พระราชหัตถเลขาตอบคำกราบบังคมทูลของคณะราษฎรที่อัญเชิญ พระ
บาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ

สวนใกล้กวางล หัวหิน

วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2475

ถึง ผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร

ด้วยความตามตำแหน่งที่ส่งไปยังกระทรวงมูรธาธว่า คณะทหารมีความปรารถนาจะเชิญให้
ข้าพเจ้ากลับพระนครเป็นกษัตริย์ อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน ข้าพเจ้าเห็นแก่ความเรียบร้อย
ของอาณาประชาราษฎร์ ไม่อยากให้เกิดเลือดเนื้อ กับทั้งเมื่อจัดการโดยละม่อมละมัย ไม่ให้ขึ้นชื่อได้ว่าจลาจลเสีย
หายแก่บ้านเมือง จึงยอมรับจะช่วยเป็นตัวเชิดเพื่อให้คุณโครงการตั้งรัฐบาลให้เป็นรูปตามวิธีเปลี่ยนแปลงตั้งพระ
ธรรมนูญโดยสะดวก เพราะว่าถ้าข้าพเจ้าไม่ยอมรับเป็นตัวเชิด นานาประเทศคงไม่ยอมรับรัฐบาลใหม่นี้ ซึ่ง
เป็นความลำบากยิ่งขึ้นหลายประการ ความจริงตัวข้าพเจ้าเองในเวลานี้ก็ทราบกันอยู่แล้วว่ามีอาการทุพพลภาพ
และไม่มีลูกสืบวงศ์สกุล และจะไม่ทวนวนไปได้นานเท่าใดนัก ทั้งไม่มีความปรารถนามักใหญ่ใฝ่สูงให้เกินศักดิ์
และความสามารถที่จะช่วยพุงชาติของเราให้เจริญเทียมหน้าเขาบ้าง พุคมานี้เป็นความจริงใจเสมอ

ประชาธิปไตย

รูปแบบการเมืองการปกครองแบบรัฐสภาโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่เหนือการเมือง ทำให้เกิด
สถาบันทางการเมืองทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนในการใช้อำนาจอธิปไตย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเมืองไทยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีรัฐบาลใหม่คือรัฐบาลพลเรือน ซึ่งนำโดยพวกเสรีนิยม เช่น ปรีดี และ เสถียร. ความรุ่งเรืองของทหารชาตินิยมและการรวมชาติของ จอมพล ป. ได้ตกต่ำลงจึงทำให้สามารถพัฒนาระบบประชาธิปไตยมากที่สุดฉบับหนึ่ง ซึ่งในช่วงก่อนมีแค่พรรคการเมืองพรรคเดียวคือ คณะราษฎรรัฐบาล ของ พวกเสรีนิยมอยู่ได้ในระยะเวลาสั้น เนื่องจากเกิดปัญหามากมาย ทั้งเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำการสวรรคตของรัชกาลที่ 8 และการไม่จำกัดอำนาจทหาร ทำให้เกิดรัฐประหาร พ.ศ. 2490 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการปกครองโดยทหารซึ่งนานจนถึงปี พ.ศ. 2516

การเมืองการปกครอง พ.ศ. 2490 – 2500

การรัฐประหารของทหารในปี พ.ศ. 2490 ทำให้ประชาธิปไตยของไทยหยุดการพัฒนา ซึ่งการรัฐประหารครั้งนี้ นำโดย พลโทผิน ชุณหะวัณ พันเอกเผ่า ศรียานนท์ พันเอกสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ส่งผลให้ จอมพล ป. กลับมามีอำนาจอีกในเวลาต่อมา ฝ่ายเสรีนิยมที่มีทหารเรือเป็นพวกพยายามที่จะกลับมามีอำนาจอีกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นกบฏแมนฮัตตันแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ และถูกลดอำนาจลงไป รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492 ได้ถูกผลักดันออกมาจากกลุ่มวุฒิสภา ซึ่งเป็นพวกของนายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีอีกฉบับ แต่หลังจากที่จอมพล ป. ขจัดอิทธิพลของ ปรีดี สำเร็จ จึงทำการรัฐประหารตัวเอง พ.ศ. 2492 และนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475 มาใช้และแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อผลประโยชน์แก่รัฐบาลจอมพล ป. หลังเหตุการณ์รุนแรง กลุ่มเสรีนิยมก็สิ้นอำนาจและบทบาทโดยสิ้นเชิง แต่การปฏิวัติก็แสดงให้เห็นถึงความแตกแยกของกองทัพจอมพล ป. เสื่อมอำนาจลงจากการขึ้นมามีอำนาจของกลุ่ม พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์และกลุ่ม สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน เกิดการขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง มีการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2500 ซึ่งเกิดการโกงด้วยวิธีต่าง ๆ ทำให้เป็นที่วิจารณ์อย่างมากมาย ในที่สุด จอมพลสฤษดิ์ ก็ทำการรัฐประหาร พ.ศ. 2500 สำเร็จทำให้คู่แข่งสำคัญอย่างจอมพล ป. และ พล.ต.อ. เผ่า หมดอำนาจ เป็นการสิ้นสุดบทบาททางการเมืองของนักการเมืองคณะ

เอกสารนี้เป็นราชภัฏ โดยสิ้นเชิง รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเมืองการปกครอง พ.ศ. 2500 – 2516

เป็นยุคเผด็จการทหาร ผู้ปกครองมีอำนาจสูงสุดในด้านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการหลังการรัฐประหาร จอมพลสฤษดิ์ ไม่ได้ครองอำนาจทันที พจน์ สารสินเป็นนายกรัฐมนตรี 90 วัน มีการเลือกตั้ง พลโทถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ไปสหรัฐอเมริกาเพื่อรักษาร่างกาย รัฐบาลถนอม เกิดปัญหามากมาย จึงร่วมกับจอมพล สฤษดิ์ ทำการรัฐประหารยึดอำนาจตนเอง โดยประกาศเลิกใช้รัฐธรรมนูญและให้ใช้กฎอัยการศึก ซึ่งเป็นการกำเนิดระบอบ การปกครองแบบเผด็จการต่อมาได้ใช้รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2502 ใช้เวลานานถึง 10 ปี ซึ่งมีลักษณะเผด็จการอำนาจนิยม โดย คน ๆ เดียว เป็นเครื่องมือทางการเมือง ของจอมพลสฤษดิ์ ในฐานะผู้ปกครองประเทศ และการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ เป็นการส่งเสริมฐานะและ อำนาจของรัฐบาล ซึ่งสถาบันกษัตริย์ได้รับการส่งเสริมมากกว่ารัฐบาลก่อน สร้างสถาบันกษัตริย์ให้เป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีเป็นปึกแผ่นของคนใน ชาติ มีการพัฒนาประเทศให้กินดีอยู่ดี ทำให้เกิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เกิดขึ้น เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสหรัฐอเมริกาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศที่ต่อต้านอิทธิพลของฝ่ายคอมมิวนิสต์ หลังจากจอมพลสฤษดิ์ อสังกรรม พลเอกถนอม ได้รับตำแหน่งต่อ และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 (รัฐธรรมนูญเผด็จการ) ซึ่งใช้เวลาร่างตั้งแต่ปี 2502 โดยสมาชิกร่างรัฐธรรมนูญจากการแต่งตั้งของจอมพลสฤษดิ์ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เอื้ออำนวยต่อการอยู่ในอำนาจของจอมพล ถนอม และพวกทำให้ ระบบบริหารราชการมีฐานอำนาจทางการเมืองเพิ่มขึ้นและเข้มแข็งขึ้น แต่ต่อมา เกิดปัญหามากมายทำให้จอมพล ถนอม ได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจตัวเอง พ.ศ. 2514 และยกเลิกรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2511 ห้ามจัดตั้งพรรคการเมืองและ ได้นำรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2502 มาปรับปรุงใช้ใหม่เรียกรัฐธรรมนูญการปกครอง แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2515 รัฐบาลทำการบริหารประเทศภายใต้สภาพ บริหารแห่งชาติ ซึ่งเป็นระบบการเมืองแบบเผด็จการ ประชาธิปไตยไม่ได้พัฒนา ต่อมาตั้งแต่สมัย จอมพล สฤษดิ์ แต่สภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำ ไปใช้
อย่างรวดเร็วจากแผนพัฒนาฯ นำไปสู่ความขัดแย้งแต่ไม่มีกลไกทางการเมืองที่
ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่พัฒนาจะแก้ไขข้อขัดแย้งได้ อำนาจทางเศรษฐกิจจะส่งเสริมอำนาจทางการเมืองยิ่งขึ้นทำให้เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวงขึ้น เหตุการณ์เครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ตกที่ทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งเป็นป่าสงวนและเรื่องราวเกิดขึ้นกับการคัดซื้อ นักศึกษารามคำแหง จำนวนหนึ่งออกจากบัญชีนักศึกษาเพราะได้ตีพิมพ์ บทความกลางกรณีทุ่งใหญ่ และการต่ออายุราชการของจอมพลถนอมก็ได้มีการประท้วงเกิดขึ้น จากกลุ่มศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยในเรื่องการคัดซื้อ น.ศ. แต่ตอนปลายได้เปลี่ยนประเด็นในเรื่องการเรียกร้องรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับความสนับสนุนจากสาธารณชน ในการประท้วงขึ้นคำรถเมล์ ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น ประท้วงประกาศคณะปฏิวัติเกี่ยวกับอำนาจอิสระของศาลเป็นผลสำเร็จ แต่การเรียกร้องรัฐธรรมนูญใหม่จากกลุ่มศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา นำไปสู่เหตุการณ์นองเลือด 14 ตุลาคม 2516

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เริ่มต้นด้วยการเดินแจกใบปลิวเรียกร้องรัฐธรรมนูญของกลุ่มนักศึกษาคนหนึ่ง (มีอาจารย์ร่วมด้วยหนึ่งคน) ในวันที่ 6 ตุลาคม 2514 และถูกตำรวจจับซึ่งเป็นจุดที่นำไปสู่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ก่อนหน้านั้นก็ได้มีการเซ็นชื่อ 80 คน เพื่อเรียกร้องรัฐธรรมนูญและยังมีจดหมายจาก ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยถึงจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี โดยเขียนเป็นจดหมายจากนาย เข้ม เข็มยิ่ง ถึงนายท努 เกียรติก้อง ให้มีมติกาของหมู่บ้าน “ไทยเจริญ” อย่างไรก็ตามการจับผู้แจกใบปลิวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ เป็นจุดเริ่มต้นของจุดจบของรัฐบาลของกลุ่มถนอม - ประภาส - ณรงค์

ผู้ถูกจับตัวมีครั้งแรก 11 คน ต่อมาได้จับนักศึกษาอีกผู้หนึ่งและได้จับนักการเมืองผู้หนึ่งด้วย นักการเมืองผู้นี้เป็นอยู่ใต้อุปถัมภ์ของอดีตอธิบดีกรมตำรวจซึ่งไม่ได้ต่ออายุราชการ ทำให้ชี้ให้เห็นว่า การจับบุคคลที่ 13 น่าจะกระทำไปเป็นการตัดไม้ข่มนาม และอาจจะไม่เกี่ยวกับ 12 คนแรกก็เป็นได้

ผลที่ตามมาก็คือ การชุมนุมโดยศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย เริ่มที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์การประท้วงประกอบด้วย การอภิปรายโจมตีรัฐบาลและตัวบุคคลซึ่งได้แก่ จอมพลถนอม

ณรงค์ จำนวนผู้ประท้วงมีมากขึ้นตามลำดับ จนผลสุดท้ายกลายเป็นการประท้วง
ที่ประกอบด้วยคนจำนวนมากไม่ต่ำกว่าห้าแสนคน เหตุการณ์ทั้งหมดเริ่มตั้งแต่วันที่
6 ตุลาคม และสิ้นสุดลงวันที่ 16 ตุลาคม 2514 แต่เหตุการณ์เกิดนองเลือดใน
วันอาทิตย์ที่ 14 ตุลาคม 2516 ได้ถูกขนานนามเหตุการณ์ทางการเมืองครั้งนั้น
ว่า เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

การนองเลือดที่เกิดขึ้นนั้นจะมีสาเหตุอย่างไรก็คงวิเคราะห์ได้แต่ขาดหลัก
ฐานข้อมูลที่จะสนับสนุนจึงบรรยายถึงเหตุการณ์อย่างคร่าวๆ ว่าการประท้วง
ขนาดใหญ่เริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลานโพธิ์ ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม
ในวันที่ 13 ตุลาคม ผู้ประท้วงทั้งหมดซึ่งประกอบด้วยนิสิต นักศึกษา นักเรียน
ประชาชน ก็เคลื่อนออกจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปยังอนุสาวรีย์
ประชาธิปไตย ระหว่างตอนบ่ายของวันที่ 13 จนถึงเช้า 14 ตุลาคม เป็นช่วง
เวลาของการเจรจาต่อรองระหว่างกรรมการของศูนย์และรัฐบาล ผสมผสานกับ
ความสับสน ความไม่เข้าใจบางประการของกลุ่มผู้นำ ความตึงเครียดซึ่งซับซ้อน
เกินกว่าจะกล่าวอย่างสั้น ๆ ณ ที่นี้ได้ แต่ที่สำคัญคือ การนองเลือดที่เกิด
ขึ้นในเช้า 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเกิดจากการปะทะกันระหว่างตำรวจและผู้
ประท้วง ได้นำไปสู่เหตุการณ์ที่น่าเศร้าที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย นักศึกษา
อาชีวะจำนวนหนึ่งได้เสียสละชีวิตทำการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ถืออาวุธ ที่น่าเศร้า
สุดคือคนไทยฆ่ากันเอง มีการเสียเลือดเสียเนื้อ เสียชีวิต (ประมาณ 80 คน)
และทรัพย์สิน มีการเผาอาคารราชการ การทำลายสัญญาณจรรยาจร ฯลฯ ได้มี
การพยายามเรียกร้องให้ทุกฝ่ายกลับไปสู่ความสงบโดยสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระชนนี และผลสุดท้ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงออกโทร
ทัศน์รับสั่งว่า “วันนี้เป็นวันมหาวิปโยค” และได้รับสั่งให้ทุกฝ่ายกลับไปสู่ความ
สงบ หยุดยั้งการรบราฆ่าฟันกันเอง แต่ประชาชนที่ประท้วงก็ยังคงประท้วงต่อ
แม้จอมพลถนอมจะลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้วก็ตาม ผลสุดท้ายเมื่อ
มีการประกาศว่า จอมพลถนอม จอมพลประภาส และพันเอกณรงค์ ยินยอม
เดินทางออกนอกประเทศชั่วคราว ผู้ชนก็เริ่มทยอยกันกลับสู่เคหะสถานของตน
เป็นอันสิ้นสุดการประท้วงและรัฐบาลทหารของกลุ่มถนอม-ประภาส-ณรงค์ก็
ถูกโค่นลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเมืองการปกครอง พ.ศ. 2516-2519

การล้มรัฐบาลเผด็จการกลุ่มถนอมสำเร็จซึ่งจะทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยพัฒนา นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ให้เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้มีการเมืองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาที่แท้จริง มีการแต่งตั้ง กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้ผล ได้มีคณะกรรมการเผยแพร่ประชาธิปไตย โดยมีนักเรียน นิสิต นักศึกษา และกลุ่มราชการที่มีลักษณะอนุรักษนิยม มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นประชาธิปไตยมาก และมีการเลือกตั้ง สังคมมีการตื่นตัวทางการเมือง แต่การเปิดโอกาสให้แสดงออก ทำให้การเรียกร้องทางการเมือง มีมากเกินไปจนขอบเขต การเรียกร้อง การประท้วงการเดินขบวนการนัดหยุดงาน มีผลทำให้รัฐบาลขาดเอกภาพและประสิทธิภาพ ไม่มีเสถียรภาพประกอบกับความขัดแย้งด้านความคิดทางการเมือง ระหว่างกลุ่มขวาจัดและซ้ายจัด มีความตื่นกลัว คอมมิวนิสต์ ทำให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง 6 ตุลาคม 2519

การเมืองการปกครอง พ.ศ. 2519-2534

ในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ได้มีการยึดอำนาจทางการเมือง โดยคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ประกาศเลิกใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2517 การยกเลิก รัฐสภาและพรรคการเมือง แต่งตั้งนาย ธาณินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งรัฐบาลนายธานินทร์ เปรียบเหมือนเนื้อหอย ที่มีเปลือกหอย คือทหาร ให้ความคุ้มครอง ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2519 รัฐธรรมนูญมีความเป็นเผด็จการ ซึ่งไม่ต่างจากระบอบเผด็จการของทหาร นโยบายของรัฐบาลหอยคือ การต่อต้านและปราบปรามคอมมิวนิสต์ ประชาชนถูกปิดหูปิดตาถูกควบคุมอย่างใกล้ชิดในการตั้งข้อหาภัยสังคมนิยมมีการแตกแยกกันเกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลและคณะปฏิรูปฯ ทำให้คณะปฏิรูปฯ ทำการยึดอำนาจและยกเลิกรัฐธรรมนูญ 2519 แต่งตั้งพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรีภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2520 และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 ซึ่งมีลักษณะกึ่งเผด็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ตีพิมพ์โดยกรมการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ไม่ว่ากรณิดังกล่าว ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. นายกรัฐมนตรี ไม่ต้องผ่านการเลือกตั้ง ส.ส.
2. ข้าราชการประจำ สามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ในขณะเดียวกัน

การเมืองลักษณะประชาธิปไตยครึ่งใบภายใต้การมีบทบาทร่วมกันระหว่างข้าราชการประจำ และฝ่ายการเมือง แต่บทบาทข้าราชการประจำโดยฝ่ายทหาร มีลักษณะเด่น และเป็นการนำฝ่ายการเมือง คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลลาออกปี 2523 ทำให้พลเอกเปรม ดำรงตำแหน่งต่อมา มีการปราบปรามคอมมิวนิสต์ และเรียกร้องให้ออกมามอบตัว ซึ่งสลายตัวในปี 2525 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งในปี 2531 รัฐบาลบริหารประเทศ ภาวะเศรษฐกิจที่เติบโตในธุรกิจการค้า เกิดปัญหามากมาย ในเรื่องระบบพรรคพวก การฉ้อราษฎร์บังหลวง ทุจริตคอร์รัปชัน ทำให้เกิดการปฏิวัติของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 รสช. ได้เลือกนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีและได้มีการเลือกตั้ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น รวมทั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ รัฐบาลนายอานันท์ บริหารประเทศด้วยความสะอาด บริสุทธิ์ ทำให้เกิดมีความขัดแย้งกันขึ้นระหว่างรัฐบาลและ รสช. ในเรื่องรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นประชาธิปไตย แต่ก็ประกาศใช้ออกมา มีการเลือกตั้งในวันที่ 22 มีนาคม 2535 และเกิดปัญหาในเรื่องตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้พลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ระบุไว้ในเรื่องตัวนายกรัฐมนตรี หลังจากที่พลเอกสุจินดาได้กล่าวไว้ว่าไม่รับตำแหน่ง ขอมเสี้ยมค้ำมั่นสัญญา เหตุการณ์ทางการเมืองของพลเอกสุจินดาไม่ราบเรียบ เริ่มจากการประท้วงการดำรงตำแหน่งของพลเอกสุจินดาจากการอดอาหาร ร.ต. ฉลาด วรฉัตร และการประท้วงโดยนิตินักศึกษาและประชาชนทั่วไป ต่อมาพลตรีจำลอง ศรีเมืองได้ประกาศอดอาหารเพื่อประท้วงด้วยและขอให้พลเอกสุจินดา ลาออกจากตำแหน่ง การประท้วงมีประชานิยมมาร่วมเป็นจำนวนมาก มีการปะทะกับกำลังเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดการใช้กำลัง ปราบปรามประชาชนในเดือนพฤษภาคม 2535 จนมีประชาชนเสียชีวิตและหายสาบสูญจำนวนมาก เหตุการณ์สงบลงโดยพระบารมีปกเกล้าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในคืนวันที่ 20 พฤษภาคม 2535

PART H : ปฏิรูปการเมือง

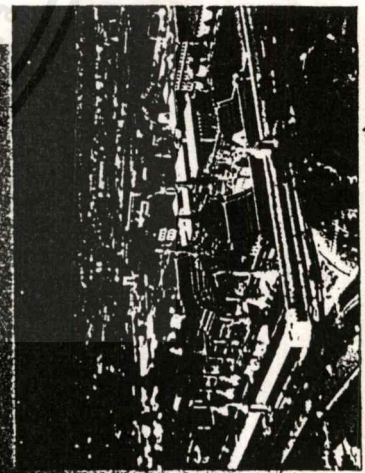
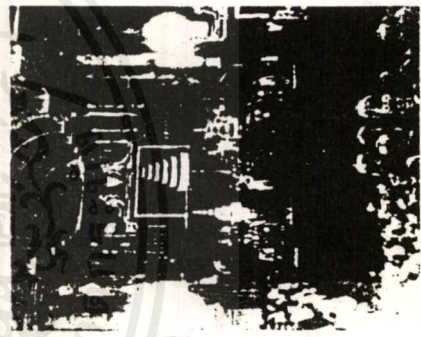
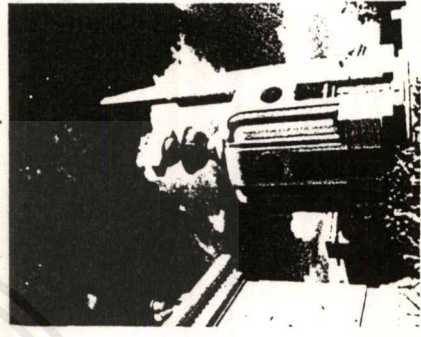
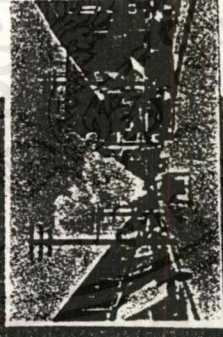
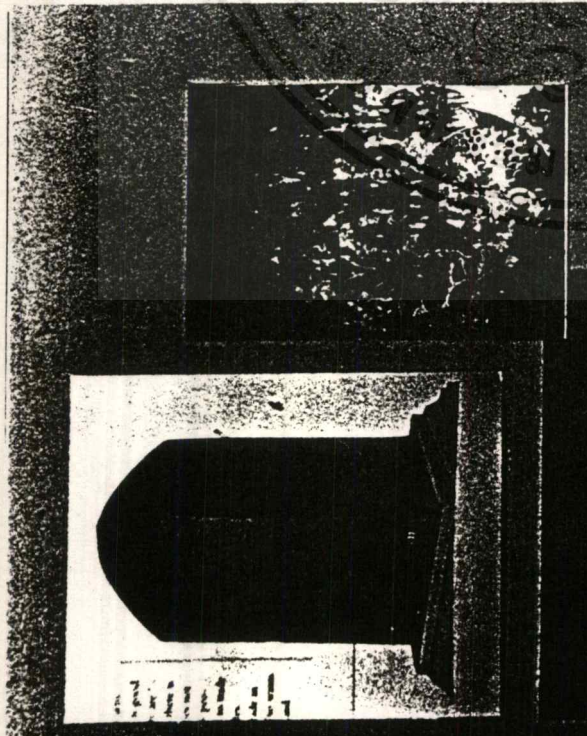
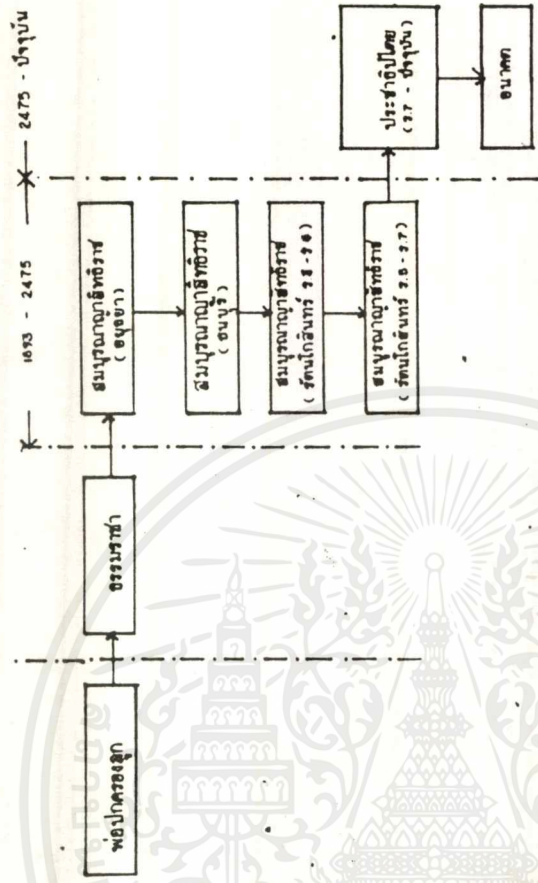
ความอยู่รอดของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยและความหวังที่จะพัฒนาระบอบการปกครองนี้ไปสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงนั้นจะมีการปฏิรูปการเมือง

ปัจจุบันการปฏิรูปการเมือง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งมาจากตัวแทนทุกจังหวัดและผู้ทรงคุณวุฒิได้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (ฉบับที่ 16) ขึ้นมา ประเด็นสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่คือทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงสิทธิ เสรีภาพของประชาชน แสดงความโปร่งใสและตรวจสอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

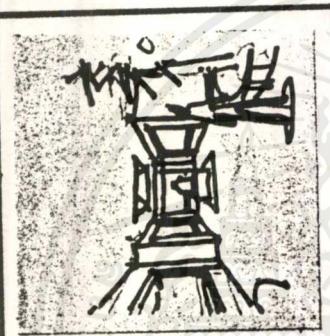
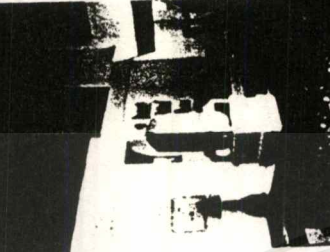

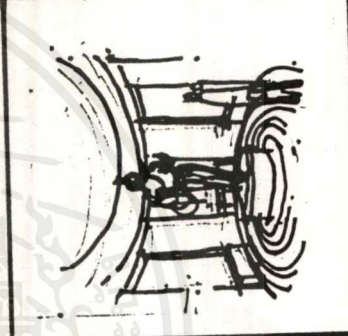

3.3 ตารางหัวข้อในการจัดแสดง

STORY BOARD

เอ...
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

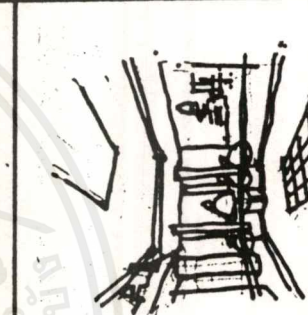
S TORY BOARD

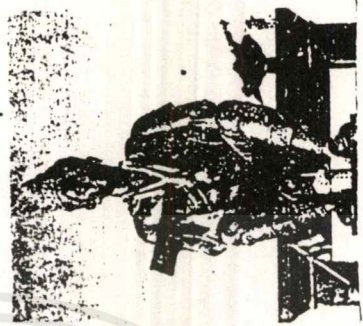
3) ซังคัม	- ความเสมอภาค - ความเสรีภาพ - ความยุติธรรม	- MODEL ทัศนศึกษาที่ หลักที่ 1 - SLIDE แสดงภาพหลัก ศึกษาที่ 1 และ 2 (3 ด้าน) - DIORAMA ความเป็นอยู่ การทำมาค้าขาย บ้านเมือง สงบสุข		
B- สุโขทัย คน ปลา	ซังคัม	- ความเชื่อเรื่องนรก โลก สวรรค์ - ผู้คนมีศีลธรรม		
ระบบการปกครองแบบ ธรรมาธิปไตย	1) โตรภูมิพระร่วง 2) หลักกษัตริย์ธรรม 3) ทศชาติ	- CD-ROM และ ELECTRONIC BOARD แสดงภาพคดีจักรวาล - CD-ROM หลักธรรม - ประติมากรรม		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TORY BOARD

S

<p>INTRO DUC TION</p>	<p>-ประวัติศาสตร์ ทางด้านทฤษฎี การปกครอง ของไทย</p>	<p>- ความหมายของการ เมือง การปกครอง - ภาพประวัติศาสตร์ ทางการเมือง การปกครอง</p>	<p>- BOARD DURATION - BOARD</p>	<p>23.03</p>
<p>A- สุไรท์ คอนกรีต</p>	<p>1) ประวัติศาสตร์</p>	<p>- ความเป็นมาของรัฐ สุไรท์ - สภาพเศรษฐกิจและ สังคม</p>	<p>- V.D.O. WALL - BOARD DURATION สุไรท์และศรีสำราญ - MODEL พระแสงธรรม วัดศรี</p>	<p>35.6</p>
<p>ระบบการ ปกครองแบบพ่อ ปกครองลูก</p>	<p>2) ระบบการ ปกครองแบบพ่อ ปกครองลูก</p>	<p>- ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อขุนและประชาชน (การร้องทุกข์) - การว่าความบนพระ แท่นมิ่งมงคลอาสน์</p>	<p>- PAINTING แสดง ลักษณะการไปร้องทุกข์ ต่อพ่อขุนโดยท้าวสัน กระดิ่งหน้าประตู่วัง - DIORAMA การว่าความ บนพระแท่นมิ่งมงคล อาสน์</p>	<p>70.69</p>

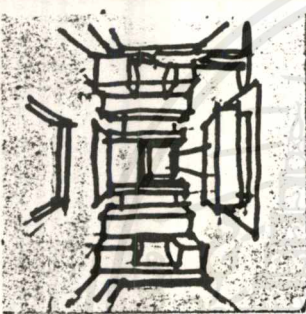
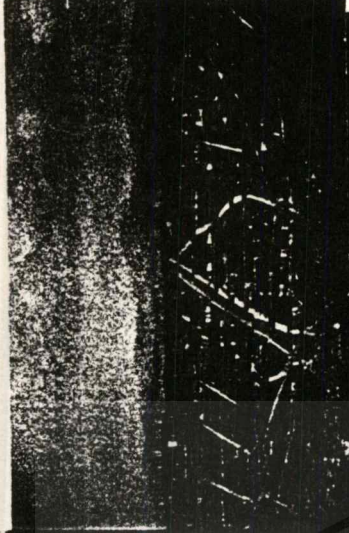
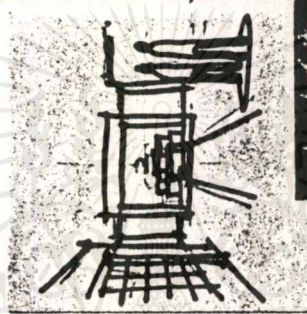
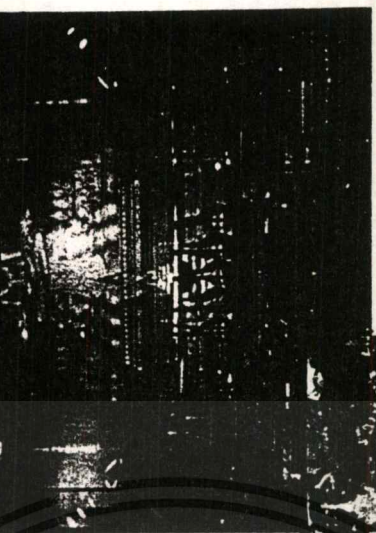
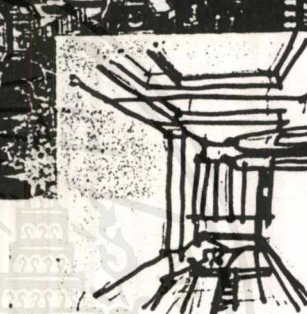
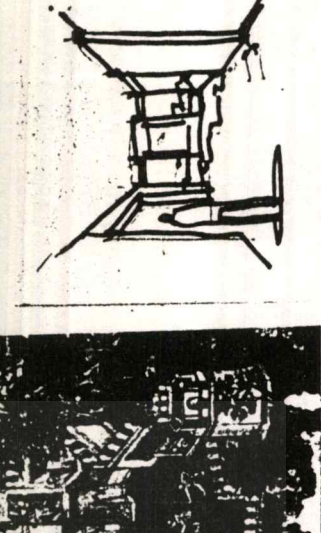

PAISARN KRUSC
K. S. P. P. P. P. P.
INTERIOR ARCHITECT
3-6-0-2-5-2-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

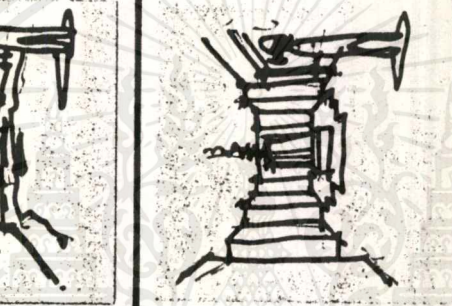
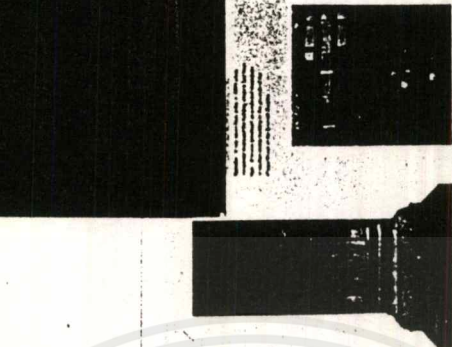
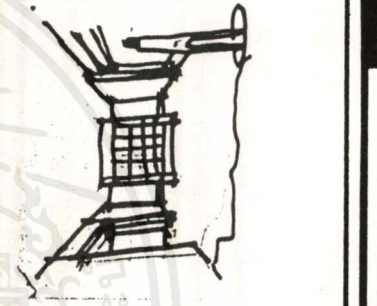
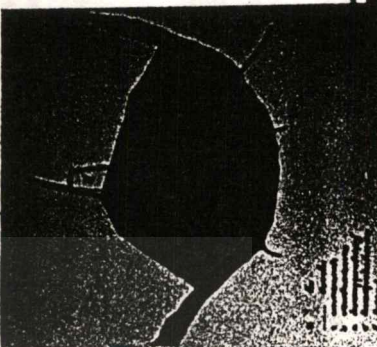
TORY BOARD

S

1) ประวัติศาสตร์ ของอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสิ่งทอ - ความรุ่งเรืองของอุตสาหกรรมสิ่งทอ 	<ul style="list-style-type: none"> - V.D.O. WALL - ภาพถ่ายภายในอุตสาหกรรม - MODEL ทัศนียภาพภายในและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม 	62.78		
2) ระบบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงของอำนาจกษัตริย์และประชาชน - ผู้บัญชาการปกครอง - ศิษย์นักคิดค้นประดิษฐ์ - ศิษย์นักทอผ้าไหม - พระราชพิธีทอดผ้าไตรทางราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> - DIORAMA+ SOUND - โรงการแต่งผ้า - ประติมากรรมหุ่นผ้า - PAINTING 	80.14		
3) ระบบเจ้าขุนมูลนาย	<ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างโทรศัพท์กับเจ้าขุนมูลนาย 	<ul style="list-style-type: none"> - DIORAMA ทัศนียภาพเป็นอยู่ 	51.5		
4) กฎหมายการค้า	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายลักษณะหญิงโดยการค้ากับอุตสาหกรรมสิ่งทอ - วิถีชีวิตการชนบทและศิษย์นักคิดค้นประดิษฐ์สิ่งเรขาคณิตและสิ่งเรขาคณิตเชิงวิเคราะห์ - (อุทกน ณ ศาลหลวง) มีหน้าที่ตั้งกฎหมายการชั่งไทยขึ้นแบบการเขียน ตี การปรับปรุงการเขียน ตี การปรับปรุง 	<ul style="list-style-type: none"> - PAINTING จากเรื่องเคมีสีไป - CD-ROM รัชชูป 	15.71		
5) สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบศักดินา ชีวิต - ความเป็นอยู่ การแต่งงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - PAINTING การแต่งงาน - ทัศนียภาพ - BOARD - BOARD DURATAN 	23.38		
6)	<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกเครื่องสำอาง - เขตแดนของกรมเลือก 		31.03		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

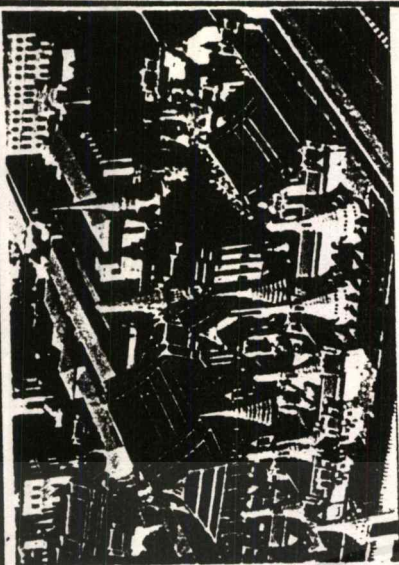
STORY BOARD

<p>ธนบุรี</p>	<p>1) ประวัติศาสตร์</p>	<p>- การปฏิรูประบบราชการ - การรวมหน่วยงานต่างๆ - เหตุการณ์ในช่วงกรุงธนบุรี</p>	<p>- PAINTING - V.D.O. WALL</p> <p>- ประติมากรรมปูนปั้น</p>	<p>66.8</p>		
<p>2) ระบบการปกครอง</p>	<p>- การปกครองระบบทหาร เศรษฐกิจ ระบบธนบุรี</p>	<p>- PAINTING</p> <p>- DISPLAY เสาสาร</p> <p>กฎหมาย ศราสามดวง และตราประทับ (ตราสีห์ ครุสีห์ บัวแก้ว)</p> <p>- MODEL ตู้พระไตรปิฎก</p> <p>- CD-ROM อยุธยา</p>	<p>29.75</p>			
<p>E- รัตนโกสินทร์ (ร.1-ร.4)</p>	<p>1) ประวัติศาสตร์</p>	<p>- การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ถึงช่วงสมัยรัชกาลที่ 4</p> <p>- นโยบายการสร้างเมืองใหญ่โตสง่างามเทียบเท่ากรุงศรีอยุธยา</p>	<p>- V.D.O. WALL</p> <p>- STAINGLASS</p>			

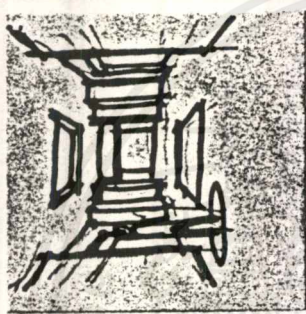
PAISARN KRUSSON
Kru...
High Angle City
3 6 0 2 5 2 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STORY BOARD

BUSARIN KRUSONG
 FACULTY OF ARCHITECTURE
 0 2 5 2 2-2

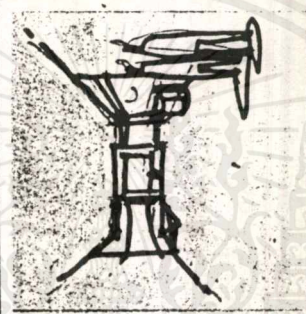

23.36

- PAINTING

- CONCEPT ขององค์การ
 เปลี่ยนแปลงไปจากพระ
 นารามณ์ ในสมัยอยุธยา
 เป็นพระอินทร์ สถานภาพ
 ของกษัตริย์มีความใกล้ชิด
 กับราษฎรมากขึ้น

2) ระบบการ
 ปกครอง

13.14

- DISPLAY เอกสารหนังสือ
 สัญญา
 - CD ROM รัชชูปและ
 แผนที่แสดงอาณาเขตการ
 สำาชาตภคินคระรชชว
 ตะวันตก

- การทำาสนนลลลลล
 เบนรฟลลลลล

3)

28.4

- VDO WALL
 - PAINTING
 - DIORAMA

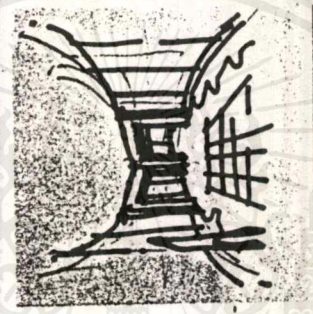
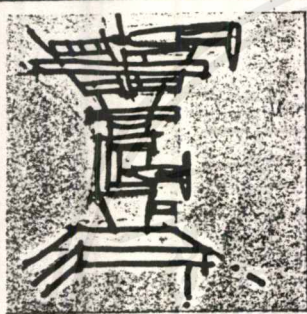
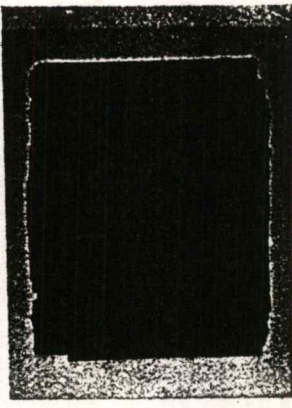
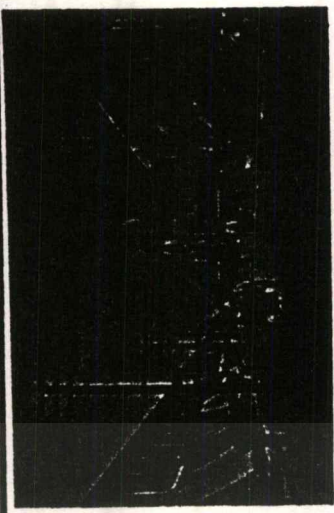
- การเลกทลล
 การตั้งหอรับวิทยการ-
 คลลลลล การร่งงงน
 ทงรทลล คลลลล ไล้
 - สลลลลลลลลลล
 ลลลลลลลลล

1) การปฏิรูปสี่-
 คมให้ทันสมัยใน
 พง 1.5

F-
 ทัศนภ-
 ลลลล
 1.5-1.7
 =-1

TORY BOARD

S

11.08

BOARD แสงหัว
หนังสือ
- DISPLAY บทความใน
หนังสือที่คัดลอกมา

บทความหนังสือที่
ขอทำเป็นสื่อ
การปรับแต่งการ
การของคู่พระราชม
และจำนวนและชุด
ฉบับ
ทรงพระ
การปรับแต่งการ
การ
การปรับแต่งการ
การปรับแต่งการ
การปรับแต่งการ

การปรับ
การปรับ
การปรับ
การปรับ

56.5

- MODEL หอประชุม
ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการ
ประชุมสภา
- ภาพถ่ายบุคคลที่
ประชุม

- การประชุมสภาที่
ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและ
การประชุมสภาที่ปรึกษา
ราชการแผ่นดิน
- การประชุมสภาแผ่นดิน
- เสนาบดีสภา
- องคมนตรีสภา
- รัฐมนตรีสภา

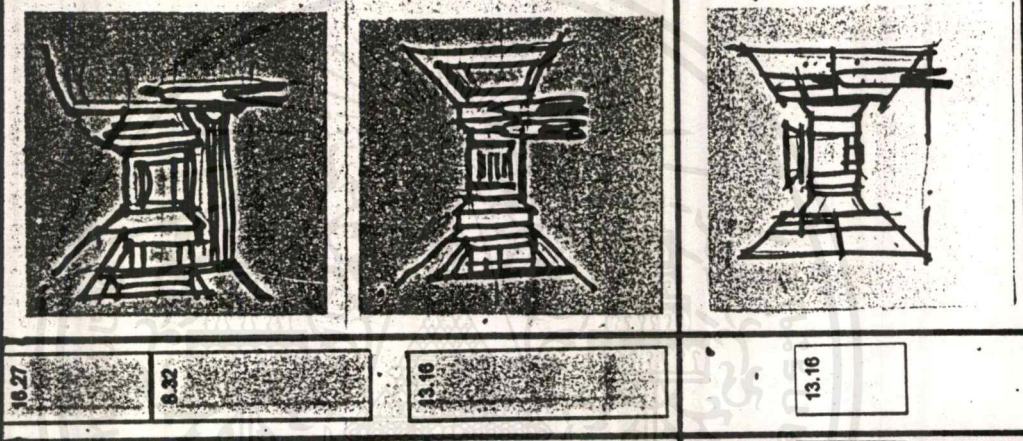
3) การปฏิรูป
การเมือง
ปกครอง

วิไลชัย ฟูฟู 50.06
วิไลชัย ฟูฟู 50.06
วิไลชัย ฟูฟู 50.06

TORY BOARD

PIJAN KRUBONG
 SENIOR ARCHITECT
 06-0252-2

13.27

13.32

13.16

13.16

-DIORAMA
 - V.D.O. WALL

- ภาพนำ (SLIDE)

- BOARD DISPLAY
 พระราชดำรัสของ ร.7 ใน
 ภาพปกประชม
 - BOARD DISPLAY
 บันทึกพระราชทานสม-
 ภาษณ์ ใญ่ น.ส. พ. NEW
 YORK TIME ลงถึงคุณ

- CD-ROM รัชชูป
 - BOARD DURATAN
 - PAINTING

จุดสำคัญในโครงการ
 พระราชดำรัส
 5 ธันวาคม 2502
 กษ. พ. 130

โครงการนี้หลังจากที่
 ร.7 ได้เสด็จสวรรคต
 เปลี่ยนแปลงการปกครอง
 ในขณะนั้น ทำให้เกิดความ
 ไม่พอใจของขุนนางที่
 ใช้มาจากต่างประเทศ

ภาพพระราชดำรัสที่
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ
 องค์สมเด็จ
 เสด็จมาทรงพระทาน
 รัฐธรรมนูญ

- ปัญหาที่ขาดความแจ
 เศรษฐกิจ การเมือง

กษ. พ. 130

กษ. พ. 130

กษ. พ. 130

ก่อนการเปลี่ยน
 แปลงการปกครอง

S

TORY BOARD

S

ก
ป
ป
ป
ก
ก

1) เบื้องหลัง
การปกครอง

- การปฏิวัติ 24 มิ.ย. 2475
ขั้นตอนและเหตุการณ์ใน
การปฏิวัติ

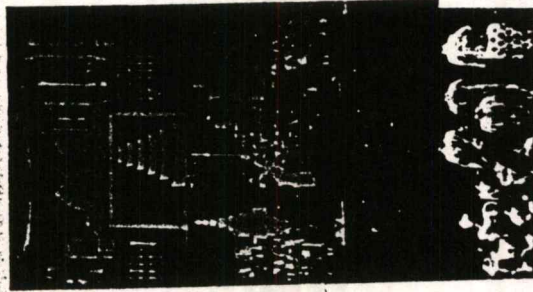
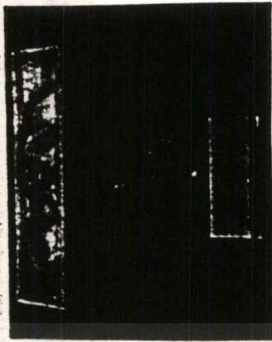
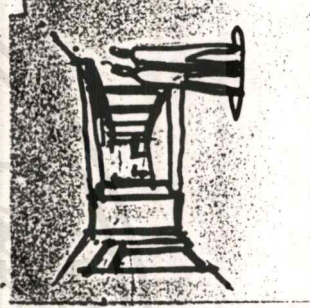
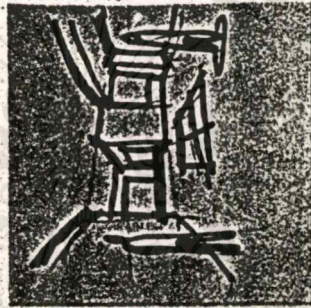
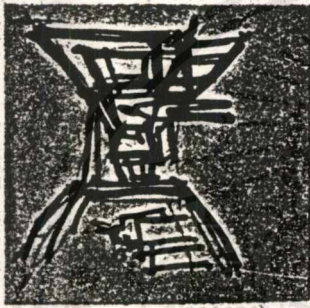
- สัตว์ราชการพันธุ์จร
พญ 27 มิ.ย. 2475 ที่ตระ
พื่นจอมพลนคร

- ภาพประเภท
- ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม
- SLIDE วัฒนธรรมและเท
การงที่เกิดในพิธีที่ระที่เ
ฉบับจดหมายเหตุ

- DURATAN ภาพพระ
ทาน
- SLIDE ภาพพระบรมม
ค์เก่า
- ภาพการประชุมสภา
อดีต ณ บัญบัน

62.96

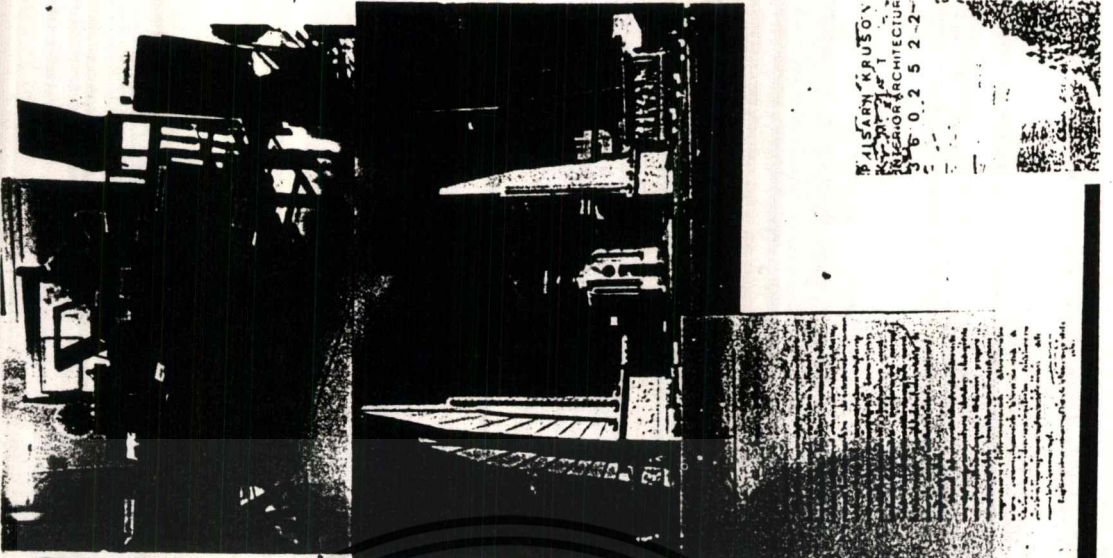
70.2

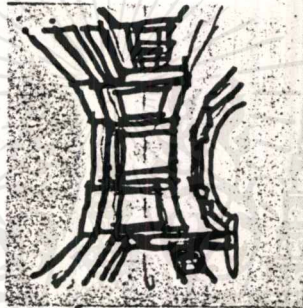
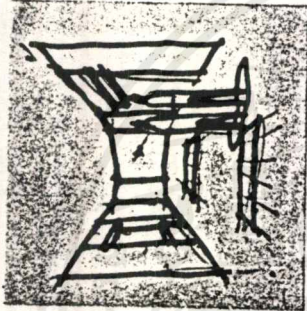
SIJIN PERUSAHAAN
MESNOR ARCHITECTUR
06-0252-2

TORY BOARD

S

WILSON KUBSON
KUBSON ARCHITECTURE
6 0 2 5 2 - 2

24.56

24.56

- DISPLAY วัสดุและ
สาขาวิชา
- ประวัติการนำมา
ใช้ในงานเซรามิก
- BOARD DURATAN
- CD-ROM

- BOARD แสดงเอกสาร
- BOARD
- BOARD
- BOARD DURATAN
- ตัวอย่างสีพระราชทานพัฒนา
และสาระสมบัติ
- ภาพถ่าย
- ชุดเครื่องใช้
- MODEL
- รัฐธรรมนูญ

- เครื่องใช้ในกา
แปลงภาคกลาง
- หลักการประเท

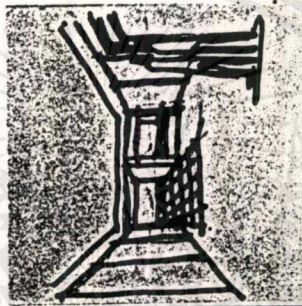
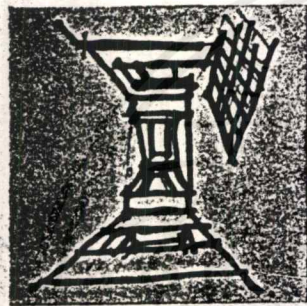
- บัญชีรายชื่อ
กิจ ของ นามศิริ ทน
การศึกษานาน
กบฏวาทะ
พระราชบัญญัติก
ารสมบัติ
- 9.7 สาระสมบัติ
- จอมพล ป. นโฆ
ชาตินิยม
- สงครามโลกครั้งที่ 2

2) คณะราช
การปกครอง

3) การ
การปกครอง
คณะราช

S TORY BOARD

S

25.76

- ภาพถ่าย
- รั้วรรมปูญ 80
- รั้วรรมปูญ 82
- รั้วรรมปูญ 85

- รั้วประพร 2400
- กฏกนมนัดกัน
- รั้วประพร 2500

3- 2480- 3500)

BRISBANE AUSTRALIA
MAGNIFICENT ARCHITECTURE
02 552 2222

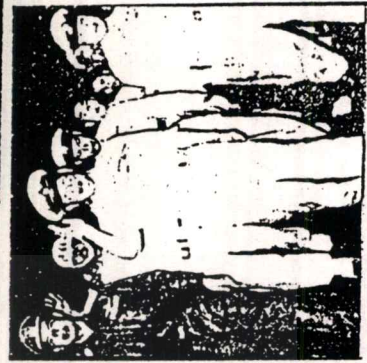
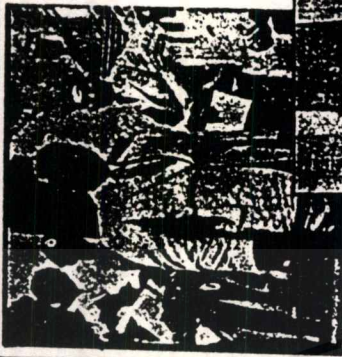
S TORY BOARD

1) การเมืองรัฐ
บาทพารแบบ
เค็งการอง
จอมพลสฤษดิ์,
อนอม,ประกาศ

- นโยบายและเหตุการณ์
โดยรวม
- การศึกษาระบบ
นางกษัตริย์
- เน้นนโยบายเศรษฐกิจ
- ปัญหากรม 14 ตุลาคม 16

- ภาพถ่าย
- รัฐธรรมนูญ ปี 2502
- รัฐธรรมนูญ ปี 2511
- รัฐธรรมนูญ ปี 2516
- ภาพถ่าย

18.28

PUSIARN KRUSONG
K-2007-1
ENGINEER ARCHITECTURE
36025222

TORY BOARD

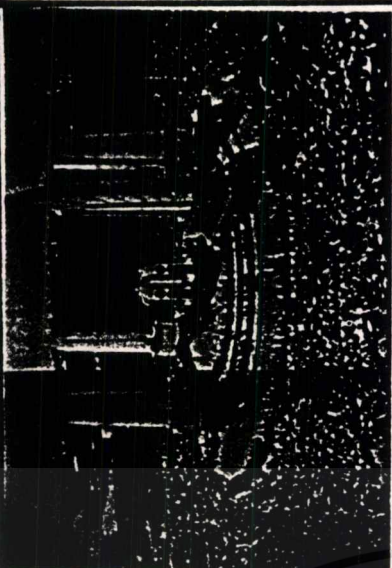
S

14 ต.ค. 2516

- ภาพเหตุการณ์
- การเรียกร้องรัฐธรรมนูญ

- ภาพเหตุการณ์
- V.D.O. WALL
- ภาพในหลวง พระราชดำรัสต่อประชาชน และเสียดังความสามัคคี
- ภาพการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ

02.24

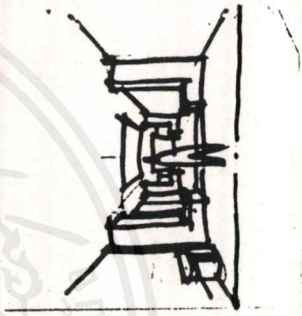

1) การเมือง การปกครอง

- การปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
- ช่างรัฐธรรมนูญ
- เหตุการณ์หลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 2517
- เหตุการณ์ 6 ตุลา 19

- ภาพถ่าย
- รัฐธรรมนูญ 2517
- SLIDE ภาพเหตุการณ์
- BOARD ภาพเหตุการณ์

19.32

G-3 (2517-2519)

2) 6 ต.ค. 2519

P. JISARN KRUSOY G
KASAT
INTERIOR ARCHITECTURE
376 0 2 5 2 2-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TORY BOARD

S

G-4
(2519-2534)

การเมือง
การปกครอง

- นโยบายการปราบปราม
คอมมิวนิสต์หลัง 6 ตุลา
- รัฐประหาร 2534 (รชช)

- ภาพถ่าย
- รัฐธรรมนูญ 2519
- รัฐธรรมนูญ 2521
- ภาพถ่ายเหตุการณ์
- รัฐธรรมนูญ 2534
- รัฐธรรมนูญ 2535

24.2

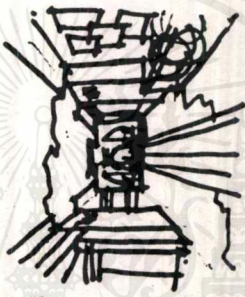

17-18 พฤษภาคม

- เหตุการณ์ 17-18
พฤษภาคม 2535

- ภาพถ่ายเครื่องจักรที่
อนุสาวรีย์
- V.D.O. WALL
- ภาพถ่ายในหลวงรับสั่ง
ให้ทศศิริจำลองและพลเอก
สุจินดาเข้าไปเพื่อจัดการ
ผู้ก่อกวนของกองทัพ

82.24

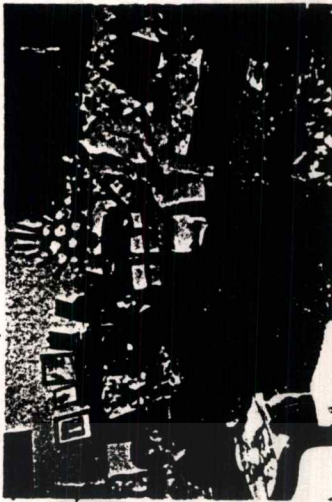

H-
อนาคต
การเมือง
การปกครอง
ไทย

- การปฏิรูป
การเมือง

- การสร้างรัฐธรรมนูญ
ฉบับประชาชน
- หลักของรัฐธรรมนูญ
2540

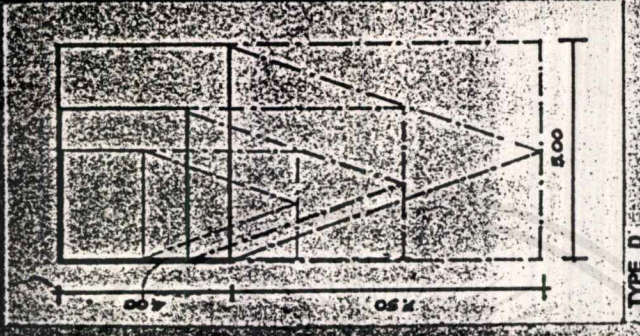
- ภาพถ่าย
- DIORAMA ในหลวงพระ
ราชทานรัฐธรรมนูญ
- รัฐธรรมนูญ 40
- ประติมากรรมคว่ำ
อนุสาวรีย์

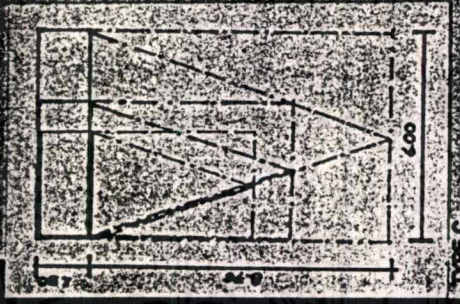
BUSARIN KRUSOY
INFORMATION CENTER
3-6-0-2-5-2-2

REA REQUIREMENT

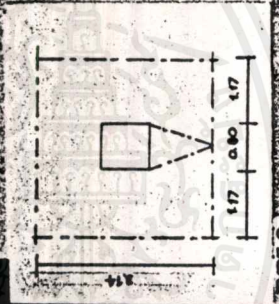
A

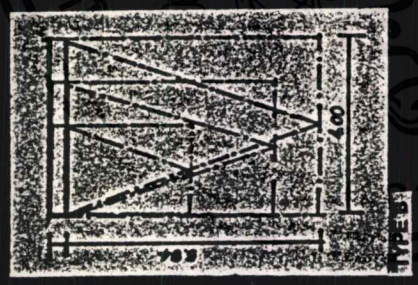
TYPE D

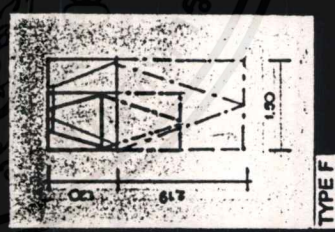
TYPE C

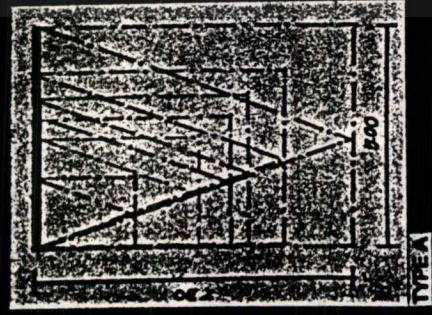
TYPE G

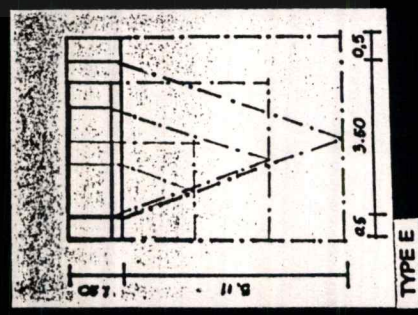
TYPE B

TYPE F

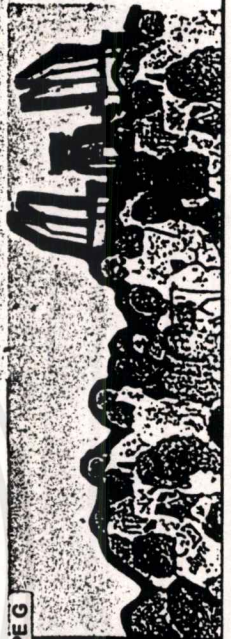

TYPE A

TYPE E

PAISAN KRUSONG
ARCHITECT
6-0-252-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 โครงการเปรียบเทียบ

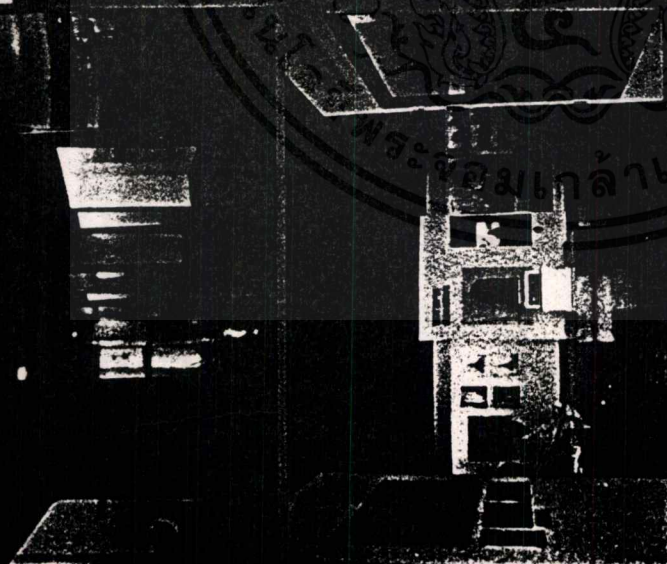
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร

ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร แบ่งลักษณะการจัดแสดงเป็น 3 ประเภทใหญ่คือ

1. ประวัติศาสตร์ชาติไทย ในพระที่นั่งศิวโมกซ์พิมาน
2. ประวัติศาสตร์ศิลปะและโบราณคดีในประเทศไทย แบ่งออกตามยุคตามสมัย คือ
 - สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในอาคารส่วนหลังของพระที่นั่งศิวโมกซ์พิมาน
 - สมัยประวัติศาสตร์ จัดแสดงในอาคารส่วนหลังของพระที่นั่งศิวโมกซ์พิมาน
3. ประณีตศิลป์และชาติพันธุ์วิทยา ในอาคารหมู่พระวิมาน คือ พระที่นั่งวสันตพิมาน พระที่นั่งวายุสถานอมเรศและพระที่นั่งพรหมเมศธาดา

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร ตั้งอยู่ในทำเลที่มีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศส่งเสริมให้เป็นสถานที่เก็บรวบรวมประวัติศาสตร์ เนื่องจากบริเวณโดยรอบนั้นมีโบราณสถานที่สำคัญหลายแห่ง เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นต้น ดังนั้น กลุ่มผู้ชมจึงเป็นกลุ่มที่น่าสนใจในการใฝ่หาความรู้และท่องเที่ยวเพื่อรับรู้ถึงวัฒนธรรมของไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ชาวต่างประเทศและผู้สนใจทั่วไป

C ASE STUDY

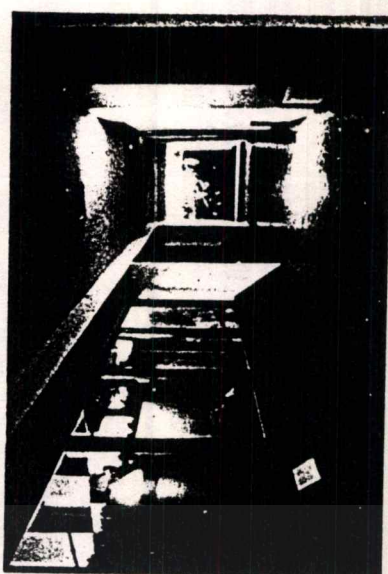
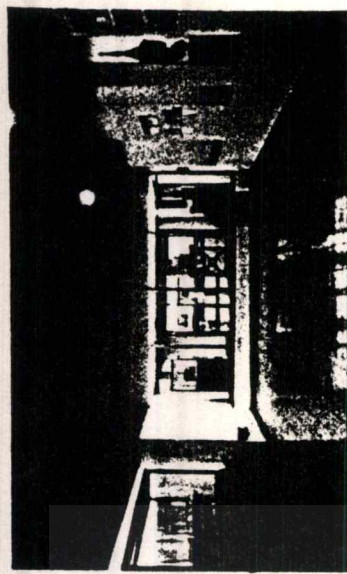

- วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้
เป็นอาคารเพื่อการศึกษาใช้โครง
สร้างเดิมทั้งหมด ส่วนหนึ่ง
แสดงเป็น TONE สีขาวเข้ม
ส่วนหนึ่งอาคารเดิม
ระดับเปิดกว้างต่อเนื่อง
สถาปัตยกรรมมีการจัด
กาโดยทาสี DIORAMA
ต้นความน่าสนใจ

ข้อดี การจัดแสดงมีลักษณะ
หลากหลายที่ร่วมสมัย ภาพถ่าย
การจำลองสภาพชีวิตและอื่นๆ
ทำให้ไม่น่าเบื่อในการชม

ข้อเสีย 1. มุมชมนอกในการจัด
แสดงมีลักษณะปิดกั้นในแต่ละ
สมัยทำให้ขาดการทะลุทะลวง
สนใจเริ่มเมื่อเปรียบเทียบกับใน
การจัดแสดง

- การใช้แสงประดิษฐ์และแสง
ธรรมชาติ โทนสีขาวอ่อนคล้าย
เน้นเฉพาะจุดจุดแสดง
- ข้อดี มีการผสมผสานกันในการ
ใช้แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์
ข้อเสีย ไม่คำนึงถึงลักษณะของ
แสงที่มีแสงสว่างจัด แสงธรรมชาติ
ที่เข้ามาใช้ในพิพิธภัณฑ์นี้มากเกินไป
ไปบางส่วนทำให้ มองภาพค่อนข้าง
แฉะท้องที่เกิดขึ้นจากกระจก
ทำให้ผู้ชมไม่สบายตาเท่าที่ควร

2. วิธีการจัดแสดงส่วนใหญ่เป็นการจัดตามผังโหล
ขาดความน่าสนใจ
3. ในบางห้องยังมีรายการมีจุดจับ ที่ไม่เหมาะชมในการจัดแสดง
แสงสว่างบางที่ไม่เพียงพอ ไม่สามารถอ่านให้ชัดดูจนได้
ไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติได้เท่าไรนัก
3. ไม่มีจุดที่จะเป็นจุดเด่นหรือ HIGHLIGHT ของงาน

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่บริเวณติดกับวิทยาลัยครูอยุธยา ถนนโรจนะ

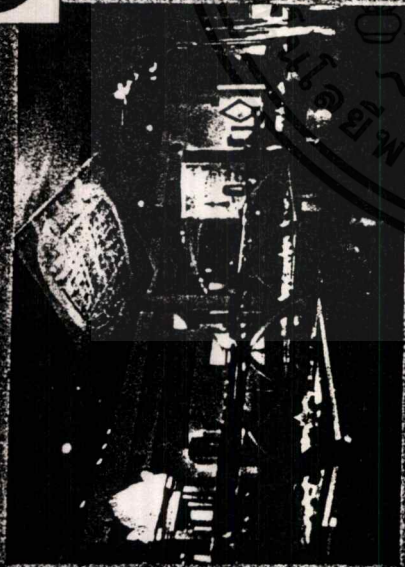
ปัจจุบันศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแบ่งหัวเรื่องการจัดแสดงเป็น 4 หัวเรื่อง คือ

1. อยุธยาในฐานะเป็นราชธานี
2. อยุธยาในฐานะเป็นเมืองเก่า
3. อยุธยาในฐานะเป็นศูนย์กลางการปกครอง
4. ชีวิตชาวเมืองอยุธยา

บริเวณที่ตั้งศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยานั้นตั้งอยู่ในทำเลที่ดี คือ อยู่ไม่ไกลจากตัวศาลากลางจังหวัดเดิม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ประกอบกับเส้นทางเข้าสู่ตัวโครงการนั้นยังสามารถเข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปที่จะแวะเข้าชมเพื่อเป็นการปูพื้นความรู้ของชาวกรุงศรีอยุธยามีความเจริญรุ่งเรือง ก่อนที่จะนำไปชมโบราณสถานในบริเวณพระราชวังโบราณ ประเภทของผู้ชมจึงมีทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

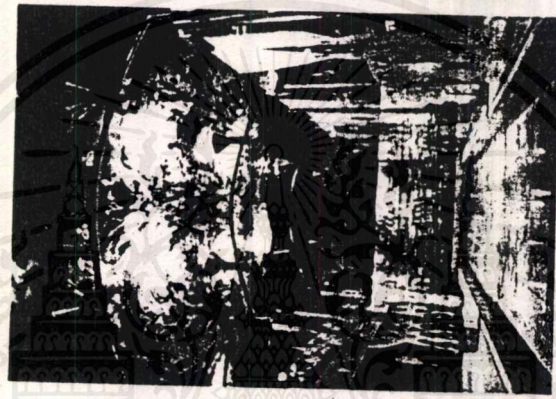
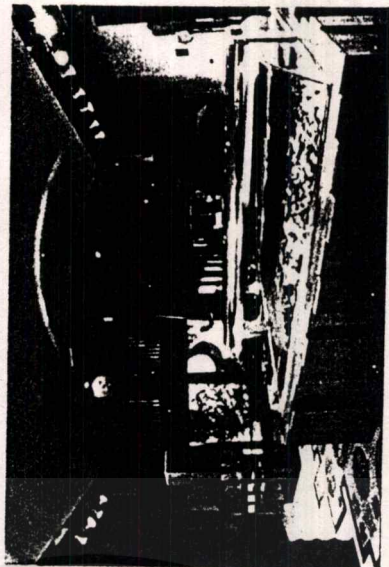
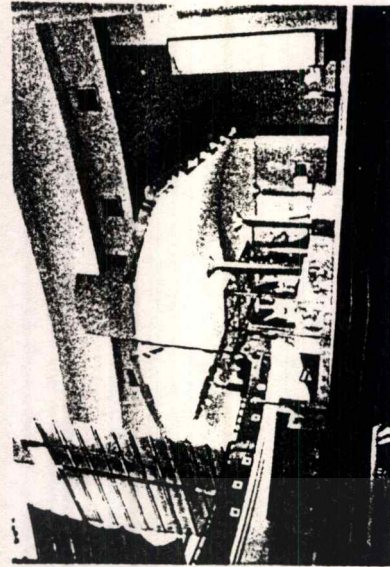
ASE STUDY

C

ให้สื่อทางเทคโนโลยีสมัยใหม่
ในการนำเสนอ นำรูปแบบของ
ประกอบของอุทยานประวัติศาสตร์
ให้ในการออกแบบนิทรรศการ
ข้อดี รูปแบบที่แปลกใหม่ทำให้
ผู้ชมมีความสนใจในเรื่องที่จัด
แสดง สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์
ของอุทยาน ในรูปแบบและเทคโนโลยี
โดยสื่อใหม่
ข้อเสีย บรรยากาศส่วนจัดแสดง
โดยรวมมีลักษณะเดียวขาด
ความกระชับให้ผู้เข้าชมสนใจ
ไม่ตลอด

ระบบแสดงร่างกายในส่วนจัด
แสดงให้แสดงประวัติรูปร่าง
หนัก โทนสีขาว เน้นเฉพาะ
วัตถุจัดแสดง
ข้อดี บรรยากาศดูราวต่าง
สถาปัตยกรรมหลายในการรวม
นิทรรศการ
ข้อเสีย ไม่ใช้แสงธรรมชาติ
ให้เป็นประโยชน์

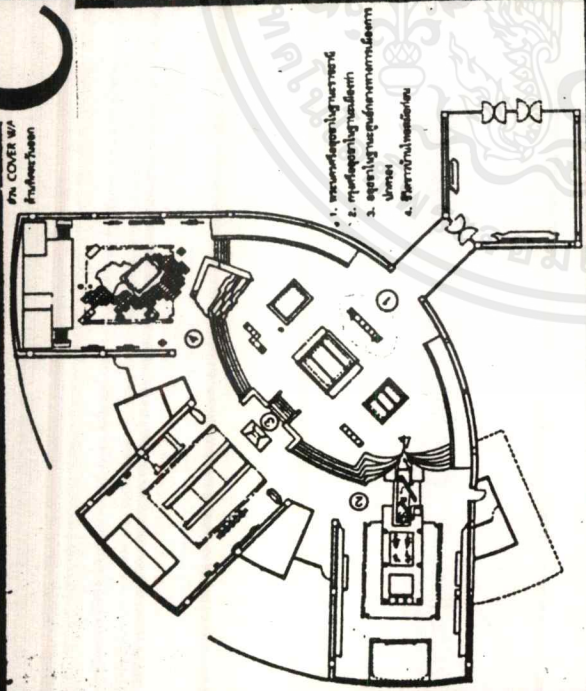

6 115164 4 PUSONG
K...
2 6 0 2 5 2 2

ASE STUDY

C

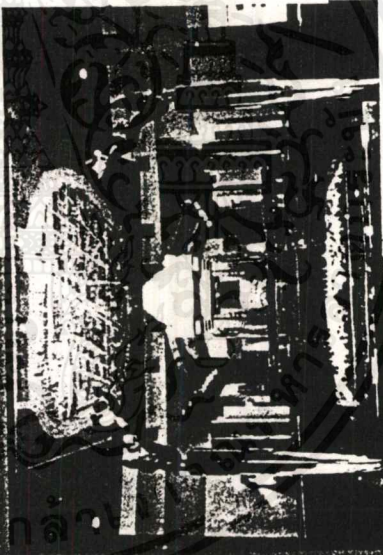

- โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา
ประมาณค่า
1. ส่วนบริหารอาคาร 2,000 ตรม.
 2. ห้องประชุม-สัมมนา 120 ตรม.
 3. OFFICE 160 ตรม.
 4. ตามแผนผังอาคาร 100 ตรม.
 5. ส่วน SERVICE 1,400 ตรม.
- รวมพื้นที่ 3,780 ตรม.

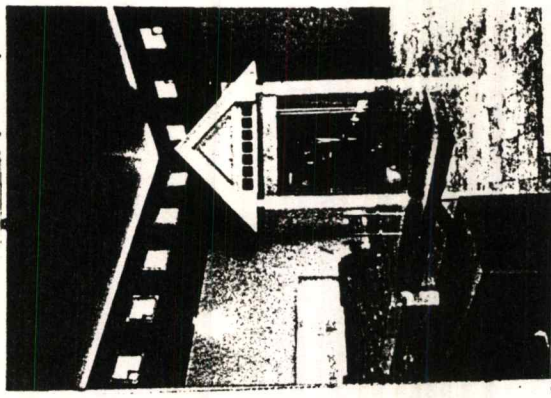

การจัดการแสดงแบบแฉกรัศมีจาก

ส่วนโครงการจะฉายออกไปทุก
ส่วนสามารถเกิดกวีตักได้
อย่างอิสระ ทางเดินมีการเล่น
ระดับทำให้เกิดการเคลื่อนไหวต่อ
เนื่องไม่แข็ง SPACE ไม่หยุดนิ่ง
ซิดดี แบ่งวิวจัดเจนลำดับเรื่อง
ไม่ตัดวิวอิสระในการชม
ซิดดี การไม่บังคับทางเดินทำให้
เกิดการเชื่อมโยงกับถนนทางสัญจร
ในการตีที่กันจำนวนมาก

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อยุธยา
ที่ตั้ง ถนนโรจนะ พระนครศรีอยุธยา
ประเภท ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์
เวลาทำการ 9.00 น.-16.00 น. ไม่เว้นวัน
หยุดราชการ
เป้าหมาย
ศูนย์ศึกษาฯ นี้จัดแสดงเพื่อเป็นสถานที่
ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา
เป็นศูนย์ข่าวสารที่ได้ออกการรวบรวม
หลักฐาน และเอกสาร
เป็นหลักในการไปมาและจัดการใน
การศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์
อยุธยา
3-6 0 2 5 2-2-2

HOLOCAUST MUSEUM

วิเคราะห์ลักษณะของเนื้อเรื่องจัดแสดงในส่วนของนิทรรศการและการนำเสนอ

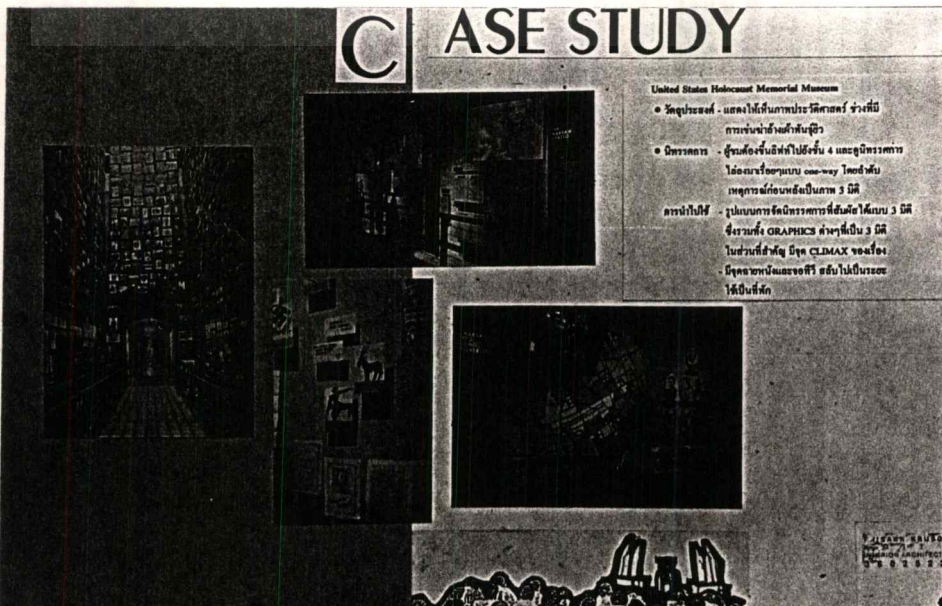
แนวความคิดหลักในการออกแบบ

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้แสดงถึงการสังหารหมู่ชาวยิวกว่าล้านคน โดยน้ำมือของฮิตเลอร์ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งจะถูกออกแบบให้สอดคล้องกันเป็นอย่างดีทั้งตัวอาคารและนิทรรศการ ตัวตึกภายนอกจะถูกออกแบบให้ดูเหมือนป้อมปราการ สร้างจากอิฐ ปูน และเหล็กในรูปทรงเหลี่ยมที่ให้ความรู้สึกเหมือนค่ายกักกัน หรือคุกขึ้นมาทันทีเมื่อก้าวเข้าไปข้างใน

จุดเริ่มต้นของส่วนนิทรรศการอยู่ที่ชั้น 1 (HALL OF WITNESS) ซึ่งคนที่มาจะต้องขึ้นลิฟท์ไปยังชั้น 4 และดูนิทรรศการไล่ลงมาเรื่อยๆ แบบวันเวย์

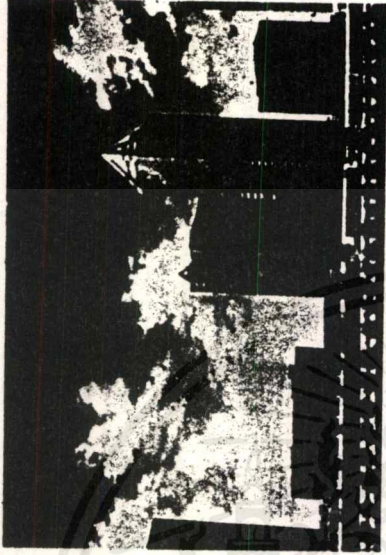
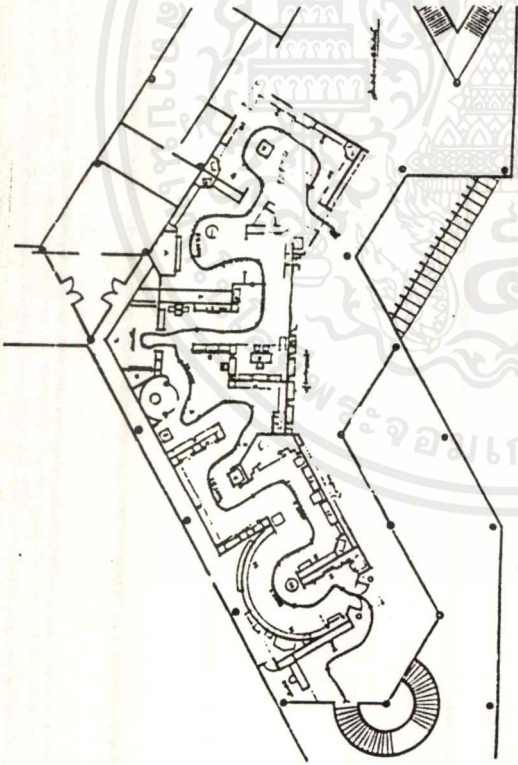
นิทรรศการแสดงความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เลวร้ายขึ้นตามลำดับ ท้ายยุโรปสามารถบอกเล่าเรื่องราวโดยนำเสนอประวัติศาสตร์ให้คนดูสัมผัสได้แบบ 3 มิติ โดยสิ่งที่นำมาห้ศรัทธาของพิพิธภัณฑ์นี้คือ สามารถหาข่าวของเครื่องใช้วัตถุในยุคนั้นมาแสดงได้อย่างมหาศาล และความที่เป็น "ของจริง" ก็ทำให้คนดูรู้สึกสัมผัสได้ถึงชาวยิวเหล่านั้นจริงๆ อย่างมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกัน ไม่ใช่คนปัจจุบันกับภาพแบน ๆ ของอดีต

ตลอดทั้ง 3 ชั้นของนิทรรศการ มีห้องฉายหนังและจอทีวี ตามสถานการณ์นั้นๆ อยู่เป็นระยะ ซึ่งล้วนเป็นหนังข่าวคำที่หาดูได้ยาก รวมทั้งหนังสือสารคดี สัมภาษณ์ผู้รอดชีวิตที่ถ่ายขึ้นใหม่และเหมือนพิพิธภัณฑ์ยุคใหม่ทั้งหลาย

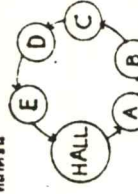

CASE STUDY

กิจกรรมชั้นอาคารไทย (ธนาคารไทยพาณิชย์)

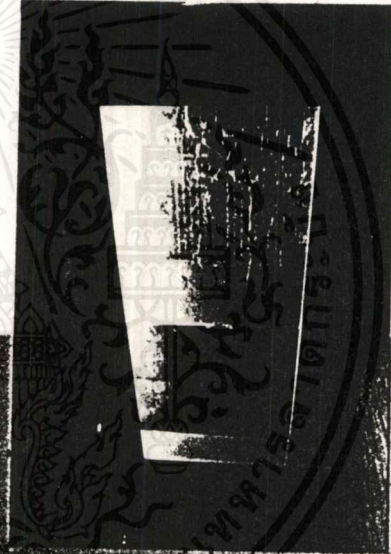
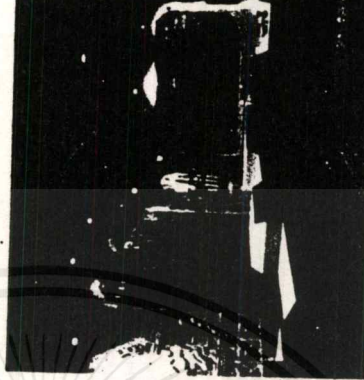

การจัดแสดงให้ผู้ชมเดินชม
เข้าไป ไม่ต้องยื่นบัตร แสดง
ถึงลำดับชั้นก่อนจะถึงชั้นอาคาร
ที่เดินชม

ROOM TO ROOM APARTMENT
ผู้ชมได้รู้วัฒนธรรมที่เดิน
ตามลำดับ ชั้นตอนการบังคับ
ทางเดินทำให้ดูระทึกหวาด

ห้องเดียว ไม่สามารถเลือกชมเฉพาะส่วน
ได้ เสียเวลาชมทั้งหมด

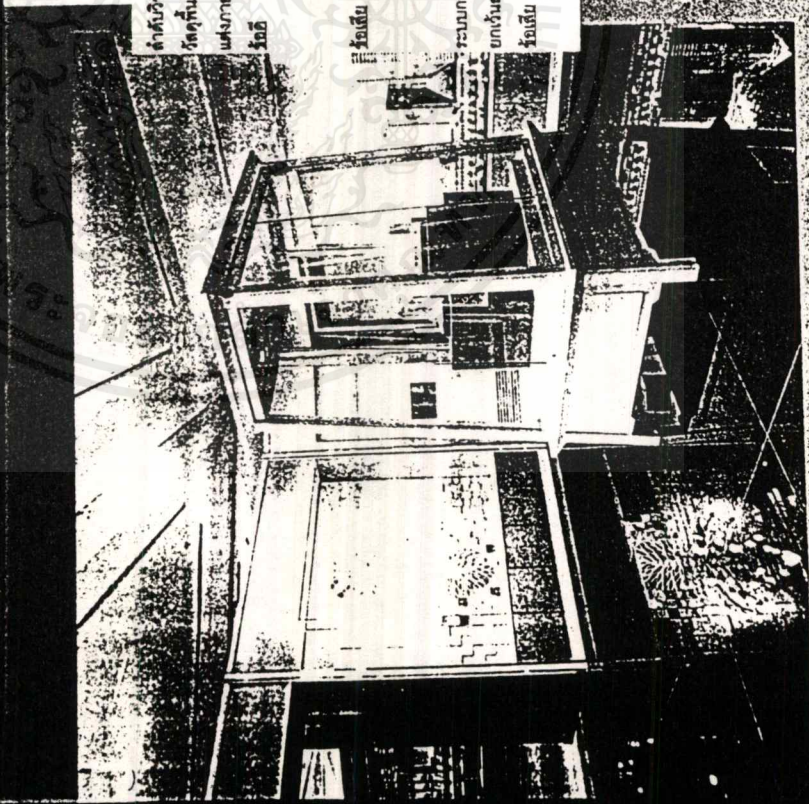
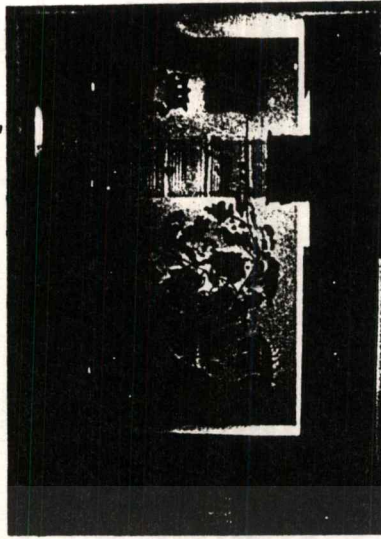
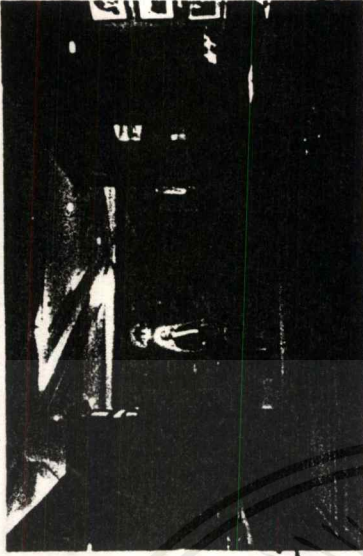
ที่ตั้ง ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ
เวลาทำการ 9.30 น. - 15.30 น.
เป้าหมาย แยกพื้นที่ความสูงเชิงวัฒนธรรมของธนาคาร
 โลกและของไทย ตลอดจนบทบาทของ
 ไทยพาณิชย์ ที่เป็นธนาคารพาณิชย์
 ของไทย
วัตถุประสงค์
 วัฒนธรรมธนาคาร เริ่มตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 วัฒนธรรมธนาคารโลก
 วัฒนธรรมธนาคารไทย
 ธนาคารแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน และอนาคต

THUSIT
2560 2522

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CASE STUDY

คำขวัญพัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และอนาคต โดยการเดิน
ทิศทางเดียวที่แตกต่างกับ เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ประกอบกับการตก
แสงภายใน EXHIBITION

ผู้รับชมการนำเสนอที่ง่ายน่าใจ มีการกระตุ้นความสนใจของ
ผู้ชมได้ตลอด ในการเปลี่ยนแปลงแต่ละยุคสมัย

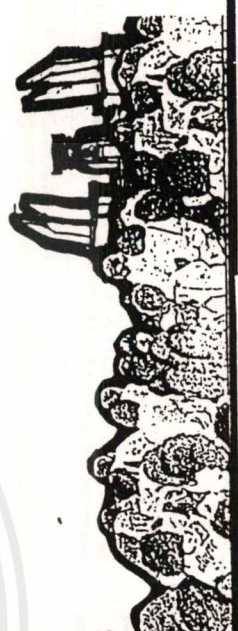
มีการนำเสนอวิถีวัฒนธรรมการดำรงชีพในอดีต (เมื่อ 2 ทศวรรษ)

มีการนำเสนอความแตกต่างของแต่ละยุคสมัยยกขึ้นไป ทำให้
รู้สึกบางอย่างและดี ไม่มีความต่อเนื่อง กับและวัตถุแสดงบาง
ชิ้นกลับไปที่หนึ่ง ทำให้ไม่ชัดเจนในทางแสดงวัตถุ

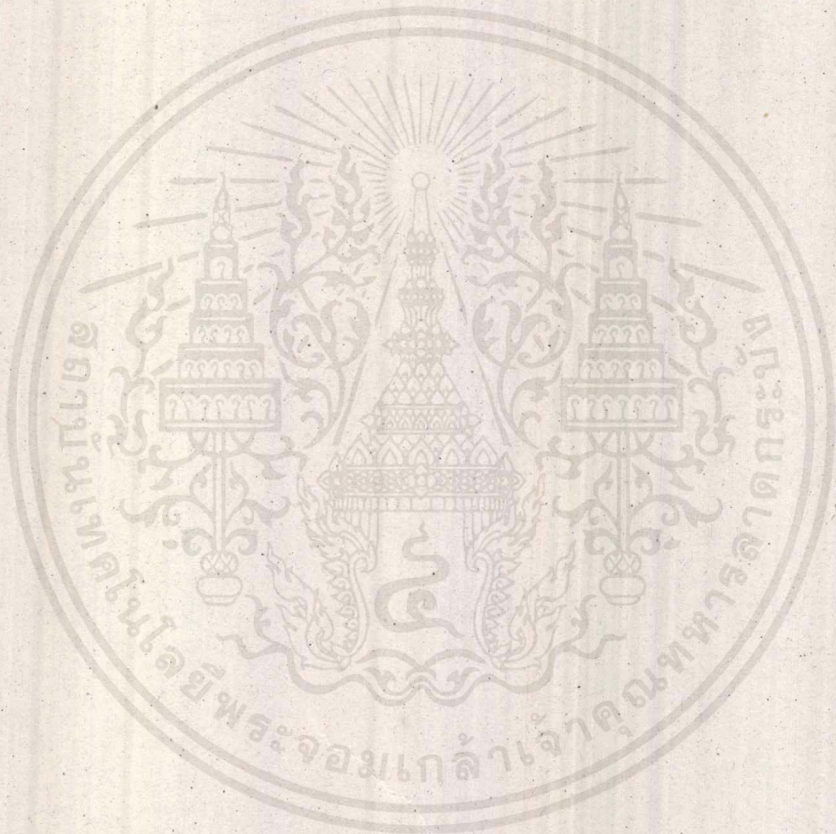
ระบบการนำเสนอความภายใน ได้แสดงให้เห็นทั้งหมด เป็นแสดงประวัติ
ยกขึ้นส่วนอนาคต ที่เห็นตรงกลาง

ข้อดี เห็นประวัติที่เชื่อมโยงอย่างดีแล้ว ไม่ให้เน้นธรรมชาติ ทำได้ดูดี
ชัดชัด

360255

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

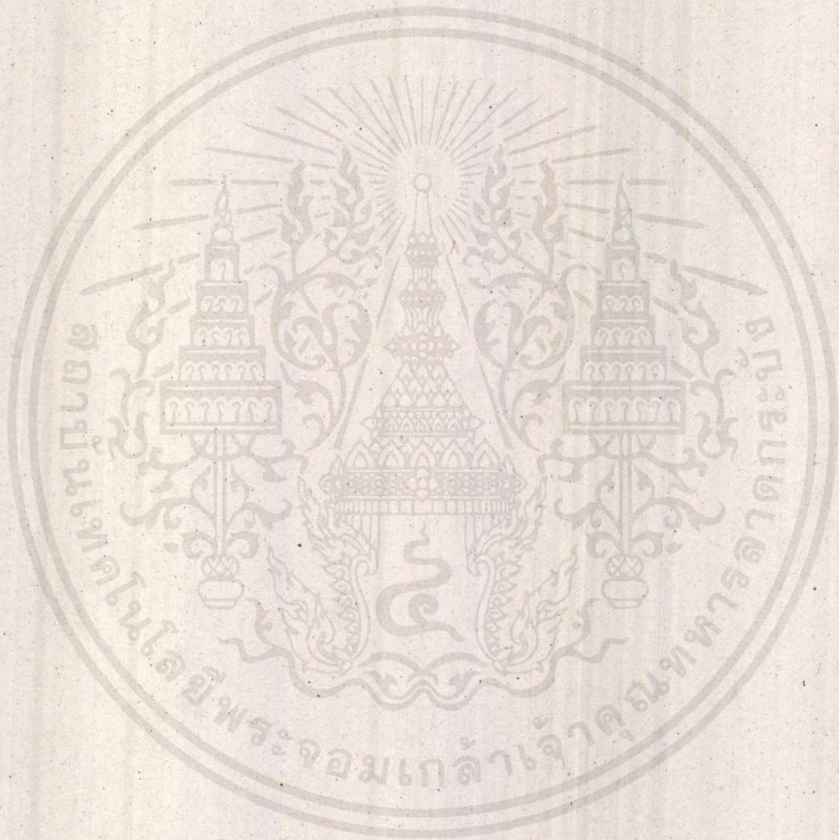

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร

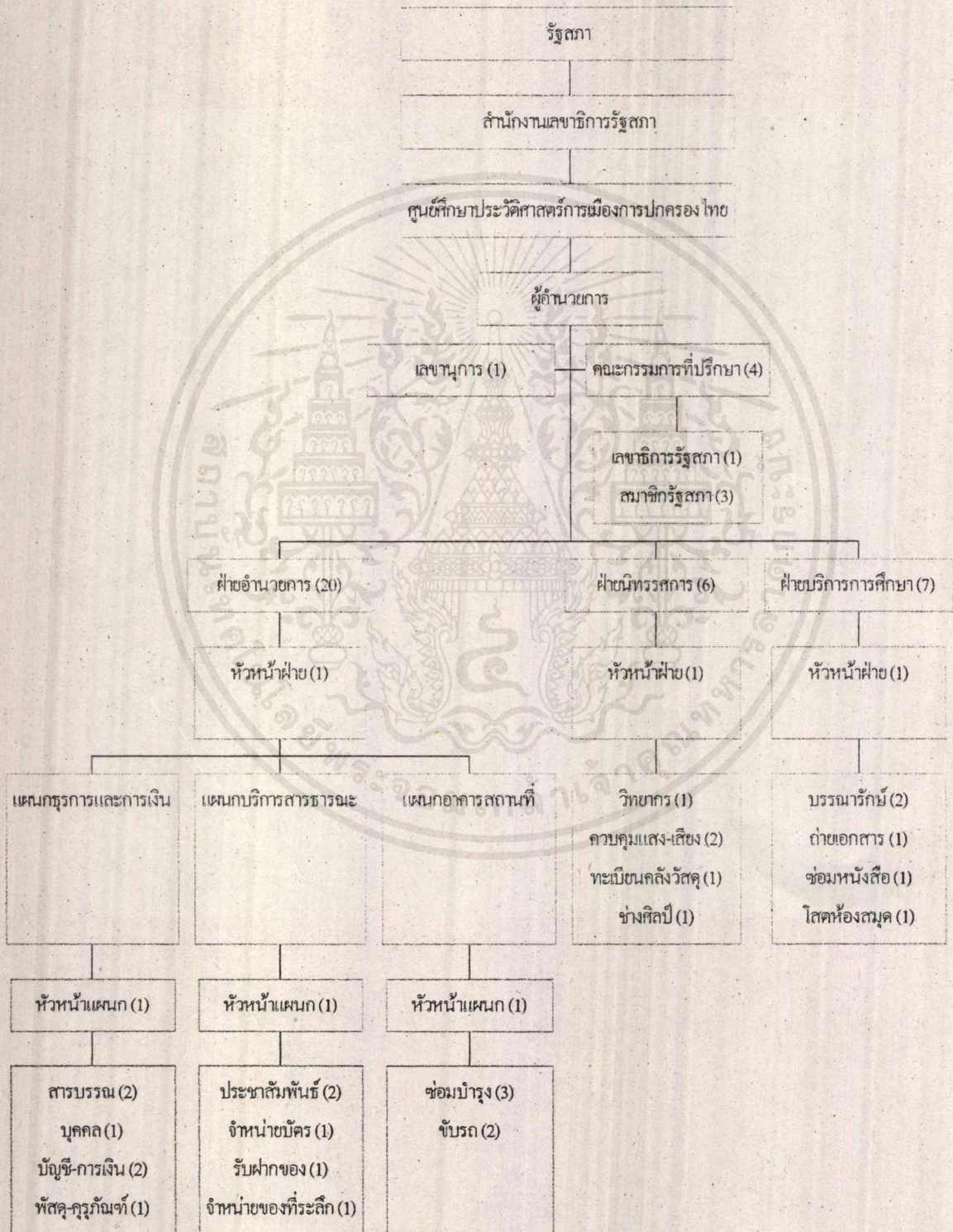
4.1 ผู้ให้บริการ

ได้แก่ เจ้าหน้าที่โดยทำงานตามเวลาราชการ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าชม เช่นพนักงานขายตั๋ว, ขายของที่ระลึก ฯลฯ ผู้บริการที่อาจมาในกรณีพิเศษ เช่นวิทยากรพิเศษที่มาบรรยาย สัมมนาวิชาการในห้องบรรยาย และผู้นำชมในส่วนนิทรรศการ

4.1.1 สายงานการบริการ อัตรากำลังและหน้าที่บุคลากร

อัตรากำลังและสายงานการบริหาร โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการเปรียบเทียบ

อัตรากำลังและสายงานการบริหาร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ORGANIZATION

แผนภูมิโครงสร้างองค์กร

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

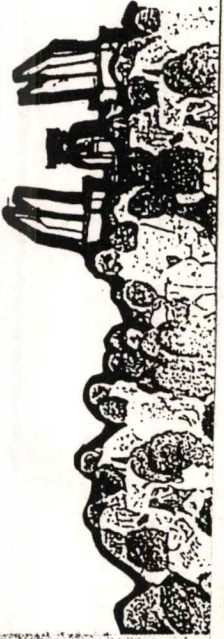
- งานบริหารทั่วไป
- งานการเงินและบัญชี
- งานพัสดุและช่าง
- งานช่างเทคนิค
- งานช่างไฟฟ้าและช่างประปา

ฝ่ายศิลปการแสดง

ฝ่ายวิชาการและบริการการศึกษา

ฝ่ายประชาสัมพันธ์
และวิเทศสัมพันธ์

PLANNING
3-6 0 2 5 2 2 2

4.1.2 พฤติกรรมผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ จะมีพฤติกรรมขึ้นอยู่กับงานในหน้าที่ของแต่ละคน โดยทำงานตามเวลาเปิด-ปิดของศูนย์ ซึ่งจะเปิดตั้งแต่เวลา 8.30 น. และปิดเวลา 16.30 น.

เวลาทำงานของเจ้าหน้าที่

8.30 - 9.00 น.	ลงเวลาทำงาน
9.00 - 12.00 น.	แยกย้ายกันไปปฏิบัติงาน ตามฝ่ายต่างๆ
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.30 น.	ปฏิบัติงานต่อจนถึงเวลาเลิกงาน

4.2 ผู้รับบริการ

4.2.1 ประเภทผู้รับบริการ

ผู้รับบริการ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการมีความต้องการแตกต่างกัน ในแต่ละประเภท คือ

นักเรียน นักศึกษา (STUDENT)

- เป็นผู้ที่มาค้นคว้าหาความรู้ โดยมาเป็นหมู่คณะตามสถาบัน หรือมาเอง ส่วนที่จะให้ความรู้ มีตั้งแต่งานสวนนิทรรศการถาวร ห้องโสตทัศนศึกษาจากภาพยนตร์ SLIDE MULTIVISION หรือ V.D.O. ห้องสมุดเฉพาะ จากหนังสือและคอมพิวเตอร์ เพื่อเน้นให้น่าสนใจที่จะหาความรู้ และได้รับความเพลิดเพลิน
- จุดประสงค์เพื่อหาความรู้ และความเพลิดเพลิน มักจะมาเป็นกลุ่มและต้องการผู้นำชม
- แบ่งประเภทนักเรียนได้เป็น

เด็กประถม เด็กอายุ 12 ปีมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หรือวิทยากรเป็นผู้นำชมเรื่องราวต่างๆ

เด็กมัธยม (วัยรุ่น) ลักษณะการแสดงน่าสนใจ ดึงดูด มีส่วนถามตอบปัญหา และได้รับรางวัลสำหรับผู้ตอบปัญหาได้

ประชาชนทั่วไป (LOCAL PEOPLE)

- เป็นการบริการแก่ประชาชนในแง่ของการเผยแพร่ความรู้ ความบันเทิง ส่งเสริมการนันทนาการ ในการปลูกจิตสำนึกที่ดีอีกด้านหนึ่ง
- มีจุดประสงค์เพื่อต้องการ พักผ่อนหย่อนใจ มักนิยมมาในช่วงสุดสัปดาห์ ตามเทศกาล หรือช่วงวันหยุดพิเศษ อาจมาคนเดียว หรือมาเป็นครอบครัว

นักท่องเที่ยว (TOURIST)

- เป็นการบริการแก่นักท่องเที่ยว ทั่วไป ทั้งชาวไทย และต่างประเทศ โดยจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาชมธรรมชาติ หรืออาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต และเพื่อ ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว
- มีจุดประสงค์ คือความมุ่งเพลิดเพลิน และระลึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต มักจะไม่ย้อนกลับมาอีก และไม่คอยสนใจในเรื่องค่าใช้จ่าย

นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ (CULATOR)

- เป็นการให้บริการแก่นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ โดยการให้บริการด้านข้อมูลพิเศษ ข่าวสาร โดยสื่อ COMPUTER และเอกสาร
- มีจุดประสงค์คือเพื่อต้องการความรู้ โดยไม่คำนึงถึงเทคนิคจัดแสดงมากนัก

หน่วยราชการ / เอกชน หรือผู้มาติดต่อ

- เป็นการให้บริการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานจากการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย ฯลฯ
- มีจุดประสงค์ คือต้องการมาติดต่อในเรื่องของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการประชาสัมพันธ์โครงการ

USER BEHAVIOR

แผนผังนิทรรศการ

TYPE	1-2 คน
TYPE	กลุ่ม
TYPE	หมู่คณะ

ENTRANCE

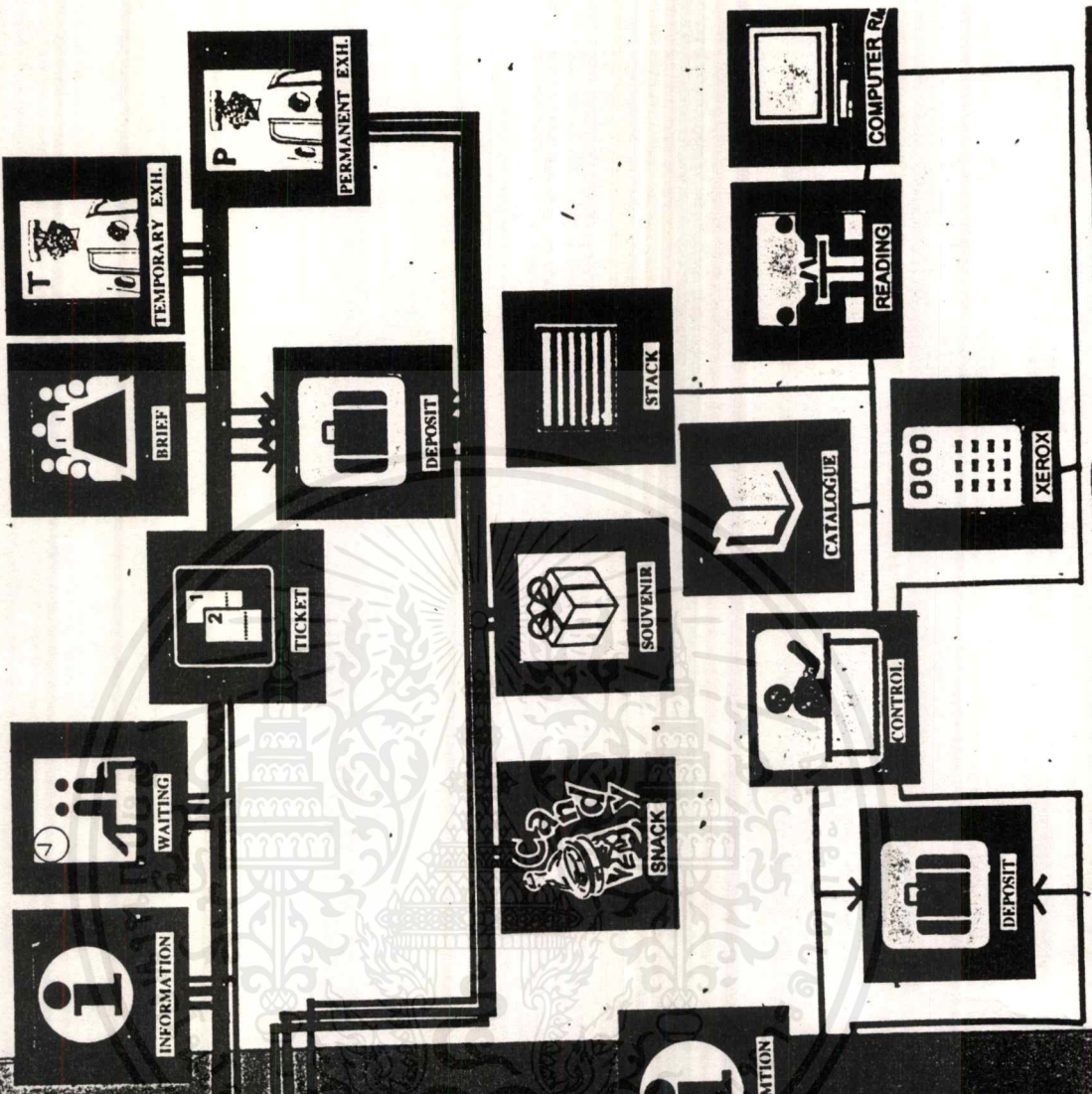
PARKING

ENTRANCE

PARKING

HALL

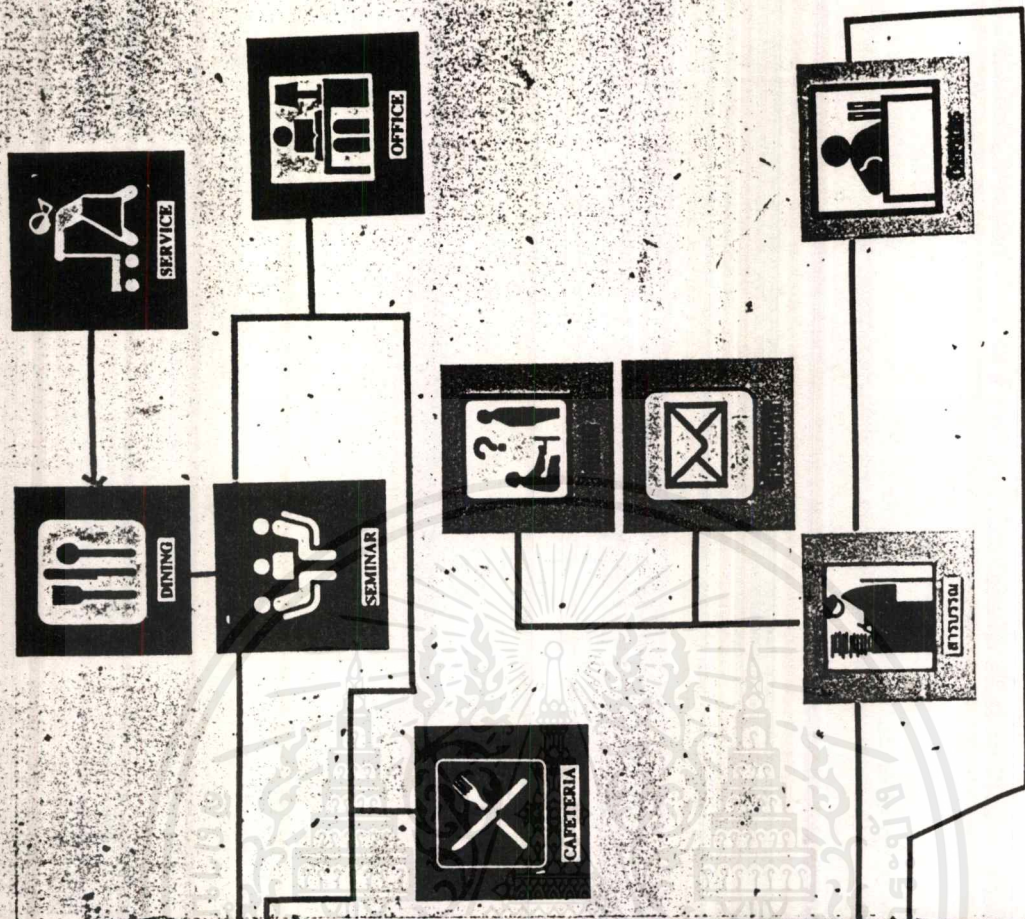

HALL

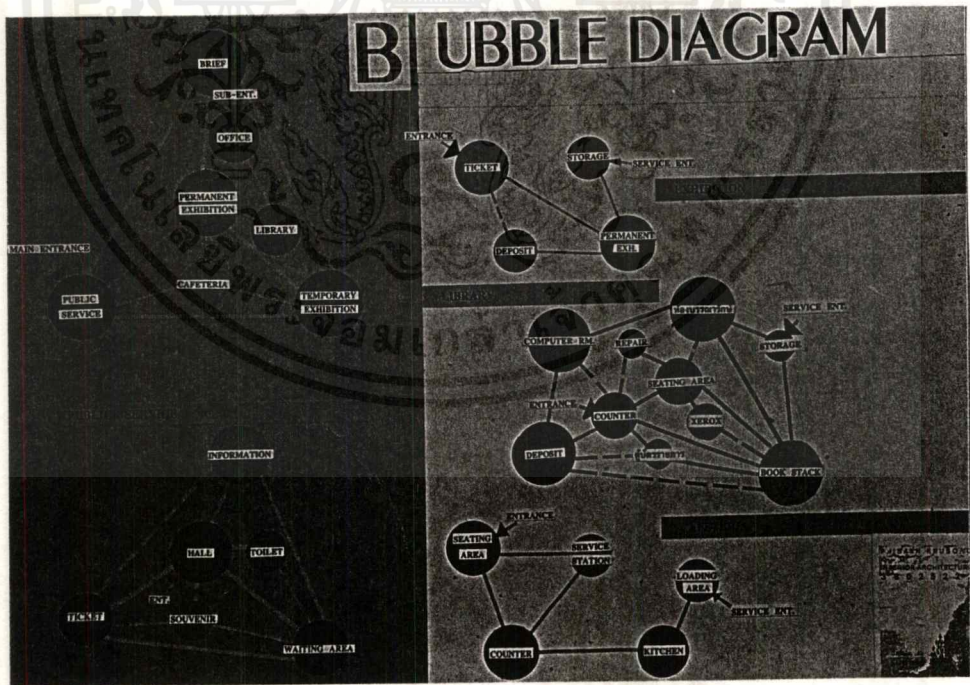
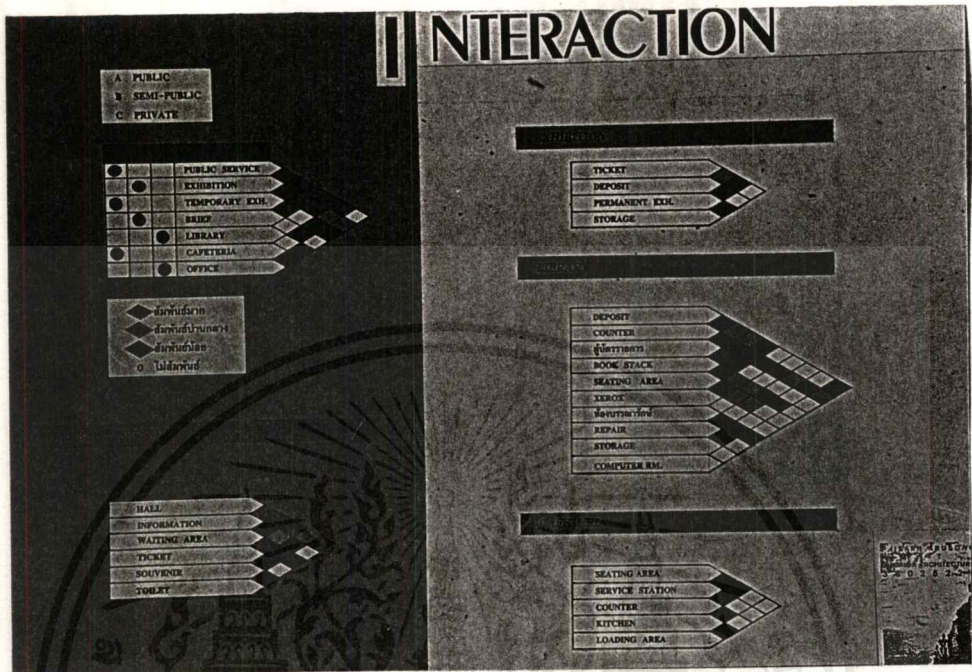

INFORMATION

USER BEHAVIOR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 การคาดคะเนผู้เข้าชม

การคาดคะเนผู้รับบริการหรือผู้เข้าชมจำเป็นต้อง พิจารณาจากอาคารตัวอย่างใกล้เคียงที่มีกิจกรรมและลักษณะการดำเนินการเหมือนหรือคล้ายกับโครงการ ในกรณีนี้ พิจารณาจากสถิติและข้อมูลของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร และศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา (ในสวนผู้เข้าชมนิทรรศการ)

การคาดคะเนผู้ใช้โครงการใช้การคาดคะเนจากสถิติผู้เข้าชมของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร

จำนวนผู้เข้าชมศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อยุธยา

- ผู้ใหญ่

5,968 คน/เดือน

199 คน/วัน

28 คน/ชั่วโมง

- นักเรียน นักศึกษา

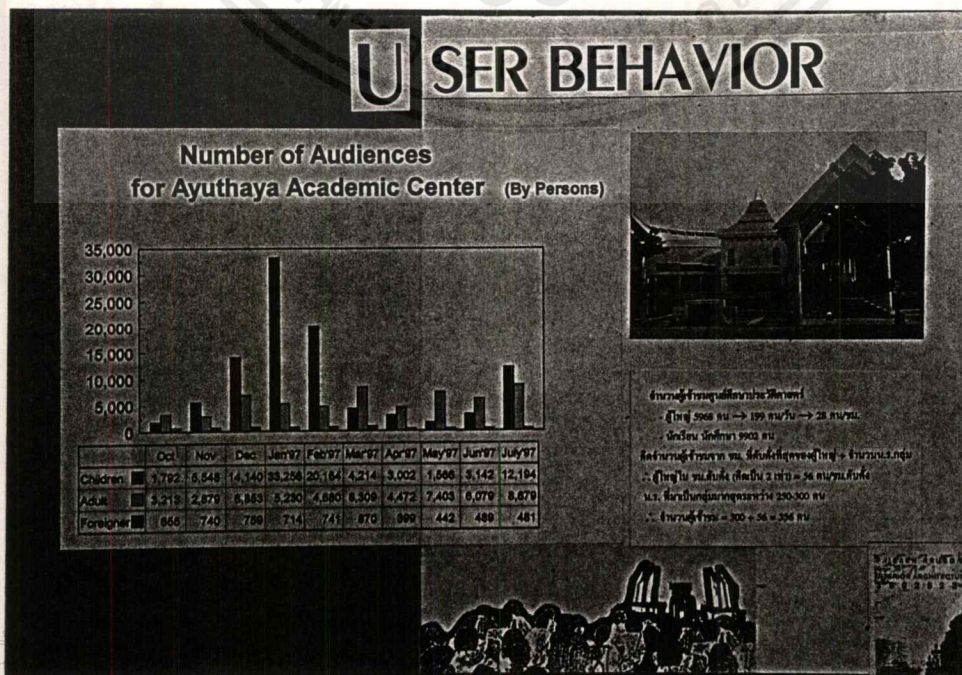
9,902 คน/เดือน

คิดจำนวนผู้เข้าชมจากชั่วโมงที่คับคั่งที่สุดของผู้ใหญ่ + จำนวนนักเรียนกลุ่ม

∴ ผู้ใหญ่ในชั่วโมงคับคั่ง (คิดเป็นสองเท่า) = 56 คน/ชั่วโมงคับคั่ง

นักเรียนที่มาเป็นกลุ่มมากที่สุดระหว่าง 250 ถึง 300 คน

∴ จำนวนผู้เข้าชม = 300 + 56 = 356 คน

จำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์พระนคร

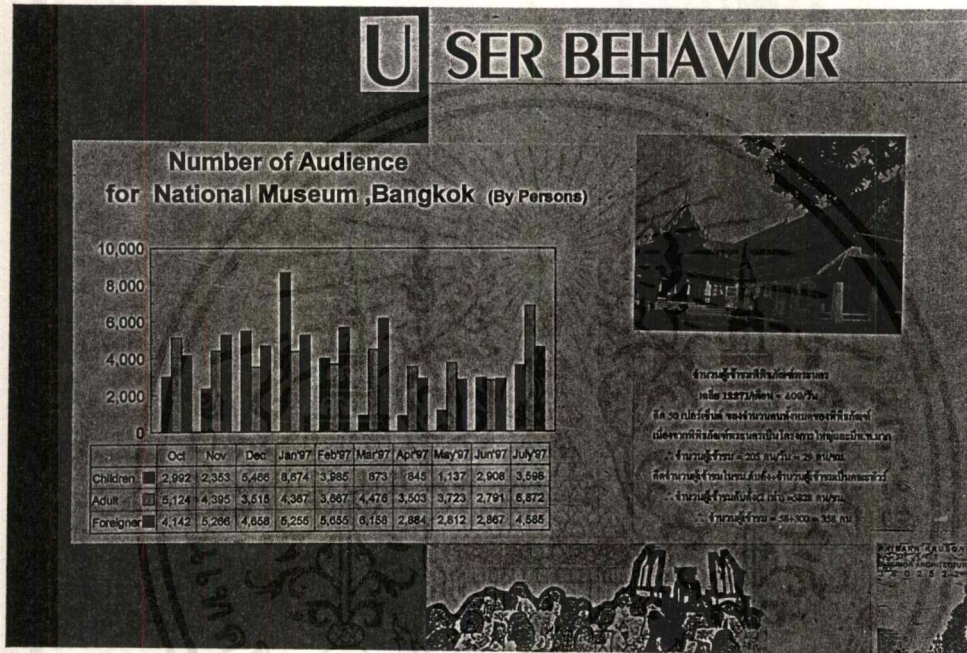
เฉลี่ย 12,271 คน/เดือน = 409 คน/วัน

คิด 50 % ของจำนวนคนทั้งหมด เนื่องจากพิพิธภัณฑ์พระนครเป็นโครงการใหญ่ และมีพื้นที่มาก

∴ จำนวนผู้เข้าชม = 205 คน/วัน = 29 คน/ชั่วโมง

คิดจำนวนผู้เข้าชมจากชั่วโมงที่คับคั่ง (สองเท่า) + จำนวนผู้เข้าชมเป็นคณะทัวร์

∴ จำนวนผู้เข้าชม = 58 + 300 = 358 คน

จากการศึกษาสถิติดังกล่าว วิเคราะห์จำนวนผู้เข้าชมศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทย โดยเฉลี่ย $(356 + 358)/2 = 357$ คน/วัน

4.2.3 พฤติกรรมผู้รับบริการ

การศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารเพื่อเป็นตัวกำหนด

1. องค์กรประกอบ ของโครงการ
2. ความสัมพันธ์ขององค์กรประกอบ

โดยที่จุดประสงค์ของผู้เข้าใช้นั้นมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งพฤติกรรมของผู้เข้าใช้อาคารเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. ผู้มาชมนิทรรศการ ซึ่งในส่วนนี้ถือว่าเป็นเป้าหมายหลักของโครงการ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- ผู้ชมที่มาเอง โดยมากจะมาโดยรถประจำทาง รถส่วนตัว รถรับจ้างหรือเดินมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ชมที่มาเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มาโดยรถบัสเป็นหมู่คณะ มีการติดต่อล่วงหน้า

ผู้ชมเมื่อมาถึงอาคารจะเข้าสู่โถงทางเข้า ซึ่งเป็นบริเวณที่รวมคนเพื่อกระจายไปยังส่วนต่างๆ การเข้าถึงห้องโถงนี้เพื่อการติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ พักผ่อน รอคอย จะใช้เวลาประมาณคนละ 15 นาที ก่อนแยกย้ายเข้าสู่ส่วนต่างๆ ถ้ามาเป็นหมู่คณะก็จะไปยังห้องบรรยายสรุปประมาณ 5 นาที ชมนิทรรศการชั่วคราว แล้วจึงเข้าชมส่วนนิทรรศการถาวร

โถงส่วนนี้จะมีส่วนจำหน่ายบัตร รับฝากของ ขายของที่ระลึก หนังสือ คู่มือเข้าชมนิทรรศการ ห้องน้ำ นิทรรศการชั่วคราว และส่วนพักคอย มีผังการจัดส่วนแสดงต่างๆ และเมื่อจะเข้าชมจะมีจุดตรวจบัตร

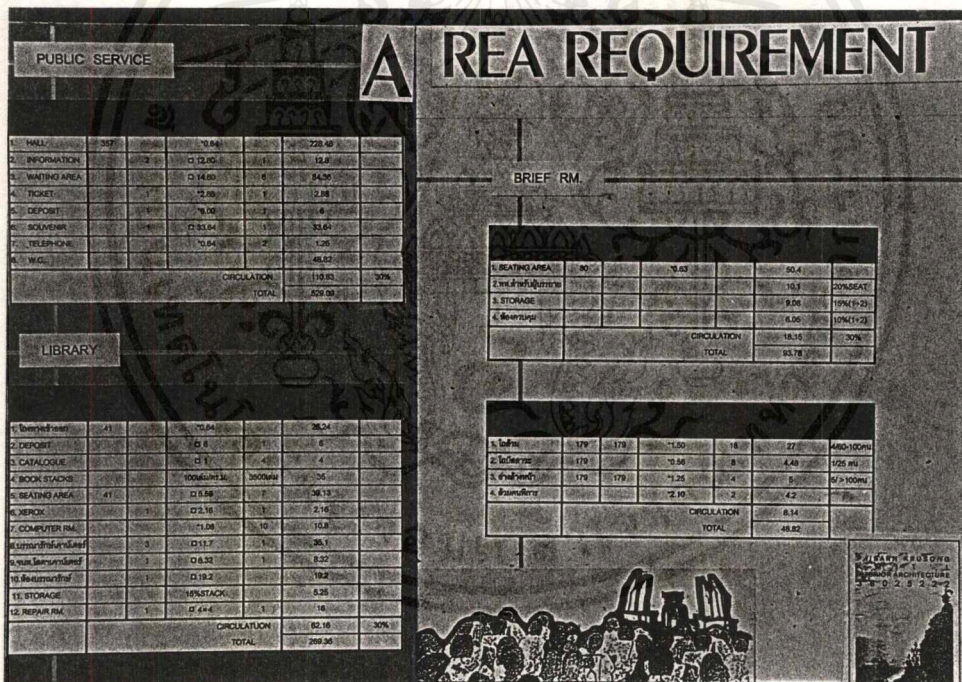
ส่วนแสดงงานประกอบด้วย ส่วนแสดงหัวเรื่องในการจัดแสดงนิทรรศการ และผู้ชมจะใช้เวลาในการชมเฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที เมื่อดูจนครบแล้วอาจจะออกมารับของที่ฝากไว้ ชื่อของที่ระลึก หนังสือ หรือรับประทานอาหาร เครื่องดื่มก่อนกลับ

2. ผู้มาศึกษา ค้นคว้า วิจัย ส่วนใหญ่จะเป็นนิสิต นักศึกษา และนักวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้พื้นฐาน ในเรื่องราวที่จัดแสดงอยู่แล้ว จุดประสงค์ของคนกลุ่มนี้มาเพื่อศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบหรือค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการวิจัยเพิ่มเติม ซึ่งอาจไม่ให้ความสนใจส่วนนิทรรศการมากเท่าควร โดยมากแล้วจะเข้าไปในส่วนบริการห้องสมุดเฉพาะเท่านั้น

4.2.4 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย

ส่วนบริการสาธารณะ

บริเวณโถงทางเข้า (Entrance Hall) รองรับผู้มาใช้บริการรวมกันสูงสุด โดยคิดจากจำนวนผู้มาเป็นหมู่คณะสูงสุด 250 คน และจำนวนผู้มาใช้บริการของศูนย์ศึกษาในเวลา 15 นาที (เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการติดต่อ สอบถาม พักคอย) จากการคาดคะเนเวลาเปิดบริการ 8:30 ถึง 16:30 ทั้งหมด 8 ชั่วโมงต่อวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

REA REQUIREMENT

A

PUBLIC SERVICE

1 HALL	357		0.64		228.48
2 INFORMATION	2	□ 12.80	1		12.8
3 WAITING AREA		□ 14.60	6		84.36
4 TICKET	1	2.86	1		2.86
5 DEPOSIT	1	0.00	1		6
6 SOUVENIR	1	□ 33.64	1		33.64
7 TELEPHONE		0.64	2		1.28
8 W.C.					48.82
CIRCULATION					110.83
TOTAL					529.09
					30%

LIBRARY

1. ไลบรารีเฟรช	41		0.64		26.24
2. DEPOSIT		□ 6	1		6
3. CATALOGUE		□ 1	4		4
4. BOOK STACKS		100เล่ม/ตร.ม.	3500เล่ม		35
5. SEATING AREA	41	□ 5.59	7		39.13
6. XEROX	1	□ 2.16	1		2.16
7. COMPUTER RM		1.08	10		10.8
8. รมรับฝากหนังสือ	3	□ 11.7	1		35.1
9. รมรับฝากหนังสือ	1	□ 8.32	1		8.32
10. ห้องบรรณกิจ	1	□ 19.2			19.2
11. STORAGE		15% STACK			5.25
12. REPAIR RM	1	□ 4 * 4	1		16
CIRCULATION					62.16
TOTAL					269.36
					30%

BRIEF RM.

1. SEATING AREA	80		0.63		50.4
2. รม. ฝากหนังสือ					10.1
3. STORAGE					9.08
4. ห้องบรรณกิจ					6.05
CIRCULATION					18.15
TOTAL					93.78
					30%

1. โต๊ะรับ	179	179	1.50	18	27	4/60-100คน
2. โต๊ะโต๊ะ	179		0.56	8	4.48	1/25 คน
3. ตู้เก็บหนังสือ	179		1.25	4	5	5/ > 100คน
4. ตู้คอมพิวเตอร์			2.10	2	4.2	
CIRCULATION					8.14	
TOTAL					48.82	

PAISARN KUPUSOANG
KAPUSOANG
INFORM ARCHITECTURE
3602522-2

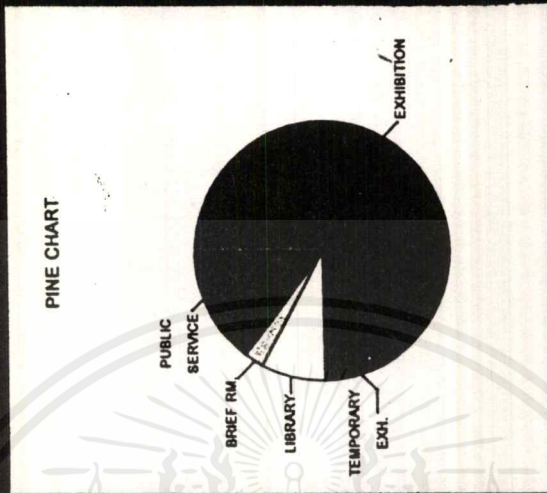

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AREA REQUIREMENT

1. PUBLIC SERVICE	529.09
2. EXHIBITION	2388.43
3. TEMPORARY EXH. (15%)	358.26
4. BRIEF ROOM	93.78
5. LIBRARY	296.36
TOTAL	3665.92

1. PUBLIC SERVICE	1855.82
2. EXHIBITION	8256
3. TEMPORARY EXH. (15%)	1238.22
4. BRIEF ROOM	1824.44
5. LIBRARY	325.42
TOTAL	13300

PI-SARIN PUSONG
 3 7 6 0 2 5 2 2-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 ระบบแสง

5.1.1 ระบบแสงสว่างในการจัดนิทรรศการ

โดยทั่วไปแล้วการใช้แสงสว่างในอาคารพิพิธภัณฑ์ ก็เหมือนกับอาคารอื่น ๆ ยกเว้นแต่ห้องจัดแสดงเท่านั้น ซึ่งมีลักษณะพิเศษ ในปัจจุบันอาคารพิพิธภัณฑ์มีชื่อเรียกกว้าง ๆ หลายแบบ เช่น SKYLIGHTED MUSEUM, WINDOWLOES MUSEUM เป็นต้น โดยแบบแรกใช้แสงธรรมชาติ และแบบหลังใช้ระบบแสงประดิษฐ์ เพราะเป็นห้องมืด ไม่มีหน้าต่าง แต่ทั่วไปแล้วพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ จะใช้แสงแบบผสม คือ ทั้งแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ นอกจากนี้ความนิยมเรื่องแสงสว่างก็เปลี่ยนไปด้วย เช่น ก่อนนี้เคยนิยมใช้แสงสว่างตามธรรมชาติที่ส่องมาจากทิศเหนือ แต่เปลี่ยนมาเป็นทิศใต้ อย่างนี้ เป็นต้น

เทคนิคเกี่ยวกับการใช้แสงสว่าง

1. ชนิดและแสงสว่าง ได้แก่ แสงสว่างธรรมชาติ แสงสว่างประดิษฐ์ และแบบผสมทั้ง 2 อย่าง
2. คุณสมบัติของแสงสว่างธรรมชาติ ก่อให้เกิดบรรยากาศตามธรรมชาติและมีชีวิต ในส่วนแสงสว่างประดิษฐ์ เป็นแสงที่อาจทำให้คนดูเบื่อได้ แต่แสงธรรมชาตินั้นบังคับไม่ได้ มีการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ตามทิศทาง และแสงจากทิศต่าง ๆ จะไม่เหมือนกัน เช่น แสงจากทิศเหนือมีสีน้ำเงินมาก เยือกเย็น ส่วนแสงจากทิศใต้ร้อนกว่า มีสีแดงและเหลืองมากกว่า เป็นต้น ในด้านความสะดวกแล้ว แสงประดิษฐ์สะดวก และจัดทำได้ง่ายกว่า หากแต่เสียคุณค่าทางความรู้ลึก
3. การกำหนดความแรงของแสงสว่างไม่สามารถสร้างมาตรฐานได้ว่า พิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ต้องการแสงสว่างพอให้เห็นของต่าง ๆ ชัดเจน แต่ไม่จ้าจนตาพร่า คือ ต้องการแสงที่อ่อนนุ่ม
4. ปรากฏการณ์ที่เกิดจากแสงสว่างตามธรรมชาติ แสงสว่างอาจทำให้ตาพร่า เกิดเงาสะทอน ฉะนั้นในด้านเทคนิค จึงต้องระวังเรื่องเหล่านี้ด้วย

5. การกระทบของแสงสว่าง วัตถุจัดตั้งบางชนิดจะมีคุณค่า หรือเกิดความงามได้ โดยให้แสงสว่าง เช่น การกระทบของแสงสว่างสำหรับงานประติมากรรม ควรอยู่ระหว่าง 0 – 45 องศา และงานจิตรกรรมระหว่าง 45 – 75 องศา แสงสว่างที่ดีที่สุดสำหรับภาพเขียนนั้น คือ แสงสว่างที่มาจากข้างบน หรือเหนือศีรษะ
6. ทางเดินของแสงสว่าง ไม่ว่าจะใช้แสงธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์ก็ตาม ทางเดินของแสงควรจัดให้ลงมาที่วัตถุ

แสงสว่างในห้องจัดแสดง

โดยทั่วไปมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. แสงธรรมชาติ สามารถนำมาใช้ได้ 2 วิธี คือ

1.1 การใช้แสงสว่างจากข้างบน จะต้องเป็นห้องที่มีเพดานสูง เพื่อจะแก้ไขข้อเสีย คือแสงจะตกมาที่พื้นห้อง ทำให้ตาพร่า และถ้ามีตู้กระจกก็จะเกิดแสงสะท้อน วิธีแก้ไขก็คือ สร้างกระจกฝ้าที่กรองแสง แต่อาจมีข้อเสีย เช่น ความร้อน และความชื้น จะเป็นอันตรายต่อภาพเขียน อาจจะมีปัญหาเรื่องน้ำซึม และการทำความสะอาด มีวิธีแก้ไขได้โดยใช้ผ้าดิบหรือผ้าที่บกรองแสง หรือใช้กระจกช่วยกรองแสง วางขนานกับหลังคาให้แสงกระจายโดยทั่วไป

1.2 การให้แสงสว่างจากข้างบน เป็นแบบที่ใช้มาแต่โบราณ แต่ไม่สะดวกเพราะแสงสว่างแผ่อกไม่เท่ากัน พื้นหลังวัตถุแสงไม่พอ และเงาของคนดูที่วัตถุด้วย นอกจากนี้ยังเสียพื้นที่ผนัง ต่อมามีการแก้ไขโดยสร้างหน้าต่างให้สูงกว่าระดับสายตา แสงสว่างจากผนังด้านข้างนี้ ใช้สะท้อนลงเหนือตู้แสงอีกทีหนึ่ง ในการออกแบบผนังด้านข้างนั้น ควรกำหนดระดับของผนังชั้นล่างให้เท่ากับเพดานตู้ เพราะในการสะท้อนแสงด้านข้างลงบนตู้นั้นต้องใช้

กระจก 45 องศา สะท้อนแสงอีกชั้นหนึ่ง ในกรณีที่พิพิธภัณฑ์มี
เพดานสูงกว่า 2.20 เมตร ผนังด้านข้างควรอยู่ในระดับเดียวกับ
ตู้

2. แสงสว่างประดิษฐ์ ได้แก่ แสงไฟฟ้าธรรมดา และแสง
FLUORESCENT แสงไฟโดยทั่วไปมีความร้อน และสีแดงยิ่งกว่า
แสงธรรมชาติ ส่วนแสง FLUORESCENT นั้นใกล้เคียงกับแสงธรรม
ชาติมาก ในปัจจุบันมี DAY LIGHT FLUORESCENT ซึ่งนับว่าดีที่
สุดของแสงสว่าง

แสงไฟฟ้าโดยแท้จริงแล้ว ไม่ควรนำมาใช้ในห้องจัดแสดงวัตถุ เพราะ
เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และเปลี่ยนแปลงลักษณะวัตถุมากจนเกินไป แต่เนื่อง
จากแสงไฟฟ้า สามารถดัดแปลงใช้ในมุมต่างๆ ได้สะดวก ปริมาตรสม่ำเสมอ การ
ใช้แสงไฟฟ้าในพิพิธภัณฑ์ได้ มีวิธีการหลายอย่าง เช่น ใช้ติดบนหลังคา หรือผนัง
แทนแสงธรรมชาติ แต่ทำได้ดีกว่า นอกจากนั้นก็ใช้วิธีซ่อนไฟฟ้าไว้ในมุมต่าง ๆ
และใช้ SPOTLIGHT ส่องตรงไปยังวัตถุ

ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม โดยทั่วไปแสงสว่างก็เป็นที่ต้องการเสมอ เมื่อ
มีการจัดแสดงวัตถุ และเป็นปัจจัยให้ความสว่างแก่ตัวอาคารควรคิดไฟฟ้าตาม
เพดานให้ปริมาณของแสงกระจายไปในห้องแสดงอย่างทั่วถึง เพื่อหลีกเลี่ยงการ
สะท้อนแสงเข้ากระจก

การเตรียมที่เปิดปิดไฟฟ้า ควรใช้หลักของการเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน
สปรอร์ตไลท์ควรมีที่เปิดปิดเป็นเอกเทศ สามารถทำได้โดยไฟฟ้ากดสำหรับ
สปรอร์ตไลท์และแยกทำไว้สำหรับแสงไฟฟ้าแล้วทำแผงติดตั้งไกไฟฟ้าไว้ตามเสา

การเตรียมแสงสว่างสำหรับจัดแสดงวัตถุอาจใช้ระบบไฟฟ้ารวมกันเปิด
ไฟฟ้าพร้อมกันหมดในตอนเช้า และปิดพร้อมกันหมดในตอนเย็น จากแผงติดตั้ง
ไกไฟฟ้าที่เป็นศูนย์กลาง แผงนี้ควรติดตั้งไว้ในส่วนของเจ้าหน้าที่

อนึ่ง หากต้องการใช้สีพิเศษในการจัดแสดง ควรเลือก SPOTLIGHT ที่ใช้
กับเลนส์สี ที่ติดเข้าไปภายในได้ตามที่ต้องการ ในทำนองเดียวกันถ้าต้องการลด
แสงไฟฟ้าซึ่งจำจนเกินไป ก็สามารถใช้กระจกฝ้าปิดกั้นได้

ระบบการให้แสงสว่าง

1. GENERAL LIGHTING คือการให้แสงสว่างอย่างสม่ำเสมอทั่วไปบนพื้นที่ที่กำหนด
2. LOCALIZED GENERAL คือ การให้แสงสว่างมาก เฉพาะพื้นที่ และ ลากลงในบริเวณรอบ ๆ
3. LOCAL LIGHTING คือ การให้แสงสว่างเข้าเฉพาะแห่ง เช่น การให้แสงธรรมชาติเข้าในอาคาร
4. SUPPLEMENTARY LIGHT คือการเพิ่มดวงไฟต่าง ๆ ขึ้นในห้อง เฉพาะจุดที่ต้องการเป็นพิเศษ

การกระทบของแสง

วัตถุซึ่งตั้งแสดงจะมีคุณค่าขึ้นอยู่กับการให้แสงสว่าง

- สำหรับประติมากรรม อยู่ระหว่าง 0 – 45 องศา
- สำหรับงานจิตรกรรม อยู่ระหว่าง 45 – 70 องศา

สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง คือ การให้แสงอยู่ระดับเดียวกับวัตถุ แสงที่ดีที่สุดสำหรับภาพเขียน คือ

แสงที่มาจากข้างบน หรือ เหนือศีรษะ ฉะนั้น หอศิลป์ หรือ พิพิธภัณฑ์สถานศิลป์ จึงมักใช้แสงจากหลังคา

5.1.2 ระบบแสงทั่วไป

1. แสงธรรมชาติ สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ ได้แก่

ก. การใช้แสงสว่างจากด้านข้าง

เมื่อได้รับแสงสว่างที่อยู่ในระดับต่ำ ทำให้ด้านข้างหลังของวัตถุได้รับแสงไม่พอเพียงเมื่อออกนอกหน้าต่างจะมีแสงจ้า ทำให้ตาพร่า เกิดเงาผู้ชมปรากฏบนวัตถุและเปลืองเนื้อที่ จึงควรแก้ปัญหาโดย

- มีหน้าต่างบานเดียว แม้ห้องจะมีขนาดใหญ่ถึง 24 x 32 เมตร ก็ตาม
- ขอบหน้าต่างต้องอยู่สูงกว่าระดับสายตาผู้ชม
- ขอบหน้าต่างต้องลึก เพื่อให้ไม่ให้เกิดเงาเฉพาะกลางห้อง
- ต้องไม่ให้มีอะไรมาบังหน้าต่างกระจก เพราะจุดกระทบของแสงที่ดีอยู่ในระหว่าง $45^\circ - 70^\circ$
- หน้าต่างต้องกว้างเป็น 1/2 ของความกว้างของห้อง และมีความสูง 1/2 ของความลึกของห้อง

ข. การให้แสงสว่างจากด้านบน

เป็นการให้แสงสว่างมาจากเหนือศีรษะ ควรใช้กับวัตถุมากกว่า แต่มีส่วนเสียคือ แสงส่วนใหญ่จะตกที่พื้นห้องมากกว่าผนัง และเกิดการสะท้อนที่ตู้กระจกเรียบ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเนื้อที่แสดงงานแคบลง ผู้ชมมักแหงนคูดูช่องแสง ทำให้สายตาเมื่อยเร็ว การแก้ไขต้องทำให้ห้องสูงมาก แต่ก็เป็น การสิ้นเปลือง ลักษณะส่วนใหญ่ของแสงได้จากหลังคากระจก จะเป็นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ แลพบประเทศอื่นไม่ค่อยใช้ แต่อาจใช้กระจกแผ่นเล็ก ๆ ทั้งหมด ไม่เกินร้อยละ 6 ของเนื้อที่หลังคา

ค. การให้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง

แบบนี้เป็นการให้แสงที่เหมาะสมที่สุด แสงที่ตกลงมาทำมุม 45° และกระจายไปทั่วห้อง ไม่ทำให้เกิดแสงสะท้อนและนัยน์ตาพร่า

ง. การให้แสงธรรมชาติโดยทางอ้อม

- การให้แสงมายังหนังสือที่นอนแสงที่เป็นรูปโค้ง หนังสือจะกั้นแสงเฉียงมาก ถ้าทาสีขาวจะช่วยส่งความสว่างออกมาได้ถึงร้อยละ 86 ปูนฉาบธรรมดาเพียงร้อยละ 64
- อาจใช้แสงลอดจากหลังคาซึ่งซ้อนกันหลายชั้น การให้แสงสว่างแบบนี้เหมาะกับประเทศที่แสงแดดจัด
- ใช้กระจก 2 แผ่น แผ่นหนึ่งติดกับที่ และอีกแผ่นหนึ่งเคลื่อนไหวไปตามการโคจรของดวงอาทิตย์ แผ่นที่เคลื่อนไหวจะคอยรับแสงจากดวงอาทิตย์ส่งมายังแผ่นที่อยู่กับที่ และส่งไปยังกระจกแผ่นหนึ่งหรือแผ่นอื่น ที่ซึ่งสะท้อนไปยังที่ที่ต้องการ ในเวลาที่มีเมฆมากต้องใช้ไฟฟ้าแทน เหมาะกับประเทศที่มีแสงแดดมาก และพวกพิพิธภัณฑ์ที่ไม่ต้องการใช้น้ำต่าง
- ห้องที่มีความกว้าง - แสงสว่างยิ่งลดลง
- ห้องที่มีความสูง - แสงสว่างจะมากขึ้น

2. แสงประดิษฐ์

การเปรียบเทียบคุณสมบัติของแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์เพื่อนำไปใช้

แสงธรรมชาติ	แสงประดิษฐ์
1. เป็นแสงที่กระจายไม่เสียสายตา	1. แแรงเกินไป กระตุ้นเรตินา มีคุณสมบัติที่ดี สู้แสงธรรมชาติไม่ได้ และทำให้นัยน์ตาเมื่อยเร็ว
2. เป็นแสงที่ทำให้เห็นสีต้น รูปทรงและผิวของวัตถุถูกต้องตามธรรมชาติ	2. มีสีไม่ถูกต้องนัก เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ แต่ก็เหมาะสมกับการโชว์วัตถุและปรับทิศทางได้สะดวก
3. ควบคุมยาก เปลี่ยนไปตามฤดูกาลเวลาเย็นและค่ำก็ไม่มีแสง	3. ควบคุมได้ตามต้องการ สามารถเพิ่มลดความเข้มของแสงได้

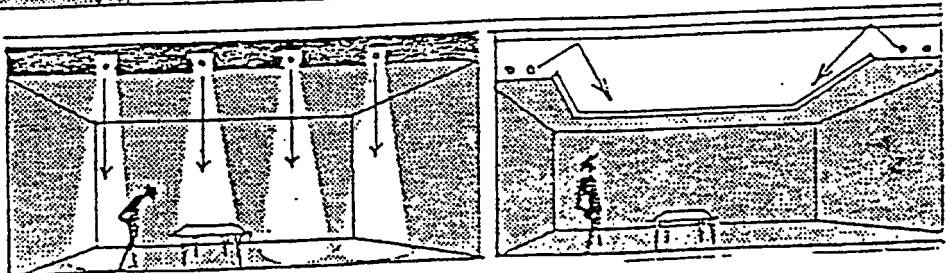
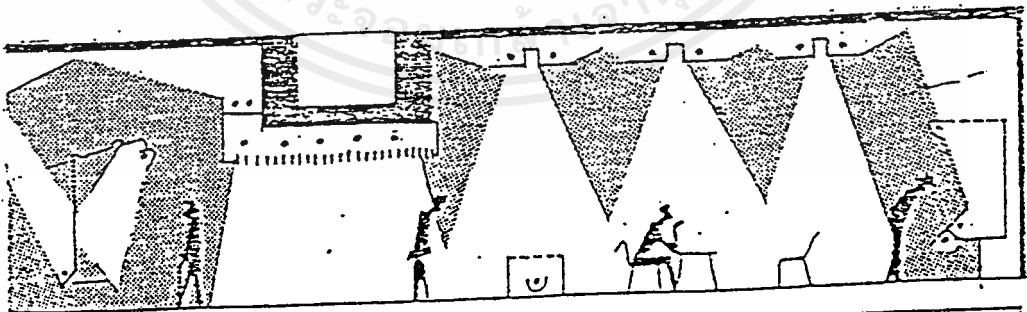
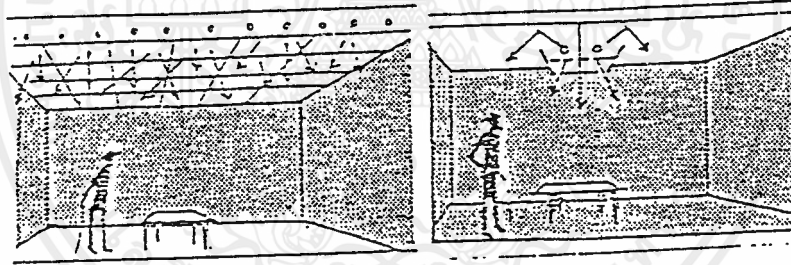
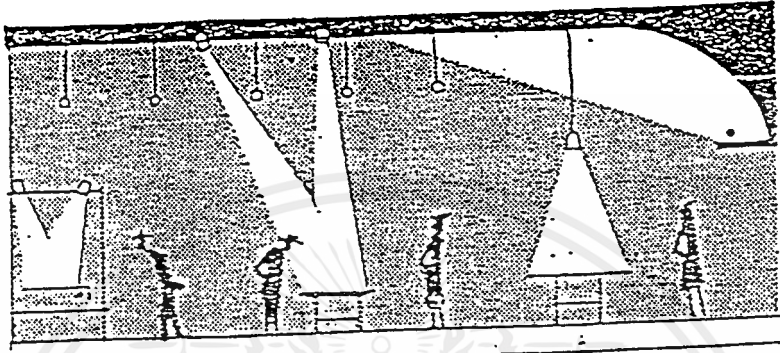
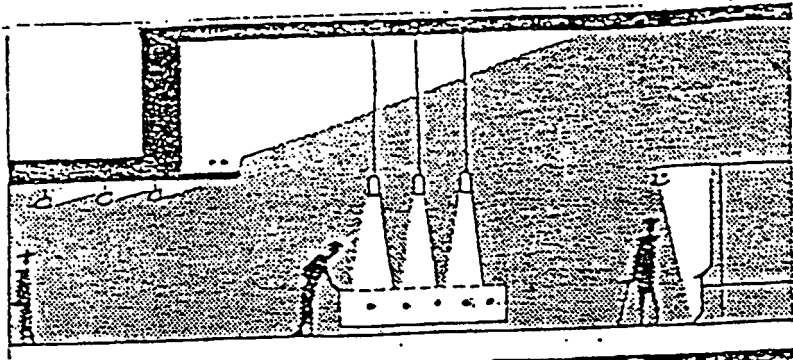
แสงธรรมชาติ	แสงประดิษฐ์
<p>4. แสงธรรมชาติ ได้แก่</p> <p>แสงเหนือ - ลีออน้ำเงินเยือกเย็น เหมาะกับงานจิตรกรรม</p> <p>แสงใต้ - ออกเหลืองแดง เหมาะกับงานปฏิมากรรม</p>	<p>4. หลอดฟลูออเรสเซนต์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่เหมาะกับงานปฏิมากรรมเพราะไม่ให้เห็นเด่นชัด - พอใช้ได้กับงานจิตรกรรมโปสเตอร์ ไลต์ - ต้องควบคุมทิศทางและตำแหน่งการติดตั้งเพื่อไม่ให้เกิดแสงสะท้อน - ใช้ได้ดีกับงานปฏิมากรรมให้เงาชัดเจน
<p>5. ประหยัด</p>	<p>5. ถิ่นเปลือง</p>

จากการเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า การใช้แสงทั้ง 2 ชนิดควบคู่กันไป เพื่อแก้ไขข้อเสียของกันและกัน จะทำให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย นอกจากนี้แล้ว การเลือกชนิดของแสงเพื่อนิทรรศการควรพิจารณาจาก

1. เลือกให้เข้ากับเนื้อหา เรื่องของสิ่งแสดง และพิจารณาว่าบรรยากาศของส่วนนั้นควรเป็นอย่างไร เช่น มีคสลัวเห็นเพียงจุดที่ต้องการเน้น เป็นต้น
2. คำนึงถึงเวลาที่ จัดนิทรรศการ และสภาพอากาศ เช่น เวลาากลางคืน ซึ่งต้องการแสงไฟฟ้าที่เพียงพอ เป็นต้น
3. ภูมิอากาศของห้องที่จัดแสดง
4. พิจารณาว่ามุนั้นต้องการเน้นอะไร ส่วนไหน เช่น จากหลาย ๆ มุม หรือส่วนใดต้องการแสงมากน้อยเท่าใด หรือมุมที่ต้องการเน้นวัตถุเป็นพิเศษ ก็ควรใช้ไฟสปอร์ตไลท์
5. พิจารณาคุณสมบัติในการสะท้อนแสงของวัตถุ

เรียงลำดับข้อความตามลำดับภาพ

1. การให้แสงสว่างพุ่งไปยังเพดานห้องโดยใช้ไฟหลายดวง ทำให้เกิดความสว่างทั่วห้อง
2. ไฟที่ให้แสงสว่างทั่วห้องโดยส่องไปยังเพดาน
3. ถึงแม้ว่าภายในตู้จะมีไฟอยู่แล้ว การใช้ไฟส่องลงมาช่วยจะทำให้เห็นวัตถุชัดเจน
4. การใช้ไฟส่องโดยตรงมายังแนวแสดงงาน
5. การให้แสงส่องวัตถุแสดง เมื่อมี 2 ระดับ
6. ไฟส่องโคเด็ก (SPOT LIGHT) มายังวัตถุที่วางอยู่บนโต๊ะ
7. เมื่อใช้ไฟส่องมายังวัตถุ ก็ให้ใช้แสงสว่างแก่ห้องโดยส่องไปยังเพดานเพื่อสะท้อนความสว่างไปทั่วห้อง
8. การใช้ไฟตรงและไฟช่วย เพื่อให้เกิดความสว่างเท่ากันทั้งสองด้าน
9. การใช้ไฟส่องโดยตรงและมีไฟช่วยทำให้สว่างได้อย่างทั่วถึง
10. ไฟจากในตู้และไฟจากเพดานช่วยทำให้สว่างยิ่งขึ้น
11. ภายในตู้แสดงความซ่อนไฟไว้ไม่ให้เห็นหลอด
12. การใช้ไฟเพดานโดยใช้กระจกฝ้าช่วย จะทำให้สายตาปรับแสงได้ดีขึ้นเมื่อเดินเข้ามาจากภายนอกอาคาร
13. แสงไฟฝ้าซึ่งสามารถจัดให้ดกตามที่ต้องการ
14. การใช้ไฟเพดานช่วยกำจัดแสงเงา ที่ไม่ต้องการ และการไฟเน้นงานแสดงในบางจุด เพื่อให้งานที่แสดงเด่นขึ้น การใช้ไฟในบางจุด เพื่อให้งานที่แสดงเด่นขึ้น การใช้ไฟในแบบต่าง ๆ จะช่วยไม่ให้เกิดการเบื่อ หรือการจำเจขณะชมผลงานของผู้เข้าชม
15. ไฟน็อนโดยมีกระจกฝ้า ทำให้แสงสว่างทั่วห้องเท่านั้น
16. การใช้ไฟส่องไปยังเพดาน เพื่อให้เกิดแสงสะท้อนกลับมาจะทำให้ได้แสงสว่างที่นุ่มนวลทั่วห้อง
17. SPOT LIGHT ที่ส่องลงมายังวัตถุ จะไม่ช่วยทำให้ห้องสว่างเพียงพอ
18. ไฟที่ใช้อย่างถูกต้องทำให้แสงสว่างของห้องเพียงพอและส่องวัตถุได้ชัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีไปใช้

5.2 ระบบสี

จิตวิทยาและการใช้สี

จิตวิทยาประกอบการออกแบบตกแต่งภายใน

การศึกษาจิตวิทยาประกอบการโครงการการออกแบบตกแต่งภายในโครงการอาคาร นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องพิจารณาควบคู่กันไปกับขั้นตอนการออกแบบช่วยให้งานออกแบบสำเร็จสมบูรณ์มีบรรยากาศดีขึ้น และตอบสนองประโยชน์ใช้สอยให้กับโครงการได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นในการศึกษาจิตวิทยาการออกแบบเบื้องต้นจึงควรพิจารณาถึงหลักต่างๆที่สำคัญๆดังนี้

ประสาทรับรู้ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตกแต่งภายในนั้น มนุษย์สามารถที่จะรับรู้ได้ทางโสตประสาทที่สำคัญ คือ

1. นัยน์ตา ซึ่งสามารถรับ สี แสง และรูปทรง
2. หู ซึ่งสามารถรับเสียง
3. ผิวหนัง ซึ่งสามารถให้ความรู้สึกเกี่ยวกับอุณหภูมิ

ประสาทสัมผัสทางนัยน์ตาสำคัญที่สุดที่จะให้ความรู้สึกทางด้านจิตใจมนุษย์ผู้อยู่อาศัย และเมื่ออยู่อาศัยแล้วย่อมมีการสัมผัส การสัมผัสกับรูปร่างวัตถุ หรืออุณหภูมิ ความสำคัญรองลงมาในกรณีไม่สามารถใช้นัยน์ตาได้อย่างเต็มที่ ประสาทหูสำคัญในด้านความรู้สึกบันเทิง ซึ่งเป็นที่สร้างความสุขให้แก่มนุษย์ในแง่การอยู่อาศัยเช่นกัน

สีในการออกแบบสถาปัตยกรรม

สีในงานสถาปัตยกรรมไม่ใช่จะหมายความถึงเนื้อสีเท่านั้น แต่มีความหมายครอบคลุมไปถึงสีสันของวัสดุตามธรรมชาติ สีในงานสถาปัตยกรรมแตกต่างจากสีในงานจิตรกรรม หรืองานอื่นๆ เพราะเกี่ยวข้องกับรูปร่างและช่องว่างของอาคารเพื่อเน้นรูปร่างของอาคารที่เกิดจากวัสดุก่อสร้างชนิดต่างๆ ประสมประสานกันในรูปแบบลักษณะการออกแบบให้งานที่ออกแบบมาเป็นงานสถาปัตยกรรมที่ดีตามหลักของการออกแบบ

สีที่ใช้ตกแต่งภายนอกอาคารนั้นดินฟ้าอากาศจะมีอิทธิพลต่อการใช้สี ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ให้สอดคล้องตามบรรยากาศในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ในโซนร้อน จึงนิยมใช้สีฉูดฉาดและสดใสกับอาคารทางศาสนา เช่น วัดวาอาราม โบสถ์ วิหาร ฯลฯ เพื่อก่อให้เกิดความศรัทธาศักดิ์สิทธิ์ เมื่อสีเหล่านั้นกระทบกับแสงอาทิตย์เช่นเดียวกัน

กับสรีรกายนอกของประเทศแถบสแกนดิเนเวีย ซึ่งนิยมทาสีค้ำให้ตัดกับทุ่งนาเพื่อแสดงความโดดเด่นของอาคารให้แยกออกจากธรรมชาติ

ส่วนสีที่ใช้ตกแต่งภายในอาคารบ้านเรือนนั้นจะขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอยของห้องแต่ละห้อง ซึ่งต่างกันออกไป ในประเทศไทยเป็นเมืองร้อน ดังนั้นจึงนิยมทาสีเย็นๆ กับห้องภายในอาคาร และถึงแม้ว่าแต่ละห้องจะแตกต่างกันไปก็นิยมให้สีกลมกลืนกัน เพราะแลดูไม่เบื่ง่าย ผิดกับบ้านค้ำที่นิยมใช้สีสดเพื่อความสะดุดตา

ความสำคัญของการใช้สี

จากการรายงานค้นคว้าของศาสตราจารย์ ฟาเมอร์ ได้กล่าวว่ามนุษย์ต้องใช้พลังงานของร่างกาย ทางประสาท และจิตใจ ถึงร้อยละ 25 และประสาทสัมผัสทั้ง 4 ของมนุษย์ ได้แก่

1. ประสาทตา รับรู้ในด้านการเห็นร้อยละ 87
2. ประสาทหู รับรู้ในด้านการเห็นร้อยละ 87
3. ประสาทจมูก รับรู้ในด้านการเห็นร้อยละ 3.7
4. ประสาทผิวหนัง รับรู้ในด้านการเห็นร้อยละ 1.5
5. ประสาทลิ้น รับรู้ในด้านการเห็นร้อยละ 1

สี จัดว่าเป็นสิ่งเร้าภายนอก (EXTERNAL STIMULUS) อย่างหนึ่งที่มนุษย์สามารถรับได้ทางจักขุสัมผัสและก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ เช่น ตื่นเต้น กระวนกระวาย สดชื่น เศร้าหมอง เหนื่อยล้า เป็นต้น ตัวอย่างเช่น ในฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด แล้วเข้าไปอยู่ในห้องสีปูนแห้งจะรู้สึกอบอุ่นขึ้น ที่เกิดความรู้สึกเช่นนี้ก็เพราะการใช้สีคล้อยไปตามหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยทำให้ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และบางครั้งก็ช่วยลดความบกพร่องต่างๆ ได้ด้วย เช่น ทำให้ห้องที่ร้อนอบอ้าวคลายความรู้สึกร้อนลงได้ เป็นต้น

สีๆหนึ่งอาจทำให้อาคารแลดูหนักหรือเบา ร้อนหรือเย็น โกล้หรือโกล่ บางครั้งยังสามารถปิดบังส่วนน่าเกลียดของอาคารหรือเน้นส่วนที่งดงามของโครงสร้างได้อีกด้วย ห้องเล็กอาจดูเป็นห้องใหญ่มาก ใช้สีที่อ่อน เพดานที่สีอ่อนก็ช่วยทำให้รู้สึกดูไม่กดดันมากนัก

ในการใช้สีทางสถาปัตยกรรมเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะต้องใช้ในเนื้อที่ที่กว้างมาก จึงต้องคำนึงถึงเรื่องขนาดของอาคารด้วย เป็นต้นว่าไม่ควรทาสีด้วยสีสด (Full Intensity) นอกจากจะถูกลดค่าของสีลงให้หม่น ในขณะที่เดียวกันก็ควรจะคำนึงถึงเอกภาพของสี และควรใช้สีแต่น้อย แต่ให้มี Variation ของ Value และ Intensity ให้มากจะดีกว่า

องค์ประกอบของการใช้สีในงานสถาปัตยกรรม

ในการใช้กับงานสถาปัตยกรรมควรพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. หน้าที่และประโยชน์ใช้สอยของสถานที่นั้น

การใช้สีให้สอดคล้องกับหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยของสถานที่ นับว่าเป็นข้อสำคัญเพราะหน้าที่ของสถานที่จะเป็นสิ่งบ่งบอกวัตถุประสงค์ ความต้องการบรรยากาศ กิจกรรมที่เป็นขั้นเป็นตอน พร้อมทั้งความต้องการในการส่งเสริมเอกลักษณ์ของอาคารนั้นๆ

2. ผู้ใช้และพฤติกรรมของผู้ใช้

การใช้สีให้สอดคล้องกับจุดนี้มีความสำคัญเพราะผู้ใช้จะได้รับผลการออกแบบ ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงหลักของจิตวิทยาของผู้ใช้กิจกรรมที่จะกระทำ พร้อมทั้งลักษณะพิเศษเฉพาะตัวของผู้ใช้อีกด้วย เพื่อการสนองตอบที่ตรงเป้าหมาย

3. ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมเป็นข้อสำคัญสำหรับการออกแบบ เพราะสถาปนิกเป็นผู้ที่ทำให้อาคารที่ออกแบบนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว การออกแบบจึงจะต้องไม่ทำลายลักษณะทางสถาปัตยกรรม หากแต่จะพิจารณาเพื่อให้เสริมเอกลักษณ์ และลักษณะของอาคารเด่นชัดขึ้นไปอีกโดยควรคำนึงถึง

- รูปร่างและลักษณะของอาคาร การใช้สีจะต้องระมัดระวังมิให้วัตถุประสงค์ในการออกแบบรูปร่างของอาคารผิดไป เช่น อาคารทางราชการมักจะวางลักษณะสมดุลแบบเท่ากัน เพื่อแสดงความมั่นคง การใช้สีจะต้องออกแบบให้คล้ายตามลักษณะนั้น มิใช่ทำให้ดูแล้วขนาดกลับไม่เท่ากันอันจะทำให้เสียความรู้สึกของผู้พบเห็น หรืออาคารที่มีขนาดใหญ่ก็ไม่ควรใช้สีฉูดฉาดมาก เป็นต้น

- โครงสร้างของอาคาร การใช้สีมีผลกระทบต่อโครงสร้างของอาคาร เช่น โบสถ์ไทยสมัยก่อน มักจะแต่งด้วยจิตรกรรมฝาผนัง เพราะเป็นอาคารที่ขีบตัน ผนังเป็นหินใหญ่ ด้วยเหตุผลทางโครงสร้างแบบกำแพงรับน้ำหนัก จึงใช้งานจิตรกรรมช่วยไม่ให้คูขีบตันจนเกินไป เป็นต้น

- วัสดุ การใช้สีจะต้องไม่ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสีของวัสดุที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม เพราะสีจากเนื้อวัสดุที่มีคุณค่าเฉพาะตัวอยู่แล้ว

4. ลักษณะที่ตั้งและสภาพแวดล้อม

เพื่อให้อาคารมีลักษณะเหมาะสมกับบรรยากาศทั่วไปโดยรอบ จึงควรวางโครงสร้างให้สอดคล้องตามสภาพแวดล้อม แม้จะต้องการให้อาคารโดดเด่นก็ตาม เพื่อให้สภาพแวดล้อมทั่วไปต้องเสียบรรยากาศ

องค์ประกอบที่ได้กล่าวถึงนั้นคือเงื่อนไขในด้านสถาปัตยกรรมที่จะต้องเรียนรู้การไปใช้ด้วย ซึ่งมีรายละเอียดซับซ้อน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้ใช้เป็นสำคัญ เช่น การผสมสีที่ต่างวรรณะเข้าด้วยกัน การลดค่าความสดของสีลง การเน้นด้วยสี ฯลฯ ซึ่งยากที่จะกล่าวถึงได้หมดจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ใช้สี ในการออกแบบควรจะได้ค้นคว้าในสิ่งเหล่านี้ให้เพียงพอเสียก่อน

การสะท้อนแสงของสี

ประเทศในแถบร้อน มีแสงสว่างแรงกล้าตลอดปี จะต้องมีการควบคุมหรือการกรองแสงให้เหมาะสมในการใช้สีในอาคารจึงควรจะได้ทราบถึง ค่าอัตราการสะท้อนแสงของสีต่างๆในอาคารด้วย ดังรายการต่อไปนี้

สี	อัตราการสะท้อนแสงร้อยละ
ขาว	80-90
งาช้าง	70-80
เหลือง	65-80
ครีม	65-75
ชมพูอมม่วง	60-65

สี

อัตราการสะท้อนแสงร้อยละ

เหลืองปนน้ำตาล	55 - 65
ชมพู	40 - 70
เทา	35 - 50
ฟ้า	35 - 50
เขียวอ่อน	25 - 50
เขียวแก่	15 - 25
แดง	15 - 25
น้ำตาลแก่	10 - 20
น้ำเงิน	8 - 12
แดงเข้ม	6 - 7
ดำ	2 - 5

จิตวิทยาของสี

1. สีอุ่น (Warm Color) ได้แก่ สีเหลือง สีแสด สีแดง ทำให้เกิดความรู้สึกพิเศษ ก้าวร้าว คึกคัก ก่อให้เกิดอารมณ์ตื่นตื้นตันอยู่เสมอ ซึ่งตรงกันข้ามกับสีเย็น (Cold Color) เช่น สีฟ้า น้ำเงิน ที่ทำให้รู้สึกถึงความสันโทษ ความนิ่งเฉย ความสงบเงียบ

2. ผู้หญิงส่วนใหญ่มักชอบสีแดง ม่วง เขียว แสดและเหลือง

3. ผู้หญิงส่วนใหญ่ชอบสีแดง และผู้ชายส่วนใหญ่ชอบสีน้ำเงิน

4. ผู้หญิงจะมีความรู้สึกต่อสีต่างๆ ได้เร็วกว่าผู้ชาย

5. การใช้สีร่วมกันมีอยู่ 3 แบบที่นิยมใช้ คือ

- การใช้สีตัดกัน (CONTRAST)

- การใช้สีที่กลมกลืนกัน (HARMONY)

- การใช้สีที่เป็นสีเดียวแต่มีคุณค่าอ่อนแก่ต่างกัน (VALUE)

ในแง่ของจิตวิทยา ได้กำหนดสีปฐมภูมิขึ้น 4 สี คือ

แดง (RED)

เขียว (GREEN)

น้ำเงิน (BLUE)

เหลือง (YELLOW)

และกำหนดสีชั้นทุติยภูมิอีก 4 สี คือ

ม่วง (PURPLE)

เขียวหางนกยูง (YELLOW – GREEN)

ส้ม (ORANGE)

และในบรรดาสีเหล่านี้ได้แยกออกเป็นวรรณะใหญ่ๆ 2 วรรณะ คือ

สีอบอุ่น เป็นสีที่มีช่วงคลื่นยาว คือ สีแดงและเหลืองหรือสีเชิงประกอบที่มีสีทั้งสองเจือปนอยู่

สีอบอุ่น เมื่อข้อมองจะรู้สึกเหมือนคลื่นใกล้เข้ามา

สีเย็น เป็นสีที่มีช่วงคลื่นสั้น คือ สีเขียวและน้ำเงิน และสีเชิงประกอบที่มีสีทั้งสองเจือปนอยู่ สีเย็นเมื่อข้อมองจะรู้สึกเหมือนว่าเคลื่อนห่างออกไป

ความรู้สึกของมนุษย์ต่อสีต่างๆ

สีแดง	ทำให้รู้สึก	อบอุ่น ร้อนแรง กระตุ้นให้ตื่นตัว
สีส้ม	ทำให้รู้สึก	เร้าใจ อบอุ่น ค่อนข้างแรง
สีชมพู	ทำให้รู้สึก	ร่าเริง บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา
สีเหลือง	ทำให้รู้สึก	ร่าเริง เบิกบาน ปราดเปรื่องและเกิดพลังกำลัง
สีเขียว	ทำให้รู้สึก	ชุ่มชื้น กระปรี้กระเปร่า สดชื่นมีชีวิตชีวา
สีน้ำเงิน	ทำให้รู้สึก	สง่างาม เยือกเย็น สงบเยือก ลึกซึ้ง เยือกเย็น
สีม่วง	ทำให้รู้สึก	สงบเยือก หดหู่ เฉื่อยชา เมื่อยล้าตาย
สีน้ำตาล	ทำให้รู้สึก	อบอุ่น แห้งแล้ง มั่นคงและเศร้า
สีเทา	ทำให้รู้สึก	บริสุทธิ์ สุภาพ เกียรติยศ สันติภาพ
สีขาว	ทำให้รู้สึก	บริสุทธิ์ สุภาพ เกียรติยศ สันติภาพ
สีดำ	ทำให้รู้สึก	เย็บเหงา เศร้าใจ ต่ำช้า ความกลัว ความตาย

5.3 ระบบเสียงและการควบคุม

เสียง (SOUND)

การป้องกันเสียงสะท้อนในทางสถาปัตยกรรมนั้น มีความต้องการที่สำคัญ 2 ประการ คือ

ก. สิ่งแวดล้อมในการป้องกันเสียงสะท้อน

ก) ความเข้มและลักษณะของเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกห้อง
ข) วิธีเสียงต่าง ๆ จะกระจายไปยังจุดต่าง ๆ มาถึงห้อง
สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบเสียงสะท้อน ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการใช้ห้องหรืออาคารนั้น ๆ เป็นสำคัญ

ข. ภาวะการฟังเสียง

ภาวะการฟังเสียงในห้องจะได้รับผลเป็นที่พอใจนั้นต้องการส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. เสียงเบื้องหลัง (BLACKGROUND NOISE) จะต้องมียระดับต่ำพอ
2. การขจัดเสียงสะท้อนกลับ ซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน
3. จัดการกระจายเสียงไปในที่ว่าง ในห้องให้เหมาะสม
4. ให้เสียงไปยังผู้ฟังชัดเจนและดังพอ

เสียงเบื้องหลังเกิดจากเสียงที่ลอดมาจากภายนอกห้อง รวมทั้งเสียงซึ่งเกิดขึ้นในห้องด้วย จำเป็นต้องตัดลงให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อจะทำให้การฟังดีขึ้น

ส่วนการจัดให้เสียงไปถึงผู้ฟังได้ชัดเจน และดังพอนั้นก็เพื่อจะช่วยให้ผู้ฟังคนตรีอย่างชัดเจนเหมาะสม โดยทั่วๆ ไปแล้วสำหรับห้องเล็กๆ เสียงดนตรีจะต้องดังพอซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับควบคุมเสียงว่าจะต้องการให้เสียงออกมาในลักษณะใด

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน ขึ้นตรงต่อภาวะการฟังเสียงทั้ง 4 ข้อ ซึ่งได้รวมกันขึ้นเป็นสูตร และกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการออกแบบให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การลดเสียงที่มีความถี่ต่ำๆ ควรใช้วัตถุที่เป็นแผ่นในไม้อัด กระดาษอัด ไม้อัด หรือพลาสติก เป็นฝาเพดาน หรือไม้บุผนังตามปรกติวัตถุเหล่านี้มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงได้ดี ถ้าทำให้แข็ง เช่น ติดแนบกับโครงสร้างอย่างมั่นคง หรือปะติดผนังคอนกรีต ถ้าติดแผ่นวัตถุเหล่านี้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เช่น ปะหน้าวัตถุหย่อนตัวได้ ทำให้มีช่องอากาศอยู่เบื้องหลังวัตถุ โดยตรงแล้วจะกับบมีคุณสมบัติดูดเสียงที่มีความถี่ต่ำๆ ได้ดี แต่จะดูดได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะของช่วงอากาศและคุณภาพของวัตถุอ่อนตัว

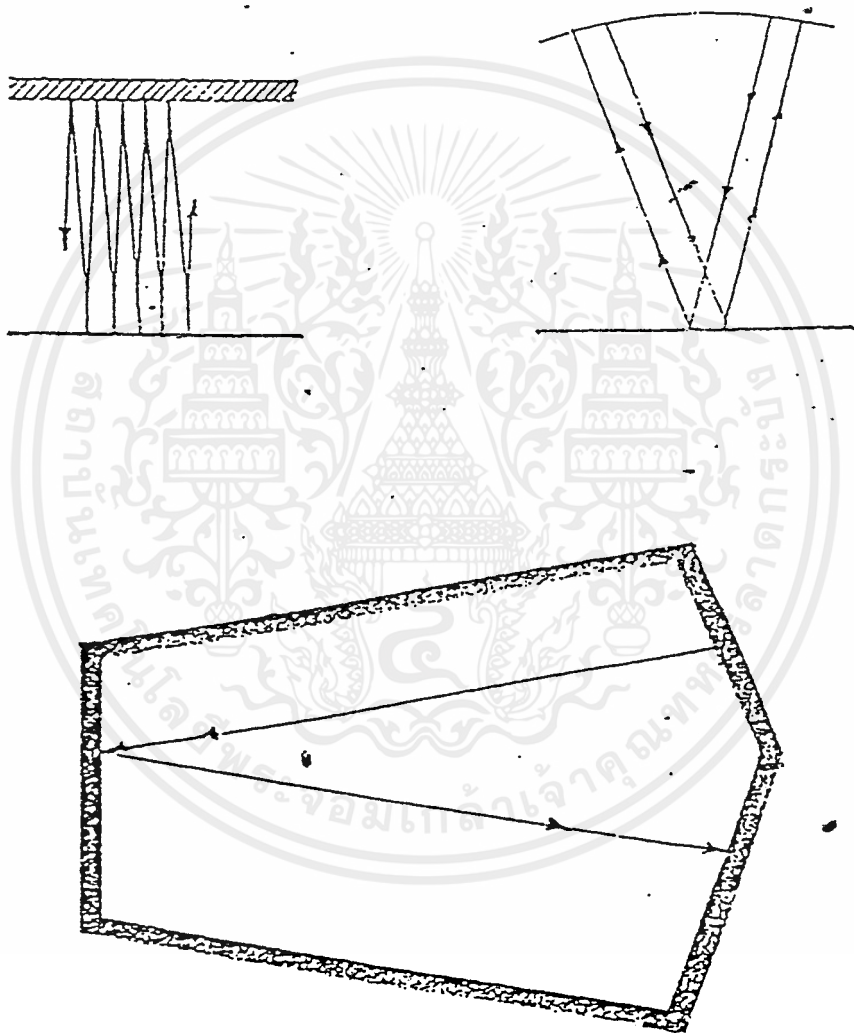
การเกิดและการป้องกันเสียงก้อง

เสียงก้องเกิดจากการที่เสียงสะท้อนกลับไปกลับมาระหว่างผนังคูขนาน และผนังตรงข้ามหรือผนังที่ผิวโค้ง ดังภาพ

การเกิดและการป้องกันเสียงก้อง

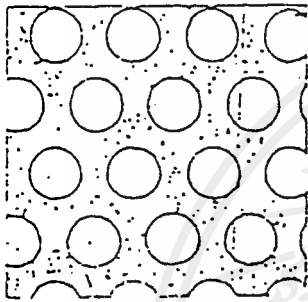
เสียงก้องเกิดจากการที่เสียงสะท้อนกลับ ไปกลับมาระหว่างผนังคู่งานาน และผนังตรงข้ามหรือผนังที่ผิวโค้ง ดังภาพ

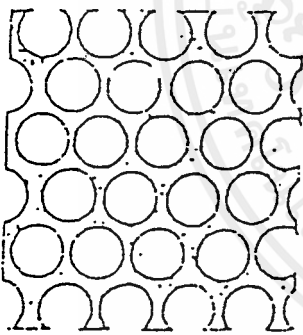
วัสดุคูดซึมเลี้ยงประเภทที่มีผิวหน้าโปร่ง

วัสดุคูดซึมเลี้ยงประเภทที่มีผิวหน้าโปร่ง สามารถโปร่งพรุนได้ตั้งแต่ 5 - 50% หรือมากกว่านั้น ซึ่งตามกฎแล้ว มันจะสามารถคูดซึมเลี้ยงที่มีความถี่สูงและสามารถกันเลี้ยงสะท้อนได้ด้วย ส่วนวัสดุที่เป็นโลหะก็ต้องนำมาตกแต่งผิวหน้าด้วยวัสดุคูดซึมเลี้ยง

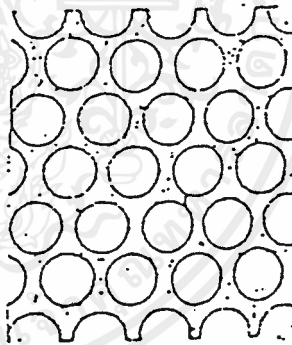
ตัวอย่างที่แสดงถึงลักษณะของรูโปร่งบนผิววัสดุคูดซึมเลี้ยง

1/4 ช่องเอียงเข้าเป็น 3/8 มีช่องโปร่ง 40%

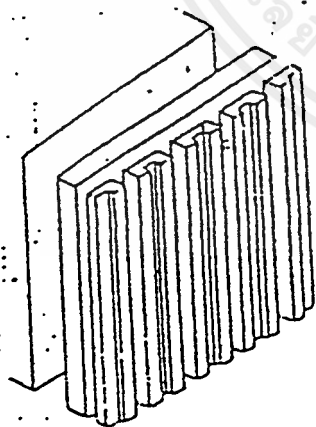
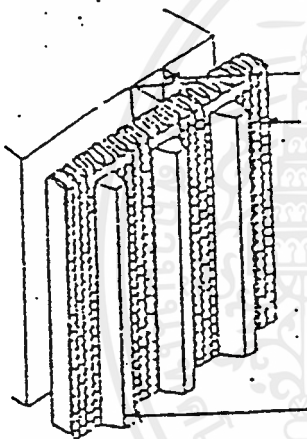
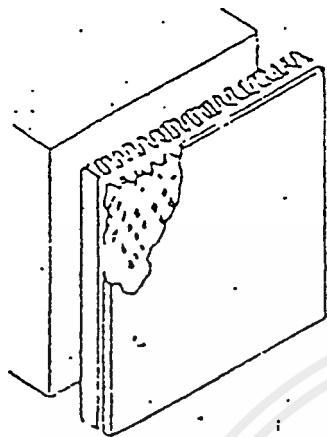

1/4 ช่องเอียงเข้าเป็น 1/4

17-64 เอียงเข้าเป็น 5/16 มีช่องโปร่ง 65%

ตัวอย่างการตกแต่งผนัง

ตราไม้
เยื่อ เส้นใย เส้นผม ขนสัตว์
ไฟเบอร์กลาส หนา 1-2 นิ้ว

เป็นตัวตกแต่งผนังและยึดวัสดุติดผนัง

ตัวอย่างการตกแต่งผนัง

5.4 ระบบปรับอากาศในอาคาร

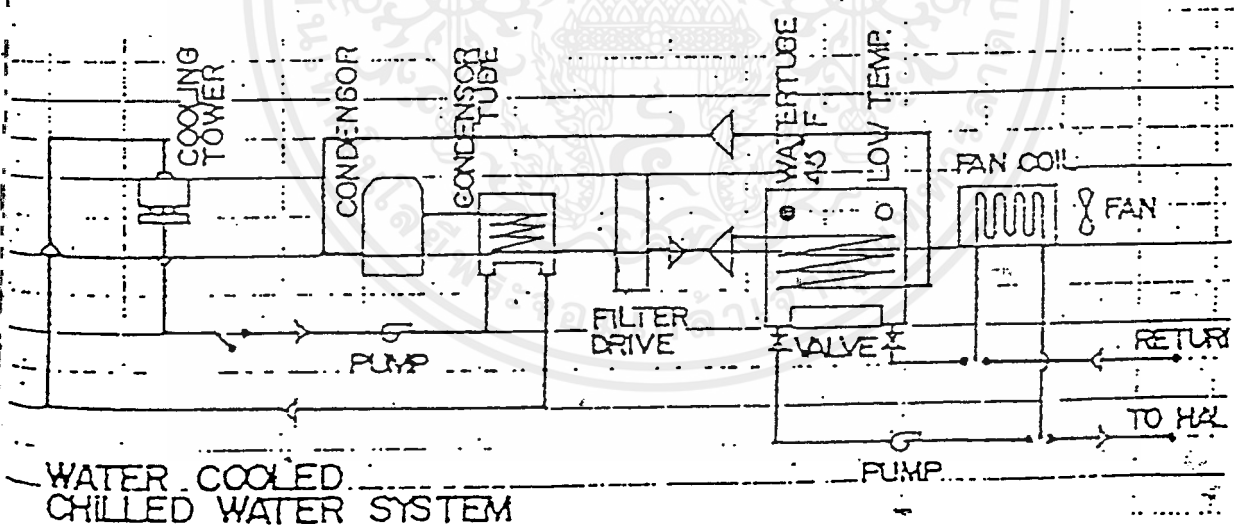
การปรับอากาศ หมายถึง การควบคุมอุณหภูมิ การเคลื่อนไหว ความชื้นและความบริสุทธิ์ของบรรยากาศ ในเนื้อที่จำกัดที่ใดที่หนึ่ง โดยเครื่องปรับอากาศ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนสำคัญคือ

- ส่วนอัดอากาศเพื่อเพิ่มความดัน (COMPRESSOR)
- ส่วนระบายความร้อน (CONDENSING UNIT.)
- ส่วนลดความดัน (EXPANSION VALVE)
- ส่วนทำความเย็น (FAN COIL UNIT.)

สำหรับเครื่องขนาดเล็ก และ AIR HANDLING UNIT. สำหรับเครื่องขนาดใหญ่

ระบบปรับอากาศที่เหมาะสมกับโครงการ

ควรใช้ระบบ WATER COOLED SYSTEM เพราะเหมาะสมกับอาคารขนาดใหญ่ เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ฯลฯ

แสดงการทำงานของระบบชิลเลอร์

หลักการการทำงานของเครื่องปรับอากาศในระบบที่ใช้กับโครงการ

ในระบบนี้การส่งความเย็นไปยังบริเวณที่ต้องการ โดยผ่านท่อส่ง และใช้น้ำเป็นตัวกลางนำ คือเครื่องทำความเย็น จะทำให้เย็นแล้วปั๊มส่งไปตามท่อ ซึ่งห่อหุ้มด้วยฉนวนส่งไปยังส่วนต่างๆ ในอาคารที่ต้องการปรับอากาศ โดยมีอุปกรณ์ที่เรียกว่า UNIT. หรือ AIR HANDLING UNIT. เปลี่ยนสภาพจากน้ำเย็นเป็นลม โดยผ่านน้ำเย็นไปใน COIL เล็กภายใน FAN COIL UNIT. นั้น และเป่าลมผ่าน COIL กลายเป็นลมเย็นออกมา น้ำเย็นจะหมุนเวียนกลับไปยังเครื่องทำความเย็น เพื่อให้เย็นขึ้นอีก ระบบนี้ให้การประหยัดในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้น ตัว FAN COIL ก็สามารถให้ความเย็นได้อย่างรวดเร็ว และให้ความสะดวกในการปิด-เปิดเฉพาะส่วนได้ โดย แยก FAN COIL หลายๆ ตัวตามจุดต่างๆ ควบคุมอุณหภูมิด้วย THERMOSTAT ที่ติดตั้งไว้ สำหรับตั้งอุณหภูมิสำหรับอากาศภายในห้อง โดยมักจะต่อเชื่อมกับ สวิตช์ ของพัดลม ใน FAN COIL พัดลมที่ใช้โดยทั่วไปจะมีความเร็ว 3 จังหวะ ส่วนอาคารที่มีขนาดใหญ่ เช่น โรงแสดงงาน โรงประชุม ฯลฯ ที่มีพื้นที่ใหญ่มาก และไม่อาจใช้ FAN COIL UNIT. เป่าลมโดยตรง เพราะพื้นที่มากเกินกว่า ลมจากจุดๆเดียว จะไปทั่วถึงก็ใช้ วิธีเป่าลมเย็นจาก FAN COIL ไปในที่ท่อส่งซึ่งเชื่อม โยงกันไป และมีช่องปล่อยลมกระจายทั่ว

การระบายอากาศในส่วนที่ได้รับการปรับอากาศนั้น ทำได้โดย หมุนเวียนอากาศผ่านส่วน FAN COIL UNIT. โดยที่ส่วน FAN COIL UNIT. นั้นจะมีการทิ้งอากาศ ที่ใช้ในห้องออก สู่อากาศภายนอก แล้วดูดเข้าอีกจากอากาศบริเวณบริสุทธ์ภายนอก เป็นการหมุนเวียนอากาศภายในห้อง การที่จะ RETURN AIR ภายในห้องกลับสู่ส่วน FAN COIL นั้นทำได้โดยใช้ RETURN AIR DUCT เดินบนส่วนในเพดานไป หรืออาจทำเป็น GRILL ที่ห้อง FAN COIL เลยก็ได้ ถ้าผนังของห้อง นั้นอยู่ติดกันกับห้องนั้นๆ แต่ต้องแล้วแต่ความพอดีพอเหมาะ ในประการต่างๆ เช่น ระยะทาง ในการกลับหรือประโยชน์ใช้สอยของพื้นที่นั้น เช่น ห้องอาหาร การส่งอากาศกลับจะต้องคิดถึงกลิ่น ที่มาจากเคาน์เตอร์ หรือครัวที่อยู่ติดกัน ไม่ให้มีทิศทางไปสู่บริเวณที่ผู้คนนั่งทางอาหารอยู่เป็นต้น และถูกดูดกลับที่ดูดอากาศกลับซึ่งจะมีผลทำให้อากาศภายในห้องเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

การเคลื่อนไหวของอากาศภายในห้องขึ้นอยู่กับ

1. แรงที่เกิดจากใบพัด
2. คุณสมบัติตามธรรมชาติของอุณหภูมิ ซึ่งส่วนใหญ่ เครื่องปรับอากาศจะอยู่ บนหลังคาตึก อากาศจะเย็นต่ำลง และอากาศร้อนจะลอยตัวสูงขึ้น กลับคน ไปยังเครื่องปรับอากาศ

ส่วนความเร็วของอากาศภายในท่อที่ไม่ทำให้เกิดเสียงรบกวน และได้ผลดีควร อยู่ในเกณฑ์ 6000

อากาศที่ส่งผ่านท่อควรมีอุณหภูมิต่ำกว่าอากาศภายในห้อง $20^{\circ} - 30^{\circ}$ ฟาเรนไฮด์ เพื่อชดเชยกับความร้อนภายนอกที่แทรกซึมเข้ามา หรือเข้ามาในเขตประตู

หัวจ่ายลม (AIR SUPPLY)

หน้ากากลมโดยทั่วไป จะเรียกรวมๆ กันว่า

- หน้ากากจ่ายลม เรียกว่า SUPPLY AIR GRILLE
- หน้ากากลมกลับ เรียกว่า RETURN AIR GRILLE
- หน้ากากติดเพดาน เรียกว่า AIR DIFFUSER
- หน้ากากติดข้างฝา เรียกว่า AIR REGISTER

สำหรับการเลือกใช้หน้ากาก สำหรับโครงการนี้ จะใช้ลักษณะติดเพดาน คือ ชนิดติดเพดาน AIR DIFFUSER เท่าที่มีอยู่ในขณะนี้ คือ มีแบบสี่เหลี่ยมซึ่งมี ทั้งแบบ สี่เหลี่ยมจัตุรัส และแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบบ SLOT และในบางแห่งเจาะฝาเป็นรู ใช้แทนหัวจ่าย ซึ่งมองดูเผินๆ จะไม่เห็น

ลมกลับ (RETURN AIR SYSTEM)

ลมที่เป่าออกแล้วจะต้องถูกดูดกลับเข้าเครื่องเพื่อทำให้เย็นจึงถูกส่งไปเป่า เนื่องจาก ลมภายนอกห้องร้อนกว่าลมเก่า ตัวเราใช้ลมจากภายนอกทั้งหมด เครื่องจะต้องมี ขนาดใหญ่มาก จึงจะได้อากาศที่มีอุณหภูมิต่ำตามความต้องการ ส่วนเรื่องอากาศบริสุทธิ์ ถ้าติดพัดลมดูดอากาศเก่าออกไป อากาศใหม่ก็จะแทรกตัวเข้ามา ดังนั้นจึงต้องให้ลมที่ เป่าออกไปสามารถเดินทางกลับเข้าเครื่องได้อีก

ปัญหาแรกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และภาวะการพึ่งพิงเสียงก็คือ การควบคุมเสียง เบื้องหลัง ระดับเสียงนี้เราไม่อนุญาตให้มีในห้องต่างๆ ได้ไม่เท่ากัน

การควบคุมเสียงสะท้อนเบื้องหลัง มีปัญหาต่อไปนี่คือ

การควบคุมเสียงต่อเนื่อง ได้แก่ การกั้นเสียงให้จางไป แม้ว่าจุดที่เปล่งเสียงจะหยุดแล้วก็ตาม ก็ยังมีเสียงสะท้อนต่อเนื่องอีกชั่วระยะเวลาหนึ่ง

ในกรณีส่วนมาก ห้องที่ให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง มากกว่าเวลาที่กล่าว แล้ว 3 เท่า การป้องกันเสียงสะท้อนจะไม่ได้ผลดีเนื่องจากจะมีเสียงสะท้อนก้อง และเพราะมากสำหรับความต้องการให้เสียงกระจายในทั้งห้องอย่างดีเท่านั้น ห้องควรปราศจากจุดสะท้อน และจุดรวมเสียงสะท้อน ซึ่งทำให้เกิดเสียงรบกวนนั้น

การดูดเสียง

พลังงานเสียงประกอบด้วย (AIR PRESS PE) ซึ่งเกิดจากการไหวตัวของมัชฌิม ในรูปและขนาดที่คลื่นเสียง ที่ประสาทหูรับได้

ถ้ามีพลังงานของคลื่นเสียงมากพอ อาจทำให้มัชฌิมที่คลื่นเสียงไปกระทบต้นได้ เมื่อเวลาที่มีคลื่นเสียงมาก แรงอัดในอากาศจะขยับเส้นใยนั้น พลังของมันจะหมดไปแต่ถ้าเสียงกระทบกับวัสดุแข็ง ผิวหน้าเรียบ (SOUND MATERIALS) เช่น ไม้หนาๆ กำแพง คอนกรีต คลื่นเสียงจะสะท้อนกลับเป็นส่วนใหญ่

การดูดเสียงโดยวิธีอื่นๆ

ABSORPTION BY DATCHER OF MATERIALS เป็นวิธีการดูดเสียงด้วยเสียงช่วยลดความดังของเสียงลง ขึ้นอยู่กับการนำเอาวัตถุมาติดตั้งภายในห้องที่ต้องการ โดยการติดตัวอย่างกระจายทั่วไป

เพื่อให้คุณสมบัติในการดูดเสียงดีที่สุด การกระจายติดตั้งวัตถุเป็นแผ่นเล็กๆ แทนการติดตั้งวัตถุที่มีพื้นที่เท่ากัน แต่คิดเป็นแผ่นใหญ่แผ่นเดียว จากการค้นพบวัตถุดูดเสียงชนิดหนังหนา 1 นิ้ว เนื้อที่ 48 ตารางฟุต จะมีคุณสมบัติน้อยกว่า นำมาตัดเป็นชิ้นๆ แล้วนำมาจัดใหม่

5.5 วัสดุตกแต่ง

วัสดุที่ใช้กับอาคารประเภทสาธารณะ จะต้องมียุทธสมบัติที่สะดุดตา คงทนถาวร และราคาไม่แพงนัก จะต้องเป็นวัสดุที่ดูแลรักษาทำความสะอาดง่ายด้วย เพื่อประหยัดค่าดูแลรักษา วัสดุที่ดูแลไม่เบื่อง่าย ได้แก่ วัสดุประเภทหิน ไม้ อีฐ โลหะ กระจก และผ้า ดังจะกล่าวถึงวัสดุที่ใช้บ่อยที่สุดและเหมาะสมดังต่อไปนี้

1. วัสดุประเภทหิน

เหมาะสำหรับผนังภายในและภายนอก หินที่ใช้ควรเป็นหินประเภทเนื้อละเอียดสามารถขัดให้เป็นมันได้ ควรหลีกเลี่ยงหินที่มีเนื้อขรุขระ เพื่อความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และใช้กับผนังและพื้นที่ใช้งานสวมบุกสวมบันดลอดจนเนื้อที่ที่คนพลุกพล่าน เนื่องจากหินทนทานต่อการสัมผัสและทำความสะอาด

เหตุผลสำคัญที่เลือกใช้หินก็เนื่องจากหินมีคุณสมบัติที่ให้ความงดงามเป็นที่ประทับใจมีค่าและดูหรูหรา ดังนั้นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การใช้หินมากที่สุดของอาคาร ได้แก่ บันไดทางเข้าบริเวณ - ทางเข้าผนังด้านทางเข้า เป็นต้น หินที่นิยมใช้ได้แก่

หินอ่อน หินอ่อนสามารถทนสกปรกได้ดี ทนต่อสารเคมีได้บ้างบางชนิด มักใช้กับผนังภายในเป็นส่วนมาก หินอ่อนให้ลักษณะที่มีค่ากว่าหินประเภทอื่นๆ มีสีให้เลือกหลายสี เช่น สีชมพู สีเทา สีขาว สีฟ้า

หินแกรนิต ส่วนมากใช้กรุผนังเหนือพื้นทางเดินต่างๆ เนื่องจากเป็นหินที่แข็งที่สุด เนื้อแน่นและทนทานเมื่อขัดให้ขึ้นเงาจะมีลักษณะคล้ายหินอ่อน และบำรุงรักษาความสะอาดได้ง่าย

หินชนวน หินชนวนมีสีต่าง ๆ ให้เลือก ได้แก่ สีดำ สีฟ้า สีเทา และสีน้ำตาล มีราคาแพงอยู่บ้าง แต่ประหยัดค่าบำรุงรักษาได้ดี

2. วัสดุประเภทดินเผา

วัสดุประเภทดินเผา เช่น อิฐ กระเบื้อง และ TERRA COTTA สามารถใช้กรุพื้นและผนังของโรงพักคอยราคาถูกกว่าหิน ทนทานดีนฟ้าอากาศ ทนการสึกกร่อน บำรุงรักษาง่าย ตลอดจนมีสีและลายให้เลือกใช้ได้กว้างขวางกว่า ดังจะกล่าวเป็นชนิดต่อไปนี้

อิฐ อิฐสามารถนำมาใช้ได้โดยสีธรรมชาติของมัน หรือทาสีทับก็ได้โดยใช้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างในสมัยโบราณ สีธรรมชาติของอิฐมีสีแดง แสด เหลืองเทา หรือขาวราคาถูกกว่าหิน ถ้าหากใช้อย่างถูกวิธีก็จะได้รับความคงทนและง่ายต่อการบำรุงรักษา

กระเบื้อง กระเบื้องดินเผาใช้เป็นวัสดุกรุต่าง ๆ มีสี พื้นผิวและลายให้เลือกมากมาย ส่วนมากใช้กรุเสา ผนังและพื้น

3. วัสดุประเภทผสมเหลว

วัสดุผสมเหลวไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่ใช้เชื่อมต่อยอิฐหรือใช้ฉาบหน้าของผนังและพื้นย่อมเป็นวัสดุที่ใช้กันมาก และจำเป็นสำหรับอาคาร เนื่องจากการกรุวัสดุบนผนังหรือพื้นย่อมหรือพื้นย่อมต้องการวัสดุผสมเหลวเหล่านี้ เช่น อิฐ หิน กระเบื้อง TERRAZZO และ TERRA COTTA เป็นต้น วัสดุผสมเหลวเหล่านี้ยังแบ่งออกเป็น

PLASTER AND STUCCO ปูนฉาบ เป็นวัสดุที่คงทนและประหยัดมากที่สุดและยากแก่การดูแลรักษา งานฉาบต้องใช้เวลาทำ ทำให้อื่น ๆ ของอาคารสกปรกทั้งยังไม่อ่อนต่อการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย ดังนั้นจึงไม่ควรใช้กับผนังกันโดยทั่วไป แต่เหมาะสมกับการตกแต่งผนังภายนอกที่จะให้ผิวเรียบราบ แต่ปัญหาที่สำคัญก็คือจะต้องทาที่บ่อย ๆ และเมื่อสีที่ทาทับหนาขึ้น ฝาผนังอาจเกิดรอยร้าว หรือสีที่ทาอาจลอกออกทำให้ไม่น่าดู

หินขัด การทำพื้นหินขัด ได้แก่ การนำเอาเม็ดหินอ่อนผสมกับปูนแล้วขัดด้วยเครื่องให้เรียบ ซึ่งใช้กันมากและได้ผลดีตามห้างสรรพสินค้า และเพื่อป้องกันการแตกร้าวในพื้นที่กว้าง เนื่องจากการยึดหดตัว จะต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นตารางและฝังเส้นทองเหลืองไว้อาจใช้เส้นอลูมิเนียมหรือพลาสติกได้ สามารถที่จะแบ่งสลับกันโดยผสมสีลงในปูนขาว ให้ความสว่าง ทนทาน ทำความสะอาดง่าย ทั้งยังสามารถใช้กับผนังและเสาได้อีกด้วย

4. ไม้

ไม้เป็นวัสดุที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งขาดเสียไม่ได้ในการออกแบบ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นวัสดุกรุผนัง พื้น ตลอดจนอุปกรณ์และส่วนประกอบของนิทรรศการ เช่น ไม้จริง ไม้อัด แผ่นป้องกันความร้อน ป้องกันเสียงสะท้อน เป็นต้น ประโยชน์สำคัญที่ได้จากการใช้วัสดุประเภทไม้คือ มีความอ่อนตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี สามารถก่อสร้างได้เร็วกว่าวัสดุอื่น สามารถรีไซเคิลและนำมาประกอบใหม่ได้ง่าย ซึ่งหาวัสดุที่มีคุณลักษณะเหมือนไม้ได้ยากมาก ทั้งยังความสะอาดง่าย ราคาคง ให้ความงดงาม และความรู้สึกที่อ่อนนุ่มตามธรรมชาติอีกด้วย

5. วัสดุกรุผนัง

วัสดุเหล่านี้ได้แก่ กระดาษปิดผนัง แผ่นวีเนีย ไม้อัด โฟโต้วอล เป็นต้น วัสดุเหล่านี้สามารถนำมาตกแต่งบางส่วนของผนังเพื่อดึงดูดความสนใจ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือวัสดุเหล่านี้ดูแลรักษาความสะอาดลำบาก แต่ปัจจุบันใช้วัสดุกรุผนังชนิดที่ทำจากพลาสติกจึงตัดปัญหานี้ออกไป

6. โลหะ

ปัจจุบันโลหะเป็นเทคโนโลยีในความก้าวหน้า. ไม่ว่าจะเป็นวัสดุกรุใช้ในโครงสร้างหรือใช้ในอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ก็ตาม โลหะพื้นฐานที่ใช้กันมาก ก็ได้แก่ เหล็กกล้า เหล็กปลอดสนิม อลูมิเนียม แมงกานีส โลหะผสมของอลูมิเนียม ตลอดจนวัสดุประเภทบรอนซ์ ซึ่งสามารถขึ้นรูปรีดเป็นแผ่น หรือหล่อเป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ โลหะที่จะกล่าวในที่นี้มีดังนี้คือ

เหล็กปลอดสนิม โลหะผสมชนิดเดียวที่สามารถทนต่อสภาพอากาศทุกชนิดได้ก็คือ เหล็กปลอดสนิม ทำความสะอาดง่าย ให้ความสว่างงาม ใช้กรุผนังและเสา ตลอดจนใช้ประดิษฐ์ตัวอักษร

อลูมิเนียม โลหะชนิดนี้ให้ความสว่างงามและนำมาใช้ประกอบการจัดนิทรรศการบางส่วน

โลหะกั๊ดกร้อน เป็นวัสดุที่แสดงให้เห็นถึงความเก่าแก่ และความคงทน รวมทั้งแสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ โดยใช้ประกอบการจัดนิทรรศการ

7. วัสดุอื่นๆ ได้แก่

กระจก มีบทบาทสำคัญในการตกแต่งเป็นอย่างมาก กระจกเงาก็มีบทบาทสำคัญมิใช่น้อย เช่น ใช้กรุเสา เพื่อให้โปร่งใสราวกับไม่มีเสา ใช้ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

พลาสติก พลาสติกเป็นวัสดุใหม่และทันสมัยมาก ทนน้ำ และล้างได้เป็นวัสดุที่ทนทาน และราคาไม่แพงนัก วัสดุพวกโฟมไม้ก่า ก็มีบทบาทในการทำเครื่องเรือนมากเช่นกัน เป็นวัสดุที่สามารถตัดโค้งงอได้ตามใจชอบ โดยนำมาใช้ประกอบการจัดนิทรรศการ และแผนนิทรรศการบางส่วน

วัสดุเคลือบและการย้อมไม้ ถือว่าเป็นวัสดุที่คงทนน้อยที่สุด การทาสีในจุดที่แออัดมักมีการสัมผัสบ่อย ทำให้ต้องทาสีใหม่บ่อย ๆ ดังนั้นบริเวณเหล่านี้ควรกรุวัสดุชนิดอื่นที่มีความคงทนต่อความสกปรกแทน เช่น ไม้ หิน โลหะ หรือพลาสติก วัสดุเคลือบ เช่น แลคเกอร์ สามารถให้ความคงทนมากกว่าสีทาสามารถลดค่าดูแลรักษาลงได้ด้วย

ข้อเปรียบเทียบ ข้อดี และข้อเสียของวัสดุที่ใช้

วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในอาคาร โดยเฉพาะในเขตที่อยู่ในภูมิอากาศร้อน ควรเป็นวัสดุที่สามารถป้องกันความชื้นได้ กันแมลง ปลวก และเชื้อราที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะวัสดุที่ใช้ภายนอกห้องสมุด เพราะจะใช้เป็นเวลานาน และควรมีคุณภาพที่ดีด้วย ต้องคำนึงถึงการป้องกันความร้อน แสงจากธรรมชาติ แสงสะท้อนจากวัสดุและเงา สี รูปฟอร์ม ผิวหน้า ลวดลาย ในเขตเมืองร้อน วัสดุที่ใช้จะมีราคาไม่แพงนัก ส่วนมากจะนำวัสดุพื้นเมืองท้องถิ่นมาใช้ โดยเฉพาะไม้ นิยมใช้กันมาก อย่างไรก็ดี มีนักออกแบบได้พยายาม นำวัสดุแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาใช้ในเขตเมืองร้อน และได้ผลบ้าง เช่น พลาสติก วัสดุทางวิทยาศาสตร์อย่างอื่น ดังนั้นก่อนการทำการออกแบบ จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของวัสดุแต่ละชนิดเสียก่อน

วัสดุ	ข้อดี	ข้อเสีย
ไม้	เป็นวัสดุที่หาง่ายในเขตร้อน แข็งแรง สวยงาม เก็บความร้อนได้น้อย ลวดลายสวยงาม เหมาะที่จะใช้ตกแต่งทำเฟอร์นิเจอร์ ราคาไม่แพงนัก	เสื่อมคุณภาพได้โดยน้ำ ความร้อน อากาศ และ แสง ไม้ผุพังเร็วเพราะเชื้อรา ปลวก มอด แมลงกัด ไช้ ต้องหาวิธีป้องกัน
อิฐ	มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ นำความร้อนต่ำ ทนต่อการเผาไหม้	กรรมวิธีเผาไม่ดีพอ เนื้อไม่แน่น ทำให้น้ำซึมเข้าไป รวมทั้งแมลงต่าง ๆ

วัสดุ	ข้อดี	ข้อเสีย
หิน	สามารถนำมาใช้ได้ติดกับสภาพในเขตร้อน แข็งแรง ทนน้ำ เหมาะกับการตกแต่ง ทำกำแพงดินกัน จัดสวน.	ค่าขนส่งแพงและแตกร้าวได้
ซีเมนต์	ทนทานและเข้ากับสภาพภูมิประเทศต่าง ๆ ได้	มีความชื้น ดูดความร้อนได้รวดเร็ว
คอนกรีตบล็อก	ไม่แตกร้าว ในเมืองร้อนแห้งแล้ง กรรมวิธีการผลิตและการก่อสร้าง ทำผนังรับน้ำหนักโดยไม่ต้องมีเสา	อมความชื้นต้องฉาบปูน อาจแตกร้าวได้ เนื่องจากการยืดหด
ยิบซัม	สามารถคงคุณภาพที่ดีได้ในระยะเวลาสั้น แม้ในที่ที่มีอากาศร้อนจัด เก็บความร้อนได้ดี	เปราะ หลุดแตกง่าย
อลูมิเนียมและโลหะผสมอลูมิเนียม	แข็งแรง ทนทานต่ออากาศร้อน สะท้อนสูง น้ำหนักเบา สะดวกในการขนส่ง ไม่ต้องระวังในการแตกหัก ผลิตให้มีขนาดเล็ก และบางมากได้	ราคาแพง
กระจก	กันน้ำ ฝุ่น ฝน ปลอดภัยจากเชื้อรา เหมาะสำหรับใช้ในที่ต้องการแสงธรรมชาติ ถ้าเป็นกระจก 2 ชั้น จะกระจายแสงได้ดี และช่วยกรองความร้อน	แตกง่าย โดยเฉพาะทำเป็นแผ่นใหญ่ ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาพที่มีลมพายุแรง เป็นตัวนำความร้อนที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุ

ข้อดี

ข้อเสีย

พลาสติก

เหมาะกับงานตกแต่งและฉาบทำ
พื้นหน้า ทำท่อน้ำก็ดี ทนต่อแรงลม
ฝน ความชื้น ยืดหยุ่นต่อความเค็ม
และทำได้หลายสี

เมื่อถูกความร้อนจัด จะ โค้งงอ
และร้าวได้ มีการขยายตัว แมลงอาจ
เจาะกินได้ ผิวของพลาสติกจะเสื่อม
และเก่าได้เร็ว ด้วยฝุ่นและทราย

สีทา

ให้ความสวยงามยิ่งขึ้น มีหลายสี
ให้เลือกร่วมสะท้อนแสงโดยเฉพาะ
สีอ่อน ทำให้เกิดความสว่างภายใน
ห้องมากขึ้น

ซีดเก่าเร็วเมื่อถูกความร้อนแตกร้าวง่าย
ด้วยความเปียกชื้นและความแห้งแล้ง
ของอากาศ

กระเบื้อง

มีความแน่น สามารถเก็บเสียงได้พอ
สมควร สะอาดเรียบมีความคงทน
กันความร้อน ผิวไม่ลื่น แลดูใหม่เสมอ
ราคาไม่แพงนัก และมีหลายสี

ร้อนหลุดได้ในที่มีความร้อนเกิดรอยขีด
ข่วนได้ง่ายต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ

ไม้อัด

มีอายุทนกว่าไม้ธรรมชาติ ไม้ยัด-หด
เมื่อใช้ในร่ม คัดแปลง โค้งงอได้เป็น
รูปต่าง ๆ ทนต่อสารเคมี เช่น กรด
เกลือ ด่าง น้ำหนักเบา ตอกตะปูไม่
แตก เหนียวและมีลวดลายต่าง ๆ
ที่สวยงามอีกด้วย

ถ้าอยู่ในที่ชื้นและแห้งแล้งในกลางแจ้ง
จะ โค้งงอและแตกแยกดูคุดสีและสิ่งขัด
มัน ทำให้เปลือง

กระดาศษาน

เก็บเสียงและความร้อนได้ดี

ติดไฟง่าย ถูกน้ำยุ่ยง่าย

อ้อย (โซโล

น้ำหนักเบา มีขนาดแผ่นเท่ากัน

เท็กซ์)

ใช้ทำผนังได้

วัสดุ

ข้อดี

ข้อเสีย

กระดาษปิดผนัง เป็นวัสดุที่ช่วยตกแต่งให้เกิดความสวยงาม สะอาดตา มีคุณค่ายิ่งขึ้น เหมาะกับการปิดผนังภายในห้อง ที่มีความหรูหรา ป้องกันเสียงได้

ราคาแพง ภูน้ำและความชื้นจะยึดพอง โหมไฟง่าย และรักษาความสะอาดยาก

อะคูสติก

เก็บเสียงได้ดี มีเนื้อนุ่ม ป้องกันความร้อน น้ำหนักเบา บุนนึ่งทาสีได้ มีความคงทน ไม่บิ่นดง ดอกตะปูไม่แตก เลื่อยได้ตามต้องการติดตั้ง

มองเห็นรอยต่อ ภูน้ำยุ่ย คุดสี

พรม

ช่วยเก็บเสียงได้ดี แก้เสียงสะท้อนได้ นุ่มนวล มีความอ่อนนุ่มน่าสัมผัส ไม่ลื่น ส่งเสริมคุณค่าของสถานที่ให้ดูสง่างาม ใช้เน้นจุดสำคัญ เหมาะสำหรับทำพื้นห้องทำงาน ห้องนอน มีสีแบบ ลวดลายให้เลือกมากมาย

ราคาแพง ทำความสะอาดยาก สกปรกและ ติดไฟง่าย

ม่าน

ป้องกันความร้อนและเสียงสะท้อน เมื่ออยู่ในที่แดดจัดสามารถลดความเข้มของแสงสว่างให้น้อยลงได้ และบางชนิดเป็นวัสดุทางวิทยาศาสตร์ ก็ใช้ได้ดี สามารถรับแสงได้ตามต้องการ ถ่ายเทอากาศได้ โดยการรูดม่าน

สีซีดจางได้ ติดไฟง่าย

MATERIAL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาองค์ประกอบในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งอาคาร

อาคารศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทย เสนอแนะให้ปรับปรุงใช้อาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนฯ บนเนื้อที่ 22 ไร่ ในบริเวณพระราชวังสวนดุสิต ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ

ทิศเหนือ ติดกับถนนราชวิถี

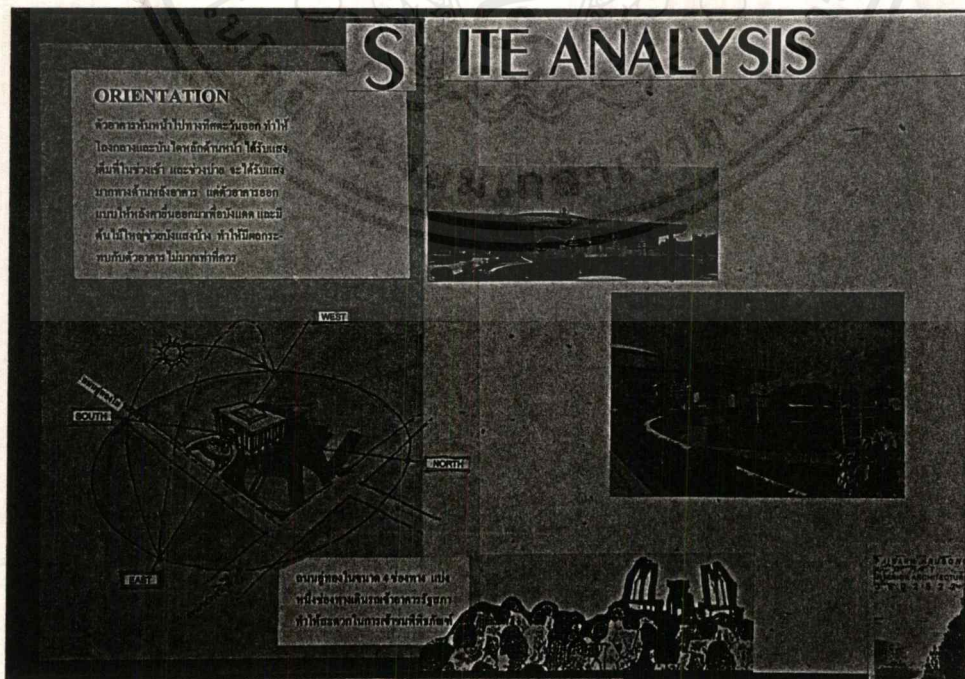
ทิศตะวันออก ติดกับถนนอุทองใน และสวนสัตว์ดุสิต

ทิศตะวันตก ติดกับพระที่นั่งวิมานเมฆ

ทิศใต้ ติดกับพระที่นั่งอนันตสมาคม

Orientation

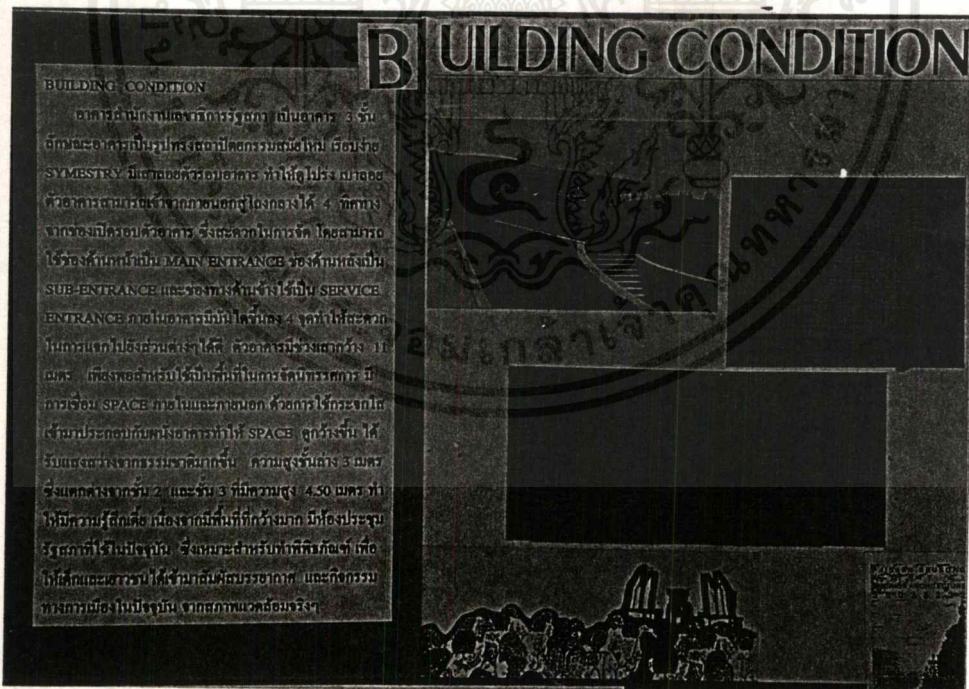
ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ทำให้โถงกลางและบันไดหลักด้านหน้าได้รับแสงเต็มที่ในช่วงเช้า และช่วงบ่ายจะได้รับแสงมากทางด้านหลังอาคาร แต่ตัวอาคารออกแบบให้หลังคายื่นออกมาเพื่อบังแดด และมีต้นไม้ใหญ่ช่วยบังแสง ทำให้มีผลกระทบกับตัวอาคารไม่มากเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 การวิเคราะห์ตัวอาคาร

ตัวอาคารสำนักงานเลขานุการรัฐสภาเป็นอาคาร 3 ชั้น ลักษณะอาคารเป็นรูปทรงสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เรียบง่าย Symmetry มีเสาดอวยตัวรอบอาคาร ทำให้ดูโปร่ง เบาลอยตัว อาคารสามารถเข้าจากภายนอก ตู้โถงกลางได้ 4 ทิศทางจากช่องเปิดรอบตัวอาคาร โดยสามารถใช้ช่องด้านหน้าเป็น Main Entrance และช่องด้านข้างใช้เป็น Service Entrance ภายในอาคารมีบันไดขึ้น-ลง 4 จุด ทำให้สะดวกในการแจกไปยังส่วนต่างๆ ตัวอาคารมีช่วงเสากว้าง 11 เมตร เพียงพอสำหรับใช้เป็นพื้นที่ในการจัดนิทรรศการ มีการเชื่อม Space ภายใน และภายนอก ด้วยการใช้กระจกใสเข้ามาประกอบกับผนังอาคาร ทำให้ Space ดูกว้างขึ้น ได้รับแสงสว่างจากธรรมชาติมากขึ้น ความสูงชั้นต่าง 3 เมตร ซึ่งแตกต่างจากชั้นสอง และชั้นสาม ที่มีความสูง 4.50 เมตร ทำให้มีความรู้สึกดี เนื่องจากมีพื้นที่ที่กว้างมาก ห้องประชุมรัฐสภาที่ใช้ในปัจจุบัน เหมาะสมสำหรับใช้เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามาสัมผัสบรรยากาศ และกิจกรรมทางการเมืองในปัจจุบันจากสภาพแวดล้อมจริงๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

PUBLIC SURVICE

PERMANENT EXHIBITION

TEMPORARY EXHIBITION

BRIEF

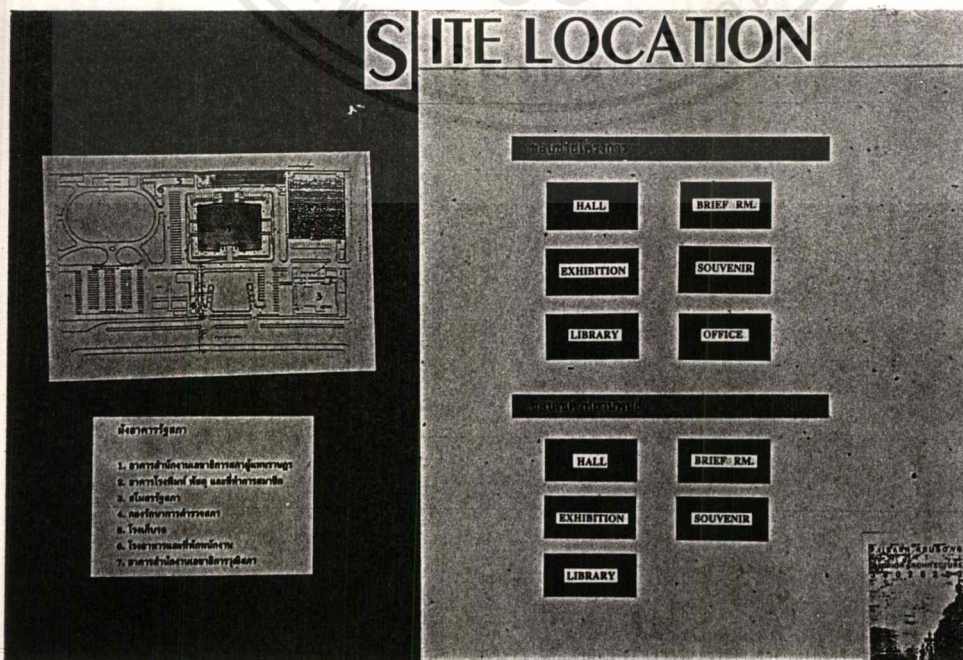
LIBRARY

PUBLIC SURVICE

- HALL
- INFORMATION
- WAITING AREA
- TICKET
- SOURVENIR
- TOILET

LIBRARY

- DEPOSIT	- XEROX
- COUNTER	- LIBRARIAN ROOM
- ตู้บัตรรายการ	- REPAIR
- BOOK STACK	- STORAGE
- SITTING AREA	- COMPUTER ROOM

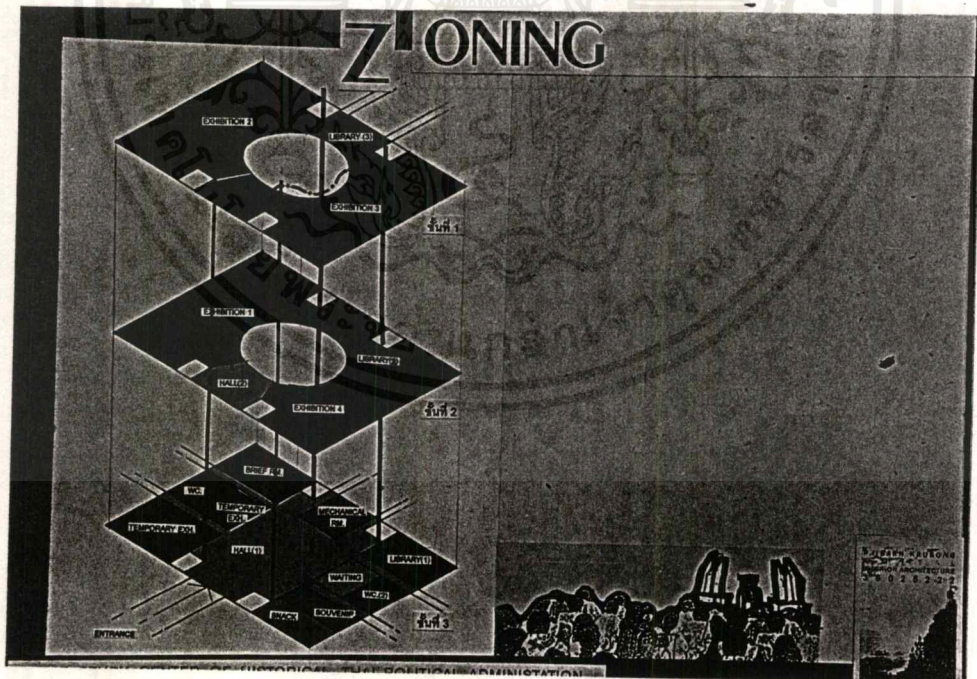
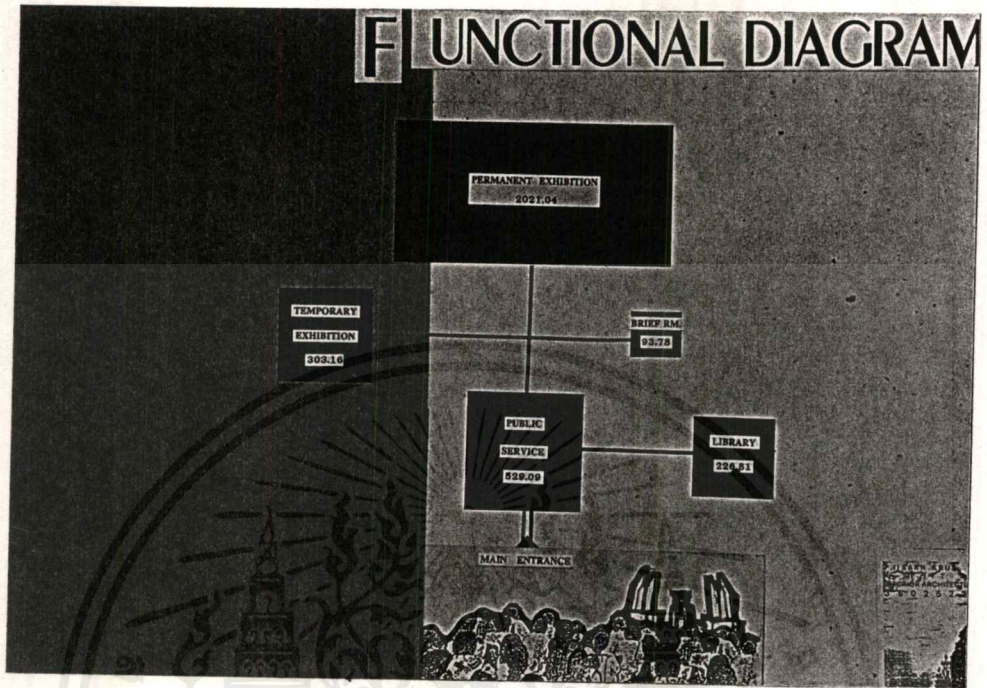

เอกสาร

โยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 การแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ และการแบ่งพื้นที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5 แนวความคิดในการออกแบบ

SYMETRICAL BALANCE

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

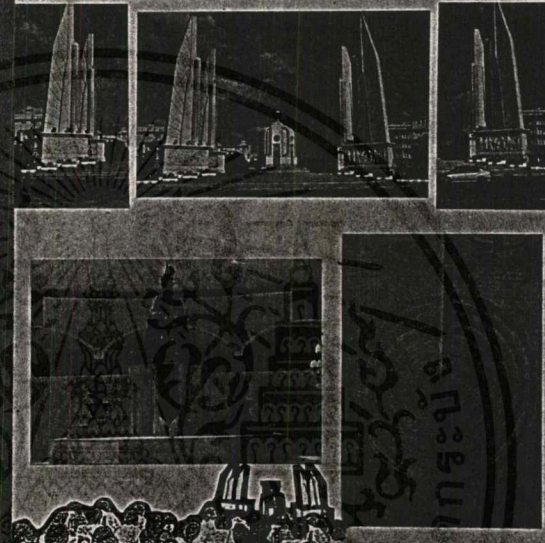
เน้นจุดศูนย์กลาง เป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง

DESIGN CONCEPT

⊗ CIRCULATION
- วัตถุประสงค์ในการจัดแสดงนิทรรศการในปัจจุบัน เป็นลำดับ
ขั้นตอน ทำให้ผู้ชมได้รู้วิวัฒนาการที่เกิดขึ้นตามลำดับ การนำบทกวี
เดินทำให้อุจจาระสะดวก โดยมีจุดพักเพื่อลดความน่าเบื่อในการชม

⊗ DESIGN
- การจัดแสดงมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่สง่างาม ภูมิทัศน์
หรือจำลองสภาพชีวิต เข้าใจไม่ยากยิ่งในการชม
- เทคนิคจัดแสดงมีความทันสมัย น่าสนใจ ผู้ชมมีส่วนร่วม
ในกิจกรรม
- เส้นความโค้งระนาบของเพดานเพื่อลดความเค้นตรง
เพดาน และเกิดการเคลื่อนไหว ไม้-pane
- SYMETRICAL BALANCE
- เป็นจุดศูนย์กลาง เป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง
อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
- กระตุ้นความสนใจของผู้ชมตลอด ในการเปิดรับแปลน
และหลัง โดยมี HALL เล็กเป็นต้นเริ่ม เพื่อไม่ให้ CONTRAST เกินไป
โดยการเน้นวัสดุ (TEXTURE)

⊗ LIGHTING
- ใช้แสงประดิษฐ์และแสงธรรมชาติ สัมผัสกันโดยออก
แบบด้วยวิธีการของแสงสะท้อนจากกระจก

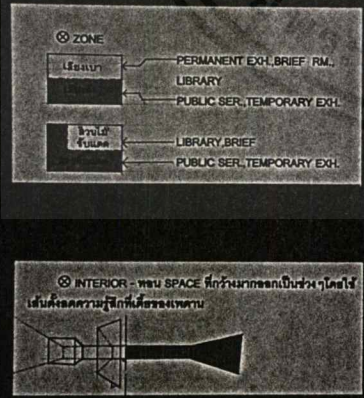

DESIGN CONCEPT

⊗ ZONE

โซนบน	PERMANENT EXHIBITION ROOM
	LIBRARY
	PUBLIC SERVICE - TEMPORARY EXHIBITION
โซนใต้	LIBRARY BRIEF
โซนคั่น	PUBLIC SERVICE - TEMPORARY EXHIBITION

**⊗ INTERIOR - ควบคุม SPACE ที่กว้างมากออกเป็นช่วงๆโดยมี
เส้นโค้งความถี่ที่ถี่ขึ้นของเพดาน**

⊗ EXHIBITION

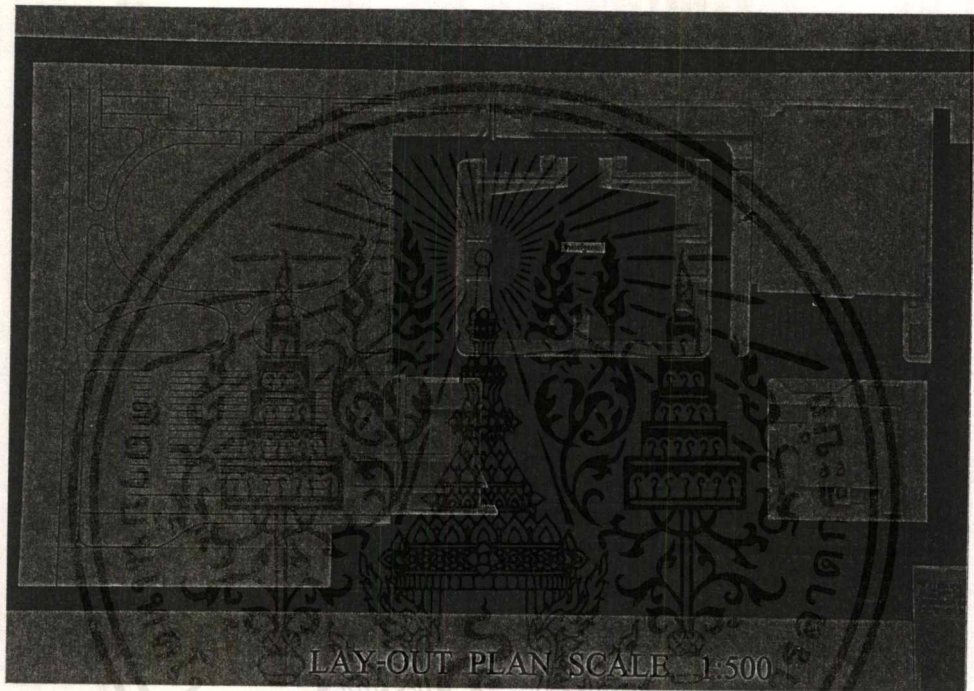

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

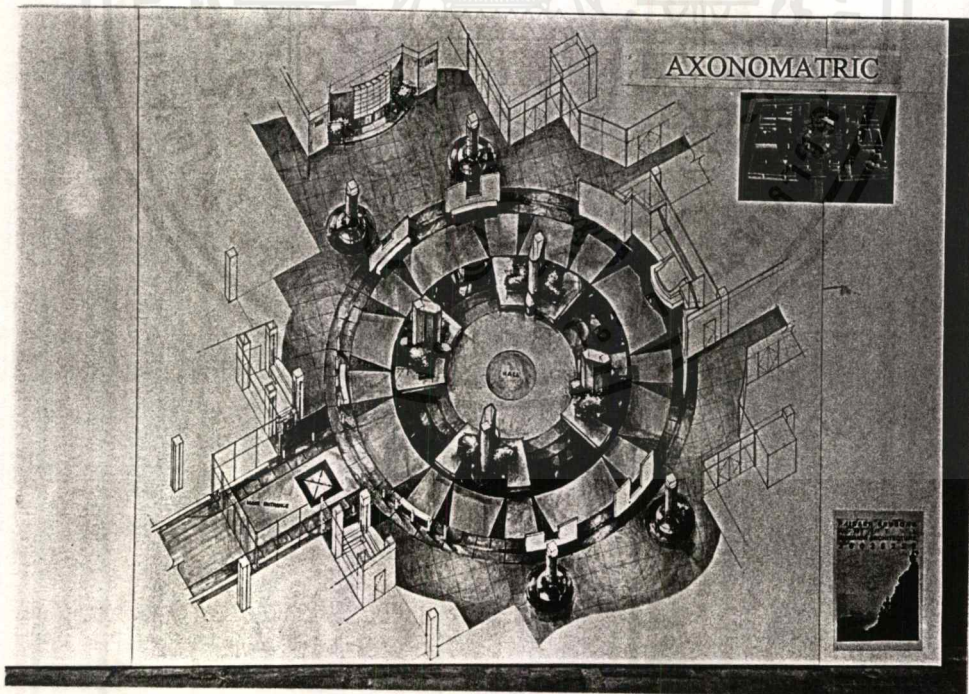
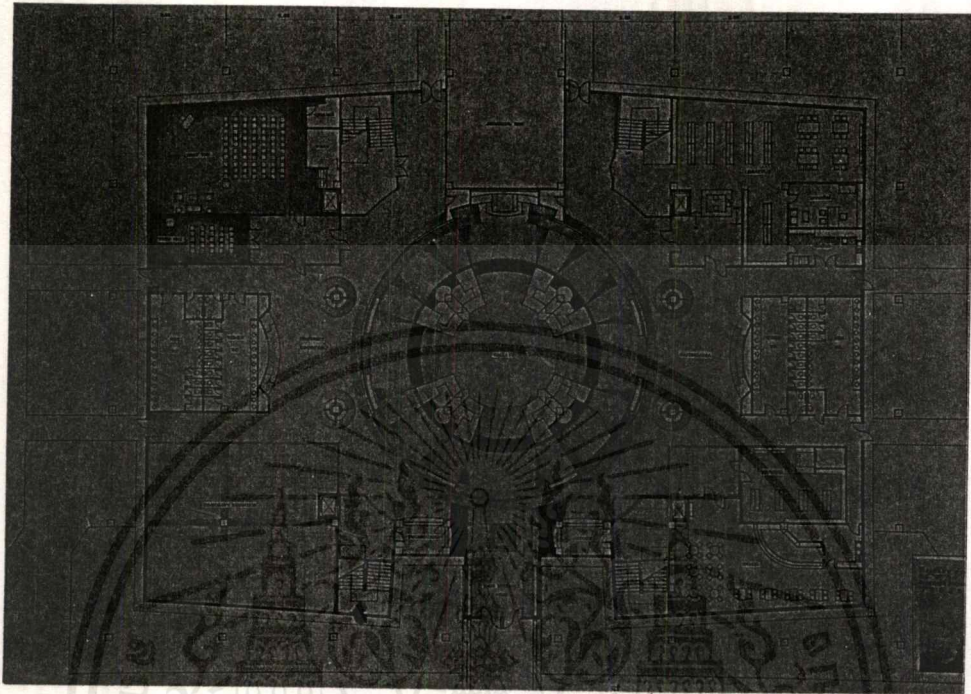
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LAY OUT

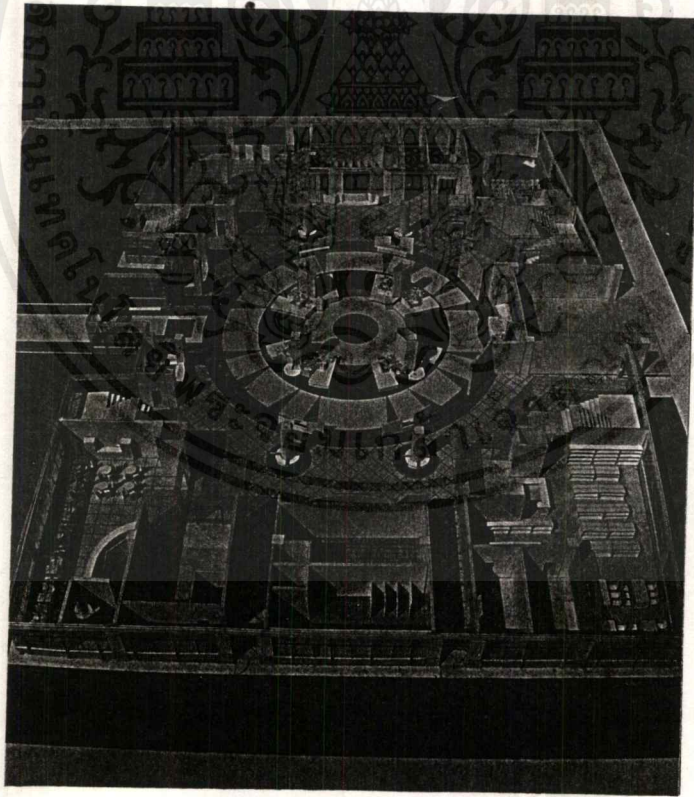

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PLAN

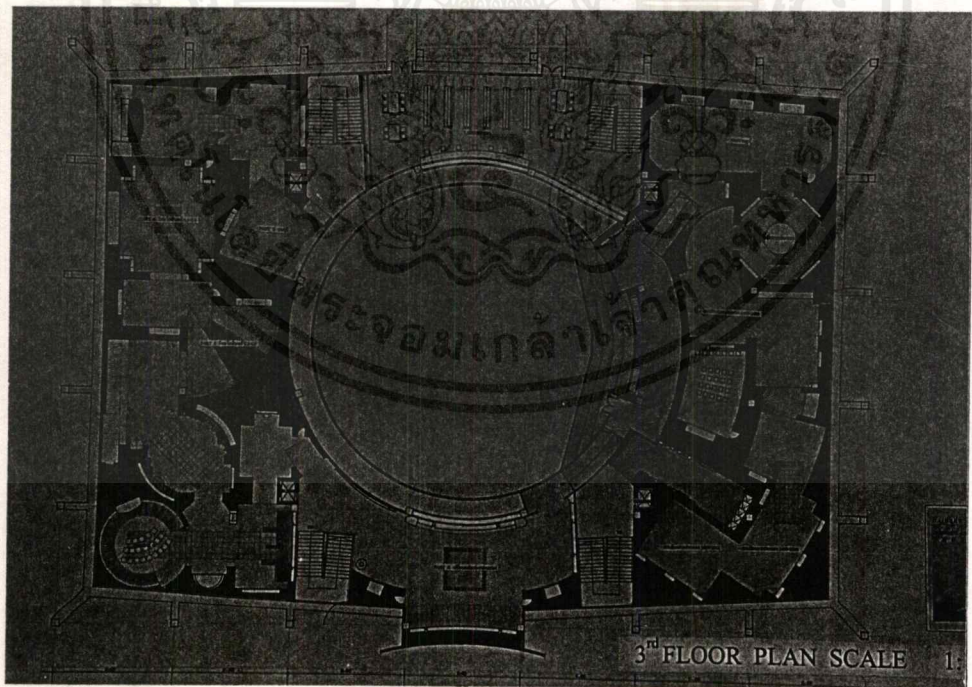
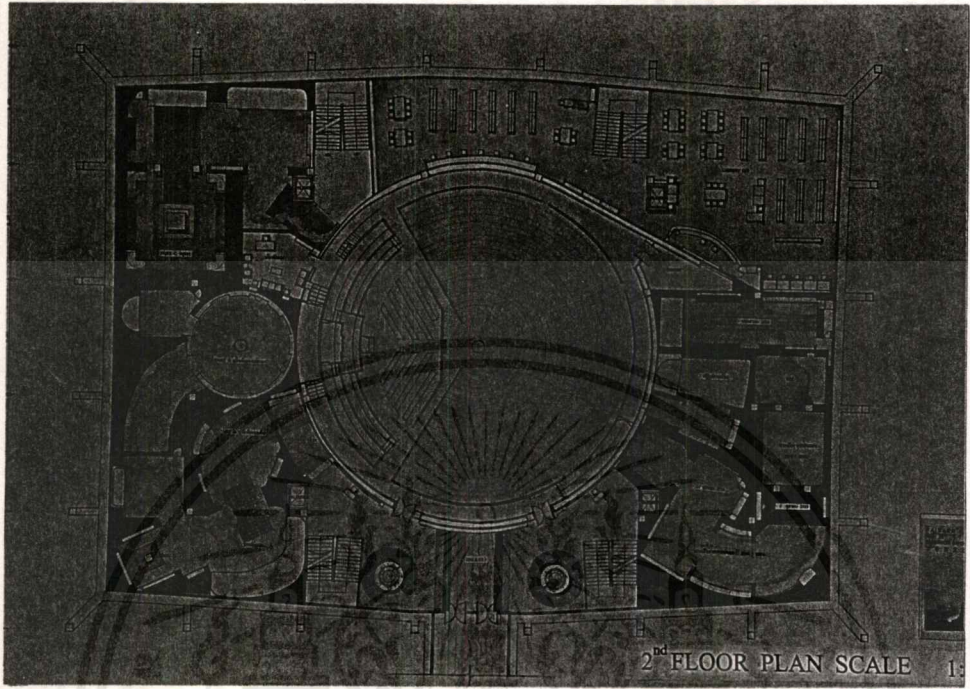

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

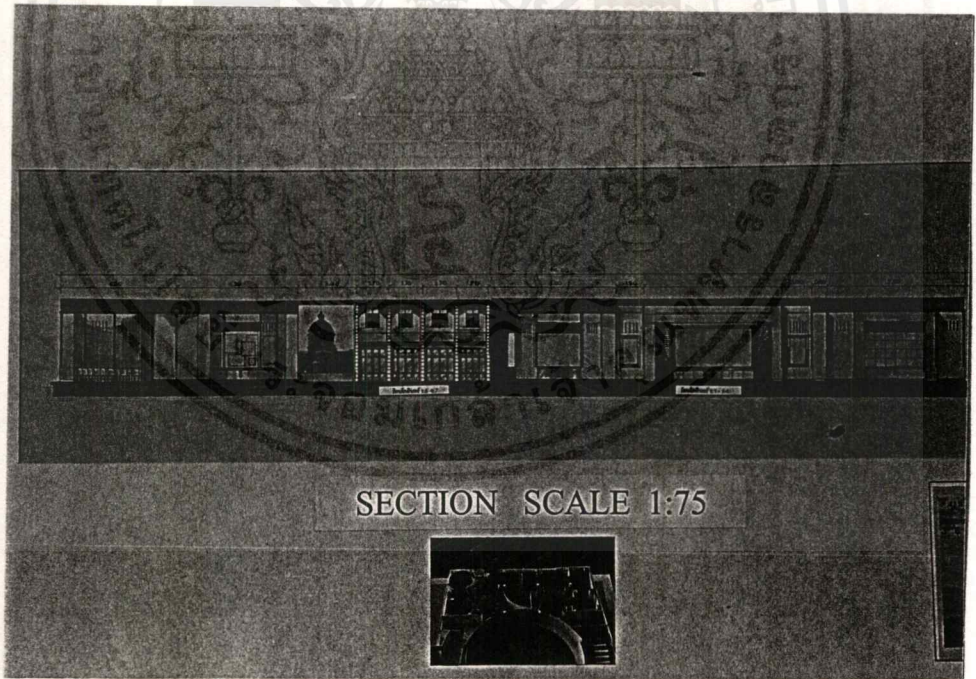
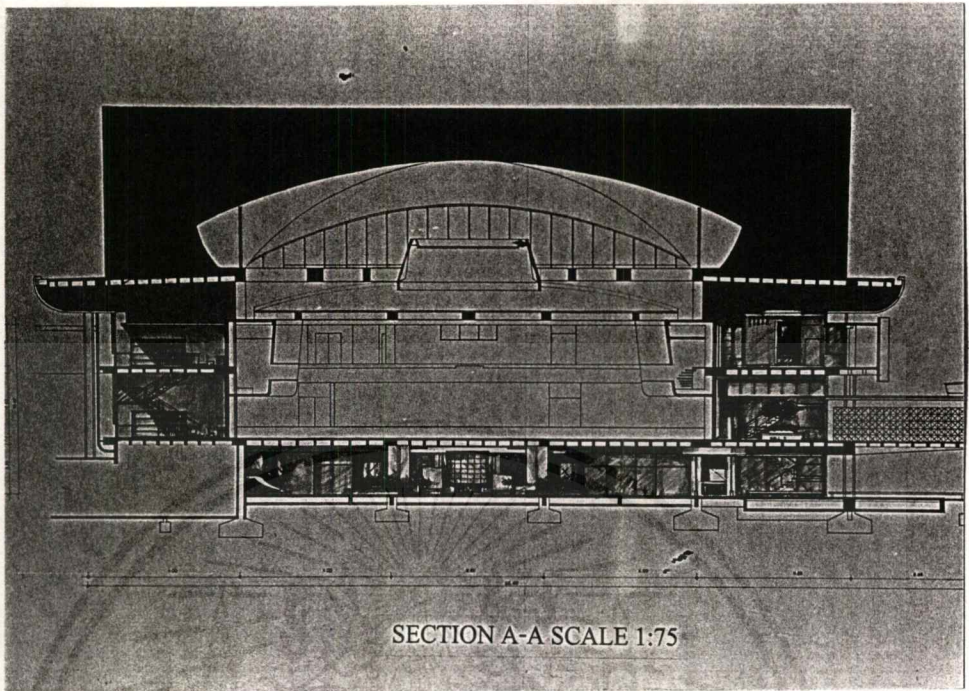

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PLAN

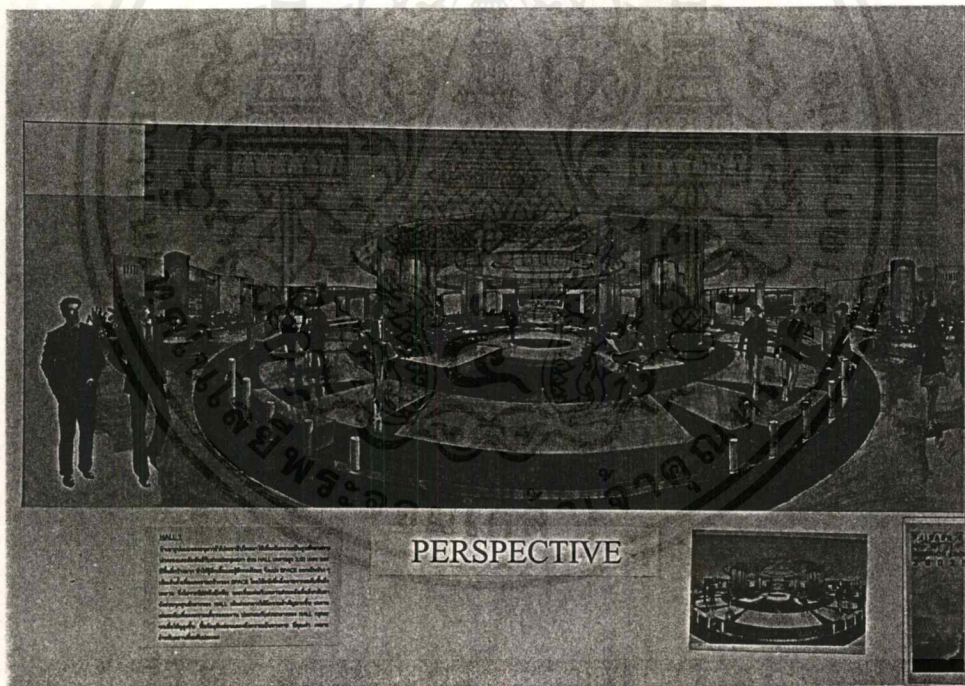
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

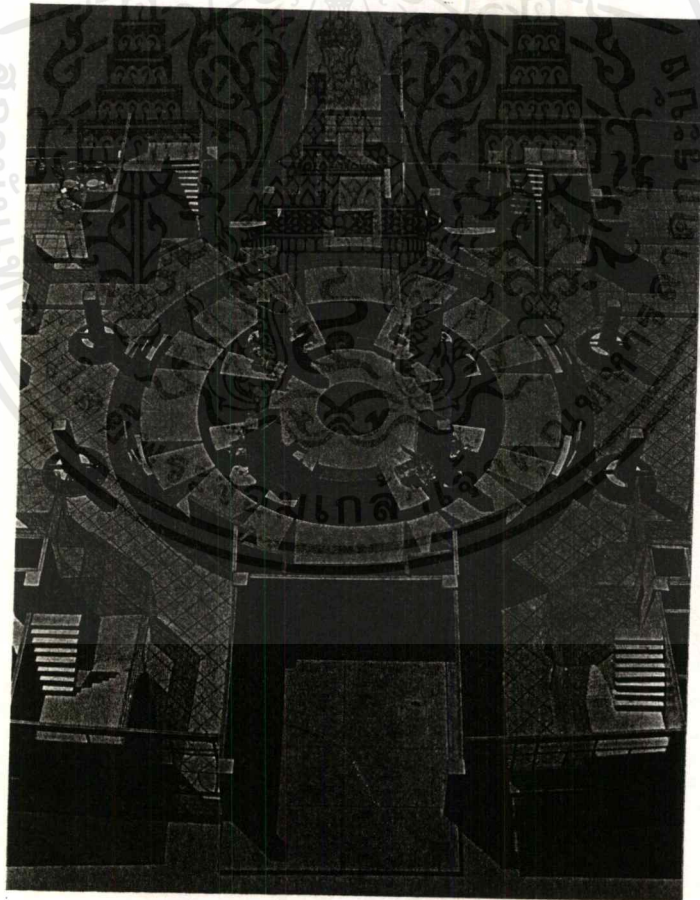
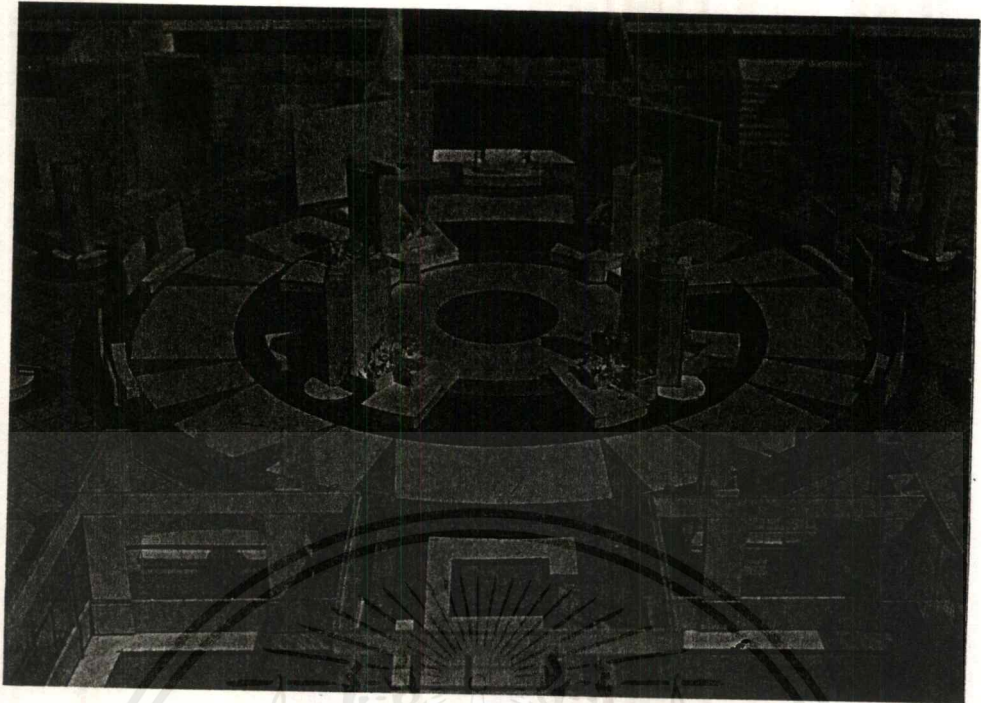
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ENTRANCE HALL

นำเอารูปแบบของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมาใช้เพื่อเน้นความเป็นศูนย์กลางการเมือง การปกครอง และสัมพันธ์กับส่วนประชุมสภา ส่วน HALL เพดานสูงสามเมตร และมีพื้นที่กว้างมาก ทำให้รู้สึกเตี้ย และกดศีรษะ จึงแบ่ง SPACE ออกเป็นห้องๆ เน้นเส้นตั้งเพื่อลดความกว้างของ SPACE โดยใช้ผนังที่คลี่คลายจากระดับพื้นถึงเพดาน ซึ่งไล่จากโพรงไปทึบ และเชื่อมต่อกับเพดานส่วนหลัง เพื่อดึงกลับมายังส่วนจุดศูนย์กลางของ HALL เน้นส่วนกลางให้มีความสำคัญมากขึ้น เพดานเล่นระดับเพื่อลดความรู้สึกเตี้ย และส่วนกลางของ HALL กรูกระจกให้ดูสูงขึ้น

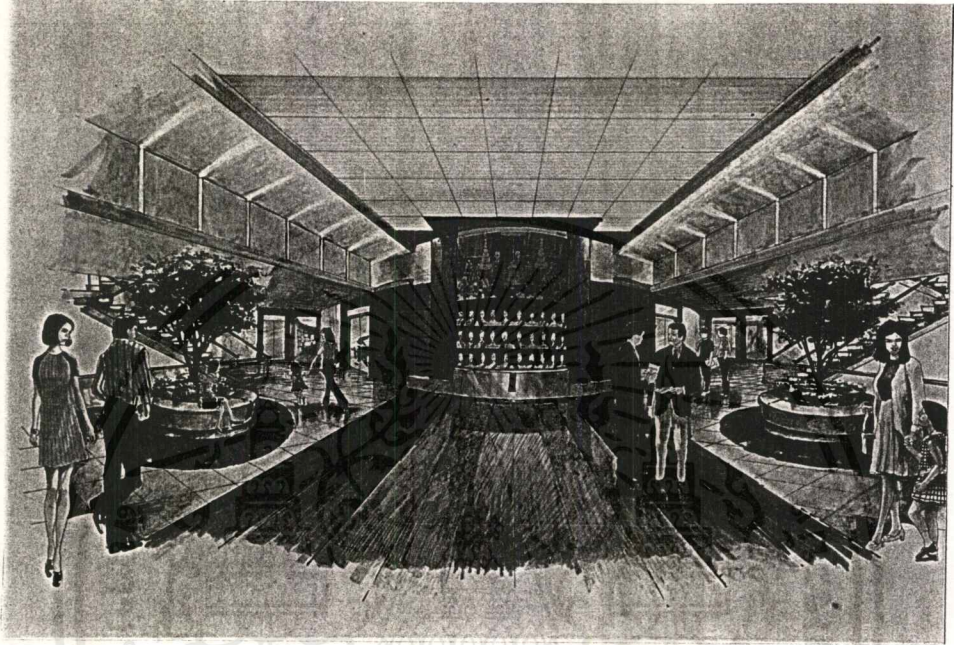
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

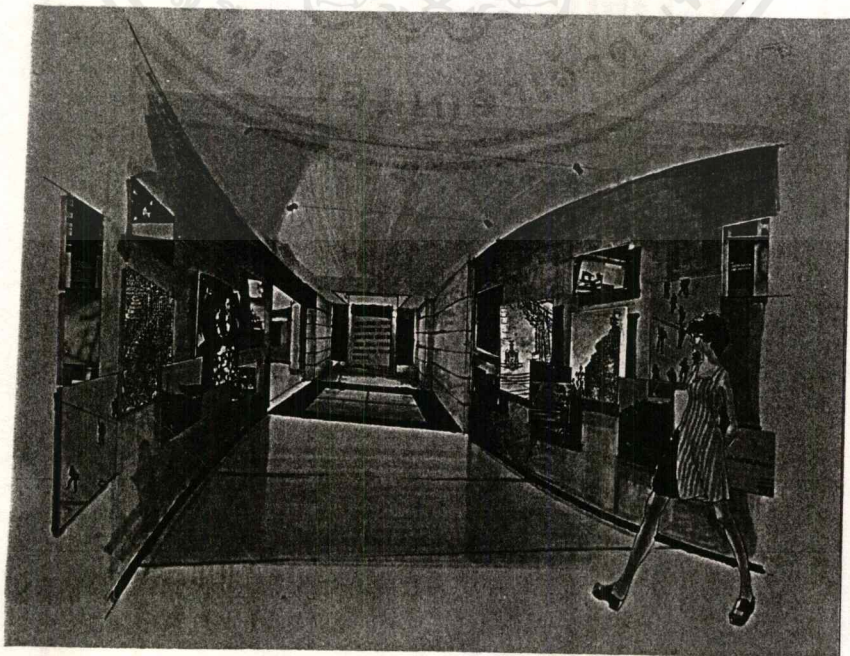
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EXHIBITION HALL

เน้นเส้นแนวแกนจากตัวอนุสาวรีย์ ร.7 มายังส่วนห้องประชุมสภา ขระดับเพดานช่วงกลางให้สูงเพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

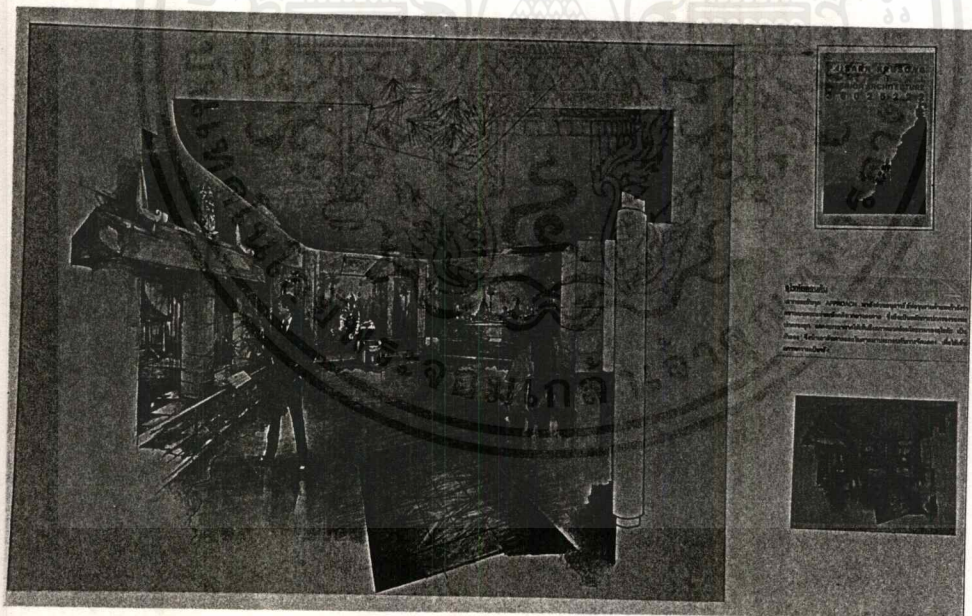

ส่วน INTRODUCTION

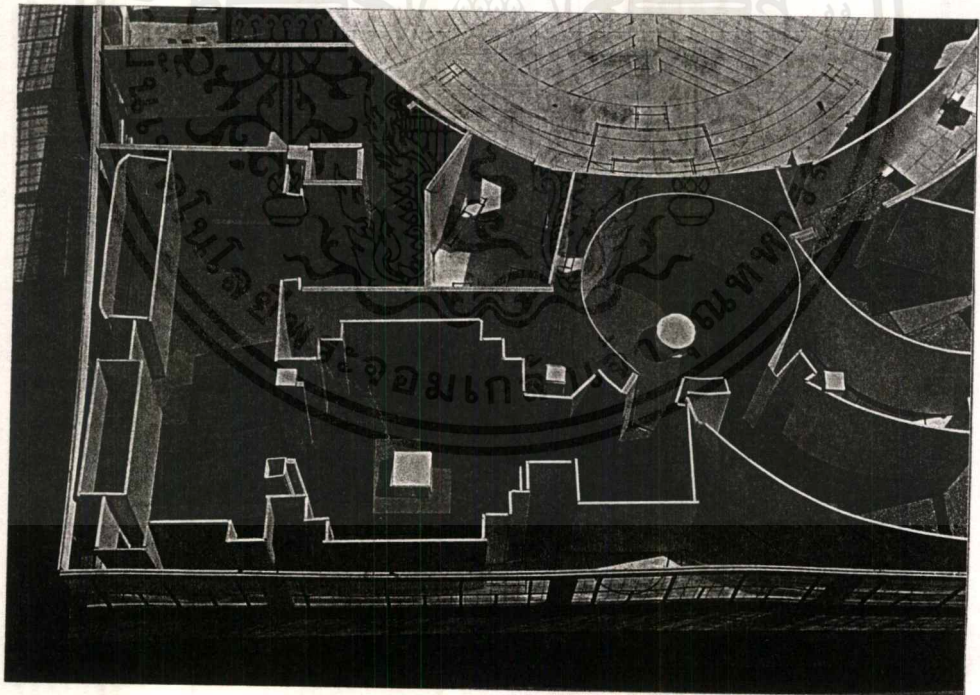
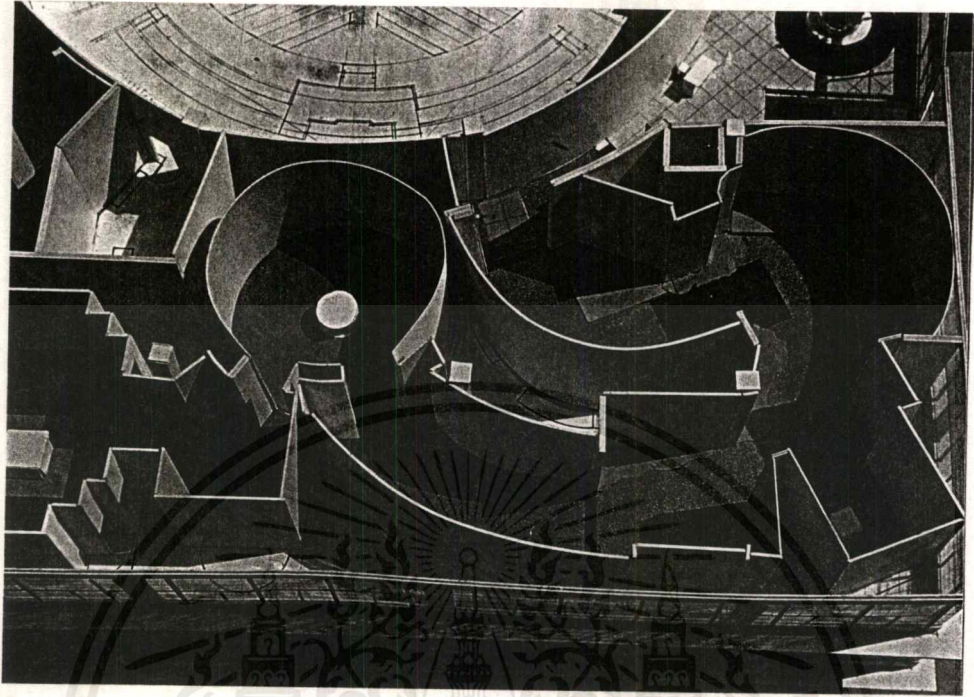

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสุโขทัยตอนต้น การปกครองแบบพ่อปกครองลูก

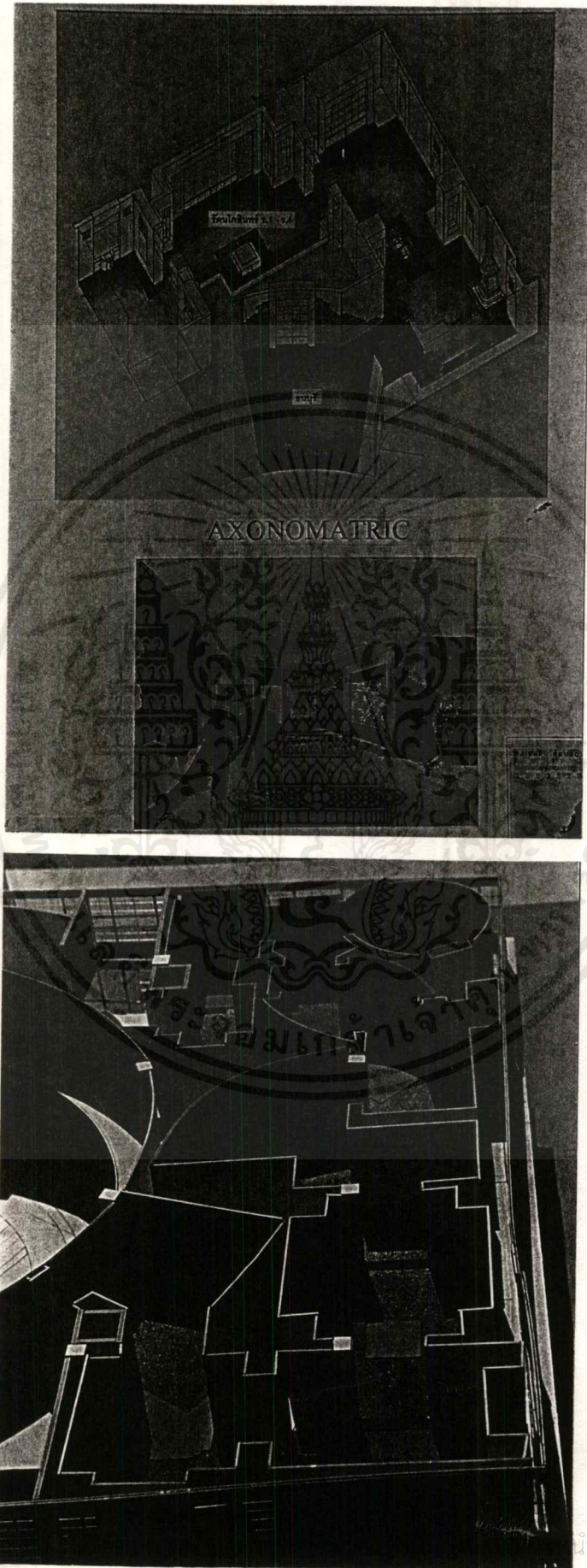

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ร.1 ถึง ร.4

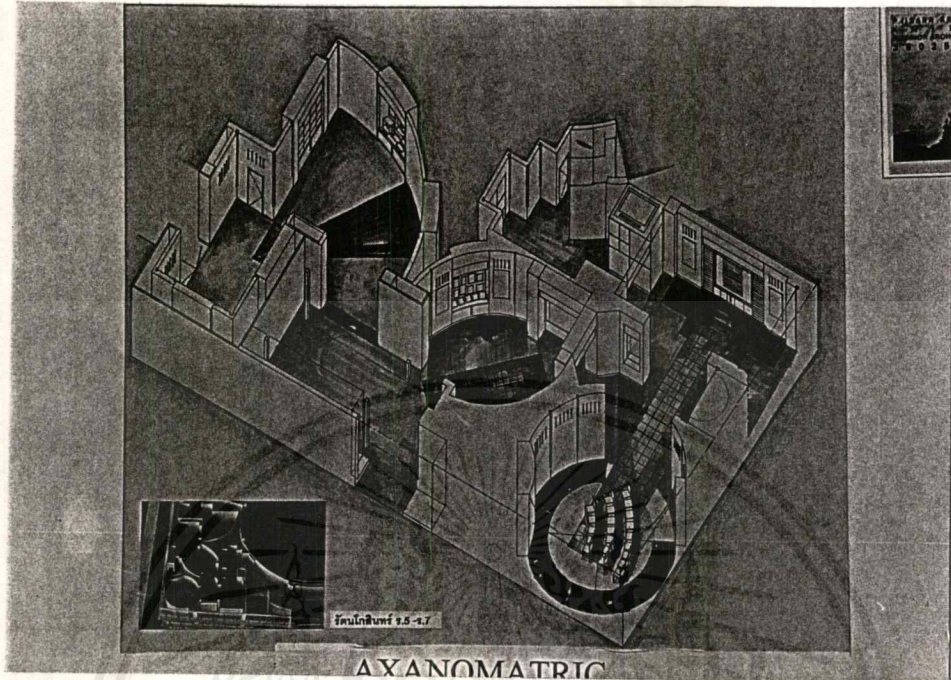

เอกสารนี้เป็นเอกสาร

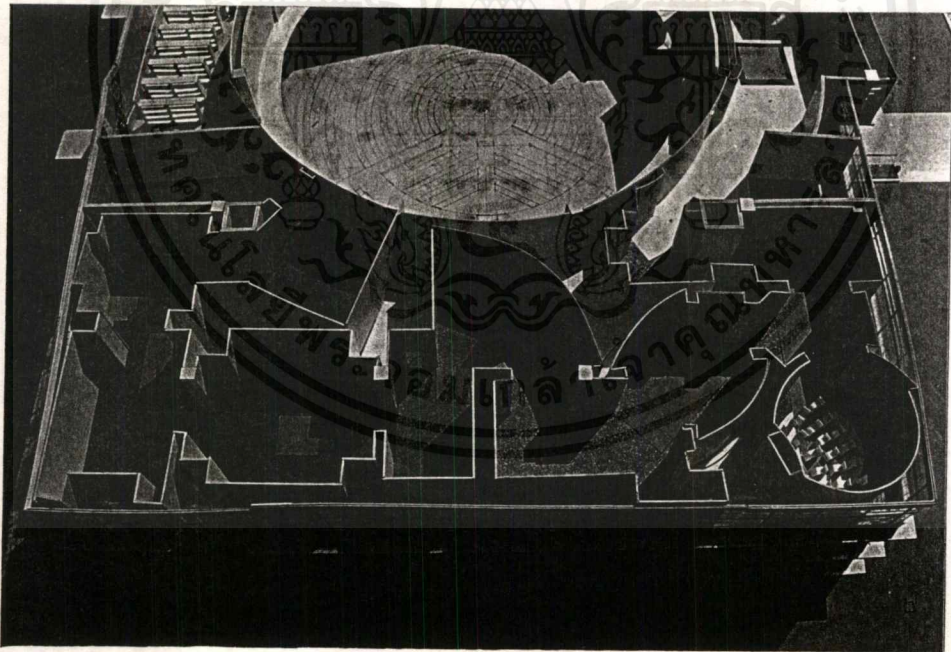
นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนรัตนโกสินทร์ ร.5 ถึง ร.7

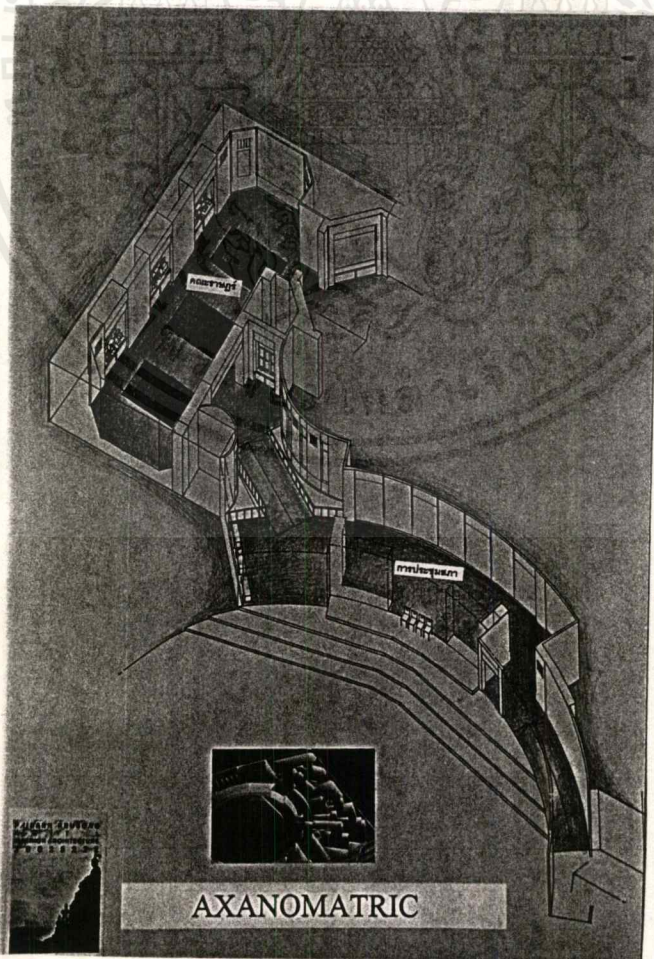
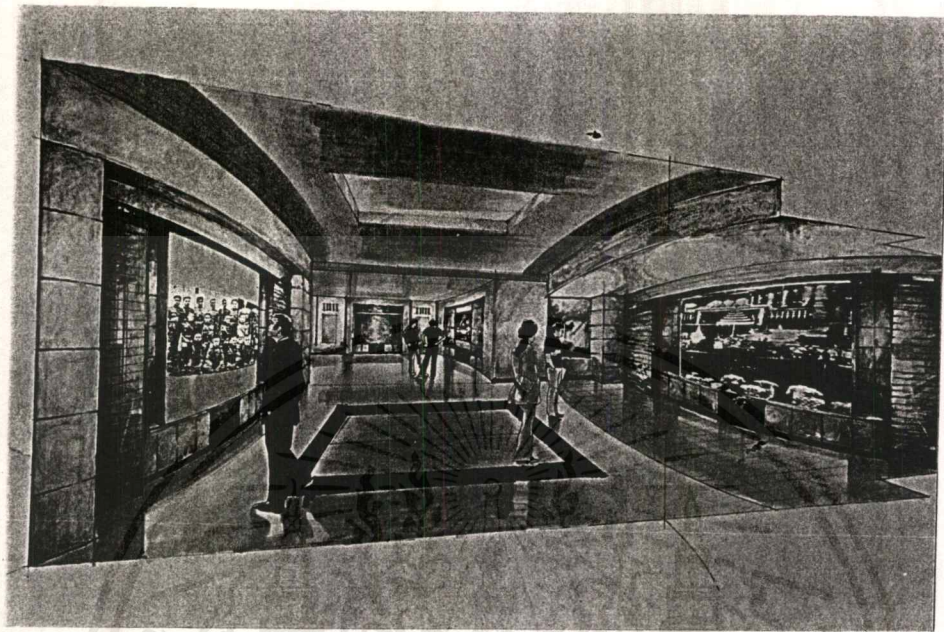

AXANOMATRIC

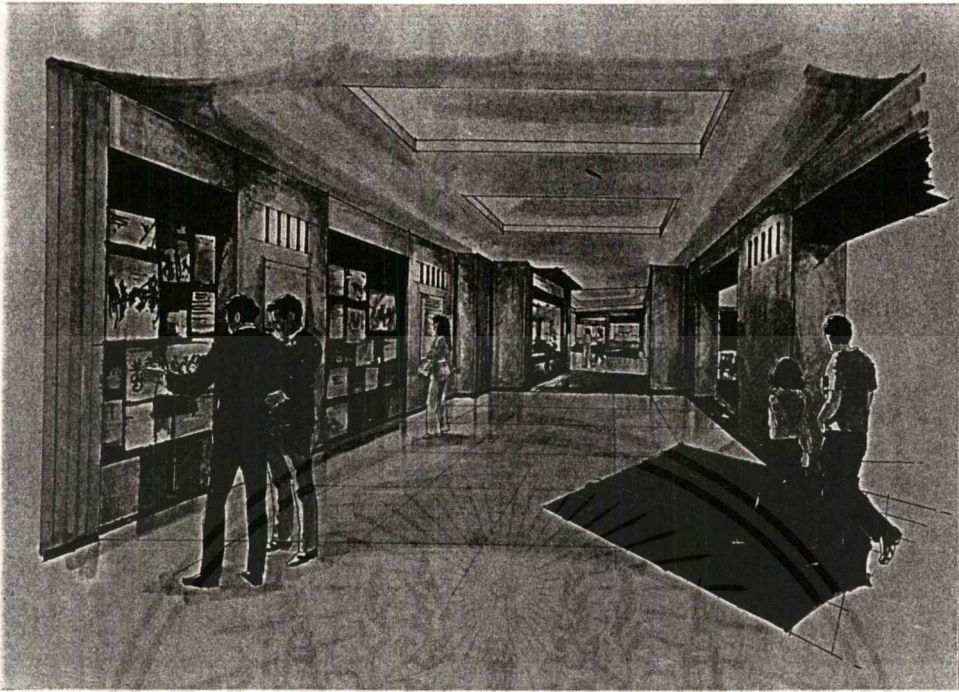
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475

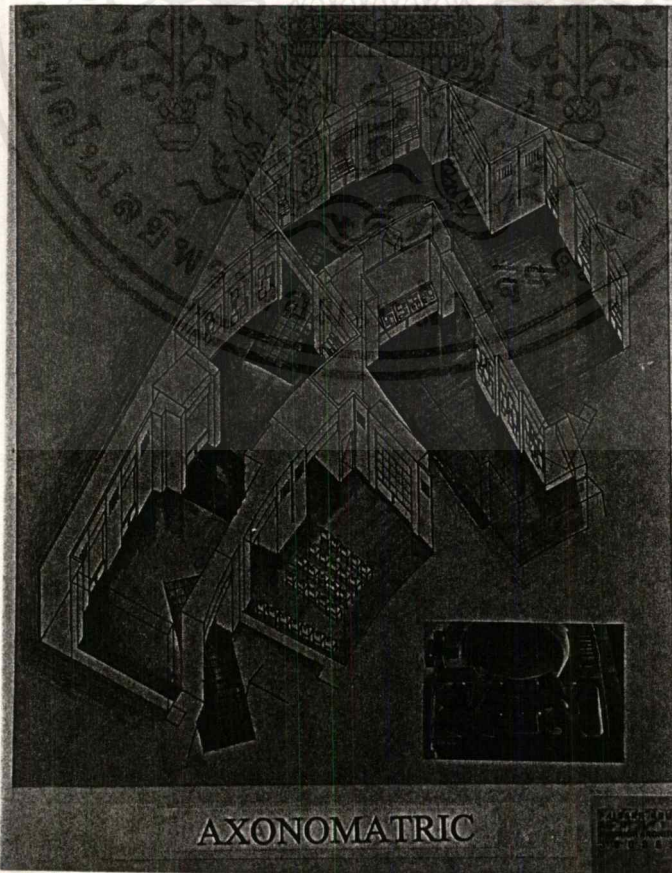

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนการเมืองการปกครอง 2475 ถึง 2490

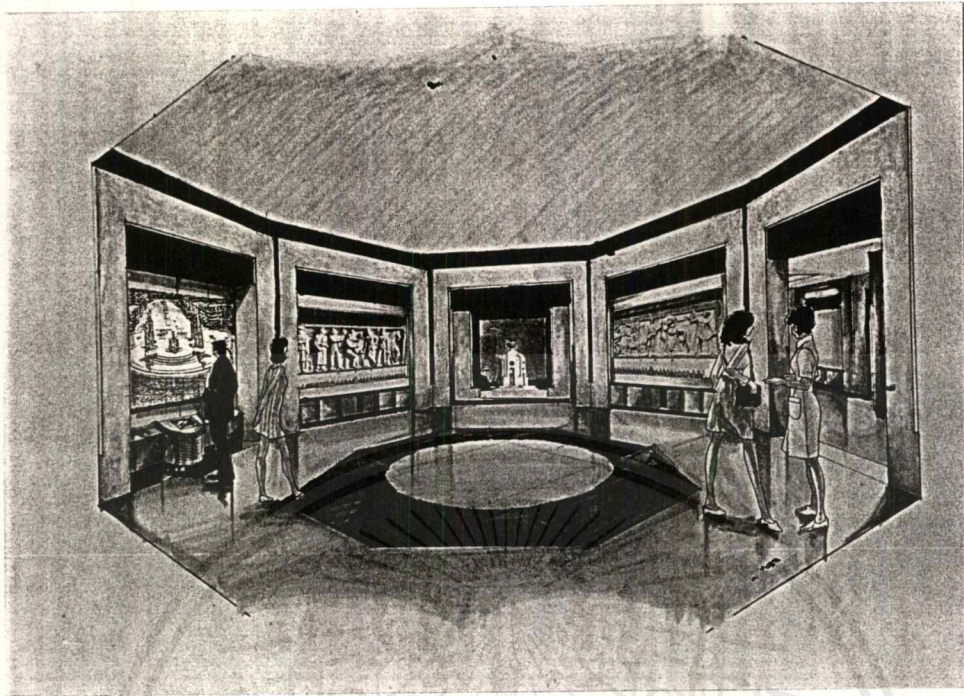

ส่วนการเมืองการปกครอง 2490 ถึง 2500 และส่วนการเมืองการปกครอง 2500 ถึง 2516

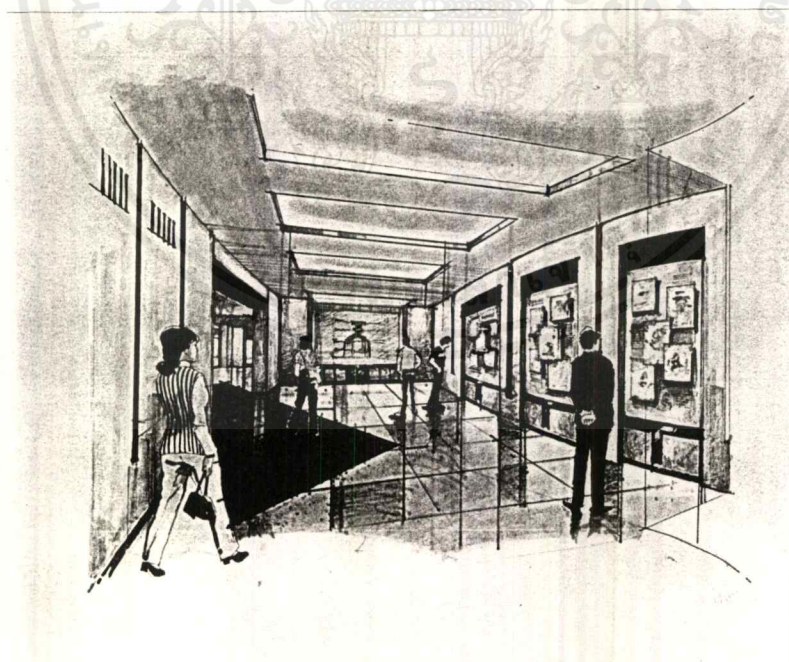

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนหลักและอุดมการณ์ของคณะราษฎร

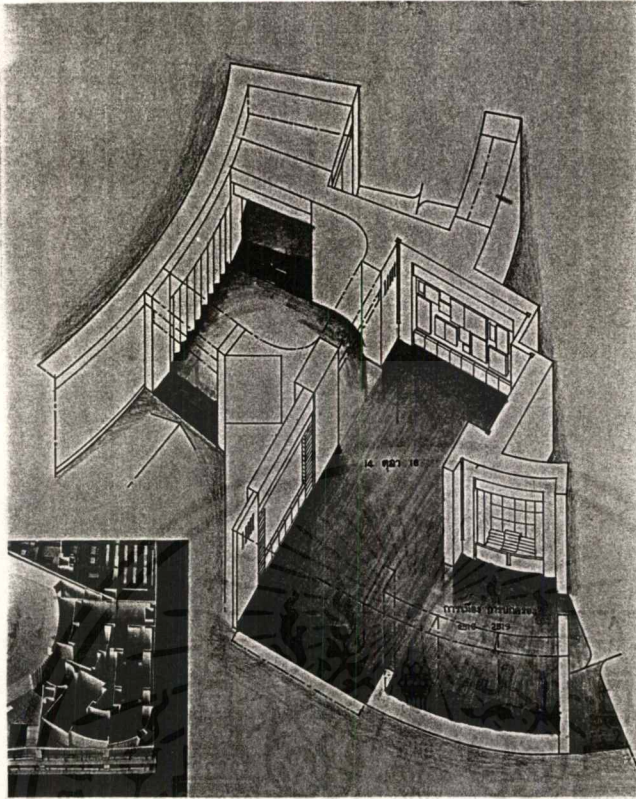

ส่วน ร.7 สละราชสมบัติ

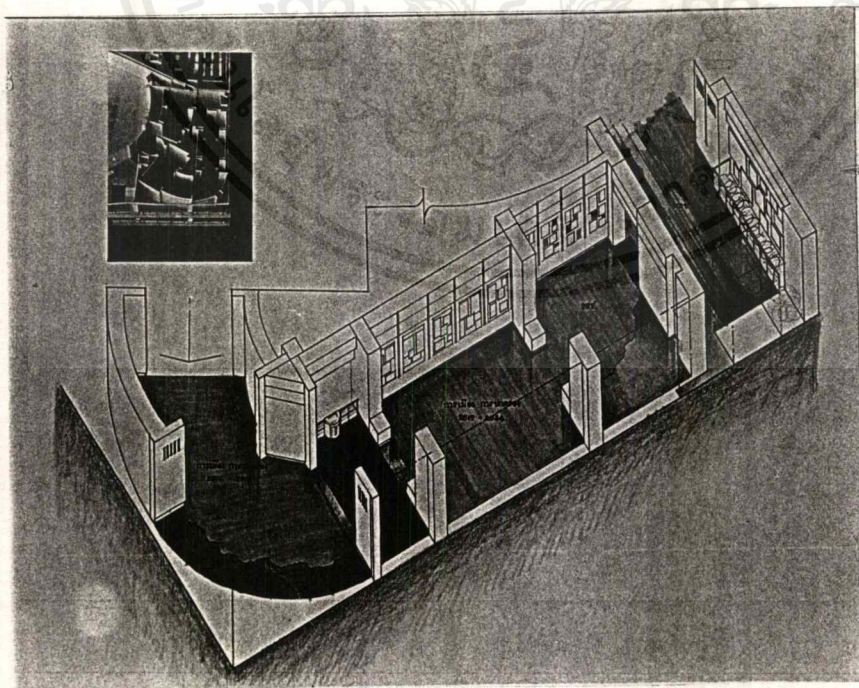

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเหตุการณ์ 14 ตุลา และการเมืองการปกครอง 2516 ถึง 2519

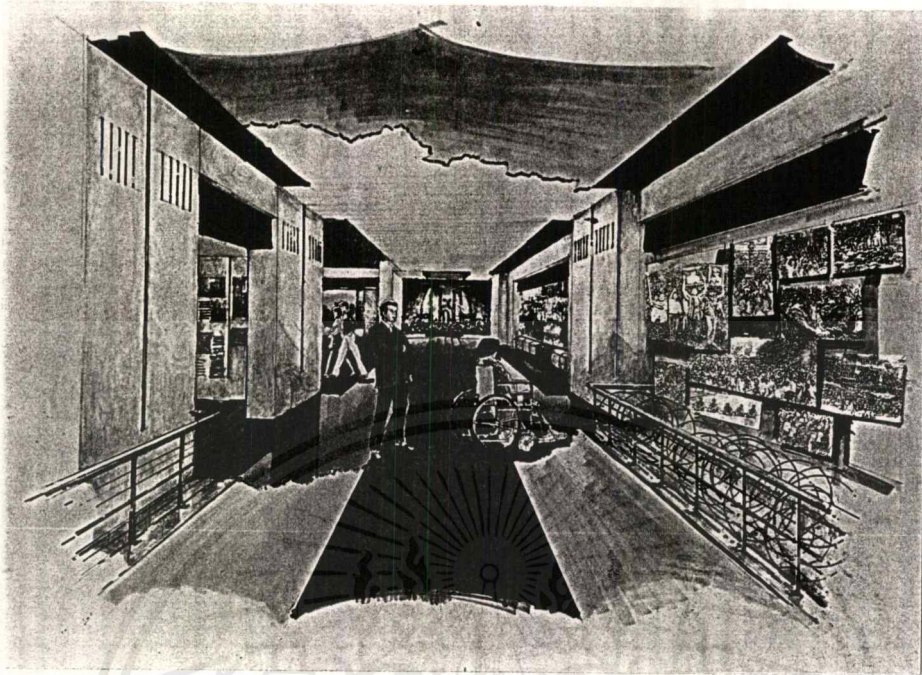

ส่วนการเมืองการปกครอง 2519 ถึง 2534 และ ส่วน รสช.

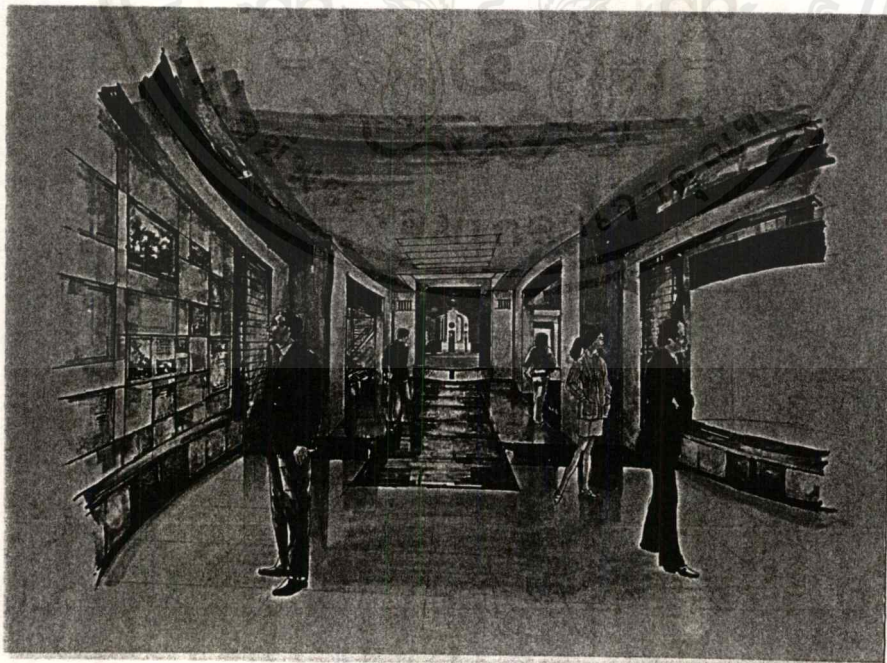

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

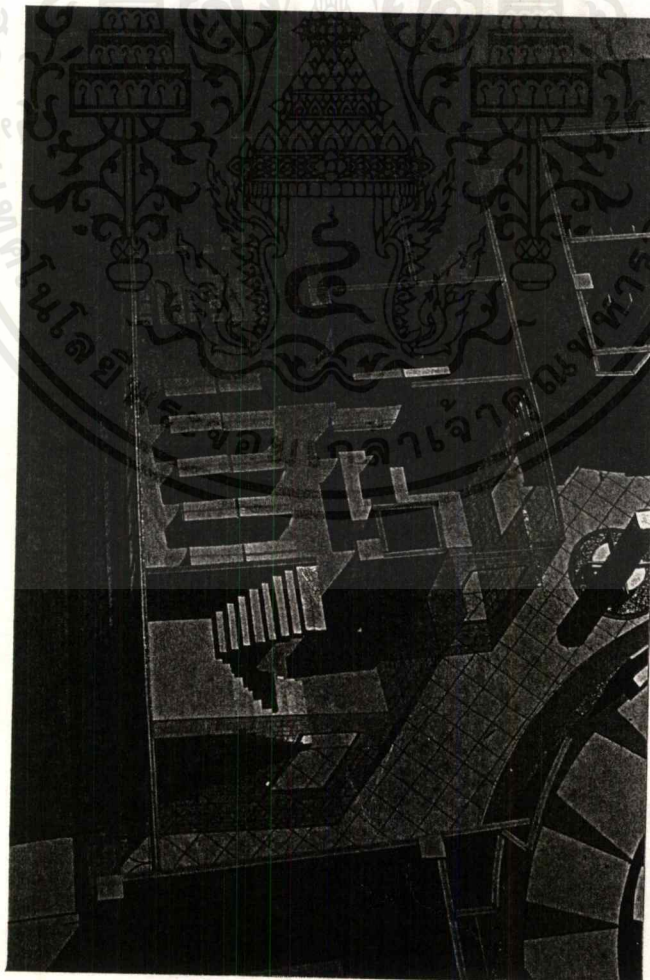
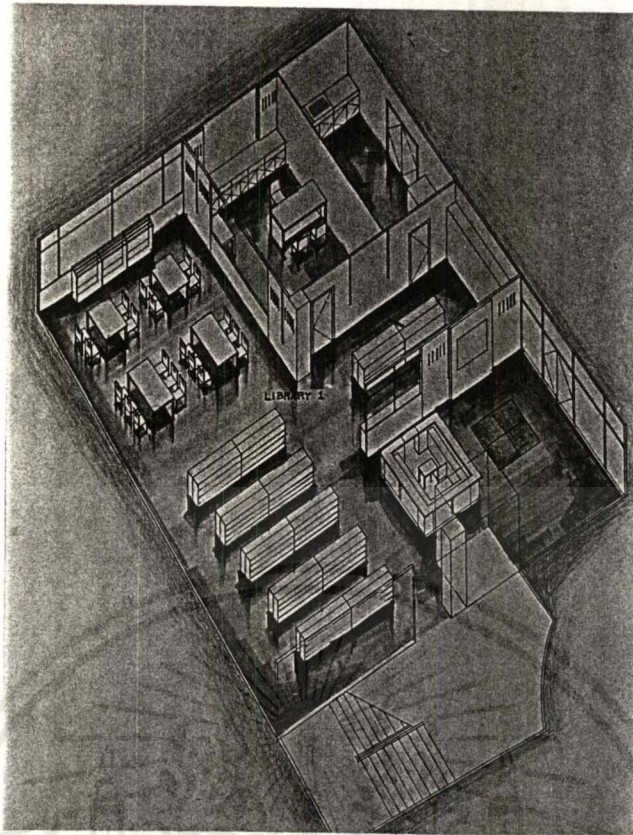
ส่วนเหตุการณ์พฤษภาคม 2535

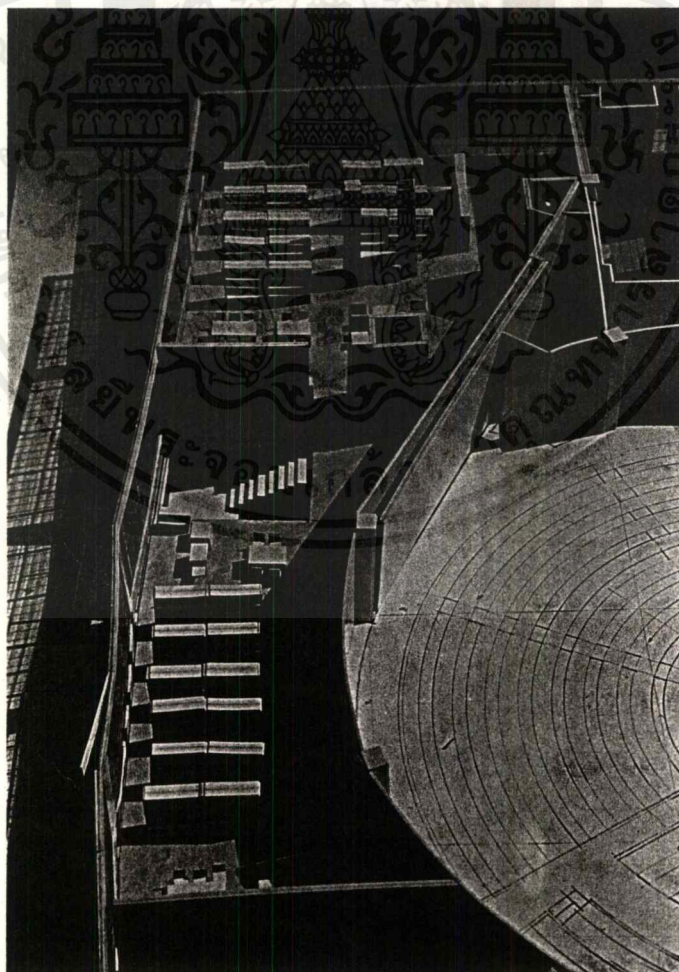
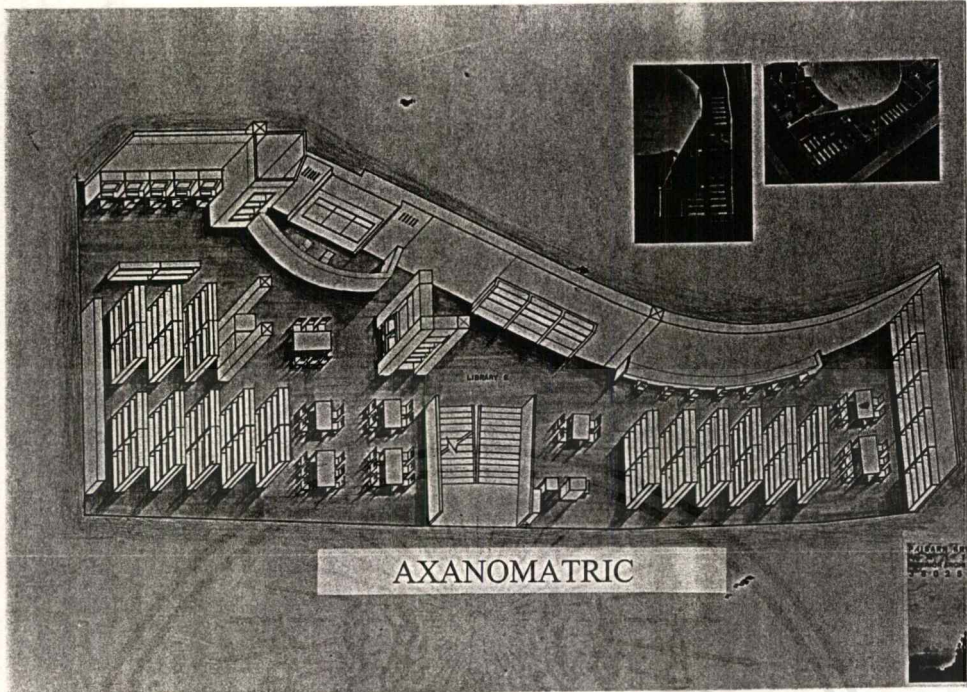
ส่วนปฏิรูปการเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติความเป็นมาอาคารรัฐสภา

หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 มีผู้แทนราษฎรชั่วคราวชุดแรก โดยการแต่งตั้งจากคณะราษฎรจำนวน 70 คน ได้ประชุมกันเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2475 ณ ห้องโถง ชั้นบนของพระที่นั่งอนันตสมาคม ที่ประชุมได้เลือกมหาอำมาตย์เอกเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและเลือกหลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงถือได้ว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2475

ในระยะเริ่มแรกนั้น การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่มีงบประมาณและสถานที่ทำการเป็นของตนเอง ต้องอาศัยวังปารุสกวันเป็นที่ทำการ มีเจ้าหน้าที่เพียง 7 คน ทำงานโดยไม่ได้รับเงินเดือนเพราะสำนักงาน ๗ ไม่มีงบประมาณกระทำได้เพียงการจัดเลี้ยงอาหารแก่เจ้าหน้าที่ทุกมือนั่น

ต่อมา เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2476 รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้กิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปโดยสมบูรณ์ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำขึ้นหน่วยหนึ่งมีฐานะเป็นกรมขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎร เรียกว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งได้รับความเห็นชอบและประกาศใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2476 และในปีเดียวกันนั้นเองก็ได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” พร้อมกับมีประกาศพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือสำนักงานเลขานุการกองปฏิคม และกองบรรณารักษ์และกรมการ

เมื่อใกล้กำหนดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดแรกพระยาพหลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นควรให้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีที่ทำการถาวรขึ้น จึงได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระตำหนักราชฤทธิเป็นที่ทำการ และได้รับพระราชกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน แต่งเจ้าพระยาร่วงศ์พิพัฒน์ผู้สำเร็จราชการพระราชวังได้ทำความตกลงกับพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ใช้อาคารสำนักงานเลขานุการในพระองค์ แทนพระตำหนักราชฤทธิสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงย้ายจากวังปารุสกวันมาอยู่ที่อาคารสำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ตั้งแต่นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ยกฐานะขึ้นเป็นทบวงการเมืองในปี พ.ศ. 2484 ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมฉบับใหม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร และมีพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบข้าราชการใหม่โดยแบ่งออกเป็นสองกอง คือ สำนักงานเลขานุการและกองกรรมาธิการ

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2489 ซึ่งมีการนำเอาระบบสภาผู้มาใช้เป็นครั้งแรก กล่าวคือ รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมขณะที่สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง จึงทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเดิมแยกออกเป็น 2 สำนักงาน คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน ซึ่งดำเนินงานฝ่ายธุรการแยกออกต่างหากจากกัน และสถานที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ใช้ตึกราชเลขานุการในพระองค์เป็นที่ทำการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนย้ายไปชั้นล่างของพระที่นั่งอนันตสมาคม การประชุมของวุฒิสภาใช้พระที่นั่งอภิเษกคูสิตเป็นที่ประชุม ส่วนการประชุมสภาผู้แทนและการประชุมร่วมกันของทั้งสองสภาใช้พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นที่ประชุม

ในปี พ.ศ. 2490 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 10) จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของวุฒิสภา และสภาผู้แทนจึงโอนข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการของทั้งสองสภาแต่เดิม ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และมีการแบ่งส่วนราชการใหม่เพิ่มเติมจนกระทั่งปี พ.ศ. 2494 สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือกองกลาง ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 6 แผนก กองการประชุม 4 แผนก และกองกรรมาธิการ แบ่งเป็น 3 แผนก

ในเวลาต่อมาได้เกิดรัฐประหารขึ้นอีกสองครั้ง ครั้งแรกในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2494 คณะรัฐประหารได้นำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475 ซึ่งเป็นระบบสภาเดียวกลับมาใช้ใหม่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจึงเปลี่ยนชื่อกลับไปเป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” อีกครั้งและครั้งต่อมาเป็นการรัฐประหารโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2501 ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2495 และประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. 2501

ซึ่งรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้คือสภาร่างรัฐธรรมนูญและยังทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติอีกด้วย ปริมาณงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น จึงมีพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการของสำนักงานฯ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2503 เพิ่มแผนกต่าง ๆ ในแต่ละกองและเพิ่มปฏิคมและสถานที่ โดยแบ่งเป็น 4 แผนก

ปี พ.ศ. 2509 ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าสภาที่เป็นอยู่ขณะนั้นไม่เพียงพอสำหรับการใช้เป็นที่ประชุม จึงได้เสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ดำเนินการก่อสร้างสภาใหม่ คณะรัฐมนตรีจึงให้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการและแนะนำให้พิจารณา ใช้ที่ดินบริเวณกรมการสัตว์ทหารบก ตำบลพญาไท เป็นที่ก่อสร้าง แต่คณะกรรมการสร้างรัฐสภาพิจารณาเห็นว่าไม่เหมาะสม เพราะจะต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและค่าชดเชยที่ดินแปลงนี้เป็นจำนวนมาก จึงมีการเสนอกลับไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ประกอบเหตุผลโดยสังเขปต่อไปนี้

ประการแรก รัฐสภาควรยึดถือพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ใช้พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นที่ประชุมสภา ฉะนั้นจะคงถือเอาพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นรัฐสภาต่อไป โดยจะขอสร้างอาคารบางหลังขึ้นใหม่เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติงานธุรการ และคงใช้พระที่นั่งอนันตสมาคมเพียงประกอบพิธีเปิดประชุมสภา และรัฐพิธีต่าง ๆ ซึ่งเคยกระทำมาในกาลก่อน

ประการที่สอง จะสร้างอาคารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ให้มีห้องประชุมสภา และห้องประชุมคณะกรรมการของสภา โดยมีเครื่องอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบถ้วน

ประการที่สาม จะสร้างอาคารที่ทำการของสมาชิกสภา และมีห้องสมุดพร้อมเจ้าหน้าที่และเครื่องบริหาร

ประการที่สี่ จะสร้างอาคารสโมสรรัฐสภา สำหรับให้บริการแก่สมาชิกสภา

ประการสุดท้าย ปรับปรุงบริเวณให้สวยงามและมีที่จอดรถ โดยใช้ที่ดิน ทางทิศเหนือของพระที่นั่งอนันตสมาคม ซึ่งว่างเปล่าอยู่ประมาณเกือบ 10 ไร่ ซึ่งเคยใช้เป็นที่ตั้งของหน่วยรถถังกรมตำรวจและได้เลิกใช้ไปแล้ว คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาข้อเสนอแนะและลงมติเห็นชอบ จึงได้ดำเนินการกราบบังคมทูลขอพระราชทานที่ดินบริเวณดังกล่าว ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ พระราชทานคณะกรรมการสร้างอาคารรัฐสภา จึงตั้งอนุกรรมการเขียนแบบขึ้นคณะหนึ่งไปดูแบบอย่างของรัฐสภา และเครื่องอุปกรณ์การใช้สอยในการประชุมสภาในประเทศต่างๆ อาทิ ประเทศอังกฤษ ประเทศต่าง ๆ

ในทวีปยุโรปสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น เป็นต้น คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการเขียนแบบจนเสร็จเรียบร้อยแต่เมื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ คณะรัฐมนตรีก็ยังมีได้ตกลงประการใดเรื่องจึงระงับอยู่

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาอีกครั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับใหม่ พ.ศ. 2511 ซึ่งเป็นระบบสองสภา (ประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทน) จนกระทั่งปี พ.ศ. 2512 เลขาธิการรัฐสภาจึงเสนอเรื่องการก่อสร้างอาคารรัฐสภาใหม่อีกครั้งหลังจากได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว คณะรัฐมนตรี อันมี จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2512 อนุมัติให้มีการก่อสร้างอาคารรัฐสภาใหม่ดังเสนอ ภายในวงเงิน 78,112,628 บาท กำหนดแล้วเสร็จประมาณ 3 ปี โดยอนุมัติให้สร้างอาคาร 3 หลัง กล่าวคือ หลังที่ 1 เป็นสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา มี 3 ชั้น หลังที่ 2 เป็นอาคาร 7 ชั้นและหลังที่ 3 เป็นสโมสรรัฐสภาสูง 2 ชั้น ในการก่อสร้าง ปรากฏว่า บริษัทพระนครก่อสร้างซึ่งประมูลราคาได้ต่ำสุดเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างทั้งหมด โดยได้ทำการวางศิลาฤกษ์อาคารรัฐสภา เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2414 แรม 3 ค่ำ เดือน 10 ปีกุน เวลา 12.59 น. นอกจากอาคารทั้ง 3 หลังแล้วยังทำการก่อสร้างอาคารอื่น ๆ อีก 3 หลัง สำหรับเป็นที่รับรองแขกของสมาชิกรัฐสภา เป็นที่เก็บยานพาหนะและกองรักษาการณ์ และอาคารรัฐสภาใหม่ซึ่งเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2513 ซึ่งได้แล้วเสร็จใช้เป็นที่ประชุมได้เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2517

บรรณานุกรม

1. - ร.ศ. ภารดีมหาจันทร์. ประวัติศาสตร์การปกครอง. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2524
2. - ศ.ดร. ถิชาติ ชีรเวคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540
3. - วุฒิชชาติ ชุ่มสนิท. สารคดีฉบับ พฤษภาวิไล ปีที่ 8
4. - สุวภา แก้วสุข . สารคดีฉบับ 20 ปี 14 ตุลาคมที่ 9 ฉบับที่ 104, ตุลาคม 2536
5. - สุวภา แก้วสุข. สารคดีฉบับ 20 ปี 6 ตุลาคมที่ 12 ฉบับที่ 140, ตุลาคม 2539

